Ex lib. [illegible]

COMPENDIVM, SIVE *INDEX MORALIVM CONCEPTVVM,*

AD HOMINVM ANIMOS VIRTVTIS STVDIO, vitiorumque odio in morum reformationem impellendos;

EX OPERIBVS RELIGIOSISSIMI P. F. PHILIPPI DIEZ Concionatoris egregii selectum, & per alphabetum digestum.

AVTHORE F. FRANCISCO CAMPOS PROVINCIÆ Sancti Iacobi Ordinis Minorum Concionatore.

VSVM, NECESSITATEM, VTILITATEMQVE ISTIVS operis, pete ex Epistola ad Lectorem: sine qua non poteris hoc frui compendio.

SOLI DEO HONOR ET GLORIA

COLONIÆ AGRIPPINÆ,

Apud Antonium Hierath, sub signo Gryphi.

Anno M. DC. XIII.

APPROBATIO RELIGIOSISSIMI, ET DOCTISSIMI PATRIS FRATRIS PHILIPPI DIEZ, cœnobij Salmanticensis Minorum concionatoris.

EGo Frater Philippus Diez præsentibus literis fidem do, hoc compendium moralium conceptuum ex nostris operibus singulari methodo accurataq; diligentia à Fratre Francisco Campos concionatore collectum, & egregio ordine digestum, omnibus verbi diuini concionatoribus vtilissimum esse, quo ipsis præ manibus sint ea quæ in nostris operibus ad hominum animos virtutis studio vitiorumque odio in morum reformationem impellendos, diffuse scripsimus. Voti igitur mei compos euasisti, dum hoc opus, quod tibi de tua idoneitate confisus credidi, ita perfectè, exacteque elaborasti, vt facillimè iam possint concionatores ea omnia quæ in vniuersis nostris operibus dispersa sunt, cuilibet concioni ad libitum, & pro audientium varietate accommodare. In cuius rei testimonium has meæ approbationis literas manu propria subscriptas exhibui.

Frater Philippus Diez.

FRater Franciscus Aldrete Minister Prouinciæ Sancti Iacobi ordinis Minorum Fratri Francisco Campos eiusdem Prouinciæ concionatori salutem. Quod ex vniuersis operibus eruditissimi P.F.Philippi Diez morales omnes conceptus, & flores ad hominum animos virtutis studio vitiorumq; odio in morum reformationem impellendos accurate selegeris, & singulari methodo per alphabetum digestas, quo omnibus (præcipuè diuini verbi concionatoribus) præ manibus sint compendio, succinseris, non potuit non mihi applaudere. Vt ergo vniuersi vt li hoc labore fruantur, placuit facultatem libentissimè præstare, vt tuum hoc compendium obtenta prius senatus Regij licentia prælo mandari possit. Data in Salmanticensi nostro Cœnobio Kalendis Aprilis, ab orbe Redempto 1588.

Frater Franciscus Aldrete
Minister Prouincialis.

EPISTO-

EPISTOLA AVTHORIS AD LECTOREM DE HVIVS COMPENDII VSV ET DISPOSITIONE.

CVm Inſtituti noſtri ratio ſit colligere, ordinare, diſponere, omnes ſenſus, conceptus, ac moralia, diſperſa, diffuſaq; per vniuerſa opera religioſiſſimi P. Fr. Philippi Diez, ſingulis ad ſuum quodq; caput, & propriam ſedem redactis, vt eorum facilior eſſet vſus, hunc ordinem ſequuti ſumus.

DE DISPOSITIONE, ORDINE ET methodo compendij.

ATtollitur, deducitur, & ponitur hic integer ſenſus, clare, ac præciſè, eiuſque medium, & vis plenè, ac propriè, declaratur. Subiunguntur ſtatim variæ remiſſiones locorum, in quibus noſter Philippus eum ſenſum, ſcripturæ ſacræ auctoritatibus, rationum, exemplorum, memorabiliumq; ſententiarum neruis exornat. Ita vt nullus conceptus hoc in compendio referatur, cui citata loca non ſcripturam, rationes, exempla, egregiaq; dicta ſuggerant ac ſuppeditent. Certus ſis ergo cum videris quemque noſtri compendij ſenſum, reperturũ ex his aliquid in loco, vel locis ad quę refertur: quia cum conceptũ obiter dũtaxat ſine ſcriptura, rationib. exẽplis, vel ſententijs tactũ videbã, in cõpendiũ nõ redigebã. Cũ verò quorundã cõceptuũ plures remiſſiones ponũtur (ꝙ ab auctore diuerſis in partib⁹ tractetur, & omnes in vnũ colligantur) vt diſtinguas, ac internoſcas locũ vbi copioſi⁹ diſcutitur, inuenies eũ hac nota inſignitũ: latè, diffuſè, ex ꝓfeſſo, aut ex inſtituto.

Vt tamen certa perpetuaque citatio foret, non cito paginas, quòd pleræque earum erratæ ſint: maximè tamen quia cùm pluries hi libri P. Fr. Philippi, ſint excuſi, paginarum citatio non eadem omnibus typis reſpondet. Demum verò vt compendium iſtud etiam ſit vſui ad libros cuiuſuis folij in poſterum edendos (dummodo obſeruetur numeri marginales ſingularũ concionũ dicti P. Fr Philippi) ſicut ſubſeruit omnibus impreſſionib⁹ horum operũ, quæ huc vſq; prodierunt, vel illis etiã quæ furtim euulgatæ fuerũt in folio paruo, expẽſis Sabiani Peſnot, Lugduni, anno 1586.

In qua furtiua impreſsione, Dominicale, Commune Sanctorum, 3. & 4. Quadrageſimæ eiſdem numeris digerũtur, quibus typi Salmantini, nec pluribus abundant inter ſeſe numeris. Quamuis autem proprium Sanctorum, Aduentale, 1. & 2. Quadrageſima ſingulis in concionibus, duplici aut triplici numero ſcateat in illa furtiua impreſsione, facilè tamen reperitur locus, vlterioribus duob. aut trib. numeris perſpectis. Sic igitur liber citatur. In Aduentuali, verbi gratia, vel Dominicali, &c. deinde concio, deniq; numerus, & cũ numerus ſemper ſit vniformis in omnibus typis, perfectioni ſententiarum reſpondens, vſq; adeo certa citatio eſt, vt fallere nuſquam poſſit: eſtque in omnibus typis perpetua, & infallibilis, vel in linea in qua numerus dirigitur, vel duobus, aut trib. lineis vlterioribus, vel citerioribus, ſi forſan conceptus pendet ex rationibus quæ numerum præcedunt vel ſuccedunt.

Quoties 4. aut 5. ſynonyma vocabula, quæ tendunt in eundem ſenſum, inueniuntur, in quib⁹ ijdem ipſi conceptus cogi poſſent; tunc coaceruantur, & diſponuntur omnes in potiori vocabulo, & in cæteris me refero ad iſtud potius, & communius, vbi cumulatim totum diſpoſitum comperietur: vt ex omnibus illius vocabuli ſenſibus ſeligas, & decerpas ſententiæ tuæ magis congruum: & ita omne quod ſingulas quaſq; materias reſpicit, collectũ inuenies, nõ per varia loca diſſipatũ. Verbi gratia, tribulatio, labor, afflictio, ęrũnę, dolor, infirmitas, perſecutio, cõtradictio, &c. vniuerſa moralia, & cõceptus, quæ ſuper his capitulis & vocabulis continẽtur in operibus P. F. Philippi ordinata, diſpoſita, & collecta in verbo, tribulatio, reperies; quod magis cõmune, & principale ſit, in cæteris me ad illud remittto, vt ſcias vbi tractatus eſt. Rurſus ſi quæ collecta in altero verbo ſunt prodeſſe poſſunt alteri, aduertitur lector in fine conceptuum illius vocabuli.

In materijs tum principalibus, tum copioſis, quædam diuiſiones aut paragraphi diſcernuntur, in quibus concluditur, & ad quæ reducitur id omne, quod ſub illo vocabulo continetur, ad meliorem ordinem, & faciliorẽ ſenſuum ex illo vocabulo coactorum inuentionẽ. Idq; vtiliſſimum duces, ſi videris verbũ, amor, verbũ, iuſt⁹, verbũ, opera, verbũ, peccatũ, & ſimilia, q̃ niſi paragraphis diuiderẽtur, laborioſum foret inuenire ſenſũ, qui in his q̃reretur, ob multitudinẽ, & varietatẽ quæ in ſe continent.

In

In omnibus virtutibus,& vitijs,atq; in alijs potissimis vocabulis, ante conceptuũ dispositionẽ,citãtur remissiones definitionis illi⁹ aut vitij,aut virtutis: vt si euangelic⁹ cõcionator (q Dominicã messem cælestis doctrinæ fluẽtis irrigat)è radice exordiri velit,sui tractatus definitionẽ proponat protin⁹,per cõceptus ꝓgrediatur.

Post vniuscuiusque virtutis, seu vitij conceptus, paragraphus ponitur continens remedia ad illud vitium fugiendum, virtutẽq; sectandam,& consequendam,ac conseruandam: idem etiam in verbo peccatum generaliter in odium peccati, atque in verbo, virtus generaliter in virtutis studium.

Postremò seruat cõpendium istud ordinẽ Alphabeticum tam perfectè,vt nulla in litera deficiat;vel inuertatur. Hæc studiosum cõcionatorẽ ante huius operis initiũ admonenda iudicauim⁹, vt cõsilij nostri rationem q̃ in eo sequuti sum⁹,plenã illi faceremus.

DE VSV COMPENDII.

QVid immorer in percensendis istius opusculi fructibus? siquidẽ cõpẽdij huius vsu omnia opera P.F. Philippi ad Quadragesimã (verbi gratia) cõducunt: atq; ex Quadragesima, & vniuersis concionibus, Aduentum,(verbi gratia) cõficies: viceq; versa ad quancunq; concionẽ omnia cõuertere poteris. Nam si concionari velis in Quadragesima, de dilectione (exẽpli causa) inimicorũ, legas in verbo inimicus, in quo per tres paragraphos elati, dispositique sunt vniuersi conceptus, dispersi circa illud argumentũ in cũctis his operibus, vt ex illis deligas quẽ tui instituti auditorijque ratio cõcinniorẽ tulerit. Ergo ad quãuis concionem, imò ad quẽlibet concionis articulũ, cum hoc cõpendio facilè vti poteris operibus omnib. P.F. Philippi. Quo salutaris doctrinæ semine Ecclesiarum arua fœcũdes, nõ modo pios doctrinæ pabulo sustẽtando, sed impios etiã à scelerib. reuocãdo; nec solũ currẽtib. calcar addẽdo, sed ad cursum iacentes atq; dormientes exercitando: ac deniq; non modo viuentes in vita gratię, doctrinæ ministerio cõseruãdo, sed mortuos etiã in peccato eodẽ ministerio ad nouã vitã traducẽdo.

Præterea cũ apud te statuis de hoc, illo vè cõceptu concionari, quẽ excogitatũ elaboratumq; habes,& ad eorũ ornatũ; scripturã, rationes, exẽpla, insignesq; sententias desideras; hoc si cõpendio vtaris, abundè tuũ studiũ explebis: eo namq; quæsito apud cõpen-

dium conceptu,perpensisq; locis in eo citatis, occurret maximus scripturæ,rationum,exemplorum,sententiarumq; delectus,mire proposito congruens,vt ex totis operis ad tuum institutum deficiat,desideresque nihil.

Tandem si consolatoriam epistolam scribere velis, rationes, & considerationes non paucas ministrabit illa dictio,tribulatio, vnico in paragrapho, ad solatium afflicti, persequuti, tribulati, aut infirmi. Quod si suasionibus vti contendas, generaliter, vel peculiariter,tum ad hominū animos virtutis studio, vitiorumq; odio impellendos, tum in humanarū rerum cōtemptum, siuè ad quē ab improbo statu reuocandum, siuè ad alium in arcta sanctæ religionis septa recludendum, hoc legas compendiū, sic aptè digestum,totq; auxilijs refertum, vt etiam remissionibus non euolutis optatib⁹ tuis plenè satisfacias: atq; vel ex eo experieris,quod tam ratio,quam cōsideratio,hic cum medio, viq; sua integrè describitur: adeoq; præcisè vt συλλήβδην, hoc est,vno fasce (vt aiunt) vniuersa amplexentur,ne quis possit mihi obijcere maiora me fecisse suburbia vrbibus.Et vt occurrā censorū spongijs, & Aristarchorū lituris,totū hoc cōpendiū simile est Horatianæ Corniculæ alienis plumis circūquaq; vestitæ,illudq; Lucretij vsurpare possū.

Floriferis vt apes in saltibus omnia libant:
Omnia nos itidem decerpsimus aurea dicta.

Dedi namque operam fulgentissimas margaritas,& præclarissimas gemmas longe lateque dispersas in concionibus pientissimi P.Fr.Philippi Diez in vnum colligere,& coaceruare Forteque illud Ecclesiastici dicere possem, Aperta sunt prata,& apparuerūt herbæ virentes,& collecta sunt fœna de montibus. Indicem autem Euangeliorum totius anni non adieci: quia quod mihi consentaneum huic aut illi Euangelio videbitur,id alteri aliud agēti dissentaneum videretur. Consultius putaui ac lectori vtilius, vt quisque pro arbitrio,quæ vtiliora instituto suo iudicaret, ex hoc indice peteret: ita enim plura sine dubio,& vtiliora inueniet,quā si singula certis concionibus ac certis Euāgelijs adijcerentur. Accipe igitur lector humanissime munusculum hoc nostrum, & ea humanitate atq; animo quo cętera nostri auctoris opera intueris amplectere,cum hic non tantum meos, quantum auctoris labores proprios habeas.

Quod etiam adducit Catius lib. 15. cap. 16. Prouerbiorum 27. d. 25.

DIGNIS-

DIGNISSIMO ET COLENDISSIMO PATRI NOSTRO F. FRANCISCO ALDRETE, CELEBERRIMÆ HVIVS PROVINciæ D. Iacobi instituti Minorum meritissimo Prouinciali ministro, ac totius Ordinis Generali diffinitori & Patri, Fr. Franciscus Campos perennem fœlicitatem exoptat.

Cælius Rodigin⁹ libr. de cęremonijs gentium. Lactant. Firmianus li. 2. de Origine erroris. Hoc est ollas ostentantes. Prouerbiũ est Plutarchi in libello de auscultando: quod dicitur de ijs qui rẽ per se ridiculam, vanam, ac sordidam; vt maximam esse- runt & venerantur. Teste Erasmo in Kiliadibus.

RHodij, dignissime præsul, quos ob insignem doctrinæ laudem esse in Mineruæ tutela vetustas prodidit, hominem Saturno sacris victimis immolabant. Quod quidem Thraces, Gallos, Scythas, Romanos interdum, & plerasq; gentes non modò barbaras, sed doctrina etiam atq; humanitate cultas factitasse legimus. Marmorea namq; vel lignea ementiti numinis simulacra (quorum leuissimam religionis speciem illa rudis antiquitas cœlesti spoliata lumine, impurisq; superstitionibus obstricta vnicè suspiciebat) humanis hostijs ad sensum aliquem humanitatis perduci, & ad imbecillitatis item suæ miserationem flecti, & commoueri posse credebant. Ideo inani Deorum cultu decepti. χύτρας ἐπιδεικνύμενοι, *teterrimas illas crudelitatis cæremonias humano imbutas sanguine induxerunt, vt frequentissimè humana cæde aras ac templa cruentarent. Nos verò fabulosum leuissimi numinis cultum, quẽ Ethnici illi cæcitate mentis illusi, ac tetra caligine oppleti venerabantur, non deridentes solum, sed opprobrijs etiam ac conuitijs lacerantes non hominem, vt Rhodij Saturno: nec præcocem nostram studiorum frugem, vt Licurgus Apollini, Minos Ioui, Zaleucus, & Vlisses Mineruæ, Numa Aegeriæ, Hippolitus Dianæ, despondemus, sed illorum exemplis piè tamen adductus compendium hoc moralium conceptuum excelso pulchritudinis tuæ nomini* † ἄξιο τοῦ παντός, *offerre decreui. Sapientes, & exercitatos agricolas imitatus, qui plantas teneras, & iniurijs temporum maximè obnoxias celsis atq; amplis arboribus adiungunt, vt earum vmbra atq; præsidio à ventorum flatibus, frigorum vi, calorum æstu, grandinis ac niuis impetu defendantur. Præsertim cùm huius fructus, qualiscumq; sit, tibi gratiæ agendæ sint, quia te monente atq; etiam iubente hunc libellum institui, deinde me quasi languentem ad illum in lucem edendum iussu atq; imperio tuo adstrinxisti. Hunc igitur non tam meum quam tuum fœtum, obseruantiæ in te meæ pignus agnosce, festinatum reor currente prælo, & impolitum, perpolias precor, limatissimamq; censuram tuam huic opusculo adhibeas. Vtinam tuam in me singularẽ beneficẽtiam, qua me tibi maximè deuinxisti, æqua possem statera gratiæ rependere: nam ex eo tempore, quo mortalibus rebus nuncio remisso me primùm huic sacræ religioni addixi, diuinæq; voluntati consecraui, vt pauper Christo pauperi in pauperum familia seruirem, te vnicum habui, & benignissimum parentem, & studiosissimum patronum. Interim radiantem totius virtutis supellectilem, qua omnem posteritatem illustras, immortalibus gloriæ præconijs celebrandam æternitati relinquam. Qui limpidissimo diuini eloquij pabulo Christianæ religionis seminaria diffundis, vitæ integerrimæ exemplo ad rectam probitatis semitam haud paucos reuocas, orthodoxæ fidei, & Seraphicæ huius religionis, vitæ puritate,* χρυσοῦ, *vt aiunt,* χρυσότερος, *exercendi tui numeris grauitate, fide, & consilio sancis ac sustines: vt vniuersi mortales tui admiratione rapti obstupescãt. Age igitur, & clientis tui nominis studiosissimi, & tuarum virtutum cultoris suscipe patrocinium. Vale, & te Christus, hancq; tuam Compostellæ prouinciam, incolumem ac fœlicem tueatur.*

† Id est quauis re digno, adagium est, quo vtitur Plato in Sophista.

Id est auro magis aurea.

APPRO-

APPROBATIO DOCTISSIMI P. F. DOMINICI BANNES MAGISTRI IN SACRA Theologia, ac primariæ Theologorum Cathedræ in Academia Salmanticensi præfecti.

SPeciali commiſsione, & mandato Catholicæ maieſtatis ſenatus, expendi compendium iſtud omnium conceptuum, qui per vniuerſas conciones eruditiſsimi P. Fratris Philippi Diez diffuſi habentur, accurata opera, & ſolerti diligentia Fratris Franciſci Campos prædicatoris, ſtylo diſtincto, graui, & eleganti redactum. In quo nihil reperi fidei diſſonum, aut lima dignum, quin potius nimis fructuoſum, & vtile cenſeo diuini verbi concionatoribus, in quo nimirum quam plurima inuenire poterunt, quibus excitentur, iuuentur, & prouehantur. In quorum fidem præſentibus ſubſcripſi in conuentu D. Stephani Salmanticenſ. pridie idus Maij. 1588.

Frater Dominicus Bannes.

APPROBATIO DOCTISSIMI PATRIS FRATRIS GASPARIS à VZEDA.

IVſſu Miniſtri huius prouinciæ Diui Iacobi, diſcuſsi hoc compendium moralium conceptuum ex vniuerſis concionibus P. Fratris Philippi Diez, labore, & induſtria Fratris Franciſci Campos concionatoris methodo ſelectiſsima collectum. Quod quidem opus, & perquam vtile concionatoribus, & nulla erroris ſuſpectæq; doctrinæ labe infectum animaduerti. Vt autem his litteris integra adhibeatur fides, eas ſubſcripſi Calendis Aprilis ab orbe Redempto 1588.

Frater Gaſpar Vzeda.

COMPENDIVM MORALIVM CONCEPTVVM.

Ad formandas hominum mentes;

Inflammatis eorum animis in virtutis studium alacrius obeundum, vitiorumq́; odium vehementius suscitandum.

Ex operibus sapientissimi P. F. PHILIPPI DIEZ, concionatoris inclyti; ordine Alphabetico collectum.

PER F. FRANCISCVM CAMPOS PROVINCIAE S. Iacobi, Ordinis Minorum, Concionatorem.

ADORATIO.

ADorationis definitio, *in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num 6.*

Deus semper in omni statu, & lege voluit humanæ fragilitati se accommodans, sub rerum corporearum specie adorari, *in proprio sanctorum, conc. 1. Eucharistiæ. nu. 3.*

Maxima reuerentia Deum adorare debemus, *in Aduent. Domin. 3. post Epiphaniam conc. 1. num. 14.*

Deus adoratur à Christiano intellectu, & voluntate: & quomodo: *in Aduent. conc. 4. Epiphan. num. 6.*

Duplicem adorationem Deo debemus, exteriorem, & interiorem, *in Aduent. conc. 4. Epiph. num. 13.*

Vide reliqua, quæ huc spectant, verbo idololatria.

ADVLATOR.

ADulatores magis quam capitales hostes cauendi. *3 Quadrag. Sabbatho post Dom. 4. num. 29.*

Adulatores quantum animabus officiant. *2. Quadrag. Dom. 1. feria 4. nu. 20. & 3. Quadrag. Sabbato post Dom 4. nu. 29. Et in proprio Sanctorum conc 2. Ascensionis. num. 17. & ibi conc. 4. Petri & Pauli. num. 8.*

Adulatores serui, à suis Dominis illico sunt eijciendi. *In proprio Sanctorum conc. 4. Petri, & Pauli. num. 8.*

Blandiri alijs, est maximum crudelitatis genus. *In Dominicali, Dominica. 22. post Pentecost. conc. 2. nu. 50. vbi latè.*

Adulatores non sunt hilari facie recipiendi. *2. Quadrag. Dominic. 1. feria 4. nu. 22.*

Adulatori maxima asperitate respondendum est. *In Dominical. dominica 22. post Pentecost. conc. 1. num. 49.*

ADVENTVS CHRISTI.

ADuentum Christi qualiter præuenire debemus. *Dominica 4. Aduentus conc. 3. num. 32.*

Aduentus Christi cur in Ecclesia celebratur. *Dominica 4. Aduent. conc 3 nu. 32.*

Aduentus Christi in hunc mundum fuit vt cœli iter suaue, facile, & planum redderet. *Domin.4. Aduent.conc.1.num 34.*

Cur Christus tam pauper, & tam humilis in hunc mundum venit. *Dominica 3. Aduent. conc.4.nu.3.*

Suo Aduentu omnia bona secum in mundum Deus attulit. *In Dominicali, Dominica 9.post Pente conc.1. nu. 20.*

Reliqua omnia, quæ huc spectant, vide in verbo, Incarnatio Christi.

ADVLTERIVM.

ADulterium etiam apud infideles, & Ethnicos grauissimum est peccatum. *2. Quadrag. Sabbato post Dominicam 3. num. 4. 9. & 13. & in Aduent.conc.vnica Agathæ, n.7.*

Adulter grauius delictum committit apud Dei tribunal, quam adultera. *Rationem vide in communi virginum, conc.2.nu. 15.*

Adulteros Christianos quam acriter Deus puniet. *In communi Virginum conc. 2. nu. 15.*

Adulterium est vitium maxime execrabile. *In Aduent.conc.1.Agathæ,nu.6.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, Luxuria.

Aduersitas. Vide tribulatio.

Aduocatus nullus vnquam in sanctorum calendario repertus est. *In Dominicali, Dominica 16 post Pente.conc.2.nu. 43.*

Aduocatorum, scribarum, & aliorum ministrorum iustitiæ, officium periculosissimum esse. *In Dominicali, Dominica 16. post Pente. conc.2.num.42.*

Aegritudo, Vide tribulatio.

Affabilitas, Vide mansuetudo.

Affectiones nostræ, Vide verbo appetitus hominis.

Ambitio, ambitiosus, Vide superbia, superbus, vide etiam vana gloria.

Ambitus dignitatum & prælaturarum: vide prælatura, & superbia.

AMICITIA.

AMicitiæ leges adductas à Spiritu sancto enumerat. *2. Quadrag. feria 2. Resurrect. num 4.*

Amicitiæ conditiones recensentur. *In Dominicali, Dominica 12. post Pente.conc.2. numer.37.*

Amicitiæ hieroglyphica explicantur. *In Dominicali, Dominica 12. post Pentec. conc.1. nu 37.*

Amicitia cum malis quantum obsit: cum bonis quantum prosit: vide verbo, conuersatio.

Omnes veri amici, & veræ perfectissimæque amicitiæ conditiones, inter Deum & hominem reperiri possunt. *In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ nu. 2. vbi latissime id ostendit, & in communi Apostolorum conc. 2. nu 21. vbi latissime.*

Nequaquam decet hominem pium, amicitiam cum impio texere. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 1. nu.21.*

Dona amicitiam resarciunt, & conseruant. *In Aduent. Dominica 6. post Ephiphaniam conc 3.num.2.*

Amicitia, vide etiam, amor. §. amor proximorum.

AMICVS.

AMicis suis fidem non seruare execrabile scelu. *2. Quadrag feria 6. post Cineres numer.34.*

Amici veri quas conditiones habere debeant. *In communi Apostolorum conc. 2. nu. 20. vbi lætissimè.*

Non est amicus qui solum sui causa est amicus. *In communi Apostolor. conc.2. num.9.*

Amici huius temporis, necessitatis tempore deficere solent. *Dominica 2. Aduent. conc. 2.num 26.*

In amicis eligendis cautissimus esse debes. *In Aduent.conc.3.Thomæ nu.14.*

Amicis honesta petenda. *3. Quadrag. Sabbatho post Cineres nu. 26.*

Amicus Dei, Vide verbo iustus.

AMOR.

A*Mor Christi erga nos,* Vide Christus.

Amor quo Christus passus est, Vide passio Christi.

Amor rerum terrenarum, Vide bona temporalia.

Amor inimicorum, vide inimicus.

Amor turpis, Vide luxuria.

§. AMOR DEI ERGA NOS.

AMore eximio Deus suos amat. *4. Quadr. Dominica in passione feria 6.nu. 16.*

Amor Dei erga nos quantus. *1. Quadrag. Dominica 1 feria 3 n 2 & in Aduent. conc. 4 Conceptionis B. Mariæ n 14. & Dom. 4. sequēti feria 6 nu 5. & 3 Quadrag Dominica 4. feria 4 n 17 & Dominica in ramis sequenti n 2. & in proprio Sanctorū conc. 2 feriæ 2. Pente. n 11.*

Amore donat Deus omnia, quæ nobis elargitur. *In proprio Sanctorum fer 2. Pentecost. conc 1 nu 16.* Et omnia Dei opera, noua & vetera amore fiunt, & facta sunt. *ibi conc. 2 n 2.*

Amor quo Deus nos diligit omni ex parte infinitus est. *In proprio Sanctorum conc. 1. fer. 2 Pente. nu. 6.*

Modus quo amat nos Deus inexplicabilis est *In proprio Sanctorum conc. 1. feriæ 2. Pentecost. num. 5.*

Amor Dei potius est effectus, quam affectus, quia ei quem amat plurima confert beneficia. *In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentec. num. 23.*

In amore Dei erga nos, considera quis est, qui diligit, & quem diligit, & quomodo diligit, vide & nota. *In proprio Sanctorum conc. 1. feriæ 2. Pente. num. 3.*

Amor hic Dei erga nos nutricis erga suum infantem amori apprimè comparatur. *In Dominicali Domin. 2 post Pascha conc. 2 num 5.*

Amore tanto Deus nos diligit, vt quantum in se est semper nobiscum velit esse: & si deest, nostra culpa est, qui tanquam ingrati ab illo fugimus. *In proprio Sanctorum conc. 2 feriæ 2. Pente num 13.*

Cùm amor Dei sit vnus & immutabilis, cur aliqui singulariter ab ipso dilecti dicuntur? *In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ. num. 22.*

Amor hic Dei, est cæterorum bonorum, quibus eum quem diligit afficit, fons. *In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ nu 12. & in Dominicali Dom 5 post Pascha. conc. 1. nu 2.*

Deus puro nos amore amat, nulla vtilitatis mistione *In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ nu. 2.*

Amor est omnium rerum, quæ in mundo sunt fortior, cum inuincibilem vicerit. *In proprio Sanctorum conc. 2 feriæ 2. Pente nu 12*

Amor Dei erga nos, quam immensus sit, ex eis quæ pro nobis passus est, super omnia dignoscitur: de quo vide plurima in verbo, Passio Christi.

Deus tam immenso amore homines diligit, vt locus in quo homo non est, solitudinem vocet. *In Dominicali Domin. 3 post Pentecost. conc. 2. num. 22.*

§. *AMOR NOSTER ERGA DEVM, & de amoris huius diuini effectibus, & vi & efficacia.*

AMor noster erga Deum, quas conditiones habere debet. *In communi Apostolor. conc. 3. num 12. vbi latè.*

Amoris diuini quanta sit vis, efficacia, fortitudo, & potestas: & quam mirabiles effectus in his, in quibus residet, proferat. *In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pente. num. 11 & in Dominicali Dom 17. post Pente conc. 2. nu 47. vbi latè & 2. Quadrag. conc. de passione n. 20. & 3. Quadr. Dominica Resurrectionis nu 29 & in Aduēt. conc. 2. Ioannis Euangelistæ nu 11 vbi latissimè.*

Amori & dilectioni Dei omnes & animæ, & corporis vires, denique totus homo inseruire debent. *In Dominicali Dominica 12. post Pente. conc 1 num. 36.*

Amor noster erga Deum inconstantissimus est, cum amor quo ipse nos diligit sit firmissimus. *3. Quadr. conc. in cœna num. 5. & 4. Quadrag. conc. in cœna nu. 28.*

Amor Dei consistit in hoc, quod posito Deo ex vna parte, & mundo ex alia, velit potius homo totum mundum, quam Deum amittere. *In Dominicali Dominica 12. post Pente. conc 2 num. 17. vbi optimis Sacræ scripturæ exemplis id confirmat.*

Vt Deum homo amaret, ipsum Deus creauit, illud tamen cui minus homo incumbit est id, propter quod fuit conditus. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis Beatæ Mariæ num 37.*

Ne in amorem Dei feramur, singulas pueriles etiam res nobis impedimento esse, lachrymandum est. *In proprio Sanctorum conc. 2 diei sancti Pente. num. 3.*

In amando Deum omnem vim, omnemque animum, collocemus, magis quam in cognoscendo illum; cum maius meritum nobis accrescit amando, quam intelligendo. *In proprio Sanctorum conc 3 Trinitatis nu 23.*

Amor hic diuinus quomodo depingendus sit. *In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. num. 11.*

Amoris igne corda nostra combusta, vult Deus, vt in sacrificium illi offerramus. *In proprio Sanctorum conc. 1. feriæ 2. Pentecost. num. 2. & in Dominicali dominica 17. post Pentec. conc 1. nu. 44. vbi latè.*

Nos amore concitatos Deo seruire, & non coactos vult ipse Deus. *In communi vnius mart. conc. 1. nu. 1. vbi latè.*

Qui diuini amoris sagitta vulneratus est, quiescere in creaturis nequit. *In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ num. 11*

Amor noster, erga Deum, ex operibus, debet dignosci. *Quadrag. conc. in cœna, num. 21 & communi Apostolorum conc. 2. nu. 11.*

Amorem Dei, cum timore eiusdem connectere oportet. *In communi virginum conc. 4. num. 2.*

Eos qui ob amorem Dei, aliquid in hac vita reliquerunt, non solùm ipse in alia; sed in hac etiam vita, maximis muneribus afficit. *In communi confess. non pontif. Euangel. ecce nos relinquimus omnia, &c. conc. 4. nu. 19.*

Quanto magis quis amat Deum, tanto magis ac omnibus Deum amari vult. *In Aduent. conc 1. Ioannis Euangelistæ nu. 8.*

Deum amore, complacentiæ diligere debemus: lætantes, & complacentes, quod ipse infinita illa, quæ habet bona possideat: non tamen amore desiderij (quo proximum diligere debemus) quia nihil ei deest, quod consequatur, *In Dominical. domin. 17. post Pentec. conc. 1. num. 28.*

Sicut impossibile est, vas aliquod, perfectè adimpleri; si tremens est & non quiescit: sic impossibile est humanum cor, amore Dei perfectè impleri, si inquietum est, & mutabile. *In Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. num. 41.*

In omnibus virtutibus (saltem Cardinalibus) requiritur terminus: amor autem quanto magis, ac magis protenditur, tanto excellentior est. *In Dominicali Domin. 17. post Pentecost conc. 1. nu. 45. & conc. 2. nu. 50.* Et sic sine mensura, sine modo, & sine termino Deus est diligendus. *Ibidem.*

In amore Dei, perseuerantiam Deus exposcit. *In Dominicali Dominica 17. post Pente. conc. 2. nu. 43.* sic iustorum præcipua cura, in conseruando hoc amoris igne, constituta debet esse. *ibid. num. 44.*

Sicut Deus, omnia visibilia, propter hominem creauit, & in ipsius amorem: ita homo, omnia sua opera, propter Deum, debet proferre, & in sui tantùm amorem. *In Dominicali Dominica 17. post Pentecost. conc. 2. numer. 45.*

Amor Dei potens est, ad idmet operãdum, quod in homine mors factura erat. *In Dominicali Dominica 17. post Pentecost. conc. 2 nu. 46. & in Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ num. 14.*

Amor hic Dei est, velut ignis, omnia comburens, & inflammans. *Dominica 17. post Pentecost. conc. 2. num. 46.*

Maximum fuit beneficium, in re tam facili, tanquam in manu nostra, qualis amor est, gloriæ consequutionem, & diuinum cultum, nobis constituere. *3. Quadr. feria 6. post Cineres n. 12. in proprio sanctorum, conc. 2. dies sancti Pentecost. nu. 4. & ibi conc. 2. feriæ 2. Pentecost. num. 13. & in Dominicali Dominica 19. post Pent. conc. 2. nu. 26.*

Vnum ex certioribus signis, quod charitas Dei, alicuius animæ insit, est, fecundissimo vtilitatis proximorum desiderio, flagrare. *In proprio sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ num. 21.*

Amor est, quod præcipuè, à nobis Deus exposcit: quia amor, amore rependitur. *In proprio sanctorum conc. 2. feriæ 2. Pentecost. numer. 12.*

Amoris diuini, tanta est vis, vt faciat eum, in quo residet, non solùm libenter se morti offerre, verum eam efficaci studio oppetere. *In Dominicali Dominica 4. post Pascha conc. 2. num. 7.*

Inter ea, quæ animas nostras à peccatis tuentur, præcipuum est, amo *In Dominicali Dominica 22. post Pent. conc. 1. nu 2.*

Aliqua quæ huc spectant, vide verbo, charitas.

§. *QVOD AMOR NOSTER erga Deum sit exiguus.*

AMorem nostrum, erga Deum, exiguum esse, colligitur; quia vix aut nunquam, Dei recor-

recordamur. *In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pent. nu. 9.*

Et quia carentia Dei exigua nos afficit tristitia. *In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pente. num. 11.*

Et quia maxima difficultate, & repugnantia quo Deus nos ducit, fluimus. *In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ nu. 14.*

Et parum dolemus, cum Deus offenditur. *In Aduent. conc. 1. Andreæ nu. 14. & in Dominicali Dominica 4. post Pascha conc. 2. numer. 12.*

Et quia veri amatores Dei, omnes quascunque facile superant, difficultates, ipsos quo minus ad Deum accedãt, impedientes. *1. Quadrag. feria 5. Resurrectionis num. 6. & 3. Quadrag. Dom. Resurrectionis nu. 26.*

Et quia quamcumque rem quam propter Dei amorem, & seruitium facimus, maximam esse existimamus; cum Deus omnia quæ amore nostri passus est, modicum appellet. *In Dominicali Dominic. 3. post Pascha conc. 1. nu. 9. vbi latissimè.*

Et quia vel minima hora, qua cum ipso in oratione, vel contemplatione, sumus, annum integrum esse, existimamus: cum ipsi Deo parum esse videatur, id quod cum nobis commoratur. *In Dominicali Dominica 3. post Pascha conc. 1. nu. 6.*

Et quia amoris diuini ignis est, semper omnique tempore hora est, proximo subueniendi. *In Dominicali Dominic. 3. post Pentecost. conc. 1. num. 19.*

Et quia minores effectus diuinus amor in te efficit, quam turpis, & inhonestus amor, in eis in quibus residet facit. *3. Quadrag. Dominica Resurrectionis nu. 25.*

Et quia ea tantum facere, pro eo volumus, ad quæ sub mortali peccato, tenemur: non verò plura. *In Aduent. conc. 2. Purificat. B. Mariæ nu. 11.*

Et quia cum plurima propter temporalia, imò propter peccata supportemus; propter Dei autem amorem, nihil sustinere volumus. *In Dominicali Dominica 6. post Pente. 1. conc. num. 21.*

Et quia qui verè amat, non respicit ad inconuenientia. *3. Quadrag. Dom. Resurrectionis num. 25.*

§. CIRCA ILLVD AMORIS DEI præceptum, *Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde, &c.*

CONSIDERATIONES.

HOc præceptum à beatis, in patria perfectissimè, & firmissimè adimpletur, sed non tanquam præceptum, sed tanquam meritorum præmium. *In Dominicali Dominica 17. post Pente. conc. 1. num. 25.*

Hoc præceptum, in hac vita, nunquam vsquequaque perfectè adimplemus. *In Dominicali Dominica 17. post Pentecost. conc. 1 nu. 25. & in Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ num. 17. vbi latè.*

In hoc præcepto, cor est primum, quod à nobis Deus postulat. *In Dominicali Dominica 12. post Pentecost. conc. 1. num. 28.* Et licet ex alijs rebus, quæ cor non sunt, partem Deus exposcat, ex corde tamen, non partem, sed totum integrum exigit. *Dominica 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 34.* Nec mirum, cum homo qui vilissimus terræ vermiculus est, non nisi cum toto Deo contentus sit. *Dominica 17. post Pentecost. conc. 1. num. 35. vbi plura dicit grauibus referta sententijs: & conc. 2. sequenti nu. 42.*

In præcepto amoris Dei, ex toto corde iubemur vt omni studio, carnalia extinguere, & odio habere contendamus: & diuinum tantum amorem amplectamur. *In Dominicali Dominica 12. post Pentecost. conc. 1. nu. 30. vbi latè.*

Si peccatum non esset, vt ipsum Deum ardentissimo amore prosequeremur, nequaquam amoris præcepto indigeremus. *In Dominicali Dominica 12. post Pentecost. conc. 2. num. 23.*

Hoc amoris Dei pręceptum, in lege Euangelica nouo ac maiori modo adimpleri debet. *In Dominicali Dom. 12. post Pentecost. conc. 2. num 21. & in Aduent. conc. 1. Andreæ. num. 19.*

In amoris mandato præcipitur, omnem animi virtutem, amori diuino subijcere, & hoc viriliter & non remisse. *In Dominicali Dom. 12. post Pent. conc. 2. nu. 36.*

Prima lex, quam Deus homini dedit, amoris fuit.

ris fuit. *In Dominicali Domin. 12. post Pente. conc. 2. nu. 12. vbi latè.*

Amoris præceptum, in lege etiam scripturæ Deus maximè commendauit. *In Dominicali Domin. 12. post Pente. conc. 2. nu. 16.*

Amoris hoc præceptum specialiter præceptum suum Deus appellat: & quare. *In communi Apostolor. conc. 1. num. 21.*

Amoris hoc præceptum singulariter probitatem benignitatemq; Dei repræsentat. *In communi Apostolor. conc. 1. num. 21.*

Diligere Deum ex toto corde est, cor tuum non esse inclinatum, ad alterius rei quam ad Dei amorem. *In Dominicali Domin. 17. post Pente. conc. 2. num. 40. vbi etiam late explicat quid sit diligere ex tota anima, & ex tota mente.*

Amoris ratio clauditur in his duobus verbis, Deum, & tuum. *In Dominicali Domin. 12. post Pente. conc. 2. nu. 25.*

Deus à se ipso tantum amari potest vt amari dignus est. *In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelista num. 18.*

§. RATIONES AD HOMINES *in amorem Dei inflammandos, & ad dilectionis Dei præceptum adimplendum commouendos.*

PRima ratio. Deum ardentissimo amoris affectu dilige, quia Dominus tuus, & Deus tuus est. *In Dominicali Dominica 12. post Pentecost conc. 2. num 25 & Dominica 17. conc. 1. num. 35 & conc 2 sequenti num. 32.* Et magis tuus est, quam tuus pater, aut filius, aut vxor *In Dominicali Dominica 12 post Pentecost conc. 2. num. 31.* Et adeo tuus est, vt homo factus sit propter te: *ibid. numer. 32.* Quam vehementer nos in Dei amorem, hoc beneficium impellat, vide incarnatio. *Et in Dominicali feria 4 in Litanijs maiorib. conc. vnâ nu. 11.*

2. Ratio. Quia si ad diligendum amicitiæ rationem habeas, nullius (quam Dei) amicitiæ signa euidentiora vnquam extiterunt. *In communi Apostolor. conc. 2 nu. 18. & in Aduent. conc. 4 Ioannis Euangelista nu. 2. vbi latissimè & ex professo.*

3. Si tamen alterius erga te amorem spectes, Deum ipsum (qui summum bonum est) te maximo amore prosequi inuenies. *In Dominicali Dominica 17. post Pente. conc. 2. num. 32. Hoc argumentum latè prosequimur supra §. Amor Dei erga nos: vbi plura selecta inuenies.*

4. Si verò eximia bonitatis, & pulchritudinis species apud te amorem promeretur, quis vnquam immensam illam Dei pulchritudinem, & bonitatem valebit mente & cogitatione comprehendere? *Dominica 1. Aduentus conc. 2 nu. 2. vbi latè.*

5. Si verò beneficia spectas, nullius (quam Dei) beneficia maiora sunt. *In Dominicali Dominica 17. post Pente. conc. 1. num 40. & in Dominicali dominica 2 post Pente. conc. 2. num. 17. & dominica 22. post Pente. conc. 2. num 39. vbi latè.*

6. Si amare eum desideras, qui tibi familiarissimus esse debet, nullus magis tua conuersatione gaudere, quam Deus significauit. *In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelista numer. 10.*

7. Si autem tuum amorem pretio emi vis, quis maius pro illo pretium impendit quam qui pro ipso vitam æternam pollicetur? *3. Quadrag. Dominica 3 feria 4 numer 30. & 4. Quadrag. feria 6. post Cineres numero 12. & in proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. numer. 4. vide de hoc plura verbo, gloria.*

8. Quod si tantum eum qui vehementer tuum amorem extorserit, diligere vis, nullus potentius Deo id à te extorquet, *vt probat in Dominica domin 17. post Pentecost. conc. 2. num 36.*

9. Si verò timore perterritus, & pœnis coactus, ad diligendum commoueris, Deus ingentes, & æternas miserias tibi, si illum non dilexeris minatur. *1. Quadragesi. Dominica 1. feria 3. numer. 11. & 3. Quadrag. dominica 2 feria 5 numer. 31. & in Dominicali dominica 3. post Pascha conc 1. num. 21. vide de hoc plura verba, infernus.*

10. Si etiam stimulos, ad diligendum tibi addet, cognoscere, aliquem paratum esse tibi in necessitatibus subuenire, Deus tanto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat; vt etiam non poscentibus præbeat,

beat, & non interrogantibus obuiam exeat. *In Dominicali dominica 3 post Pascha conc. 2 num. 14.* Et in conferendis beneficijs Deus nos præuenit. *4 Quadrag. Dominica 4 feria 4. num. 23.* Et semper maioribus necessitatibus occurrit. *2. Quadr. feria 2 Resurrectionis nu. 15.* Et promptissimè suorum necessitatibus subuenit, *in Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 2. nu 61.*

11. Si tamen eum amare desideras qui te possit defendere, Deus diligenter amicos suos defendit. *3. Quadrag. Sabbatho post Cineres numer. 22 & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. numer. 4.* Adeo vt qui Deum diligit, & ei seruit, neminem timere debeat, *tertia Quadragesim. Sabbatho post Cineres numero vigesimooct.* Nec indigeat multis armis ad se protegendum. *Ibid. num. 30.*

12. Et quia si parentem qui corpus tantum tibi dedit, debes diligere; quanto magis Deum, qui non solum te condidit; sed te etiam nunc conseruat? *In Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. numero 32. & dominica 3. Aduentus conc. 2. num. 9. vbi latè.*

Et ipse animam tuam creauit; & vltra hæc omnia, gratuitum etiam esse tibi dedit. *Dominica 17. post Pentecost. conc. 2. numer. 38.*

13. Et quia amor Dei omnibus virtutibus formam præbet. *Vide & nota rationem in Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. numero 48.* Et sine ipso nulla ex virtutibus, simpliciter, & absolutè vera virtus est. *Dominica 12 post Pentecost. conc. 2. numer. 35.*

14. Quia amor Dei, & proximi est præcipuum Christiani munus. *1. Quadrag conc. septuagesimæ num. 24.*

15. Quia amore magis, quam alia virtute, similes Deo reddimur. *2. Quadrag. feria 6. post Cineres num. 18.*

16. Quia amor est res magis in potestate nostra, quam aliæ, constituta. *Vide, & nota 3. Quadrag. Dominica 3. feria 4. num. 30. & 4. Quadrag. feria 6 post Cineres num. 12. & in proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentec. nu. 4.* Quod ergo hanc rem tam facilem, facere nolimus, magna confusio nostra est. Et ob id si tristari posset Deus, maxima afficeretur tristitia. *In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pente. nu. 5.*

17. Quia amor nos vnit Deo. *In communi Virginum conc. 4. nu. 6.*

18. Quia ad amoris præceptum adimplendum, Deus sufficientissima semper auxilia præbet. *In communi Apostolorum conc 1. numer. 11.*

19. Quia omnia omnium virtutum præcepta diriguntur ad amorem Dei, & proximorum, tanquam in suum finem: *vide & nota in communi Apostolor. conc. 3. nu 9.*

20. Quia amor diuinus, omnia facit suauia, & facilia. *In proprio Sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. num. 16. & ibi conc. 2. num. 9. Et nu. 16. vbi latè.*

21. Quia amor Dei vim, & vigorem tribuit bonis operibus, quæ in eius seruitio fiunt. *In Dominicali dominica 12. post Pente. conc. 2. num. 34.* Est enim amor sicut cifra Arithmeticæ. *Ibid. nu. 35.*

22. Quia pro nobis Deus proprium sanguinem fudit. *In Dominicali Dominica 4. post Pascha conc. 2. nu 5.* Et animam suam posuit pro nobis. *In eadem Dominica conc. 1. nu. 9. de quo vide plura verbo passio Christi.*

23. Quia hanc excellentiam amor Dei inter alias virtutes habet: quod cum aliæ virtutes te hominem efficiant, hic tamen amor, Deum te reddit. *In Dominicali Dominica 17. post Pente conc. nu 31.*

24. Quia magna miseria est, te affectionem, & amorem erga vineam, erga pallium, & calceum habere: & erga illum Deum qui gloriæ infinitæ, atque immensæ bonitatis est, nullam affectionem in te sentire *In Dominicali Dominica 17. post Pentecost. conc. 1. numer. 31.*

25. Quia vt Deus in sui amorem nos inuitaret, ex amantissimo Redemptionis beneficio nomen ipse Deus accepit. *In Dominicali Dominica 17. post Pentecost. conc. 2. num. 35.*

26. Quia sicut auibus naturalis locus est aër, & piscibus aqua: sic proprius hominis locus est Deus. *In Dominicali domin 12. post Pente. conc. 20. nu. 28. vbi ex professo.*

27 Et quia amor est res, cum qua rationalis creatura a suo creatori potest saltem similitudine quadam debitum soluere, & ei correspondere. *In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pent. nu. 7. & feria 2. Pentecost. conc. 4. num. 1.* Quia amor amore Dei rependitur. *In proprio sanctorum feria 2. Pentecost. conc. 2. num. 12.*

28. Quamuis plurimæ sint viæ, vt mundum fugiamus; vna tantum, amoris scilicet est, vt cœlum ingrediamur. *In Aduent. conc. 3 Andreæ num. 6.*

Accommodari hic possunt septuaginta, & nouem rationes, quas verbo, peccatum. §. Rationes, &c. accurate collegimus ad deterrendos homines à vitijs, & Dei offensis, quæ etiam prodesse possunt per locum à contrario ad homines in amorem Dei impellendos.

§. DE AMORE PROXIMORVM, *& de illo præcepto, Diliges proximum sicut teipsum.*

AMor quem erga proximos habemus, ex operibus debet dignosci. *1. Quadrag. conc. in cœna nu. 21. & in communi Apostolorum conc. 2. nu. 11.*

Amare proximos debemus non tantum verbis sed operibus: nam amor sine operibus non sufficit. *In Aduent. conc. 1. Andreæ nu. 21. & in proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. nu. 13. & in communi Apostolorum conc. 2. nu. 11.*

Principalis amor proximi est illum ad Dei seruitium adducere, & propter hoc nihil intentatum relinquere. *3. Quadrag. Dominica 3. feria 3. nu. 4.*

Veri amatores proximi alter alterius onera, & imperfectiones portare debent. *In communi Apostolorum conc. 2. numer. 12. vbi ex professo.*

Amor proximorum non est diuersus ab amore Dei, sed idem; cum finis in illo Deus sit. *In Dominicali, Dominica 12. Pente. conc. 1. num. 31.*

Amorem, & vnitatem inter vniuersas res mundi (præcipuè inter homines) Deus prætendit: & quare. *2. Quadrag. feria 6. post Ciner. nu. 2. vbi ex professo, & 3. Quadrag. feria 6. Dominicæ Passionis nu. 37.*

Hunc amorem fraternitatis summè inter cætera Deus commendauit. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 27.*

Amor proximorum est signum quo in lege gratiæ oues Dei cognoscuntur. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 28.*

In amore proximorum, & non in alijs virtutibus perfectio Christiana sita est. *1. Quadrag. conc. in Cœna nu. 15. & 4. Quadrag. fer. 6. post Cineres nu. 10.*

Amor proximi, & concordia cum ipsis est vna ex rebus, quæ gratiores sunt Deo. *1. Quadrag. conc. in Cœna nu. 12. & 2. Quadrag. fer. 6. Dominicæ Passionis nu. 37. & in Communi Apostolorum conc. 4. nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis nu. 10.*

Amare proximos, etiam inimicos semper Deus præcepit. *2. Quadrag. fer. 6. post Cineres num. 9.*

Amor proximi est signum amoris Dei. *3. Quadrages. fer. 6. Dominicæ Passionis numero 38.*

Quia homo mensurabilem habet bonitatem, ideo mensuratur eius dilectio: scilicet vt eum diligas sicut teipsum. *In Dominicali Dominica 17. post Pente. conc. 2. nu. 50.*

Amorem proximorum nos docuit Deus in modo, quo omnia creauit. *4. Quadrag. fer. 6. post Cineres num. 17.*

In amore proximorum ordo est necessario seruandus. *In Dominicali Dom. 12 post Pente. conc. 1. num. 40.*

Ad amorem proximorum exhortatio optima. *In communi Apostolorum conc. 1. num. 4. vbi latissimè, & ibi conc. 2. nu. 2. & ibi conc. 4. num. 10.*

Ad amoris proximorum præceptum adimplendum Deus sufficientissima semper auxilia præbet. *in communi Apostolorum conc. 1. num. 11.*

Amoris nostri erga proximos exemplar, & regula esse debet amor Dei erga nos. *In communi Apostolorum. conc. 1. num. 23. & conc. 2. nu. 4. & in Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam. conc. 3 nu. 2.*

Sicut

Sicut Christus nos dilexit, non propter nostra, sed propter nosmetipsos, ita proximos diligere debemus, non propter ipsorum bona temporalia, sed propter ipsos. *In communi Apostolorum conc.2.num.8.vbi latè.* Vix autem reperitur qui proximum diligat, nisi quando ad vtilitatem ex eo ducere intendit. *In Aduent. Dominic. 6.post Epiphan.conc.2.num.9. & in Dominicali Dom.17.post Pente.conc.2. nu.52.vbi latè.*

Quantum Deo placet, vt homines sese inuicem diligāt, vel ex eo colligitur quod Deus præfixit hominibus septem Decalogi præcepta erga proximum, & tria tantum erga se. *In Dominicali dominica 17.post Pentec. conc. 2. nu.54. vbi ex professo.*

In proximi amore tota lex includitur: & quam feruenter proximos diligere debemus. *In Aduent.conc.3. Andreæ nu.7.*

Verus amor proximi ex amore Dei nascitur. *Dominica 2. Aduent.conc.4. nu. 3.*

Sic amare proximos debemus, vt ipsorum necessitates non alienas, sed proprias æstimemus *Dominica 2. Aduent.conc.2.nu. 2. circa hoc vide plura in verbo, Charitas.*

Vt nos inuicem amore Deus coniungeret, venit in mundum. *Dominic. 4. Aduent. conc.1.num. 8.*

Hic amor, & virtus proximorum multo magis in primitiua Ecclesia, quam nunc erat. *In Aduent.Dominica 6.post Epiphan. conc. 3. num. 3.*

Amor proximorum adeo est Deus gratus, vt iniurias, quæ proximis inferuntur magis quam quæ sibi fiunt Deum persentire sacra scriptura significet. *In Aduent.Dominic.6.post Epiphan.conc.3.nu.4.*

Impossibile est vbi superbia inanisq; propria æstimatio est, verum proximorum amorem, & veram pacem esse. *In Aduent.Domin. 6.post Epiphan.conc.3. nu.6.*

Ad amorem inter proximos conseruandum, oportet, nos inuicem honoribus præuenire. *In Aduent. Dominica 6. post Epiphan. conc.3.nu. 7.*

Perfectus amor proximorum est non expectare, vt proximus ad aliquam sibi opem ferendam ardenti studio, atq; importune obsecret. *In Dominicali Dominica 4.post Pente. conc.2.nu. 28.*

Aliqua quæ ad hunc locum spectant, vide verbo, charitas, & verbo misericordia. §. contra immisericordes, & crudeles erga proximos, & verbo, inimicus. §. inimicorum dilectio.

§. AMOR PROPRIVS.

AMor proprius, fundamentum plurimorum scelerum est. *In cōmuni vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.1. numer.19. & ibi conc.3.nu.10.*

Amorem proprium vincere curare debemus. *In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc 3.nu. 11.*

Amor proprius est errorum causa. *In Dominicali dominica 6.post Pentecost.conc.1.numer.43.*

Amor proprius est vnum ex maioribus malis, quæ nobis ex peccato processerunt. *In Aduent.Dominica 4.post Epiphan. conc. 1. num.2.*

Amor proprius facit, vt omnia, quæ volo & diligo, propter me ipsum velim, & amem, me ipsum finem constituendo. *In Aduent. Dominica 4 post Epiphan.conc.1.nu.4.*

Seruire Deo nolle, nisi in ijs quæ tibi grata, suauia, & non difficilia sunt, ex amore proprio dimanant. *In Aduent. Dominica 4. post Epiph.conc.1.nu.6.*

Amor proprius quamdiu rationis, & diuinę legis terminis septus est, non est malus, sed bonus. *4. Quadr.conc.septuag.nu.6.*

Annæ laudes, vide in communi sanctarum mulierum conc. 1. à número 28. vsque ad finem.

ANGELVS.

ANgeli nomen quid significet. *2. Quadrag. conc.quinquag.nu.33. & in proprio Sanctorum conc.3.incarnationis nu. 10.*

Angeli nos illuminant, diuino amore inflammant, atque à quamplurimis imperfectionibus nos expurgant *In proprio Sanctorum concio.4. dedicationis Michaelis, numero 29.*

Angelis Deus sæpè facultatem concedit, vt nos corporalibus afflictionibus puniant: & quare.

quare. *In proprio Sanctorum conc.3. dedicationis Michaelis num. 24.*

Angelus propinquior Deo magis participat bonitatem Dei. *In proprio Sanctorum concio.1. B. Mariæ ad Niues nu. 29.*

Angeli plurima redemptoris nostri mysteria vsque ad Apostolorum prædicationem ignorarunt. *In proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis num.4.& in Aduent.conc.2. Ioannis Euangelist.nu.26.*

Angeli maximè lætantur in conuersione peccatoris. *In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B.Mariæ nu.23.*

Angeli magno cum labore cælestem beatitudinem compararunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 11. vbi ex professo.*

Angelorum præcipua excellentia est Dei præcepta velociter exequi. *2. Quadrag. Domica 1. feria 6. num. 18.*

Angeli fuerunt creati in gratia. *In proprio Sanctorum conc.3.dedicationis Michaelis numer. 4.*

Angeli alis depinguntur quia ad bonum nostrum perficiendum volant *In proprio Sanctorum conc.2.dedicationis Michaelis nu 33.*

Angeli non occupant locum. *In proprio Sanctorum conc.3.dedicationis Michaelis numer.2.*

Angeli in fide incarnationis Iesu Christi creati sunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu.5.*

Angelorum peccatum quale fuerit. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu.8.vbi ex professo.*

Pugna inter Angelos bonos, & malos: & circa quam materiam fuerit. *In proprio Sanctorum conc.3. dedicationis Michaelis numero 10.*

Nunc etiam certant quotidie super animabus nostris. *Ibid. nu.19.*

Victoria Angelorum bonorum, quæ fuit. *In proprio Sanctorum conc.3.dedicationis Michaelis nu.13.*

§. *ANGELORVM Custodia.*

ANgelos in nostri custodiam à Deo deputari, quam maximum sit Dei beneficium. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis nu.34.vbi latè.*

Angeli efficacius nos custodiũt post Christi Aduentum. *In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis numer.28. vbi ex professo.*

Tantus est in Angelis salutis nostrarum animarum zelus, vt respectu nostri contendere inter se dicantur. *In proprio Sanctorum conc.2. dedicationis Michaelis nu 36.*

Angeli custodes orationes nostras ad Deũ deferunt: & quare. *In proprio Sanctorũ conc. 2.dedicationis Michaelis nu 31.*

Angeli, quam in promptu sint ministerio seruorum Dei. *In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis nu 30.& 32.* Et quam diligenter in principio, medio, & fine nostrorum operum, & totius vitæ nos iuuant. *Ibid. num. 33.*

Sicut singuli homines, singulos habent Angelos in custodiam: ita singulos etiam habent diabolos aduersarios ad virtutis exercitationem. *In proprio Sanctorum conc.3. dedic. Michaelis nu 29.*

Angeli sæpe nos à magnis periculis non eripiunt, quia sumus maximi peccatores: vultque Deus vt hac ratione purificemur. *In proprio Sanctorum conc. 2. dedic. Michaelis numero 32.*

Angelus animæ, cuius custos est, bonum nimis zelat. *In proprio Sanctorum conc. 4. dedic.Michaelis nu. 32.*

ANIMA.

ANima de Deo tantum, & non de rebus temporalibus curet. *3. Quadr. Dominica in Passione feria 4.nu.39.*

Anima nostra, est Helena, pro qua Deus, & dæmon, cælum, & infernum totis viribus digladiantur & pugnant. *4. Quadr. Dominica 3.nu.2. & 10.*

Anima Deo, & non diuitijs, nec gloria humana, nec voluptatibus alijs huius seculi satiatur. *1. Quadrag. Dominica 3. fer.6.num 23. & in Aduent. conc.4. Ioannis Euangelistæ numer.26. & 1. Quadrag. Dominica in Passione, feria 2.num.18. & secunda Quadrag. Domin. 3.fer.6.nu.33. & in communi Sanctarum mulierum

lierũ conc.1.nu 2. vsq; ad 10.& ibi.conc.2 nu. 6.& ibi conc.4.nu.2 & in proprio Sanctorum conc.4. visitationis B.Mariæ nu.22.

Animæ quã parua cura habeatur, & quam maxima aliarum rerum temporalium etiam munitissimarum. *2.Quadrag. Dominica 3.feria 4.num.2.*

Anima, lethali culpa sauciata quam deformis sit, vide in verbo peccatum, vbi plurima, quæ huc spectant inuenies.

Animarum curam habere quam graue sit pondus. *1. Quadrag. Dominica 2 feria 4. numer. 14. de quo vide plura in verbo prælatus, & prælatura.*

Anima Christi, Vide Christus.

Inter animam & corpus nostrum continuum est, & erit bellum. *In proprio Sanctorum conc. 4. assumptionis B. Mariæ num.20. vbi optimè.*

Animarum tanta dignitas est, vt vnaquæque illarum ab ortu Natiuitatis habeat Angelum in sui custodiam deputatum. *In proprio Sanctorum conc.1. dedicat.Michaelis numer.34.*

Et omnes Hierarchiæ salutem animarum nostrarum curent. *1.Quadr. Dominica 3. nu. 8.* Ipse tamen homo est, qui eam paruipendit. *Ibidem.*

Anima iusti: vel anima quæ est in gratia, quam illustris, &c. sit, vide iustus. §. iustorum excellentiæ, & dignitates, vide etiam verbo, gratia.

Ne animam peccato inficias, & conspurces, vide rationes ex omnibus Authoris operibus in verbo peccatum à nobis collectas.

Nil præter Deum animæ vacua implere potest. *Vide & nota, Dominica 3. Aduentus conc.3 num.10.*

Animæ dignitatem nulla creatura naturaliter potest cognoscere. *Dominica 3. Aduent. conc.3.nu 10.*

Deus tantum in animam illabi potest, non Angelus, nec dæmon. *In communi Virginum conc.4.nu. 6. & 2 Quadrag. Dominica 3.nu. 9.& in proprio Sanctorum conc. 3. fer. 2.Pente.num. 14.*

Animam nostram quãtum Deus æstimet, & amet. *In Aduent.conc.1.Thomæ nu.21.*

Animæ pericula super omnia timenda. *In Aduent.conc.3.Thomæ nu.3.*

Cum animam nostram alteri quam Deo damus, non solùm iniusti, sed etiam proditores sumus. *In Dominicali domin.5.post Pente. conc.2.nu.12.*

Animam, rem ita pretiosam, vili quodam pretio mutare maxima commiseratione dignum est. *In Dominicali domin. 5. post Pente. conc.2.num.14.*

Si animam vili pretio vendidisti, scito quod quam diu in hac vita es, pessimam illam venditionem dissoluere potes. *In Dominicali dominica 5. post Pente.conc.2.numero 17.*

Anima nostra est viuum Dei templum. *In Dominicali dominica 9.post Pente.conc.2.nu. 32.& 38.*

§. ANIMAE SALVS.

Animæ salus plurimi facienda, si quidem tanti Deo stetit. *In Dominicali domin. 2.post Pascha conc.2 num.23.* Et quia pluris æstimauit Christus animam tuam, quam sanguinem suum, quandoquidem illum pro ea abundantissimè effudit. *Ibidem.* Et quia vna ex præcipuis Dei intentionibus est animarum nostrarum saluti vigilare, & illam custodire. *1. Quadr. Dom.3. nu.2.* Et quia instantissime diabolus illam expugnare contendit. *Ibid. nu. 8.* cum hoc tamen multi sunt, qui maiorem iumentorum suorum quam animarum suarum curam gerunt *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc.2. num.35.*

Pro animæ salute eam tantum diligẽtiam, quam pro rebus temporalibus adhibetis, Deus exposcit. *In communi Sanctarum mulierum conc.3.nu.19.& in Aduent.domin.1. Aduent. conc.3.nu. 17.*

Hanc animæ salutis diligentiam operatur Spiritus sanctus in anima inhabitans. *3 Quadrag.Domin.4.feria 4.num.29.*

Qui salutis suæ animæ hanc habet diligentiam: vnum ex maximis signis, quod Deus in ipso habitat, obtinet. *3.Quadr. Dom. 4.feria 4.num.29.*

Ad animæ salutem pertinentia diligenter,

vt oportet tractanda, obſurdeſcere mundo debemus. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 4. nu. 28.*

Quæ ad animæ noſtræ ſalutem ſpectant, non differenda: ſed protinus ſumma diligentia, & ſolicitudine tractanda ſunt. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 4. nu. 25. & dominica Paſſionis ſequenti feria 5. nu. 3.*

Animæ ſalutem reliquit Deus in noſtra voluntate. *1. Quadrag. Dominica 1. feria 6. num. 14.*

Animarum noſtrarum ſalus per excellentiam dicitur Dei opus. *2. Quadrag. dominica 4. feria 4. nu. 17.*

Circa animæ ſalutem quam maximam curam, & diligentiam adhibeant iuſti. *1. Quadrag. dominica 3. feria 4. nu. 4. & 2. Quadrag. dominica 4. fer. 4. num. 32. & in Aduen. conc. 4. Epiphan. nu. 18.*

Cõtra eos qui ad animæ ſalutem ſpectantia pigrè tractant, vide pigritia.

Noſtræ ſalutis punctus conſiſtit in hoc quod ad voluntatem, & beneplacitum Dei continuo incedamus, & ab eo nos gubernari permittamus. *In Dominicali domin. 4. poſt Pente. conc. 2. nu. 17. & 25.*

Animæ ſalutem parum æſtimamus, quia tantum cum ipſius diſpendio à corporalibus laboribus liberari cupimus. *In Dominicali domin. 8. poſt Pente. conc. 2. nu. 25.*

D. Antonij laudes. In cõmuni Doctorum conc. 4. per totam concionem.

ANTICHRISTVS.

ANtichriſtus Babyloniæ naſcetur, ex tribu Dan. *In Dominicali dom. 24. poſt Pente. conc. 2. num. 3.*

Tribulatio Eccleſiæ Antichriſti tempore durabit tribus annis, & dimidio. *In Dominicali dom. 24. poſt Pente. conc. 2. nu. 27.*

Antichriſtus miraculis coruſcabit. *In Dominicali dominica 24. poſt Pente. conc. 2. numer. 4.*

Antichriſtus erit ditiſſimus. *In Dominicali dominica 24. poſt Pentecoſt. conc. 2. numer. 8.*

Antichriſti tempore Iudæi ad Chriſtianam fidem conuertentur. *In Dominicali domin. 24. poſt Pente. conc. nu. 12.*

Cur Deus permittet maximam illam, in Eccleſia Dei, tempore Antichriſti, perturbationem. *In Dominicali domin. 24. poſt Pente. conc. 2 nu. 16.*

Apoſtaſia, à religione, vide religio: à fide, vide, fides, & hæreſis.

APOSTOLVS

CVm vniuerſum orbem ad ſuam obedientiam redigere Apoſtolorũ miniſterio Chriſtus voluerit, in Apoſtolatum rudes, & priuatos piſcatores elegit: vt admirabilem ſuam potentiam, & infinitam ſapientiam magis oſtenderet: & humanam ſuperbiam euerteret. *In Aduent. conc. 4. Andreæ num. 6. vbi latiſſimè. & Dominica 2. Aduent. conc. 1. num. 33. & in Aduent. conc. 1. Thomæ numer. 4. & conc. 2. Thomæ num. 3. & ibid. conc. 2. Ioannis Euangeliſtæ num. 29. & in proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi num. 30. & in Aduent. Dominica 6. poſt Epiphaniam conc. 2. num. 14. & conc. 3. num. 18. & in Dominicali dominica infra octauam Aſcenſionis conc. 2. nu. 16. & nu. 22.*

Apoſtolorum admirabilis auctoritas eis à Chriſto conceſſa oſtenditur. *In Dominic. dominica in albis conc. 3. nu. 5.*

Apoſtolorum prædicationis efficacia quã magna fuerit, & quod deſcenſui Spiritus ſancti ſit tribuenda. *In proprio Sanctorum fer. 3. Pente. conc. 2. nu. 11. vbi latè.*

Apoſtolus, & Apoſtolicum munus vide concionator, & concio.

APPETITVS, PASSIONES, & affectiones hominis.

APpetitus & affectio quid *2. Quadrag. Sabbath. poſt Dom. 3. nu. 4.*

Vnde vna ex præcipuis ſanctorum exercitationibus fuit humanis appetitibus, non ſolum illicitis, verum & licitis reſiſtere. *In communi vnius mart. Euangel. ſi quis vult venire, &c. conc. 2. num. 12. & in communi vnius marty. conc. 2. nu. 10.*

Vt Spiritus ſanctus nobis inhabitet, appetitibus noſtris nos exuere debemus. *In communi*

muni confeſſ.non Pontif.Euang. ecce nos reliquimus,&c.conc. 4. nu.13.

Paſſiones noſtras,& prauas affectiones ab animis noſtris euellere diligentiſſime curandum eſt 3 *Quadrag.Dominica 4.feria 3. numer.26.*

Paſſiones prauæ nos excæcant, & cæcutire faciunt. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 3. nu.20. & in Dominicali domin.3.poſt Paſcha conc.3.nu.6.*

Quando te Paſſionum tuarum impetu ferri Deus ſinit, grauiſſimum ſumit de te ſupplicium. *3. Quadrag.Dominica 4.feria 3. num.31.*

Paſſiones noſtræ rationis fræno, & pœnitentiæ ſtimulo ſunt frænandæ. *In communi vnius marty Euang. ſi quis vult venire poſt me,&c.conc.3.nu. 15.*

Paſſiones carnis nos abnegaſſe, quando & quo ſigno cognoſcemus. *In communi vnius marty.Euang.ſi quis vult venire poſt me,&c. conc.3.nu.18.vbi latè.*

Si Angelis in cœlo ſimiles eſſe cupimus,totis viribus contendamus à carnis paſſionibus minime gubernari.*In Dominicali domin. 17. poſt Pente.conc. 1.nu.14.*

Animi affectus ſæpiſſime nobis ſunt impedimento,ne verum iudicare poſſimus. *Dominica 2.Aduent.conc.1.nu.23.*

Senſualitas ſemper repugnat,&occaſiones quærit ne Deo obtemperemus. *1. Quadrag. domin.4.feria 6.nu.19.*

Hiſce ſenſualitatis motibus,& appetitibus reſiſtere,quam ſit difficile.*3.Quadr.Sabbatho poſt Domin.2.nu. 8.*

Volũtas propria abneganda,vt cum Chriſto glorificemur. *In communi vnius marty. Euang. Amen dico vobis conc.3.nu.16.*

Voluntas propria renuncianda eſt priuſquam quis ſeDeo ſacrificium offerat.*In communi vnius marty. Euang. Amen dico vobis conc.3.nu.19.*

Qui appetituum, & paſſionum ſuarum viam ſequitur, Chriſtum ſequi non poteſt. *In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangeliſtæ numer. 4.*

Homo non eſt, qui non ratione,ſed paſſione ducitur.*In Aduentu conc.2.purificationis Beatæ Mariæ nu.18.*

Cum appetitus noſtros compeſcimus, debitum quod nobis debemus perſoluimus. *In Dominicali dominica 22.poſt Pentecoſt. conc. 1.num.32.*

Amplificabitur hic locus ex verbo caro. §. carnis rebellio.& §.carnis mortificatio.

Arbitrium hominis, vide Liberum arbitrium,

Arrogantia,vide,ſuperbia.

ASCENSIO CHRISTI.

AScenſionem ſuam in cœlum, Chriſtus peregrinationem appellat: quia ab hominibus recedebat, in quorum emolumentum venerat. *Vide & nota in communi confeſſ. pontif.Euang.homo quidam peregre.&c.conc. 2.num. 4.*

Aſcenſionis Chriſti in cœlum vberes fructus,& maximæ,quæ inde nobis proueniunt vtilitates. *Vide in proprio Sanctorum conc. 2. Aſcenſionis à nu.2.vſq; ad 21. & præcipue nu. 9.vbi latè: & conc.3.ſequenti nu. 26.*

Aſcenſionis myſterium admirabile.*In proprio Sanctorum conc.2. Aſcenſ.nu.14.*

Aſcenſio Chriſti quanta cœleſtium ſpirituum lætitia, & iubilo fuit celebrata. *In proprio Sanctorum conc 2. Aſcenſionis nu. 29.*

Aſcenſio Chriſti in cælum quibus, & quam ſtupendis miraculis fuit illuſtrata. *in proprio Sanctorum conc. 3. Aſcenſionis numer.25.*

Aſcenſio Chriſti firmat noſtram ſpem: quia ſi huius diuini capitis membra viua ſumus,tandem cum ipſo copulabimur. *In proprio Sanctorum conc. 3. Aſcenſionis numero 38.*

Aſcenſionis triumphus glorioſus conſideratur. *In proprio Sanctorum conc.4. Aſcenſionis nu.17.vbi latè.*

Aſſentator,vide Adulator.

Attentio in oratione, vel concione, vide oratio,vel concio.

AVARITIA.

AVaritia plurimorum malorum fons, & oſtium eſt,4. *Quadrag.Dominica 2 feria 6. num. 26. & in commune confeſſ. non pontif.*

Euang. ecce nos reliquimus, &c. conc. 1. num. 24. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 5 & in Aduent. con. 2. purificationis B. Mariæ nu. 15. & in Dominicali dom. 14. post Pente. conc. 2. nu. 1. & 10.

Auaritia iustitiæ ministros peruertit, & sic rempublicam perdit *2. Quadr. Domin. 1. feria 6. num. 27.*

Auaritia cogit homines plurima mala facere. *1. Quadr. Dominica 4. fer. 2. num. 6. & 4. Quadr. Domin. in Passione feria 6. nu. 9.*

Auaritia in Ecclesiasticis summè execrabilis est. *3. Quadr. Domin. in Passione feria 6. num. 18 & in Dominicali domin. 8. post Pent. conc. 1. num. 8.*

Auaritia vt plurimum cum superbia est coniuncta. *In communi confess. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1 num. 24.*

Auaritia efficit homines tyrannos, ac crudeles. *In proprio Sanctorum conc. 1. Matth. num. 7.*

Auaritia est morbus ferè incurabilis: quia tempore & ætate, quibus alia vitia frenantur, hoc crescit. *In proprio Sanctorum conc. 1. Matth. nu. 9.* Et quia laboribus & ærumnis, quæ alia vitia mederi solent, auaritia cremen-tum suscipit. *Ibidem num. 10. & in dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. nu. 4.*

Auaritiæ vitio sanctis considerationibus mederi possumus: & quibus. *In proprio Sanctorum conc. Matthæi nu. 11.*

Quam difficulter cor auaritia oppressum curetur. *In Dominicali domin. 16. post Pent. conc. 2. nu. 38.*

Auaritiæ morbus omnes cuiusque status, & conditionis inuasit. *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc. 2. nu. 40.*

Auaritia hominem maximè inquietum reddit. *In Dominicali domin. 8. post Pent. conc. 1. num. 5.*

Amplificabitur hic locus ex verbo diuitiæ, bona temporalia, & eleemosyna.

AVARVS.

AVari miseria, & vilis seruitus consideratur, & detegitur. *In communi conf. pontif. Euang. Homo quidam peregrè, &c. conc. 2. nu. 9. & in communi sanctarum mulierum conc. 2. nu. 5. & in proprio Sanctorũ conc. 2. S. Matthiæ nu. 12 & ibi conc. 2. Trinitatis num. 7. & in Dominicali domin. 14. post Pente. conc. 1. nu. 38. & conc. 2. nu. 19.*

In auaros comminationes Dei stupendæ. *1. Quadr. Domin. 4. nu. 22. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 7.*

Auari nomen habuit primus qui fuit inter homines præscitus. *2. Quadr. Domin. 2. fer. 6. num. 30.*

Auaros diuitijs suis non frui Deus in pœnam huius peccati permittit. *4. Quadr. conc. 60. num. 30.*

Auarus suis diuitijs in hac, & æterna vita compungitur, & cruciatur. *4. Quadr. conc. 60. num. 30.*

Auari sicut diuitias in peccato lucrantur, ita eas etiam in peccato deperdunt. *4. Quadr. Dom. 2. fer. 6. num. 28.*

Auaros Deus sæpe irridet. *4. Quadr. Dom. in Passione fer. 4. num. 14.*

Auari omnes idololatræ. *In communi confess. nō Pontif. Euang. ecce nos reliquimus, &c. conc. 1. nu. 25. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi. nu. 6. & nu. 18. vbi optimè.*

Auari quot, & quantas difficultates superent, vt aurum inquirant, & comparent. *In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu. 4.*

Auarus nunquam satiatur. *In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu. 5. vide circa hoc plurima in verbo, bona temporalia.*

Auari hydropici merito vocantur, quia flagrantissima diuitiarum siti vexantur. *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc. 2. nu. 39.* Et tam insatiabili siti, vt pauperum etiam sudores bibere contendant. *Ibidem.*

Auarus habet animam suam venalem, vt minimo quoq; pretio vendat. *In Aduent. con. 1. Andreæ num. 9.*

Auarus raro ad senectutem peruenit: quia lucri desiderio se torquet, ac macerat. *In Aduent. conc. 1. Andreæ num. 9.*

Tanta est auari cupiditas, vt pro re quæ vilissima est, rem tantã qualis est æterna gloria contemnat. *In Dominicali domin. 2. post Pente. con. 1. num. 27.*

Auari quam cæci sunt. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 1. nu. 60.*

AVXILIVM DIVINVM.

Auxilia suis seruis imp erceptibiliter, & vnde non arbitrantur, Deus impartitur. *2. Quadr. Domin. 3. nu. 35.*

Dei auxilia quam parata sunt, vt iusto opem ferant. *Dominica 2. Aduentus con. 1. numer. 4.*

Cum peccator ex Dei auxilijs fructum capere non vult: omnia illa in malum ei sunt conuertenda. *In Aduent. Domin. 3. post Epiphan. conc. 1. num. 22.*

Licet contra potentissimos hostes bellum spirituale nos infirmi gerimus: maxima tamen auxilia nobis Deus suppeditat, quibus si vti velimus victores euademus. *In Aduent. conc. 1. Stephani num. 28.*

Auxilia necessaria Deus nunquam negat. *In Aduent. conc. 2. Conuersionis Pauli numero 22.*

Auxilij diuini proprium est in maioribus afflictionibus miseris subuenire maioribus auxilijs. *In Dominicali domin 5. post Pascha. conc. 3. num. 32. & ibi Domin. 14. post Pente. con. 1. num. 25.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, vocationes, & inspirationes diuinæ.

B.

BAPTISMVS.

Baptismi fontis virtus ex sanguine in Cruce nostra causa effuso manauit. *In proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis Crucis nu. 11. & ibi con. 4. nu. 9.*

Gratia in Baptismo collata à tota Trinitate procedit: & sic in nomine totius Trinitatis, & non solius Christi baptisma confertur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 9.*

Baptisma Ioannis nil aliud erat, quam veri baptismatis Christi exercitatio. *Domin. 3. Aduent. conc. 4. nu. 28.*

BEATITVDO.

Beatitudinis definitio Aristotelis. *In Dominicali dom. 2. post Pente. con. 2. num. 5.*

Beatitudinem non in diuitijs, valetudine, & cæteris fortunæ bonis consistere. *In proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis Crucis num. 14. & ibi conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues, num. 24.*

Beatitudinem in virtutum exercitatione & vitiorum contemptu sapientissimi illi Philosophi collocarunt. *In communi plurimorum marty. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. nu. 17. & conc. 1. nu. 16.*

Dei fruitio non parit tædium: imo potius excitat appetitum. *2. Quadr. Domin. Passionis feria 5. num. 30.*

Beatitudo vide etiam in verbo, gloria.

BEATVS.

Beatorum felicitas, dignitas, deliciæ, & inenarrabilis gloria, & pulchritudo cōsideratur. *In communi confess. non pontif. Euangel. sint lumbi vestri, &c. conc. 1. nu. 1. vsque ad 20. vbi latissime, & conc 2. sequenti num. 24. & conc. 3. sequenti nu. 23. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 19. & in Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 2. nu. 8. vbi latissime, & ex professo, & Dominica 19. conc. 2. nu. 3. vbi latè.*

Inter Beatos, & Deum; quanta sit animorum vniformitas. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis num. 19.*

Beati suis quisque gloriæ gradibus gaudent. *In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 19.*

Ideo nullus ex beatis alterius gloriam inuidet. *In Dominicali Domin. 2. post Pente. conc. 1. num. 9.*

Iusti, etiam dum hac vita perfruuntur, beati sunt. *In communi plurimorum mart. Euangel. descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. num. 14.*

Beati magnam de nobis curam habent *In Dominicali Domin. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 6.*

Beati huius sæculi, potius maledicti vocari possunt. *In communi plurimorum martyr. Euangel. descendens Iesus de monte, conc. 2. num. 18.*

BELLVM.

Bellorū victoria Dei est donū: quod ipse cui vult cōcedit. *In cōmuni plurimorum mart.*

mart. Euangel. si audieritis prælia, &c. conc. 1. num. 13.

Bellis & ciuitatum euersionibus, quotidie affligimur propter peccata nostra. *3. Quadr. Dominica 4 feria 2. num 28. vbi late, & feria 4. sequenti nu. 7. & fer. 6. sequenti nu. 12. & in Dominicali dom 9. post Pente. conc. 1. nu. 3. vbi ex professo, & ibi nu. 39.*

Ad victoriam in bellis reportandam, præcipua arma sunt diuina sacramenta diuinique verbi tubam deferre. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 38.*

Vt milites in bellis victoriam reportent, maxime conducit duces & principes bonos esse. *In proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu. 3.*

Victoriam in bellis aduersarij nostri de bonis consequuntur; quia malitiam, & iniquitatem è cordibus nostris per veram pœnitentiam non auertimus. *In Dominicali dominica 17. post Pentec. conc. 1. num. 21. & 2. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. nu. 36. & 3. Quadrag. feria 5. post Cineres nu. 30. & Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 14. vbi latissime, & ex professo, & ibi dominica 9. post Pente. conc. 1. num. 29. & conc. 2. num. 5.* Militum, & ducum huius temporis dissolutio increpatur. *3. Quadr. feria 5. post Cineres nu. 31. & in Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 24.*

Propter peccata populi Christiani victoriā ab ipsis reportant infideles. *2. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 36. & in Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 14 vbi latissime, & ex professo.*

Victoria populi Christiani non in hominum multitudine sita est. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. nu 37.*

Ad victoriam in bellis reportandam simul cum mentis puritate, optimum armorum genus est oratio. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. num. 26 & in communi plurimorum martyr. Euang. si audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 15. & in Dominicali dominica 17. post Pente. conc. 1. nu. 19. & ibi feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. nu. 17. vbi ex professo, & latissime, & nu. 25.*

Sanctissimum, & summe meritorium est præsentialiter contra infideles ad præliādum se conferre. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. nu. 22.*

Ad victoriam in bellis reportandam excellens armorum genus est præceptorum Dei obseruantia. *In Dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 21.*

Bella & infortunia Christianis accidunt, quia concionum quas audiunt, nullam rationem habent. *In Dominicali dom. 9. post Pente. conc. 2. nu. 37.*

Ad victoriam tutiores omnium præparationes sunt, corda voluntati Dei subijcere. *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 1. numer. 15.*

Benedicti Abbatis laudes, vide in communi conf. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 2. num. 25.

BENEDICTIO.

Benedictio Dei est bonorum spiritualium elargitio. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 29. in proprio Sanctorum conc. 4. inuentionis Crucis nu. 13. & Dominica 1. Aduentus conc. 3. numer. 28.* Benedictio in sacra scriptura quot modis sumatur. *In Aduent. conc. 1. Dominicæ infra octauam Natiuitatis num. 17.*

§. BENEDICTIO IN *mensa.*

Benedicere cibos ante prandium antiquissima cōsuetudine approbatum est. *3. Quadr. Dominica 4. num. 36.*

Non benedicere cibos ante prādium plurimorum malorum solet esse causa: *quæ vide 2. Quadr. Dominica 4. num. 33.*

BENEFACERE.

Benefacere inimicis, vide inimicus. §. inimicorum dilectio, & §. rationes, &c.

Nunquam est benefaciendum vni, alterius damno. *In proprio Sanctorum conc. S. Ioseph num. 20.*

Inter alia ob quæ Christus venit in mundum, fuit, vt doceret nos benefacere his, qui nobis malefaciunt: *vide & nota Dom. 4. Aduent. conc. 1. nu. 6.*

Oppor-

Opportunitatem ad benefaciendum iusti semper inquirunt, sicut mali ad male faciendum. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 3. numer 3.*

Reliqua quæ huc spectant vide verbo, eleemosyna, & verbo misericordia.

§. BENEFICIA DEI IN nos collata.

EX beneficijs Dei occasionē sumere ipsummet benefactorem offendendi maximum scelus est. *3. Quadr. Dominica in Passione fer. 6. num 8. & 2. Quadrag. eadem feria num. 10. & in Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 1. nu. 18. & in communi confess. non pontif. Euangel. homo quidam nobilis conc. 1. nu. 20 vbi latè. & in communi virginum conc. 3. num 2. & in communi Sanctarum mulierum Euang simile est regnū cœlorum thesauro, &c. conc. 2 num. 7. & in Aduent. Dominic 3. post Epiphan. conc. 2. nu 36 & in Dominicali domin. 15. post Pente, conc. 2. nu. 6 & ibi dominica 22. conc. 2 nu. 26.*

Semper cum magnum aliquod beneficium Deus pollicetur; seuerissima statim minatur supplicia, quia homines Dei misericordia obdurescere solent. *In Aduent. conc. 2. Thomæ nu 25.*

Ex præteritis Dei beneficijs ad futura speranda serui Dei occasionem accipiūt. *4. Quadrag. Dominica 4. nu. 22.*

Beneficia promissa Deus aliquando differt, vt petentis ea valor, atque excellentia cognoscatur. *2. Quadrag. Dominica 1 feria 5. num. 17.*

Atque vt maiora eis beneficia conferat. *2. Quadrag. Dominica 1. fer. 5. nu. 27.*

Ad petendum, & accipiendum beneficia à Deo redditur homo indignus per peccatum. *1. Quadr. dominica 3. fer. 2. num. 11.*

Malitia hominum eo deuenit, vt ex Dei beneficijs condemnationis suæ occasionem desumant. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. nu. 19.*

Diuinorum beneficiorum memoria amorem Dei excitat, & incendit. *In Aduent. conc. 2. Circuncisionis nu. 25 vbi latè.*

Deus maxima voluptate afficitur quando beneficia hominibus confert. *In Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. numer. 30.*

Quando quis ex beneficijs Dei deterior redditur, in miserrimum statum deuenit. *In Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 31.*

Beneficiorum Dei recordatio valde efficax est ad nostram sanctificationem; & ad alia plurima summè vtilis. *In Aduent. conc. 2 Purificationis B. Mariæ nu. 4. de qua vide plura verbo, contemplatio.*

Amor est fons, & origo omnium beneficiorum, quæ quotidie in nos Deus confert. *In Dominicali Dominica 3 post Pascha conc. 1 num 2.*

Beneficia Dei in nos collata quam immensa sint. *In Dominicali Dominica 8. post Pente. conc. 2. nu 17.*

Qui beneficijs Dei vti non vult, iusto Dei iudicio à bonis etiam naturæ denudatur: sic multi sunt Christiani nec gentium quidem virtutes habentes. *In communi confess. non pontif. Euangel. homo quidam nobilis, conc. 1. nu. 22.*

Maiora beneficia Dei sunt nobis terribiliora iudicia, nisi ex eis fructum percipere velimus. *In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis Crucis nu. 12.*

Ad conferendum in nos beneficia, summa cum celeritate: ad puniendum verò pedetentim, & quasi inuitus accedit Deus. *3. Quadr. conc. septuagesimæ nu 22.*

Deus in conferendis beneficijs nos præuenit. *4. Quadrag. Dominica 4. feria 4. nu. 23. & in proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis Crucis nu 9 vbi optimè.*

Deus in eos qui ipsum offendunt maxima solet beneficia conferre, vt ad ipsum conuertantur. *2. Quadrag. Dominica 4. Aduentus conc 2. num 6*

Ex acceptis beneficijs solent homines ipsi Deo bellum inferre. *3. Quadrag Dominica 1. feria num. 31.* Et beneficia in maleficia conuertere. *In communi virginum conc. 3. nu. 2. & in Aduentu dominica 3. post Epiphaniam conc 1. nu. 22.*

Beneficia à Deo accepta proximis communicare debemus. *In Aduentuali conc. 2. Thomæ*

Thomæ Apoſtoli nu.12.

Diuina beneficia ſemper ante oculos habenda, & memoria tenenda. *In Aduentuali conc.1.Ioannis Euangeliſtæ num.12.& conc.3. nu.5. vbi latè.*

Maximum beneficiũ nobis confert Deus denegans ſæpe quod petimus: & quare. 2. *Quadrag. Dominica 2. feria 4. nu. 23.*

Deum aliquem videre eſt illi beneficia conferre. *In Aduent.conc.3. Andreæ nu.1. vbi latè.* Hæc Dei viſio quam vberes beneficiorum & donorum fructus nobis pariat. *In Aduent. conc. 1. Andreæ nu.24.& conc.2.nu.12. vbi latiſſimè,& conc.3.nu.2.*

Deus, vt ſua in nos beneficia conferat, non merita noſtra, ſed immenſam ſuam clementiam ſpectat: homo vero nulli benefacere ſolet ſine propria vtilitate: *Domin. 4. Aduent. conc.3.num.4.*

Benefacere alicui abſque propria vtilitate, eſt vna ex præſtantioribus virtutibus. *Dominica 4. Aduent.conc.2.nu. 5.*

Beneficiorum Dei gratitudo, & ingratitudo, vide in verbo gratitudo.

Beneficia Dei in particulari cõſultius duxi ſuo quæq; loco ſpeciatim digerere, quam hic omnia ſimul confuſa, ieiunaq; oratione percurrere.

§. BENEFICIA ECCLEſiaſtica.

Beneficia curata ſiue Eccleſiaſtica indignis conferre, & quam grandis, & quam periculoſa iniuſtitia ſit. *3. Quadrag. Dominica 2. feria 6.nu 22.*

Cum hæc beneficia habeant curam animarum annexam, quam grauia ſint onera, vide verbo, prælatus. §. de graui prælaturarum pondere.

Hoc loco attexere licet plura quæ habes in verbo Eccleſiaſticus.

Benignitas, vide manſuetudo, & miſericordia.

BLASPHEMIA.

Blaſphemiæ peccati grauitas detegitur, & conſideratur. *2. Quadrag. Dominica Paſſionis nu 42.& in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.1.nu.8.*

Blaſphemiã cõmittis cum minoris Deum æſtimas quam res huius mundi: & vt illas adipiſcaris, ipſum contemnis. *In proprio Sanctorum conc.4. feria 2. Veniæ num.5.*

BLASPHEMI.

Blaſphemi nullam excuſationem in die iudicij habebunt: & quare. *2. Quadrag. Dominica Paſſionis nu.39.*

Blaſphemi quam acerbis ſupplicijs à Deo puniantur. *In Aduent.conc. 3. Circumciſionis num. 3.*

Blandiri alijs, vide, adulator.

BONA SPIRITVALIA, & cœleſtia.

Bona ſpiritualia appellantur in ſacra ſcriptura, bona abſolutè, & per eccellentiam: ac temporalia non abſolutè, ſed cum addito. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 5.num.15.*

Qui ſpiritualium bonorum guſtum percipere incipiunt, temporalia cuncta bona aſpernantur. *3. Quadrag.Dominica 4. feria 6. num. 5.*

In bonis ſpiritualibus comparandis maxima diligentia adhibenda eſt. *4.Quadrag. Dominica 1. feria 6. num. 18. Idem argumentum proſequimur in verbo, Animæ ſalus; vbi plura vide quæ huc ſpectant.*

In bonis ſpiritualibus acquirendis opportunam occaſionem prætermittere quam malum ſit. *4. Quadrag. Dominica 1. feria 6.numer.20.*

In bonis his æternis comparandis, Deus ſolum expoſcit, vt tantam pro ipſis adhibeamus diligentiam; quantam pro temporalibus adhibemus. *In communi Sanctarum mulierum conc.3.num.19. vide etiam de hoc, verbo pigritia.*

Bona ſpiritualia amore ardentiſſimo proſequenda, temporalia verò contemnenda. *In communi plurimo. martyr. Euang. deſcendens Ieſus de monte conc.2. nu. 9.*

Maxime dolendum eſt quod ſpiritualia lente-

lente & desidiose homines petunt: temporalia vero anxie. *In Dominicali Domin. 5. post Pascha conc 3. nu. 19.*

Bona & voluptates spirituales fortes & cōstantes homines reddunt; carnales vero voluptates molles & effæminatos efficiunt. *In Dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. nu. 15.*

Plurima quæ ad bona spiritualia spectant, inuenies sequenti capite de bonis temporalibus.

BONA TEMPORALIA. PER bona temporalia intelligimus diuitias seculares, honores, valetudinem, prosperitatem, voluptates, & denique harum rerum quarumlibet affluentiam.

BOnis his temporalibus cum gaudemus, atq; in prosperitate sumus; & benefactorum nostrorum obliuiscimur, & in summum etiam benefactorem nostrum Deum ingrati sumus *3. Quadr. Dominica 2. num. 17.*

Bona temporalia nimio amore prosequi, est vna ex clarioribus coniecturis quæ haberi potest, quod quis in peccato moriturus sit. *3. Quadr. Dominica 2. fer. 2. nu. 17.*

Bonorum temporalium contemptus alijs miraculis est mirabilius. *In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 20.*

Bona temporalia dedit Deus abundanter priscis veteris legis patribus; in figuram spiritualium diuitiarum, quas in lege gratiæ affluenter largiturus erat. *In proprio Sanctorum conc 3. omnium Sanctorum nu. 20.*

Qui bona temporalia quærunt, aliqua ratione ipsum etiam Deum quærunt: rationem vide 3. *Quadrag. Dominica in Passione feria 2. nu. 11.*

Vt bona hęc terrena vili, cælestia vero maximi pendamus; per speculum fidei hæc, & illa contemplari oportet. *In proprio Sanctorū conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 21.*

Qui temporalibus bonis affluunt, magni coram mundo, & hominibus sunt, non coram Deo: quæ misera magnitudo, & vana est. *In proprio Sanct. con. 2 Ioan. Baptistæ n. 21.*

Cur bona hæc temporalia cūm vana sint, tamen vere bona esse existimemus? *In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi numer. 21.*

Facilè illis est bona hæc terrena despicere, qui omnem suam spem in cælestibus bonis collocatam habent. *In proprio Sanctor. conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 13.*

Bonorum temporalium affectionem abijcere, & ea omnino floccipendere debes, vt diuina cōsilia tibi prosint. *In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 16.*

Quem vera libertas delectat, ab amore horum mutabilium bonorum liber esse appetat. *In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 23.*

Dux noster Iesus Christus, eos tātum milites eligit qui ex bonis temporalibus necessaria solum sumunt. *In Aduent. conc. 3. Circumcisionis num. 17.*

Bonorum temporalium amissio non tam sentienda, sed potissimum spiritualium deperditio deploranda. *In Aduent. Domin. 4. post Epiphan. conc. 2. nu. 30.*

Bonorum temporalium cupiditas sensus peruertit; & alia plurima mala facit, quæ late prosequitur. *In Aduent. conc. 3. Purificationis B. Mariæ nu. 4.*

Temporalium rerum amorem affectionemq; à vobis expellere conamini, vt Spiritus sanctus ad vos veniat. *In Dominicali dom. 4. post Pascha conc. 3. nu. 19.*

Deus solet nos hisce terrenis nobis priuare, vt amorem quo ipsam terram diligimus, totum in Deum transferamus. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 28.*

Propter nostra peccata solet Deus hisce bonis priuare, & terræ sterilitate nos punire. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 28. vbi latè, & ex professo.*

Vt prosperitate & temporalium affluentia sciamus bene vti, solet Deus illam cum afflictione, & laboribus coniungere. *In Dominicali dom. infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 10.*

Bona, & diuitiæ temporales etsi legitimè possideantur, si inordinate executioni mandentur, bonorum spiritualium fastidium gignunt. *in Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 1.*

conc.1.num 22.

Cælum attentè inſpice, vt bonorum temporalium affectionem in illo conijcias,& colloces. *In Dominicali Dominica 11. poſt Pente. conc.2. nu 32.*

Multo maius beneficium Deus in eum cõfert à quo ſitim temporalium aufert,quam ſi ipſa temporalia affluenter conferret. *In Dominicali Dominica 14. poſt Pente. conc.2. num.48.*

Stultum eſt aliquem honorare propter eius proſperitatem, & bonorum temporalium abundantiam. *In Dominicali Dominica 20. poſt Pentecoſt. conc. 2. numer. 45. vſque ad 55.*

Poſtquam per peccatum, procella in huius mundi mari exorta eſt, qui ijs temporalibus onuſti nauigant,in magno verſantur periculo. *In proprio Sanctorum conc.3. omnium Sanctorum num.19.*

Maxima cum formidine, & temperantia bonis huius ſæculi vtendum eſt. *In communi conf. non pontif. Euangel. ecce nos reliquimus, &c. conc.4. nu. 16.*

Quia bonis, & turpitudinibus huius ſeculi vehementer intendimus, ideo Dei vocibus non reſpondemus. *In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis nu.18.*

Bona temporalia non æſtimantur niſi ab illis qui ſpiritualia, & æterna non guſtant. *In communi Sanctarum mulierum conc.2. numer.8.*

Nunquam homo ſatis bonis temporalibus, mundoque, & eius voluptatibus renunciat,niſi poſtquam gaudia ſpiritus cœpit deguſtare. *In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu.18.*

Bona temporalia quam parui Deus æſtimet, colligitur ex eo quod communiter ij, quos Deus odit,maximique peccatores ſunt, iſtis bonis abundant. *In proprio Sanctorum conc.1. S. Matthiæ nu 21.*

Temporalia non temere & ſine vlla conſideratione admittenda & accipienda: ſed matura deliberatione. *In proprio Sanctorum conc. 2 incarnationis num. 26.*

Terrenarum rerum deſiderio teneri, ſignum eſt conſcientiæ corruptæ, & deprauatæ. *In proprio Sanctorum conc.2. incarnationis numer. 25.*

Temporalia hæc ſi alicui pietatis operi adhærent, ad cælum vſque aſcendunt: ſi vero vanitati deſeruiunt,per terram ſerpunt. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 22.*

Legis gratiæ obſeruatores omnia temporalia bona conculcantes per huius ſeculi mare tranſire debent. *In proprio Sanctorum conc. 3 omnium Sanctorum nu. 22.*

Vt Deum ſequamur, temporalia omnia, quæ maximo oneri,& impedimento ſunt, deponere plurimum refert. *In Aduent. conc.2. Andreæ nu.25.*

Temporalia ſumma ſolicitudine, diuina vero ſegniter à nobis fiunt. *In Aduent conc. 3. conceptionis B. Mariæ num.19 & 1. Quadr. Dominica 1 feria 4 nu 6. & 3. Quadr. dominica 1. feria 6. num. 15.*

Periculoſior, & maior perſequutio Eccleſiæ ſunt voluptates huius ſeculi. *Dominica 4. Aduent. conc 3 nu.15.*

Temporalia, à Deo petenda ſunt: ſed modeſtè; non minis: & conditionatè, non abſolutè. *In Aduent. Dominica 2. poſt Epiphaniam concio.2. numer. 30 & Dominica 3. ſequenti conc.1. nu 35. & in Dominicali dominica 5. poſt Paſcha conc.1. n.22. vbi latè. & conc. 3. num. 31.*

Aliquibus ad maiorem ipſorum confuſionem bona temporalia Deus concedit. *In Aduent. Dominica 2. poſt Epiphaniam conc. 2. num.33.*

Si vt iuſtum eſt Deum diligeremus, confeſtim temporalia omnia flocci penderemus. *In Dominicali domin.2. poſt Pentecoſt conc.1. num 13.*

Aliqua quæ huc ſpectant, vide in verbo diuitiæ.

§. RATIONES, ET CONSIDE- *rationes efficaciſſimæ, ad commouendum homines ad bonorum temporalium cõtemptum; atque in ipſorum tædium, detecta eorum miſeria, & vanitate impellendos.*

RATIONES.

PRima ratio. Quia bona temporalia animã adimplere,& ſatiare non valent: nec animæ ſitim

ſitim extinguunt, quin potius illam adaugent. 1. *Quadrag. Dominica 3. feria 6. nu. 23. & 2 Quadr. eadem feria nu 23. & 1. Quadr. dominica in Paſſione feria 2 nu. 18 & 3. Quadrag. Sabbatho poſt Dominicam 2 nu. 22. & Dominica 3 ſequenti feria 6 nu & 4. Quadr. Dominica 3 feria 6. nu. 26 & in cõmuni Sanctarum mulierum conc 2. n. 6 & ibi conc. 4 nu. 2 vbi latè. & in proprio Sanctorum conc. 4 viſitationis B. Mariæ numer. 8. & num. 22 vbi latè: & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num 22. vbi latè: & Dominica 3. Aduent. conc. 2. numer 11. & in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 10.*

2. Ratio, quia bona temporalia immoderate bibita amentiam excitant. 3. *Quadr. Dominica 2 feria 4. nu 24.*

3. Et quia affluentia bonorum temporalium; & proſperitas huius ſeculi eſt maximè periculoſa. 3. *Quadrag. Dominica 2. feria 4. num 32. & 4. Quadrageſ. Dominica 1. feria 6. num. 21.*

4. Et ex miſeria, & inconſtantia bonorum, & voluptatum, & honoris huius ſeculi: quæ detegitur & conſideratur. 3 *Quadrag. Dominica 2. feria 6. nu. 9. & 3 Quadrag. Sabbatho poſt Dominicam in Paſſione numer. 20. & 4. Quadrag. conc. ſeptuageſima nu 31. & ibi Dominica 1. Quadr. feria 6. nu. 21 & 4. Quadr. Dominica in Ramis nu 5. & Dominica 2. Aduent. conc. 2. nu. 10.*

5. Quia bona hæc temporalia cariſſimè comparatur, & difficulter. 3 *Quadr. Dominica 3. feria 6. nu. 18.*

6. Et quia qui temporalia hæc contemnit, diſpoſitus eſt ad perfectionem Chriſtianam. *In communi plurimo. martyr. Euang. deſcendens Ieſus de monte, &c. nu 16.*

7. Et quia omnia hæc bona interius vacua ſunt, nec quicquam, præter exteriorem apparentiam habent. *In communi plurimo. martyr. Euangel. cum audieritis prælia, &c. conc. 1 nu. 8. nihilq́, in ipſis veri & ſolidi ineſt. 4. Quadrag. Dominica in Ramis nu 15.*

8. Ratio, & quia bonorum temporalium cupiditas impedit quominus rationis, & intellectus radij animam illuſtrent: & ita ipſam cæcam reddit. *In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 19.*

9. Et ex breuitate, mutabilitate, & inſtabilitate bonorum temporalium: quæ perpenditur, & detegitur. *Quadrag. Sabbatho poſt Dominicam Paſſionis num. 20. & Dominica 2. Aduentus conc. 3 nu 10 vbi latè, & in Dominicali dominica 24. poſt Pentecoſt. conc. 1. num. 2. & 8.*

10. Et quia quamuis voluptates huius ſeculi nunc ſuaues videantur, mortis tamen tempore amariſſima, & laborioſiſſima iudicabuntur. 4. *Quadr. conc ſeptuageſ. nu 32 & in communi conf & pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu 9.*

11. Et quia vniuerſa temporalia quibus acquirendis homo ſtudet vaniſſima ſunt. 4. *Quadrag. conc. Cinerum num. 11 vbi egregiè, & optimè, & in communi plurimo. martyr. Euangel. cum audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 7. & in Dominicali dominica 23. poſt Pentec. conc. 2. num. 11.*

12. Quia bona temporalia contemnere eſt ſingularis charitatis effectus. *vide, & nota in communi plurimo. Mart. Euang. deſcendẽs Ieſus de monte, &c. conc. 1. nu. 21.*

13. Vniuerſa hæc bona temporalia ſimul cum hac breuiſſima vita pereunt. *In Dominicali Dominica 3 poſt Paſcha conc. 3. num. 21. & in communi confeſſ. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. 1. num. 10. & ibi conc. 2 num. 12.*

14. Quia bona hæc temporalia renuntiare oportet ad beatitudinem conſequendam: *vide, & nota in communi plurimo. martyr. Euangel deſcendens Ieſus de monte, &c. conc. 2 nu. 16. & in communi dedicationis Eccleſiæ conc. 2. num. 6.*

15. Et quia vniuerſa hæc temporalia plurimi Ethnici philoſophi contempſere, & reliquere. *In communi confeſ. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia concio prim. nu. 21.*

16. Quia quo quis temporalibus bonis expeditior fuerit, melius ſpirituale ædificium erigere poterit. *In communi confeſſ. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. concio tertia nu 16. vbi latè, & in communi dedicationis Eccleſiæ conc. 2. nu 6.*

17. Quia bona temporalia impediunt ne homo ſuo creatori ſicut decet obſequatur. *In communi Sanctarũ mulierum conc. 2 nu 7.*

18. Quia si temporalia hæc vilipendimus, proculdubio quietudine in hac vita perfruemur. *In proprio Sanctorum conc.1. Philippi & Iacobi num 33.*

19. Quia etiam si illa adipiscaris, non ob id magis lætus viues: quo enim plura ex ipsis obtines, eo plura amplius exoptas. *In proprio Sanctorum conc.4. Visitatio Beatæ Mariæ numer.8.*

20. Quia bona omnia temporalia nihil sunt. *In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 2.* quæ omnia nihil esse, manifeste nobis constaret, si rerum diuinarum contemplationi incumberemus. *In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 3. & in Dominicali dominica 4. post Pente. conc.1. num.23. & ibi Dominica 23. conc 2. num.6.*

21. Quia temporalia omnia nos excæcant, sicut fumus. *In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num.4.*

22. Quia bona temporalia ad gaudium, & fœlicitatem, vitæ etiam huius parum iuuant. *In proprio Sanctorum conc.1. B. Mariæ ad Niues num.24.*

23. Quia ijs, qui in hac temporali vita hisce terrenis bonis affluunt, solet hæc abundantia, & prosperitas in miseriam, & inopiam, in futura æterna vita commutari. Qui vero in hac eis sunt destituti, illa inopia in futura vita vertitur in prosperitatem. *3. Quadr. Domin. 2 feria 5. nu 34.*

24. Quia bona hæc temporalia cras finienda sunt, & relinquenda, vide, & nota hanc rationem. *3. Quadr. Sabbatho post Dominicam in Passione nu.19. vbi latè: & in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia conc.1. n.10. & ibi conc.2. nu.12. In Dominicali dom.15. post Pente. conc.2. nu.15 & Dominica 23. conc.2. num 7.*

25. Quia ex plurimis qui insatiabili siti temporalia procurant, pauci illa consequuntur; reliqui vero omnes delusi remanent: & multo magis qui illa comparant. *4. Quadrag. Domin 1. fer.6. nu.20.*

26. Quia bona hęc terrestria mēdacia sunt. Et ipsa suismet possessoribus demonstrant, quam parum valoris, & voluptatis habeant. *4. Quadr. Domin. 1 fer.6 nu.21.*

27. Quia bonis his temporalibus distracti inferni tormenta non pertimescimus. *3. Quadrag. Domin. in Passione fer.2. nu. 10.*

28. Quia secularia hæc bona, & honores fugere; cùm vitam simul, & animam perdant, nobis præcepit Christus. *3. Quadr. Domin.2. fer.6. num.12.*

29. Quia terrestria hæc diligere ingentis infidelitatis est; cum in terra hac peregrini simus. *In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc 2. nu.7.* Et cum ad cęlum, & non terram simus creati. *In communi doctorum conc.4. nu.22.*

30. Quia omnia tēporalia bona adeo vilia sunt, vt domus Dei stercora habeantur. *In communi confes. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc.2 nu.10.*

31. Quia quemadmodum voces non sunt obiectum oculorum, nec colores auditus; nec illis gaudent: ita, imò multo minus terrena hæc bona sunt obiectum nostræ animæ: nec ipsis gaudet, aut reficitur. *In cōmuni Sanctarū mulierum conc.4. nu.2. vbi latè.*

32. Ne rebus his temporalibus inebrieris, sed potius illas contemnas, earum finem considera. *In communi plurimo. marty. Euangel. cum audieris prælia, &c. conc.1. nu.2 vbi latè, & in proprio Sanctorum conc. 1. fer. 2. Pente. num.14. & Dominica 2. Aduent conc 3 num. 10. & in Dominicali infra octauam Ascensionis conc.12. n.1. & in Dominicali dom. 2. post Pente. conc. 1. nu. 4. & Dominica 24. conc.1. nu. 2. vbi ex professo.*

33. Considera quam periculosa sit prosperitas huius seculi. *3. Quadrag. Dominica 2. feria 4. num 32 & 4 Quadr. Dominica 1 fer. 6. num. 21.*

34. Quia cautius est vana hæc bona relinquere, antequam ab eis deseramur. *In proprio Sanctorum feria 2 Pente. conc.1. nu. 14. & Domin. 2. Aduent. conc.3 nu.12.*

35. Considera quod rerum omnium creator Christus, nec nascens cunas, nec viuens domum, nec moriens lectum, nec mortuus sepulchrum habuit. *In Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 24. vsq; ad 30.*

36. Quia in his voluptatibus quies non inuenietur. *In Aduent. conc 4. Ioannis Euangelistæ nu 26.*

37. Quia Deus vult Christianos tanquam adue-

aduenas,& peregrinos esse in hoc mundo, animum ab his rebus temporalibus semotum habentes. *In Aduent. conc.3.Innocentium nu. 5. vbi latè.*

38. Et quia ijs, qui in hac vita temporalibus bonis saturantur, prohibet æternam beatitudinem gustare. *In Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 1. nu. 6.*

39. Et quia hæc bona temporalia sunt causa discordiæ, & diuisionis inter parentes, filios, consanguineos, & amicos. *In Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 2. nu. 29.*

40. Et quia nihil tibi proderũt in die mortis. *In Dominicali dom. 14. post Pente. conc. 2. nu. 10. vbi latè.*

41. Considera quot, & quantas afflictiones in medio harum diuitiarũ ac mundi prosperitatum habes. *In Dominicali domin. 14. post Pente. conc. 2. nu. 14.*

42. Considera bona hæc, quæ tanta solicitudine inquiris, esse velut lapsum quo in plurima peccata & inde in infernum labaris. *In Dominicali domin. 14. post Pente. conc. 2. num. 16.*

43. Quia huiusmodi deliciæ, quæ tam pulchræ foris apparent; intus lethali animarum veneno refertæ sunt. *In Dominicali domin. 15. post Pente. conc. 2. nu. 27.*

44. Quia hæc prosperitas in imagine pertransit. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 2. nu. 61. & ibi Dominica 23. conc. 2. nu. 6. vsq; ad 14.*

45. Perpende breuitatem bonorum temporalium, simul cum æternitate tormentorum, quæ propter ipsorum inordinatum vsum pati debemus. *In communi plurim. marty. Euang. cum audieritis prælia, &c. conc. 1. in 6. & in Dominicali dom. 3. post Pascha con. 1. num. 26.*

46. Considera hæc omnia temporalia Deũ nostris pedibus subiecisse, vt abiecta calcaremus: nos autem ipsa super nostra capita collocamus, eorumq; serui reddimur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 3.*

47. Ne propter bona temporalia Deum derelinquas, considera in vna stateræ parte terrestria omnia collocata esse; in alia vero parte gloriæ æternæ gaudia, ac inferni tormenta: imò infinitam Dei bonitatem, & pulchritudinem constitutam esse. Si ergo hæc propter illa relinquis, plus illa ponderis apud te habent. *In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 6.*

48. Bona temporalia quasi iam sint præterita æstimanda sunt, cum certò sciamus celerrimè esse transitura. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Passionis num. 18. & 20. vbi latè.*

Per locum à contrario præfatas omnes cõsiderationes, & rationes, accommodare poteris ad hominum animos in cælestium bonorum amorem inflammandos.

§. CONTRA INEXHAVSTAM *terrestrium sitim, nimiamq; bonorum temporalium solicitudinem.*

PRædictis rationibus, & considerationib9 generalibus, has adde specialiter contra nimiam solicitudinem, & insatiabilem bonorum temporalium sitim.

Prima. Quia nimia temporalium solicitudo maximè nociua est, quod vel ex eo colligitur, quòd Christus aliqualiter per exaggerationem reprehẽdere videtur solicitudinem etiam erga res pias. *Vide in proprio Sanctorum conc. 2. assumptionis B. Mariæ num. 30.*

2. Quia nõ ad hanc rem tam vanam, tamque inutilem, qualis est solicitudo bonorum temporalium, homines creati sunt: sed ad amorem, & fruitionem Dei obtinendam. *3. Quadr. Dominica 4. num. 17.*

3. Quia temporalis hæc solicitudo appellatur à Spiritu sancto peccatum gentium: quo nomine solent in sacra scriptura nuncupari grauissima peccata. *3. Quadrag. Dominica 4. num 9.*

4. Quia Deus diligentissime tibi ipsi, & vniuersæ tuæ familię prouidebit. *3. Quadr. Domin. 4. nu. 13 & in Aduent. Domin. 1 post Epiphan. conc. 2. nu 13 & in Dominicali dom. 14. post Pente conc. 2 nu 38 vsq; ad 46.*

5. Solicitudinem rerum, & euentum huius seculi vitabimus, tranquilleq; viuemus si iugiter consideramus nil nobis siue diuina dispẽsatione contingere. *In proprio Sanctorũ conc. 1. D. Francisci num 36.*

6. Ne soliciti sitis earum rerum quæ tantopere salutem vestram impediunt. *In communi confess. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1. nu 9.*

7. Solicitudo nimia bonorum temporalium est vnum ex malorum nostrorum fundamentis. *In Aduent. Dominica 1. post Epiph. conc. 1. nu 40.*

8. Hæc cupiditas bonorum temporalium, homines ad æterna desideranda impedit. *In Dominicali Dominica 2. post Pentec. conc. 1. num 22.*

9. Hæc nimia solicitudo à fidei nostræ confessione maximè dissentit. *In Dominicali Domin. 14. Pente. conc 2. nu. 41.*

10. Quorsum tam solicitè temporalia curas, siquidem omnipotẽs Deus de illis curam habet, & pro te solic tus est? *In Dominicali Dominica 23. post Pentecost. conc. 2. numer. 26.*

§. VOLVNTARIA TEMPORAlium bonorum abdicatio, & renunciatio.

Bonorum temporalium voluntaria abdicatio & renunciatio, altissima & magni meriti est. *In proprio Sanctorũ conc. 2. omnium Sanctorum num 21.*

Hæc voluntaria abnegatio diuino amore corde maximè fulcit. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 25.*

Hæc est adeo sublimis & rara virtus, vt Christus illam in initio, quasi omnium caput locauerit. *In proprio Sanctorum conc 3. omniũ Sanctorum num. 15. Idem argumentum persequemur in verbo paupertas spiritus, vbi aliqua huc spectantia inuenies.*

Eos qui ab amorem Dei in hac vita temporalia bona reliquerunt, non tantùm Deus in alia vita gratificat, sed in hac etiam maximis muneribus afficit. *In communi confess. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. nu. 19.*

Non sufficit temporalia omnia relinquere, sed Christum vera eius vitæ ratione eius sequi est necessarium. *In Aduentuali conc. 1. Andreæ num. 29.*

Non sufficit te vniuersa temporalia renunciasse: sed requiritur tuam propriam voluntatem, & veterem hominem relinquere. *In Aduẽt. conc. 4. Andreæ nu 25. & in communi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis conc. 3. num 16. vbi latè.*

Plura quæ ad voluntariam temporalium abdicationem spectant vide verbo, paupertas spiritus.

C.

Cantus orationis vocalis, vide oratio vocalis.

Captiuitas, vide, vincti in carcere.

Capitula, vide concilia.

CARO.

Carnales tentationes, vide luxuria.

Carnalis amor, vide luxuria,

Carnis Passiones, vide verbo appetitus.

Carnis peccatum, vide luxuria.

§. CARNIS INCLInatio.

Carnis inclinatio nunquam est ad bonum. *1. Quadrag. conc. Cinerum num. 13. & Dominica 4 sequenti feria 6 numer. 19.*

Cum carnis instigationes periculosiores sint, maxima instantia Spiritus sancti fauor ad eas vincendas est postulandus. *In Dominicali Dominica 21 post Pentecost. conc. 2 numer. 35.*

Caro inclinata facilè spiritum flectit, 4. *Quadr. Dominica 3. num 5.*

§. CARNIS REBELLIO.

Carnis rebellio orta est ex rebellione protoparentis nostri: in pœnam ipsius delicti. *1. Quadr. Dominica 2 feria 2. num. 3. & in communi vnius mart. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. conc. tertia num. 16.*

Caro in iustis etiam viris, qui eam domare conantur, rebellis, & immunda esse solet. *In Dominicali Dom. 17. post Pente. conc. 1. nu. 14.*

Carnis mortificatio, & castigatio, quam necessaria. *In Dominicali domin.10.post Pent. conc.2.nu.19.vbi latè.*

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo appetitus hominis.

§. CARNIS MORTIFICATIO, *& castigatio.*

CArnis mortificatione Spiritus sanctus nos adiuuat. *1.Quadoag. Dominica 4. num. 25.*

Carnis mortificatio, & proprij corporis castigatio quam necessaria,& vtilis.*In proprio Sanctorum conc.2.B.Mariæ ad Niues num.11.* (*amplificabitur hic locus ex verbo, pœnitentia, vbi plura inuenies,quæ ad hunc locum accommodari possunt.*)*& Dominica 4. Aduent. conc.3.num.14. vsq; ad 22 &c.in Dominicali dom.10.post Pente.conc.2.nu.20.*

Caro nostra est instrumentum quo à diabolo superamur, ideo illam assiduè mortificare debemus. *In proprio Sanctorum conc.3. Michaelis nu.20.* sicq; quæ antea Satanæ erat instrumentum,iam spiritus redditur auxiliatrix,*ibid.nu.21.*

Carnis Passiones mortificandæ,eruendæ, & frænandæ,vt cum Christo glorificemur.*In communi vnius mart.Euang.Amen dico vobis conc.3.nu.15.*

Sensualitati vires addunt, qui corpora sua delicatè tractant. *3. Quadrag. Sabbatho post Domin.2.nu.9.*

Semper carnis mortificationi intendendũ, & nunquam eius simulationi credendum. *3. Quadr.Domin.1 nu.27.*

Amplificabitur hic locus ex verbo appetitus humanus.

CASTITAS.

CAstitas est via rectissima ad impetrandam sanitatem.*In communi Virginum conc.2.nu.12.*

Castitas,ieiunio,oratione,& intra domum reclusione conseruatur. *3. Quadr. Domin. 4. fer.nu.26. vbi optimè.*

Casti esse magnis tenentur Christiani, quam cæteræ mundi nationes. *In communi Virginum conc.1.nu.10.*

Castitas multo magis (quod lachrymabile est) obseruabatur priscis, quam nostris temporibus. *In communi Virginum conc. 2. num.12.*

Nulla est laus, quæ satis dignè hominem castum, & continentem laudare valeat. *1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. numer.12.*

Si puros & castos nos cõseruare volumus, cum castis & puris conuersandum est. *In Aduent.conc.3.Ioannis Euangelist.numer. 21. & 24.*

In hominibus pretiosissima res est castitas. *In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ numer.12.*

Sola castitas non sufficit nisi cum alijs virtutibus sit coniuncta.*In Aduent.conc.3.Ioannis Euang.nu.23.*

Plura quæ ad hoc caput pertinent ex verbo,luxuria,hic adiungenda putamus, vbi latius hoc argumentum persequimur.

Cœlestia bona vide in verbo, bona spiritualia.

Cœlum, vide gloria.

CAEREMONIAE *sanctæ.*

CÆremoniæ sanctæ Ecclesiæ ad virtutum interiorum conuersationem plurimum conducunt. *In proprio Sanctorũ conc.2.B Mariæ ad Niues n.29. & in Dominicali domin.10.post Pentecost. conc.1.numer.34.*

Cæremoniæ Ecclesiæ,& religionum æstimandæ sunt.*In Dominicali dom.10.post Pent. conc.1.nu.33.*

CHARITAS.

CHaritas magis, ac prius exercenda in propinquos,quam in remotos.*1 Quadrag.fer.5.post Cineres nu.8.& 3.Quadrag.fer.5 post Cineres nu.9.& in Dominicali domin.12.post Pent.conc.1.nu.39.& ibi dominica 18.conc.1.nu.2.*

Charitatis ordo necessario est obseruandus.*In Dominicali dom.12. post Pente.conc.1. num.*

num. 39.

Charitas omnium virtutum præstantior est: rationem *vide 3. Quadr. fer. 5. post Cineres num. 2.*

In charitate magis, quam in alijs omnibus virtutibus perfectio Christiana consistit. *4. Quadr. fer. 6. post Cineres nu. 10. & 1. Quadr. conc. in cœna Domini nu. 15.*

Sine charitate nullæ virtutes Deo placent. *In communi Virginum conc. 3. nu. 16.*

Christiani ab alijs gentib⁹ per charitatem sunt distinguendi. *4. Quadr fer 6 post Cineres num. 16.*

Ad charitatis conseruationem maximè necessaria est vrbanitas. *In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B. Mariæ nu. 19.*

Charitatis viscera erga proximos habere, & singulari zelo dimouendi peccatores à suis peccatis æstuare, est vnum ex manifestioribus signis animæ à Deo prægnantis. *In proprio Sanctorum conc. 4. nu. 9.*

Si charitatem veram haberemus, proximorum necessitates, vt proprias sentiremus. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. num. 21. & in proprio Sanctorum conc. 2 Visitationis B. Mariæ nu. 22 vbi optimè, & Domin. 2. Aduent. conc. 4. nu. 2 & nu. 11.*

Vt charitas ampliaretur, Deus voluit nullum hominem esse adeo perfectum quin ei aliquid desit. *In communi confess pontif Euangel. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. n. 2. vbi latè & optimè.*

Charitas efficit, vt tam bona quàm mala nostrorum proximorum, ac si nostri sint æstimemus, & sentiamus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistæ numer. 10. vbi optimè: & Dominica 2. Aduent. conc. 4. numer. 2 & 11.*

Vnus ex præcipuis charitatiui amoris effectibus, est alienarum calamitatum effectuosa compassio. *In proprio Sanctorum conc. 1. D. Francisci nu. 20.*

Charitas omnibus alijs virtutib⁹ formam præbet. *Vide & nota rationem. In Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. numero 48.*

Quamuis cætera omnia præcepta seruentur, nisi adsit charitas, lex plena non est; sed veluti vas vacuum. *In Aduent. conc. 1. Andreæ numer. 21.*

Si charitatem haberemus, nulla ob proximorum fœlicitatem torqueremur inuidia. *In Aduent. conc. 3 Natiuitatis nu. 24.*

Perfectio Christiana essentialiter in charitate consistit, licet parfectionis Christianæ manifestatio in multis diuersarum virtutum actibus sita sit *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 1. nu. 28.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor Dei, & proximorum, vbi accuratè collegimus plurima quæ ad hunc locum pertinent: latissimusque ibi à nobis de hac re instituitur sermo. Vide etiam in verbo, misericordia, vbi aliqua inuenies quæ huc spectant.

CHRISTVS.

Christi gloria non in armis, & cohortationibus, sed in hominum animis ad se alliciendis, & à sceleribus semouendis sita est. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 8.*

Quod vt Christum de hominum memoria tollerent Iudæi fecerunt; hoc Deus tanquam medio vsus est, vt Christum exaltaret, & subleuaret. *In proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis nu. 20.*

Christi similitudinem nobis imprimi curare debemus: & quæ illa sit. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 4. nu. 4.*

Christum in omnibus sequi debemus, si ipsius diuinorum bonorum hæredes esse volumus *In communi vnius martyr. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. numero quart. & concio. secund. sequent. numer 23 & in communi vnius martyr Euang. Amen dico vobis, &c. conc. 1. numer. 22. & in Aduentu conc secund. Ioannis Euangelistæ numer 3. vbi latè.* Vt ipsum sequamur. *Vide singulares considerationes. In communi vnius mart. Euangel. Si quis vult venire post me conc 3. num. 1. vsq; ad nu. 13. vbi optimè, & in Aduent. conc. 3. Andreæ nu. 23.*

Christus quare mirabili illo triumpho ingredi voluit Hierosolymam. *1. Quadr. Dominica in Ramis nu. 1.*

Christo nolebant Pharisæi fidem adhibere ne cogerentur peccata sua relinquere. *Vide*

& no-

& nota 4 Quadrag. Dominica in Passion fer. 4. num. 8.

Christus statim ac natus fuit, vir perfectus fuit. *In Aduent. conc. 1. Innocentium numer. 2.*

Ex Christi in Ægyptum fuga vberrima nobis vtilitas consequuta fuit. *In Aduent. conc. 1. Innocentium nu 20.*

Christum sapientia in dies proficere dicit sacra Scriptura: quia magis ac magis sapientiam suam in dies manifestabat & reuelabat. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. numer. 17. vbi ex professo.* Vel proficiebat sapientia experimentaliter. *Ibid. num. 26.*

Quando à Christi societate separatos nos esse putamus, quantum plorare debeamus. *3. Quadrag. Sabbatho post Cineres numer 3.*

Christus in instanti suæ Conceptionis habuit perfectissimum rationis vsum, & sapientiam. *Dominica 3 conc. 1. nu 4. & conc. 2. numer. 26.*

Voluit Christus ex peccatoribus originem ducere, vt confidenter peccato ab eo tanquã à suo filio opem ferat. *In Aduent conc. 4. Conceptionis B Mariæ nu. 14.*

Christus fuit hominum ministerio totus dicatus. *In Aduent. Domin 5 post Epiphaniam conc 1. nu 9.*

Christi adoratio. Vide adoratio.

Christi Aduentus. Vide incarnatio Christi, vide etiam Aduentus.

§. CHRISTI ERGA nos amor.

Magis Christus dilexit animam nostram, quam sanguinem suum, quandoquidem illum pro ea abundantissime effudit. *In Dominicali dominica 2. post Pascha. conc. 2. nu 23.*

Ardentissimo nostri amore Christum flagrasse, vel ex eo colligitur, quod acerbissima illa omnia, quæ pro nobis passus est, exigua esse illi videbantur. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1 numer. 4 & num. 12. vbi late, & ibi Dominica 3. post Pente. conc. 2. num 30.*

Amor Christi fuit fons omnium beneficiorum nostræ redemptionis. *1. Quadr. conc. in cœna Domini nu. 19.*

Amor Christi erga nos summus fuit. *2. Quadr. conc. in cœna nu 20 & 3 Quadr. Dominica 4 feria 3 nu. 2 & Dominica in Ramis sequenti nu 3. & con. in cœna eiusdem. 3 Quadrag. nu 3. vsque ad 11. & 4. Quadr. Dominica 3 fer. 6. num. 6.* Qui amor semper à nobis est meditandus. *4. Quadrag. Domin 3 feria sexta num. 6.*

Christus maiora amoris erga nos indicia in morte dedit. *4. Quadrag. conc. in Cœna num 20. & in communi Apostolorum conc. 1. num. 24.*

Christus tam singulari amore oues suas prosequebatur, vt necessitatem & salutem suarum ouium, suam esse ac propriam reputaret. *In Dominicali Dominic. 2. post Pascha. conc. 3. num. 27.*

Tanta amoris teneritudine Christus nos prosequebatur, vt quando ad cœlestia etiam regna ascendebat, se peregrinari diceret: quia à nobis recedebat, nosque in hoc mundo relinquebat. *In communi confessorum pontificum. Euangelium, Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 4.*

Christi amor erga nos quantus, & qualis fuerit: *vide & nota in communi Apostolorum conc. secund. nu. 8 & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis &c. conc. 1 nu 14.*

Christus tam intenso amore prosequitur animam Christianam, vt in manibus suis eam descriptam, & impressam gerere dicat. *In proprio Sanctorum conc. 2. Ascensionis numer. 11.*

Amore nostri Christus sæpe fatigatus erat pro salute hominum. *2. Quadr. Domin 3 fer. sexta num 11.*

Tanto dilectionis nostræ ardore Christus flagrabat, vt totus vtilitati hominum fuerit dicatus. *2 Quadr. conc. quinquagesima nu. 29. & 4 Quadr. Domin 1 nu 5.* Et omnino de nobis fuerit datus. *In proprio Sanctorum feria 2. Pente. conc. 1. nu 9.*

Christus plus Ecclesiam suam amat, quã ab ea amatur. *In Aduent. conc. 4. Natiuitatis num 18.*

Christi erga nos amor tantus est, vt eam suam

suam horam appellet, qua in nos aliquod magnum collaturus est beneficium. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 25.*

Plura quæ huc spectant, Vide verbo, amor. §. amor Dei erga nos.

Ascensio Christi, Vide litera A. in verbo, Ascensio.

§. CHRISTI ACCVRATA *salutis animarum diligentia.*

CHristus, quam maximam curam, & solicitudinem de salute animarũ nostrarum habeat. *In Dominicali domin. 2. post Pascha conc. 2. nu. 3. & ibi Dominica 3. post Pente. conc. 2. nu. 26. & 28.*

Quam ex proposito nostræ salutis res agebat. *In communi plurim. mart. Euang. Descendens Iesus conc. 1. nu. 8.*

Insatiabili lucrandarum animarum siti Christus æstuabat. *3. Quadr. Domin. 4. fer. 3. nu. 2.* adeò vt ad homines sanctificandos nihil intentatum reliquerit. *4. Quadrag. Dominica secunda, feria 6. numer. 8. & in Dominicali dominica 3. post Pentecost. conc. 2. numer. 14.*

Christi protectio qua nos mirabiliter tuetur, ac protegit; amplificatur & consideratur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis num. 4.*

Christus nunquam promouendæ salutis humanæ officium intermisit. *3. Quadr. Dominica 3. feria nu. 31. & in Dominicali dom. 15. post Pente. conc. 1. nu. 22.*

Ad Christum curet accedere quilibet, quacunque spirituali ægritudine sit affectus. *In Dominicali dominica 3. post Pente. conc. 1. num. 11.*

§. CHRISTVS CAPVT ECCLESIÆ, & de influxu eius in membra.

A Christo accepimus omnem gratiam, & virtutem. *In communi vnius mart. tempore Paschali conc. 1. nu. 9.*

Quæcunque bona possidemus, & possidere speramus, omnia per Christum nobis aduenere. *In proprio Sanctorum feria 3. Pentecost. conc. 1. numer. 12.* Vbi de gratitudine etiam quam debemus circa hoc habere optimè edisserit.

Christi circumcisio. Vide, Circumcisio.

Christi conceptus. Vide in verbo, Incarnatio.

CHRISTVS VT DEVS, ET DE *Christi diuinitate.*

CHristi diuinitatis euidens argumẽtum erat, oculos cæcis, pedes claudis, &c. in pristinam salutem restituere. *3. Quadr. Dominica 4. feria 4. nu 37. & 3. Quadr. feria 4. Dominicæ Passionis nu. 29.* & mortuos resuscitare. *3. Quadr. Dominica 4. feria 6. num. 16. & Dominica 2. Aduent. conc. 1. nu. 27. & in Aduent. Dominica 2. post Epiphan. conc. 4. nu. 2. & in Dominicali domin. 18. post Pente. conc. 2. nu. 32.* Potissimum tamen (inter alia) Christi diuinitatis argumentum fuit ipsius Christi resurrectio, & de quo vide in verbo, resurrectio.

Christus in quantum Deus non fuit mortuus. *4. Quadr. conc. quinquagesimæ nu. 9.*

Christus quia Deus erat, peccare non potuit. *1. Quadrag. Domin. in Passione num. 7. & 2. Quadr. Domin in Passione nu. 2. quibus locis alias etiam inuenies rationes ob quas peccare non potuit.*

Christi diuinitatem euidenter ostendebat modus, quo Christus faciebat miracula: imperando, scilicet non deprecando. *Domin. 2. Aduent. conc. 1. nu. 27.*

Christi diuinitatis euidens testimonium fuit, ipsum in mundum tam supremum donum, quale est Spiritus sanctus, misisse. *In Dominicali domin infra octauam Ascensionis conc. 1. nu. 19.*

Et cogitationes cognoscere. *In Dominicali dom. 18. post Pente. conc. 2. nu. 20.*

DEFECTVS, QVOS CHRISTVS *in humana natura assumpsit.*

DEfectus qui nobis vt mereamur adiumento sunt, Christus assumere voluit, vt nos

vt nos redimeret: non tamen eos qui impedimento fuit. *In Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 27.*

CHRISTVS DOCTOR, ET DE doctrina Christi.

CHristus doctoratus lauream accepit à patre æterno. *In proprio Sanctorum nu. & in Dominicali dom. 20. post Pent. conc. 2. nu. 11.*

Christus statim ac natus fuit nos docere & prædicare cœpit. *In Aduent. conc. 4. Natiuitatis num. 20.*

Christus docebit alios virtutes eas prius in se exercens. *In Aduent. conc. 4. Natiuitatis num. 24.*

Christus homo factus est, vt nos erudiret: & vt præceptor noster esset. *In Aduent. conc. 1. Circuncisionis nu. 2. & conc. 3. Circuncisionis num. 3.*

Nisi prius à Christo edocti fuissent homines, nequaquam iustificationis, nec redemptionis ipsius participes fierent. *In Aduent. Dominica 5. post Epiphaniam concio. 1. numero 14.*

Deus dedit nobis filium suum, non solum, vt esset redemptor: sed etiam vt esset doctor. *In Dominicali dominica 8. post Pente. conc. 2. num. 2.*

Dolores Christi, tribulationes, & afflictiones, vide verbo, passio Christi.

Christi incarnatio, vide verbo, Incarnatio Christi.

CHRISTVS MEDIATOR DEI, & hominum.

SI Christum propitiatorem coram patre æterno mundus non haberet, forsitan sæpe desolatus fuisset. *In proprio Sanctorum fer. 3. Pente. conc. 1. nu. 27.*

MERITA CHRISTI.

IN Christi meritis spes omnis gentis saluandæ fundatur. *In proprio Sanctorum fer. 3. Pente. conc. 2. nu. 3 & in Dominicali domin. 9. post Pente. conc. 1. nu. 26.*

Merita Christi quam infinita. *In Dominical. dominica 8. post Pentecost. conc. 1. numero 11.*

Ex eo quod Christus meruit nobis primam gratiam, quantum ei debeamus. *In Dominicali domin. 31. post Pentecost. conc. 2 numer 40.*

Christus non meruit animæ suæ gratiam, & gloriam. *1. Quadrag feria 3. Resurrectionis num. 16.* corporis tamen gratiam, & gloriam mereri oportuit, *ibidem.*

Miracula Christi. Vide verbo miracula, vide etiam supra in §. de Christi diuinitate.

Mors Christi. Vide verbo, Passio.

Natiuitatis Christi. Vide Natiuitas, & Incarnatio.

§. CHRISTI NOMINA.

CHristus multis nominibus voluit in sacris literis nuncupari, ad insinuanda multa beneficia quæ in nos contulit. *In Dominicali dom. 2. post Pascha conc. 3. numer. 8.*

Agnus. Christum Euangelistæ, & Prophetæ Agnum vocarunt, vt eius mansuetudinem denotarent. *In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi nu. 22.*

Lux. Christus lux totius mundi fuit, sed pauci eâ potiuntur. *1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 4. numer. 2. vbi ex professo, & 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 4. nu. 5. & num. 20.*

Manus. Christus cur manus appelletur. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis num. 3.*

Ostium. Christus fuit ostium per quod omnia bona ad nos intrarunt. *In proprio Sanctorum feria 3. Pente. conc, 2. nu. 2.*

Si quilibet ex iustis merito porta cœli dicitur; quanto potiori iure titulus hic Christo aptatur, per quem omnes iusti tanquam per ostium cælum intrant? *In proprio Sanctorum feria 3. Pente. conc. 1. nu. 11.*

Pastor. Bonus pastor potuit Christus appellari, quia oues suas optimis pascuis, & alimentis pascit. *In Dominicali dominica 4. post Pente. conc. 1. nu. 7.* Idque diligentissimè efficit, (*ibi conc. 3. post Pascha nu. 5.*) & quia oues

suas accuratissimè seruat. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc.1. numer. 8. & ibid. conc.3. numer.5.* Sed non propter has causas bonus Pastor voluit vocari, sed quia pro ouibus suis vitam posuit: quia hoc præclarum opus apertius præ cæteris manifestauit. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc.1. num 9.*

Christus, quam diligentissimus pastor fuerit. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc.2. num 4.*

Cum cæteri pastores carnibus ouium suarum vescantur, pijssimus hic pastor oues propria carne pascit. *In Dominicali domin.2. post Pascha conc.2. nu 5.*

Christus, vt diuinus pastor suæ sustentationis obliuiscebatur, vt oues suæ spirituale pabulum reciperent; & hoc cibum suum esse dicit. *In Dominicali dom. 2. post Pascha conc. 3. num.4.*

Christus tam singulari amore oues suas prosequebatur, vt necessitatem, & salutem ipsarum ouium, suam esse reputet. *In Dominicali dom.2. post Pascha conc 3. nu.27.*

Christus officium ouis, & Pastoris opere, & verbis nos docuit: atque vnum ex præcipuis, ob quod in mundum venit, fuit, vt hæc duo officia nos exequi doceret. *In Dominicali dom.2. post Pascha conc.3. nu.2.*

Christus à diaboli vnguibus oues suas liberat. *2. Quadrag. Dominica Passionis fer. 4. num 37.*

Pater. patris nomen sibi Deus attribuit, & maximè illi conuenit. *3. Quadr. conc. septuagesimæ nu.17.*

Rex. Christus est verus rex omnium creaturarum. *4. Dominica in Ramis nu.19.* Et cur specialiter rex hominum dicatur. *4. Quadr. Domin. in Ramis nu 26.*

Sponsus. Amorem quo Deus nostras animas prosequitur, optimè ipse Deus explicat, cum se earum sponsum dicit. *In cõmuni Virginum conc. 4. nu. 4.*

Quas conditiones requirat diuinus Sponsus in anima cum qua sponsalia debet celebrare. *3. Quadrag. Sabbatho post Domin. 3. num.29.*

Via. Christus cur via dicitur. *In proprio Sanctorum con.2. Philippi & Iacobi nu.22.*

Vitis. Verbum diuinum postquam homo factum est, & non antea, vitis vera vocatur: quia tunc & non antea nostræ naturæ erat. *In communi vnius mart. tempore Paschal. conc. 1. num. 8.*

Et quia ex tunc multo plura, & maiora beneficia in nos contulit. *In Dominicali dom. 6. post Pente. conc.1. nu 2.*

Christus vitis vera appellatur propter veram similitudinem, quam habet cum naturali vite: & quia eius proprietates habet. *In cõmuni vnius mart. tẽpore Paschali conc. vna. num.9. vbi ex professo.*

§. CLARISSIMA CHRISTI opera, & vita: & quod vitam nostram ad ipsius normam effingere studeamus.

CHristus, & bene operari, & artem rationemque bene operandi nos docuit. *3. Quadr. conc. in cœna num. 18.*

Christi vita perpetuò à nobis est meditanda, & memoria tenenda. *4. Quadr. Domin. 5. fer. 6 nu 3.*

Christus est perpendiculum, & regula qua metiri, & examinare debemus omnes nostras actiones. *In proprio Sanctorum conc 1. Inuentionis Crucis nu. 15.* Eique in omnibus operibus nos debemus conformare. *1. Quadr. Domin. 4 feria 2. nu. 19.*

Estque exemplar, quod imitari possumus, & tenemur. *In Aduentuali conc. 3. Andreæ nu.22. & 4 Quadr. Dominica in Passione feria 4. num.28.*

Etsi Christi singula opera superna sint admiratione dignissima, ex ipsis tamen simul consideratis alia multo sublimior atque mirabilior resultat admiratio. *Vide & nota in proprio Sanctorum conc. 1. Exaltationis Crucis nu 3 vbi optimè.*

Omne bonum nostrum pẽdet ex eo quod Christum in omnibus imitari, & similes esse curemus. *In Dominicali domin. 15. post Pente. conc 1. nu 2. & 6.*

Christum imitari est, opera nostra, & cor nostrũ cũ eius operibus & corde conformare. *In Dominicali domin.15 post Pente. conc.1. nu. 6. vbi latè explicat quid sit hæc conformitas.*

Christi

Christi Passio. Vide verbo, passio Christi.

Christi prædestinatio. Vide verbo, prædestinatio.

Christus Redemptor. Vide in verbo, redẽptionis beneficium.

Christi resurrectio. Vide verbo, resurrectio.

Christi satisfactio. Vide in verbo passio Christi.

Christi sudor sanguineus. Vide in verbo, Passio Christi.

§. CHRISTI TENTATIO.

TEntari se Christus permittit, vt aliam occasionem vtendi misericordia cum tentatis atque prolapsis haberet: propter tentationem, quam in se fuit expertus. *4. Quadr. Dominica 1. nu. 11.*

Et vt nos erudiret, quomodo tentationes vincere, & quibus armis debeamus. *4. Quadrag. Dominica 1. num. 13. vbi latissime. & 3. Quadr. Dominica 1. num. 18. & 1. Quadr. Dominica 1. nu. 15.*

Cur Satanas Christum gula prius tentauit. *4. Quadr. Domin. 1. num. 26.*

Diabolus Christum tentauit omnibus quadraginta diebus. *4. Quadrag. Dominica 1. num. 29.*

§. CHRISTI IN TEMPLVM oblatio.

CHristi in templum oblatio fuit donum quo tamen Dei ira placari potuit. *In Aduent. conc 1. Purificationis B. Mariæ nu. 4. vbi ex instituto.*

Christus voluit, etsi ille legi non erat adstrictus, in templum offerri, vt munus suum inciperet exequi. *In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ nu. 16.*

Et vt nos doceret non solum inferiores, sed ipsos etiam legislatores suis legibus obligari. *In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ num. 23.*

§. PRAECLARAE CHRISTI virtutes, & imperuestigabiles ipsius diuitiæ.

IN Christi humanitate omnes illas virtutes quas nos habere præcipit, scripsit: vt ex ea velut exemplari illas trãscribere possimus. *In Aduent. conc. 3. Andreæ num. 21.*

Christus ne virtutes nobis asperæ, & difficiles redderentur, eas omnes prius ipse molliores reddere voluit, in se ipso exercens. *In Aduent. conc. 4. Natiuitatis nu. 24.*

Christi charitas, vide in verbo, Christi erga nos amor.

Clementia Christi, perpenditur, & consideratur. *2. Quadr. fer. 4. Dom. Passionis nu. 39.*

Christi humilitas, Consideratur, & extollitur. *2. Quadr. conc. in Cœna nu. 28.*

Christus est verum humilitatis exẽplar. *1. Quadr. Dominica 2. fer. 3. nu. 21. & 23.*

Christi mansuetudo, Consideratur & extollitur. *In Aduent. conc. 2. Innocentium nu. 4.*

Quam mansuetè Christus respondebat his qui illum odio prosequebantur. *In Dominicali dom. 17. post Pente. conc. 2. nu. 31.*

Christi misericordia, consideratur & extollitur. *In Dominicali domin. 15. post Pente. conc. 1. nu. 42. vbi ex professo.*

Christi obedientia, consideratur & extollitur. *In Aduent. conc. 1. Andreæ num. 26. & ibi Domin. 1. post Epiphan. conc. 4. nu. 32.*

Obedientia Isaac, singularis inter cæteras est obedientiæ Christi figura. *2. Quadr. fer. 2. Resurrectionis nu. 41.*

Obedientia Christi quam perfectissima. *3. Quadr. Dominica 3. fer. 5. nu. 15.*

Obedientia Christi erga patrem quanta. *4. Quadr. Dominica in Passione fer. 4. nu. 11. vbi ex profess.*

Christi cibus obedientia est. *In Aduent. conc. 2. Circumcisionis nu. 13.*

Christi patientia, exaltatur, & consideratur. *1. Quadr. Domin. in Passione fer. 4. nu. 37. & 3. Quadr. Domin. 4. fer. 3. nu. 34. & in Aduent. conc. 2. Innocentium nu. 4.*

Ex Christo discamus habere patientiam. *3. Quadr. Dominica 4. fer. 3. nu. 34. & in proprio Sanctorũ conc. 4. inuentionis Crucis n. 16.*

Cibi & potus intemperantia, & temperantia, vide gula.

CINERES.

CIneris ceremoniâ quare vtatur Ecclesia initio Quadr. vide causas. *1. Quadr. cõc. Ciner.*

Ciner.nu. 22. & 2. Quadrag.conc.Cinerum, nu.5.vsq. ad 17.vbi plurimæ adsunt causæ, pro quo vide etiam 3. Quadragesim. Dominica 4 feria 4.num.34.& 4.Quadrag. conc. Cinerum num 16.

Cineres hi cur sint ex illis ramis palmarũ qui præterita Quadragesima fuerunt benedicti.*3.Quadr.conc.Cinerum, nu.3.*

Cineres super capita sua iniiciebant patres veteris testamenti ad placandum Deum: & quare.*3.Quadr.conc. Cinerum, nu 5.*

CIRCVNCISIO.

CIrcuncidi voluit Christus, vt obedientiam, paupertatem, & humilitatem docendo: superbiam & inobedientiam prosterneret. *In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num.1.& conc.2.nu.12. & conc.3.num.3. vbi latissimè.*

Et vt nos spiritualem Circuncisionem doceret,*conc.4. Circuncisionis nu. 8.* Et vt nos à dura illa, & molesta Circuncisionis lege liberaret. *In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num. 11.*

Et propter alias causas quas adducit, *conc. 2.Circuncisionis nu.16.&conc.3.nu.15.*

Inter cætera Christi opera quibus eius humilitas magis elucet, fuit Circuncisio,*conc. 1.Circuncisionis nu.5.*

Et in Circuncisione plusquam in cæteris operibus, peccati suscepit similitudinem,*concio.1.Circuncisionis num.6.& conc.2. num. 8. vbi latè.*

Cur in baptismo nunc, & olim in Circuncisione nomen imponitur,*conc.1. Circuncisionis num.22.*

In Circuncisione Christi magis quam alibi vsquam diuinitas eius fuit abscondita, *conc.2 Circuncisionis nu.6.*

Vna inter alias Circuncisionis causas hæc erat, vt Hebræi à Gentilibus Idololatris distinguerentur,*conc.2.Circuncisionis nu.16.*

Cur corporis Circuncisionem non gladio ferreo, sed lapideo, Deus fieri iussit, *conc.4. Circuncisionis nu. 8.*

In Circuncisione Deus petebat animæ potius quam corporis superfluitates circuncidi: & ideo tam maximum præmium pro Circuncisione promisit. *In Aduent.conc.4. Circuncisionis nu. 4.*

Annum suum Ecclesia à Christi Circuncisione orditur: quia per eam renouationis nostræ, & spiritualis Circuncisionis significatur initium,*con. 3.Circuncisionis nu.4.*

Spiritualis Circuncisio est etiam his temporib⁹, & erit vsq; ad vniuersalis iudicij diem necessaria,*conc.2.Circuncisionis nu.21.*

De hac spirituali Circuncisione,vide plura à nobis collecta verbo, appetitus, & verbo, carnis mortificatio.

De Circũcisione bonorum temporalium, vide verbo,bona temporalia.

*Circunstantiæ,*Humanorum actuum,vide verbo,opera.§.operum circunstantiæ,& conditiones.

B. Claræ Laudes, vide *in communi Virginum conc.4.num.27.*

CLAVSVRA.

CLausura omnibus, sed præcipuè virginibus est maximè necessaria. *In Aduent.cõc.1.Expectationis B. Mariæ nu. 25.& ibi conc.4.Thomæ nu.4.*

Quod maximam clausuram habeant virgines.*In proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis num.17.*

Clausura est optimum ad vitanda mala remedium. *In Aduent. conc. 4. Thomæ numer.5.*

Clementia. Vide misericordia, clementia Christi, vide Christus.

COGITATIO.

COgitationem nostram in re aliqua continere absque distractione, quam difficile. *In proprio Sanctorum conc.1. Ascensionis nu.3.*

§. COGITATIO MALA.

COgitationes malæ sunt fons malorum nostrorum: è contra vero cogitationes bonæ. *2. Quadrag.conc.quinquagesimæ num. 18. In Dominicali domin. 18.post Pente.conc.2.num. 23.*

Qui vult ne vlterius peccata progrediantur,statim eorum caput in cogitatione scindat: cogitationem protinus diuertendo ad

Christum crucifixum. *In proprio Sanctorum conc.2.dedicationis Michaelis num. 4.*

Cogitationes malæ omni cura, & diligentia statim abigendæ sunt. *In Dominicali domin.6.post Pente.conc.2.num.5. & ibi Dominica 18.conc. 2. nu. 27.*

Cogitationes malæ sunt fons, & origo multorum malorum. *In Dominicali domin. 18 post Pente.conc.2.nu.24.*

Cogitatio bona, vel rerum cœlestium, Vide verbo, contemplatio.

COGNITIO PROPRIA.

COgnoscere seipsum summe necessarium est. *In proprio Sanctorum conc.3. Petri & Pauli nu. 1.*

Hæc propria cognitio, Dei est donum. *In proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli numer.3.*

Altissima cognitio est, se ipsum cognoscere. *In Aduent.con.2. Andreæ nu.4.vbi latè,* & difficillima est. *Ibid.num 5.vbi latè.*

Magnum malum est, vt ea cognitione, quam Deus nobis, vt nos ipsos cognosceremus, dedit, in aliorum peccatis cognoscendis vtamur. *In Aduent.conc. 1. Ioannis Euangelistæ num. 11.*

Colloquia cum bonis vel malis, vide in verbo, conuersatio.

Comessationes, vide in verbo, gula.

Conceptio B. Mariæ, vide in verbo, Maria virgo.

CONCILIVM.

IN concilijs, capitulis, & congregationibus, depositis passionibus & partialitatibus, publica vtilitas est consulenda. *1. Quadrag. Dominica 4. nu.3.*

CONCIO.

COnciones audire quã sit necessarium. *In proprio Sanctorum conc.3. Ascensionis num.18. & ibi conc.1. Assumptionis B Mariæ nu. 14. & in Dominicali domin. 11. post Pente conc.1. nu. 10.*

Concionum nostri temporis exiguus fructus causa est obduratio, & obstinatio, ad quam hodie peccatores peruenerunt. *In communi Doctorum conc 4.num.9.*

Non sufficit, conciones audire, sed requiritur custodire, & exequi ea, quæ in ipsis præcipiuntur, & dicuntur. *In proprio Sanctorũ conc. 2.B.Mariæ ad Niues nu. 19. vbi latè optimè, & 2.Quadr Dominica in Passione nu. 26. & fer.2.eiusdem Dominicæ nu. 32. & 3. Quadr. Domin.in Passione nu. 25.*

Vt conciones cum fructu audiamus, diuinum auxilium exposcere debemus. *In proprio Sanctorum conc.1. Matthæi nu.28.*

Peccatores conciones oderunt, quia in eis tanquam in speculo deformitates suas aspiciunt. *In communi Doctorum conc. 4. numero 29.*

Conciones audire signum est prædestinationis. *2. Quadrag. Dominica in Passione numero 26.*

Sæpe popularibus, & simplicibus hominibus conciones proficiunt: raro tamen primarijs, literatis, & Ecclesiasticis: & quare *3. Quadrag. feria 2. Resurrectionis nu. 23.*

Prædicationis fundamentum debet esse sacra scriptura. *In Aduentuali con.2. Andreæ. num.7.*

Qui conciones non audiunt, non exaudiuntur à Deo tempore mortis. *4. Quadr. conc. sexagesimæ nu.8.*

Conciones ex se sunt summè fructiferæ. *4. Quadr. conc sexagesimæ nu. 15.*

Concione deteriores reddi, aut ex eis nullum fructum capere lethale signum est. *1. Quadr. Dominica 4. feria 3. nu. 4 & in communi plurimor mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c conc 2.num.20 in Dominicali dominica 22 post Pente.conc.1. num.10. & conc. 2 num.12.*

Conciones reddunt inexcusabiles peccatores. *4 Quadr. conc. sexagesimæ nu. 16 & in communi plurimor. mart. Euang. cum audieritis prælia, &c. conc 2. nu. 20.*

Post concionem quid auditores debeant facere. *1. Quadr. Sabbatho post Domin 3 nu 6. & dominica 4 sequenti fer. 3. n.13. & 3. Quadrag. conc. sexagesimæ nu.12.*

Ex concionibus fructum nolle capere quã grandis in Deum ingratitudo. *In communi Euangelistarum conc. 2. num. 6* Propter quam solet

solet Deus à nobis auferre veros verbi diuini concionatores. *Ibid. nu. 7.*

Conciones audire ad impetrandam fidem est necessarium. *3. Quadrag. conc. sexagesimæ num. 10.*

Diabolus prætendit à concione nos auertere, & quod concionatori non credamus. *3. Quadrag. Domin. 3. num. 6.*

Concionandi necessitas. *1. Quadr. Domin. 4. fer 3 & 3. Quadr Dominica 4. fer. 3. n. 6. & in communi Euangelistar. conc. 1. nu. 2.*

Contra eos qui conciones non audiunt, horribiles Dei comminationes. *In Dominicali dom 6 post Pente. conc. 1. nu 5.*

Homines ex eo, quod diuinum verbum audire nolunt, sæpe fidem amittere solent. *In Dominicali domin. 11. post Pente. conc. 1. n. 11.*

§. *QVO AFFECTV, ET STVDIO concionibus interesse; & quam diligenter ad ipsas accedere debeamus.*

EX indispositione audientium solet concio non prodesse. *In Aduent. Domin. 6. post Epiphan. conc. 1. nu. 8.*

Ad conciones accedere animo notandi concionatorem, quam magna peruersitas. *In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ nu. 20.*

Ad cœlestem concionum Doctrinã cum fructu, & vtilitate audiendam pia affectio diuinæ doctrinæ est necessaria: quæ cum Dei sit donum, instanter ab ipso petenda est. *In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ nu 15.* Hanc piam affectionem habere est signum valde manifestum diuinæ prædestinationis. *ibid. nu. 17.*

Vt concionum cœlestis doctrina sine attentione, affectu, & deuotione audiatur, in grauissimam peccatorum pœnam aliquando Deus permittit. *3. Quadrag. conc. sexagesimæ num. 5.*

In concionibus audiendis nobilium negligentia optimè increpatur. *3. Quadr. Dominica in Passione nu. 28.*

Conciones Euangelicę quo spiritus feruore, & quanta reuerentia, gaudio, auiditate, & tremore sunt audiendæ. *1. Quadrag. conc. sexagesimæ nu. 12. & 1. Quadr. Dominica 2. fer. 3. nu. 9. & 3. Quadr. Domin. 4. feria 3. nu. 18. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 13. Dominicali domin. 4. post Pentec. conc. 1. num. 2. vbi ex professo, & latissimè, & conc. 2. num. 22.*

Ignauia, qua ad cõciones audiendas Christiani nunc accedunt consideratur, & increpatus. *In communi plurimor. mart. Euang. Descendens Iesus de monte. &c. conc. 2. num. 2.*

In cõcione quomodo auditores se debent habere. *1. Quadr. Domin. 4. fer. 3. nu. 11.*

Quia conciones pleriq; audiunt, vt videãt quomodo prædicetur, non vt efficiant quod prædicatur: ideo nullum ex cœlesti doctrina fructum percipiunt. *Domin. 3. Aduent. conc. 4. nu. 21.* Et ij maximam Dei verbo iniuriam arrogant, *ibi. nu. 23.*

Quas in concione collegisti gemmas diligenter cura conseruare. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphan. conc. 4. nu. 12.*

Vt ex concione fructum vnusquisq; percipiat, quod omnibus prędicatur sibi ad id prędicari vnusquisque existimet. *In Dominicali domin. 4. post Pascha conc. 4. nu. 21.*

In affectione vel tepiditate qua diuina verba audis cognoscitur aliquo modo an sis iustus vel peccator. *In Dominicali domin. 4. post Pente. conc. 1. nu. 9.*

Adhoc vt diuina eloquia diuinas in cordibus vestris efficiant operationes, maxima dispositione ad illa audienda accedendum est. *In Dominicali domin. 4. post Pente. conc. 1. nu. 11. & ibi Dominica 18. conc. 1. nu. 7.*

Maxima quiete, & tranquillitate verbum Dei audiendum est. *In Dominicali domin. 4. post Pente. conc. 1. nu. 16.*

Conciones aliquibus propter suam malitiam magis nocent quam prosunt. *In Dominicali domin. 4. post Pente. conc 2. nu. 8.*

Vt concio melius in cordibus hominum imprimatur, ieiunos ad eam conuenire maximè conducit. *In Dominicali dom. 6. post Pent. conc. 1. nu. 7.*

Qui ad audiendam concionem ab omni inordinata affectione expeditus accedit, maximè Deo placet. *In Dominicali domin. 6. post Pente. conc. 1. num. 10.*

§. MIRA-

§. MIRABILIS VERBI DIVINI *vis, efficacia, & potestas.*

VErbum diuinum varios, & dissimiles effectus profert iuxta varietatem subiectorum in quib. seminatur. *In communi confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 2. nu. 25. & in Dominicali dom 17 post Pente. conc. 2 nu. 14.*

Verbi diuini vis, efficacia, & potestas perpenditur, & consideratur. *1. Quadr. domin. in Passione fer. 2. nu. 2. & 2. Quadr. Domin. 1. feria 4. num. 36 & dominica Passionis eiusdem Quadr. fer. 4. nu 32 & feria 5 sequenti nu. 19. & 3. Quadr. conc. sexagesimæ n. 18 & 4. Quadrag. Dominica 1. fer. 4. nu. 32 & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis, conc. 2, nu. 10. & in communi plurim. mart. Euang. descendens Iesus de monte con. 1. nu. 10. & in Dominicali domin. 17. post Pente. conc. 2. nu. 15.*

Verbum diuinum, semini apprimè assimilatur. *3. Quadr. conc. sexagesimæ nu. 7.*

§. DE CONCIONANDI OFFICIO: *& insigni huius muneris dignitate & difficultate.*

COncionatorum munus est suo exemplo, & efficacibus rationibus, dulcedinem virtutibus, & saporem conferre; quo illas homines libenter exerceant. *In communi Doctorum conc. 1. num. 3.* reprehensionibus peccatores commouere, vt à misero suo statu exeant. *In communi Euang. conc. 1. num. 11.*

Concionandi munus solus Christus meruit. *In communi Doctorum conc. 2. nu. 90.*

Concionandi munus non propria auctoritate suscipimus: sed vocati, & tracti. *Dominica 4. Aduent. conc. 2. num. 16.* Et prælati expectando imperium. *In Aduent. conc. 2. Stephani nu. 14.*

Ad hoc concionandi munus bene exercendum plurimæ virtutes in concionatore simul concurrere debent. *Dominicali 4. Aduentus conc. 2. num. 17. vbi de huius muneris difficultate.*

Concionatores cum sint Dei legati grandi veneratione digni sunt. *In Aduent. conc. 2. Stephani num. 4.*

Hoc munus iuuenibus non debet demandari. *In Aduent. conc. 2. Stephani nu. 13.*

§. DE CONCIONATORIS VIRtutibus, *& conditionibus, ac de spiritus, intentionisq; rectitudine, & puritate necessaria in Ecclesiaste.*

COncionatores hoc artificio vtantur, vt peccatores prius reprehensione deterritos, postea mansuetudinis suauitate alliciant. *In proprio Sanctorum conc. 2. Ascensionis num. 19.*

Concionatores specialiter dicuntur missi prædestinatis: & quare. *In communi Euangelistarum conc. 3. nu. 1.*

Non debent concionatores hoc munus præsumptuosè vsurpare: sed à Deo vocati. *In communi Euangelistar. conc. 1. nu. 7.*

Concionatores non dedignentur in paruis oppidis, & coram priuatis hominibus prædicare. *In communi Euangelistarum conc. 2. num. 14.*

Concionatoris fœlicitas, vel ignominia non consistit in hoc quod turba multa eos sequatur, & laudet: sed in hoc quod vberrimus fruct⁹ ex eius doctrina percipiatur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 2.*

Concionator diligenter, & festinanter exequatur, & doceat ea, quæ ad salutem animarum spectant. *In communi Euangelistar. conc. 1. nu. 31. & conc. 4. nu. 24. vbi latè.*

Concionator semper vitijs resistere debet, etiam si ob id vitam amittat. *In communi doctorum conc. 2. nu. 14. & in Dominicali dominica 19. post Pente. conc. 2. nu. 34.*

Concionator quas conditiones habere debet. *In communi Doctorum conc. 4. nu 3.*

Concionatorem initio concionis petere gratiam quid sit. *1. Quadrag. conc. Cinerum num. 3.*

Concionator Dei zelo accensus sine vlla exceptione audacter reprehendere debet. *1. Quadrag. Dominica 1 feria 4. num. 13. & 3. Quadr. Domin. 3 fer. 3. nu 39 & in communi Doctorum conc. 3. nu. 16. & Dominica 2. Aduent. conc. 3 nu. 13. & Dominica 3. Aduentus conc. 1. num. 29.*

Concionatoribus euangelicis maxima reuerentia habenda. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ nu. 20. pro quo etiam vide 1. Quadr. Domin. 3 fer. 2. nu. 7.*

Cõcionatores iuxta auditorum rationem debent prædicare. *1. Quadr. Dominica 4. feria 5. nu. 19. & in Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. nu. 4.*

Concionator sigillatim singulos debet alloqui. *1. Quadr. Domin. 4. fer. 6. nu. 21.*

Concionator antequam ad inggestum accedat, Dei fauorẽ instater imploret. *2. Quadr. Dominica 3. nu. 2. rationem vide nu 6.*

Concionatores hodie multos esse, quam grande Dei beneficium. *3. Quadr. Domin. 2. feria 6. num. 26. & in communi Euang. conc. 2. num. 3.*

Concionator non vereatur vnam, eãdemque doctrinam sæpè referre, quando illa est valde vtilis, & necessaria. *3. Quadr. Dominica 4. feria 3. nu. 12.*

Concionatores parum solent ex aliorum prædicatione proficere: & quare. *Domin. 4. Aduent. conc. 3. nu. 3.*

Concionatores, vt prædicatione proficiãt, curant conformare opera sua doctrinæ quam prædicant. *1. Quadr. Dominica in Passione nu. 12. & 2. Quadr. Dominica 1 feria 6. nu. 23. & 2. Quadr. Dominica in Passione nu 12. & 3. Quadr. dominica 2 fer. 3. nu 5. & Dominica 3. sequenti. fer. 5. nu. 1. & Domin. 4. sequenti, feria 2. nu. 5. & feria 3. eiusdem Dominica nu. 13 & 4. Quadr. Dominica in Passione num. 8. & in communi Doctor. conc. 1. nu 13.* Ita vt pœnitentiam quam prædicat ipse exerceat. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptistæ num. 19. vbi latè.* Ex huius defectu prouenit præsens Ecclesiæ Catholicæ sanctorum penuria. *2. Quadr. conc. sexagesimæ nu. 28. & in communi Doctorum conc. 3. nu. 27.*

Ex hoc etiam prouenit totius reipublicæ dissolutio. *2. Quadrag. Dominica 1. feria 6. num. 26. & in proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenæ nu. 26.*

Ex hoc etiam ignari occasionem sumunt, vt de doctrina quæ prædicatur dubitent. *3. Quadr. Domin. 2. fer. 3. nu. 4.*

Concionatoris finis quis esse debet. *In Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 2. nu. 18. & in communi Euangelistarum conc. 1. nu. 21. & in Aduent conc. 4. Andreæ nu. 27 & in Dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 2. nu. 18. & 4. Quadr. Dominica in Passione num. 9.*

Vitium curiositatis in prædicatore summè odibile. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 1. nu. 42.*

Concionatores qui vtuntur rhetorica humana, & vana eloquentia, adulterant verbum Dei. *Domin. 3. Aduent. conc. 1. nu. 30.*

Et iniuriam Euangelio irrogant, perniciosissimiq; sunt. *In Aduent. Domin. 6. post Epiphan. conc. 2. nu. 4. vbi latè.*

Concionatores vult Deus non loquaces sed factores. *In communi Euangelistar. conc. 1. num 20.*

Concionatores tales esse debent, quod possint dicere populo, sequere me. *In proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi numer. 27 & in Dominicali dominica 2. post Pente. conc. 2 numer. 19.*

Instanter, & frequenter à Deo petere debemus, vt nobis elargiatur concionatores, qui ex corde, & spiritus feruore doctrinam Euangelicam nobis prædicent. *3. Quadr. Domin. 4 feria 3. num. 16.*

In concionatoribus austeritas, & pœnitentiam quam sit necessaria: vt sua prædicatio sit efficax. *In communi Euangelistarum conc. 4. num. 11. vbi optimè.*

Concionatores non vtantur in concionibus rhetorica humana, & vana eloquentia. *1. Quadr. conc. Sexagesimæ num. 5. & 2. Quadr. Dominica 1. feria 4. num 32. & 3 Quadr. Dominica 4. feria 2. num. 5. vbi optimè, & feria 3. sequenti num. 15. & 4. Quadr. Domin. 1. feria 6. num. 10.* Sed castis verbis, efficacissimis tamen vtantur. *In communi Euangelistarum conc. 2. num. 10. & in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi num. 29. & in Aduent. Dominica 6 post Epiphaniam conc. 2 numer. 2. vbi latè, & in Dominicali dominica 19. post Pent. & conc. 2. num. 32. & ibi Dominica 22. post Pente. conc. 1. num. 42.*

Concionatores Euangelici fortitudinem debent habere: hæc fortitudo in quo consistit. *In communi Euangelistarum conc. 1. num. 24. & 3. Quadr. Domin. 3. fer. 3. nu. 40.*

Concionatores prius discant benè viuere, quàm bene dicere. *In communi Doctorum conc.2.nu.31.*

Et prius operentur quàm prædicent, sicut Christus fecit *3.Quadr.Domin.1.nu.3 & dominica in Passione sequenti nu.10.*

Concionatores quanto spiritu loqui debeant. *In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num.15 & Dominica 3. Aduent.conc.1. num.29.*

Etsi in concionatore desit vitæ integritas, eius tamen doctrina magni facienda est. *2. Quadr.conc.sexagesima.nu. 29.*

In concionatores prædicantes ob suam tantum vtilitatem, *vide in communi Euangelistarum conc.2.num.23.*

Eos tantum concionatores, qui ornatè, sed sine spiritu prædicant, velle audire, est verbum Dei abominari. *Dominica 3. Aduentus conc.3.*

Cum concionatores nunquam omnino desint, qui spiritu, miraculis, & rationum ac bonorum operum efficacia prædicent: cur vniuersi populi meliores non redduntur? *vide 3.Quadr.Dominica 4 feria 3.nu. 6.*

Concionator super omnia charitatem, clementiamq; magnam erga pauperes habere debet. *3.Quadr.Domin 3.fer.5. nu. 6.*

Concionator curet ne seculari vanitate inficiatur. *3.Quadr.Dominica 3. feria 5. numero 5.*

Concionatores honoris Dei zelo præditi esse debent. *3.Quadrag.Dominica 4. feria 2. num.2.*

Cōcionatores maiori obligatione ad præceptum correctionis fraternæ seruandum tenentur. *3. Quadrag. Dominica 3. feria 3. numer.35.*

Non sufficit concionatorem sapientiam habere speculatiuam; sed requiritur, vt sapientia practica, quæ in affectu voluntatis, & bonis operibus consistit, polleat. *In communi Doctorum conc 3.num 3.*

Concionator veritatem audacter prædicet etiam cum vitæ discrimine. *Domin.2. Aduēt. conc.3.num. 19.*

Concionator, quando opus est voces magnas edat affectu plenas. *Dominica 3. Aduen. conc.1.nu 28. & in Dominicali domin. 7. post Pente.conc.1. num. 24.*

Concionatores qui pœnitentiæ vitam sibi elegerunt, plus auditorum animos penetrant. *Domin.4. Aduent.conc.2.nu 14.*

Concionatores bonos, & sapientes à nobis tollere, est vnum ex maioribus spiritualibus Dei supplicijs. *In Aduent. conc. 2. Stephani nu. 10.*

Vt concionatoris verba corda audientium vulnerent, in eisque impressionem faciant, debent esse viua omniq; spirituali virtute, diuinaq; efficacia plena. *In Aduent. Dominica 5. post Epiphan. conc.1.nu.16.*

Concionatores intelligant non oportere eos omne tempus consumere in studio librorum mortuorum, sed illis summè conducere in libro vitæ, qui est Christus, per contemplationem lectitare. *In Dominicali dom. infra octauam Ascensionis conc.1.num. 23.*

Maxima quiete, & tranquillitate verbum Dei prædicandum est. *In Dominicali domin. 4 post Pente.conc.1.nu.16.*

Ideo concionatores nunc exiguum fructū capiunt, quia plures eorum non in nomine Christi, sed in suo nomine retia laxant. *In Dominicali dominica 4. post Pent.conc.2.numer.29.*

Concordia. Vide pax.

Concupiscentia. Vide luxuria.

CONFESSIO.

Confessionis sacramentum facile, & excellens remedium *1.Quadrag.Domin. 3.nu.19.* Et quam necessarium. *4.Quadrag. Domin.1.num.2.*

Vt non confiteamur peccata, super omnia diabolus prætendit. *2.Quadrag.Dominica 3. num. 14.*

Ne à confessione omnium peccatorum verecundia te deterreat, vide considerationes, & historias notatu dignissimas. *2.Quadr.Dominica 1.num.19. & 3.Quadrag. Dominica 1. fer.5.nu. 21. & nu.25. & 3. Quadr. Dominica 3.num.10.* Contra hos, vide etiam *in Dominicali conc.2. num.21. vbi euentum stupendissimum narrat.*

Contra eos, qui confessionem, non nisi semel in anno faciunt, vide *in Dominicali dominica*

minica in Albis conc.3. nu. 24.

Ante confessionem, conscientiæ examen necessario est prætermittendum. *3. Quadrag. Sabbatho post Domin.2 nu 26.*

In cuius examinatione, & purificatione diutissimè, & sæpissimè laborandum est. *In proprio Sanctorum conc.1. Ascensionis nu. 14.*

Hoc sacramentum hominibus,& non Angelis Deus commisit: ne homines vllam excusationem haberent. *In proprio Sanctorum conc.4. Petri & Pauli nu. 25.*

Cõfessio pura,& integra debet esse. *In proprio Sanctorum conc.5. Eucharistiæ nu.23.*

Et humilis. *In Dominicali dominica 10.post Pente. conc.2.num. 28.*

CONFESSOR.

Confessoris boni conditiones vide, & nota. *4. Quadrag. Dominica in Passione num. 10. vbi latè, & in communi plurimo in art. conc.4.nu.3.*

Confessorem in imponendis pœnitentijs maximè prudentem esse necesse est. *In Dominicali domin in Albis conc.3.nu.17.*

Cum confessor aliquem absoluit, pœnam æternam, quam peccator meruerat, in temporalem mutat: quæ culpa iam dimissa luenda manet. *Iu Dominicali dom. in Albis conc. 3.nu.23.*

Pœnitentes eligant confessores doctiores, & sanctiores. *1. Quadr. Sabbatho post* Domi*nicam in Passione nu.9.*

Absolutionis peccatorum potestas cur data sit hominibus. *1. Quadrag. Domin.1. fer.6. num.9.*

Confidentia. Vide fiducia.

Congregationes. Vide concilia.

CONIVGES, CONIVGIVM.

Coniuges in suo etiam statu; cordis puritatem habere, & Deo seruire optimè possunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. Visitatio B.Mariæ nu.13.*

Coniuges,vt luxuriam, & alia huiusmodi peccata vitent, summè se inuicem diligere debent. *3. Quadr. Sabbatho post* Domin.*3.nu. 15. & in Aduent.conc. vna, Agatha nu.19.*

Et mites suauesq; ad inuicem. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3 nu. 21.*

Et cauere ne mutuo se exhorreant. *3 Quadrag.* Domin.*4 fer 5 nu.25.*

Et zelotypia carere. *3. Quadrag. Sabbatho post Domin.3 nu 21.*

Ex coniugibus, mulier domestica negotia, vir externa curet. *In Aduent.conc.1. Incarnationis num.4.*

Maximam obedientiam, & reuerentiam vxores viris suis præstare debent. *In Aduent. Domin.1.post Epiphan.conc.4.nu 30.*

Coniuges si bene matrimonio vsi fuerint, & ambo in officio perstiterint: propter illud beatitudinem consequentur. *In Aduent. Dominica 2 post Epiphaniam conc. 2.nu.17.vbi ex professo.*

De sobrietate, pudicitia, & honestate, quæ debet esse in muliere nupta. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphaniam conc.2. num. 19. vbi latissimè.*

Vt mulier pacem cum suo coniuge conseruet, linguam suam silentij fræno coerceat. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphaniam conc. 2. num.26.*

Viri magno honore habeant vxores suas. *In Aduent. Dominica 2 post Epiphan. conc.2. num. 27.*

Vxorem prudentem habere Dei donum est: & ab ipso summis precibus petendum. *In Aduent.* Dominica *2. post Epiphaniam conc. 3.nnm. 13.*

Vt homo naturaliter coniugem suam diligeret, maximum fuit Dei artificium, eam ex ipsiusmet costa subtrahere. *In Aduent. Dominica 2 post Epiphan.conc.4.nu 18.*

Vult Deus vt vxor habeat suum cõiugem in magistrum. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphan. conc.4.nu.24.*

Vir non gubernetur à sua coniuge, nec ea dominetur. *In Aduent.2. post Epiphan. conc. 3.nu.17.*

Nisi adsit pax inter coniuges, illorum vita mors est. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1.nu. 35.*

Mulier vbi primum à suo coniuge recedit, maximis exponitur periculis. *In Aduent. Domin.1.post Epiphan. conc.1.nu. 21.*

In coniugatorum familia dominus, seruorum,

rum, domina vero, ancillarum curam gerere debet: & fœminam fœminea opera, virum vero virilia facere oportet. *In Aduent. Domin. 6. post Epiphan. conc. 3. nu. 20.*

Vxor ad pacem cum coniuge conseruandam curet omnino, ne secreta viri sui manifestet. *In Aduent. conc. vna Agathæ num. 21.*

Cùm matrimonio copulare filios suos patres curant; non attendant præcipuè temporalem vtilitatem: sed quod ad Dei ministerium & filiorum spiritualem salutem spectat. *3. Quadr. Domin. 3. fer. 5. nu. 10.*

Vxor debet esse socia, non domina. *In Aduent. conc. 1. Agathæ nu. 21.*

In matrimonio conuenientius est virum in omnibus fœminæ, quam fœminam viro excedere *3. Quadr. Domin. 3. fer. 5. nu. 12.*

Coniugia non amore filiorum, sed libidinis intentione facta, Deo odiosa sunt, & plurimorum malorum causæ. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. nu. 33. & conc. 3. num. 12.*

Coniugia moliantur à senibus prudentibus, non ab adolescentibus. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphan. conc. 2. nu. 36.*

Quibus conditionibus quærenda sit vxor aut virgo, cum qua coniugia celebrare studes. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphan. conc. 1. nu. 36. vbi ex professo, & conc. 3. nu. 14.*

Maximum incommodum proficisci videtur ex eo, quod quis peruersorum parentum filiam ducat in vxorem. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphan. conc. 3. num. 15.*

Coniugalem statum Deus sua authoritate, & præsentia comprobauit. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphan. conc. 3. nu. 21.*

Contra dominos, qui ancillas suas ne matrimonio copulentur prohibent, vide *in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. numer. 24.*

Fundamentum, & finis coniugiorum vestrorum debet esse ministerium. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphan. conc. 4. nu. 21.*

Vir coniugium celebrare intendens consideret magnam perfectionis viri partem, ex bona mulieris societate pendere. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. numero 18.*

Et quod mala vxor nimis potēs est ad suū virum peruertendum. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphan. conc. 3. nu. 16.*

Et sic in eligenda vxore, non ad pulchritudinem: sed ad virtutem eius attende. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphaniam conc. 4. numer. 20.*

Vxor etiam cum coniugium celebrare vult, consideret, quod viri iniqui solent vxores suas peruertere. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphan. cpnc. 3. nu. 19.*

Si matrimonium non Christianis oculis inspiciatur est vna ex grauissimis crucibus totius orbis. *In Aduent. concio vnica, Agathæ num. 13.*

Maxima diligentia in exquirenda bona vxore adhibenda est. *In Aduent. conc. vna, Agathæ num. 16.*

Coniuges maxima modestia, & sobrietate carnalibus voluptatibus fruantur. *In Aduent. conc. vna Agathæ nu. 22.*

Matrimonium in remedium, & in viam salutis institutum, & coucessum est hominibus: ipsi autem in suam vertunt damnationem. *In Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 1. num. 30.*

Vxores attendant solam castitatem in eis non sufficere. *In Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 1. nu. 31.*

CONSERVATIONIS beneficium.

PRopter conseruationis beneficiū, quantum Deo debeamus. *In Dominicali domin. 17. post Pente. conc. 1. nu. 32. & Dominica 3. Aduent. conc. 2. nu. 9.*

Cōseruationis beneficium, quam grande. *In Dominicali dominica 21. post Pente. conc. 2. num. 21.*

Consideratio cœlestium. Vide contemplatio.

CONSILII DONVM, ET de Consiliarijs.

REges, & Prælati negotia, quæ magni momenti sunt absq; multorum consilio non expediunt. *In Dominicali domin. 6. Pente. conc. 2. num. 13.*

Quam stulta sit eorum excusatio, qui dicunt,

cunt, ira tanta inflammatus fui, vt consilium sumere non potuerim. *In Dominicali dominica 6 post Pente. conc. 2. nu. 13.*

Consilium ne petas ab homine malę conscientiæ: te enim penitus perdet, licet pater tuus sit. *In proprio Sanctorum conc. 1 Decollationis Baptistæ nu. 28.*

Viros esse qui consilium præbere possint maximum est Dei beneficium. *In communi confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus, &c. conc. 3 nu. 12.*

Quo quis in maiori dignitate positus est; eo magis consilijs prudentum, & proborum eget. *Dominica 4. Aduent. conc. 2 nu. 26. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 1 nu. 10. & in Dominicali dominica 6. post Pent. conc. 2. nu. 14.*

Consilia hominum sancta impedire dæmon conatur. *In Aduent. conc. 1. Expectatio B. Mariæ num. 7.*

Nunquam eos rerum vestrarum consiliarios adhibeatis, qui vobis indigent: nam necessitas efficiet, vt non quæ conueniunt, sed quæ vobis grata sunt dicant. *In Aduent. conc. 2. Epiphan. conc. 28.*

Deus est consilij amicissimus. *In Aduent. conc. 4. Epiphan. nu. 24.*

Ne erubescas consilium ab alio petere. *In Aduent. conc. 1. Conuersationis Pauli numero 31.*

Consilio sanctioris potius, quam doctioris ducamini. *In Aduent. conc. 1. Conuersionis Pauli nu. 32.*

CONSOLATIO.

INter officia Christi ob quæ à patre æterno missus fuit, vnum est, vt consolatoris munere fungeretur. *In Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 2. nu. 2.*

Ad consolandum afflictos, & tribulatos; vide nonaginta duas rationes, in verbo, tribulatio, à nobis accuratè collectas.

Consuetudo, in bonis operibus, vide opera.

CONTEMPLATIO, ET MEDItatio diuinarum rerum.

VT contemplationi Dei homo vacaret, Deus ipsum creauit: & cui minus incumbit est, id propter quod fuit conditus. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ nu 37. & in Aduent. Dom. 6 post Epiphan. conc. 1 nu. 20 & in Dominicali dom. in. 5 post Pascha conc 3. nu. 5 & ibi Dominica 23. conc. 1. nu. 44. v. q. ad 50.*

Si contemplaremur profundè æterna illa gaudia, ardentissimo perfruendi ipsa desiderio flagraremus. *In proprio Sanctorum conc 4. Assumptionis B. Mariæ nu. 22.*

Ex contemplationis sanctæ studio plus ediscitur, quam ex mortuis libris. *In communi Doctor. conc. 1. nu. 18.*

Non sufficit intellectu Dei perfectiones contemplari, si postea voluntati locus non conceditur, vt eum diligat. *In communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu. 24. & in Aduet. conc. 3 Innocentium nu. 15.*

Contemplationibus sanctis anima illuminatur, clarificatur, & ad Dei misericordias recipiendas disponitur. *In communi plurimor. mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. nu. 4. & in Aduent. conc. 4. Conceptio B. Mariæ nu. 5. & in Aduent. conc 3. Innocentium num. 9. & in Dominicali domin 18 post Pente. conc. 2. nu. 25.*

Nisi diuinæ contemplationis cælesti somno sopiti sint homines, mundum sine magno dolore relinquere non poterunt. *In Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 21.*

Ad cōtemplationem excellentiarum Dei, creaturæ nos inuitant, & manu ducunt. *3. Quadrag. Dominica in Passione fer. 2 nu. 15. & in proprio Sanctorum conc. 2 Inuentionis Crucis num. 6.*

Contemplatio bonitatis, sapientiæ, pulchritudinis, & potentiæ Dei; est proprium hominis officium. *3. Quadr. Dominica 4. nu. 17. & in Dominicali domin. 5. post Pascha con. 3. num. 2.*

Ob defectum contemplationis, & considerationis rerum diuinarum: tam frigidi, ac tepidi in amore Dei sumus; ac si voluntatem non haberemus. *In Dominicali domin. 17. post Pente. conc. 1. nu 30. vbi aliqua dicit grauibus referta sententijs.*

Vt contemplationi singulis diebus omnes cuiusque status vacent, licet sint varijs curis implicati, exhortationem vide *in communi mart.*

mart. Euang. Amen dico vobis conc. 2. nu. 21. & in Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 1. num. 17. & in Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 22. & in Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc. 1. num. 3.

Contemplatio de rebus diuinis quantum prosit. *In communi confess. non pontif. Euang. sint lumbi vestri, &c. conc. 3. num. 12.* & quot quamque vberes pariat fructus. *3 Quadrag. conc septuagesima nu. 22. & 29. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam Passionis nu. 9. & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 2. nu. 16. vbi latè, & in Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ nu. 5 & Dominica 4. Aduent. conc. 4. nu. 18.*

Contemplatio Dei assidua, quàm necessaria. *In communi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis conc. 2. nu. 16.* vbi latè, *& in proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis num. 18. & in proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli nu. 10.*

Cõtemplatio Dei, & conuersatio cum eo, quantæ sit virtutis, & efficaciæ. *4. Quadr. Dominica Resurrectionis feria 2. nu. 9. & in Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 22.*

Huius sanctæ contemplationis laudes, & vtilitates vberesque fructus. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. num. 2. vbi latè.*

Dæmon maximè timet has sanctas contemplationes, & sic ab eis diligenter nos abstrahere curat. *in Aduent. Dominica 2. post Epiphan. conc 2. nu. 4.*

Diuina mysteria quo magis contemplantur, in maiorem admirationem nos rapiunt, & maiora videntur: humana autem quo magis tractantur, minora cernuntur. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. nu. 3. & conc. 2. nu. 3.*

Diuina mysteria non admiramur, quia ea non contemplamur. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. num. 6. vbi latissimè, conc. 2. nu. 4.*

Contemplatio rerum diuinarum, quam spirituales reddit homines. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. numer. 14.*

Hac contemplatione renouatur spiritus, & corporales passiones reformantur. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. nu. 15.*

Ex hac contemplatione cœlestium gustus, terrestriumque tædium dimanat. *In Aduent. Domin. 6. post Epiphan. conc. 1. nu. 21. vbi latè, & conc. sequenti vbi latè.*

Si quæ Christianis Deus contulit beneficia, attenta animi consideratione perpenderent; hoc multum ad ipsorum sanctificationem conduceret. *In Aduent. conc. 2. Purificationis B. Mariæ nu. 4.*

Inter alia ob quæ optimum est mundum relinquere, & ad religionem fugere, vnum est, quia ibi ad diuinę contemplationi vacandum & cum Deo cõuersandum expeditiores sunt. *In Dominicali domin infra octauam Ascensionis conc. 1. nu. 24.*

Vnus ex fructibus cõtemplationis, & conuersationis cum Deo est, hominem se ipsum, vt abiectum peccatorem cognoscere, & submisse prosternere. *In Dominicali dominica 4. post Pente conc. 2. nu. 31.*

Contemplatio, & meditatio Dei propter temporalium rerum solicitudinem, non omnino relinquenda est: etiam si alias talis solicitudo in commodum proximi redundet. *In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ nu. 29. vbi latè.*

Quia contemplationi assiduè non vacamus, stupenda quæ pro nobis Deus operatus est, non admiramur. *In communi Virginum conc. 2. nu. 4.*

Ex hac contemplatione, vitæ reformatio depromitur. *In communi virginum conc. 2. num. 30.*

Contemplationi vacandum est, etiam si non statim gustus percipiatur. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 9.*

Cœlestium desiderio nõn flagramus: quia nunquam ipsa meditamur. *In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ nu. 6.*

Vt contemplationi Dei vaces hominum frequentiam, & vrbium strepitum fugere debes. *Dominica 4. Aduent. conc. 1. nu. 15.*

Cœlestem hanc animę quietem, & somnũ quanti Deus æstimet. *Dominica 4. Aduent. conc. 1. num. 16.*

Quantum malum sit seruos Dei in hac contemplationis cœlesti quiete perturbare. *Domi-*

Dominica 4. Aduent. conc. 1. nu. 17. & in Aduent. conc. 3. Innocentium nu. 10.

Interdum contemplatio relinquenda est; vt misericordiæ opera exerceamus. *Dominica 4. Aduentus conc. 1. nu 30. & in Aduent. Dominica 3. post Epiphan. conc. 1. num. 3 & nu. 7. vbi latè.*

Qui à mundi strepitu semoti in secreto aliquo loco Deo vacant, particularia beneficia à Deo accipiunt. *In Aduent. conc. 4. Thomæ num. 3.*

Ex orationis, & contemplationis defectu omnes Christianæ reipublicæ miseriæ manant. *In Aduent. conc. 4. Natiuitatis numero 22.*

Contemplatio rerum diuinarum conuenientissime somnus appellatur. *In Aduent. conc 3. Innocentium nu 10.*

Contemplatione comparatur innocentia. *In Aduent. conc 5. Innocentium nu. 11.*

Si vultis à Diaboli tentationibus, & alijs hostibus non superari, & maximam fortitudinem comparare, sanctis his contemplationibus, & meditationibus intendite. *In Aduēt. Dominica 1. post Epiphan. conc. 2. nu. 13. & Dominica 2 conc. 1. nu. 4. vbi latè.*

Diuina mysteria non sunt à nobis coniunctim, velociter, & confuse consideranda: sed lente, minutim, & diuisim. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. nu. 3. & 9. & conc. 2. nu. 8.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, oratio, vbi plura inuenies, quæ huc spectant.

§. CONTEMPLATIVÆ VITÆ, & actiuæ inter se comparatio.

Contemplatiua vita præstantior & maioris meriti est absolutè; quam actiua. *In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ nu 29.*

Licet vita actiua feruidè exercita præstantior sit, quam contemplatiua tepide. *In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ nu. 29.*

Ab actiua vita incipiendum: & ex hac ad contemplatiuam ascendendum est, non vice versa. *In Dominicali domin. 17. post Penteco. conc. 2. nu. 20 & ibi Dominica 4 post Pente. conc. 1. nu. 20. & in Dominicali domin. 5. post Pente conc. 2. nu. 23.*

Contemplatiuam, & actiuam vitam simul habere melius est; quam quamlibet earum per se solam. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ nu. 33. vbi ex professo.* In vtraque enim nos exercere pro temporis opportunitate est necesse. *In Dominicali dom. 17. post Pente. conc. 2. nu 23. & Domin. 4. Aduent. conc. 1. nu. 30. & in Aduent. Dominica 3. post Epiphan. nu. 8. vbi latè.*

Absq; contemplationis auxilio, actiuæ vitæ exercitia cum vtilitate, & fructu non bene conseruabuntur. *In proprio Sanctorum conc 3. Assumptionis B Mariæ nu. 29. & in Dominicali domin 5. post Pascha conc. 3. nu. 10.*

Continentia, vide castitas.

Contritio, vide pœnitentia, vide confessio.

§. CONVERSARI CVM Deo.

Cum Deo conuersari, quam vtile, efficax, & necessarium. *4. Quadr. Dominica Resurrectionis fer 2. nu 8. & in Dominicali domin. 17. post Pente. conc 2. num. 27.*

Vt diuina conuersatione fruamur, non solum à malis hominibus, verum etiam à bonis interdum recedendum est. *Domin. 4. Aduent. conc. 1. nu 10.*

Quo quis magis cum Deo conuersatur, tanto magis illum æstimat, & amat. *In Dominicali domin. 4. post Pente. conc. 2. num. 31.*

Reliqua quæ de conuersatione cum Deo dicenda essent, colligimus verbo, contemplatio.

§. CONVERSATIO BONA.

Conuersatio cum bonis quot bona causet. *3. Quadr. Sabbatho post Cineres nu. 6. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli nu. 3. vbi latè.*

Conuersari cum bonis, & difficulter ab illis segregari, magnum signum est, quod is sit bonus. *3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num. 8.*

Conuersatio nostra debet esse de Passione Christi, & de cœlestibus rebus: non de impertinentibus. *4. Quadr. conc. quinquagesimæ nu 5. & in proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis nu. 10 & nu 17. vbi latè.*

Debet etiam esse de his rebus, quas nobis Deus

Deus præcepit operari. 4. *Quadr. conc. quinquagesimæ num. 8.*

Conuersatio cum bonis onerosa est malis. *Domin. 3. Aduent. conc. 1. nu. 10. & in Dominicali domin. 3. post Pente. conc. 1. nu 25.*

Bonorum societas, conuersatio & familiaritas quam salubris. *In Aduent. conc. 3. Thomæ nu. 11. & in Dominicali domin. 3. post Pente. conc. 1. nu. 25.*

Viris perfectis res est licita, & meritoria conuersari cum peccatoribus: secus non perfectis. *In Aduent. conc 3. Thomæ 16. & in Dominicali domin 3. post Pente. conc. 1 num. 24.*

Si puros & castos nos cõseruare volumus, cum castis, & puris conuersandum est. *In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ num. 21. vbi latè, & in Dominicali domin. 3. post Pente. conc. 1. num. 26.*

Societas deprauata est vna ex efficacioribus occasionibus ad peccandum. *In Dominicali domin 22. post Pente. conc 2. nu. 24.*

§. CONVERSATIO MALA.

Conuersatio cum malis, quot mala pariat. *1. Quadr. Sabbatho post Cineres nu. 4. & 1 Quadr. fer. 2 Resurrectionis nu 21 & 2 Quadr. Domin. 2. nu. 25. vbi latissime, & Sabbatho post eandem Dominicã nu. 13. & 3 Quadr. Sabbatho post Cineres nu 6. & Dominica 1 sequenti fer 5. nu 16 & 3. Quadr. Sabbatho post Domin. 2. n. 3 & Dominica in Passione sequenti fer. 3 nu. 14. & 4. Quadrag. Dominica 3 fer 6. nu 20 & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli nu. 2. vbi latè, & in Aduent. conc. 3. Thomæ nu 13. & ibi conc 3. Ioannis Euangelistæ nu. 24.*

Conuersatio secularium fugienda. *1. Quadrag. Dom 1. n. 9 & Domin. in Passion sequẽti fer. 5. nu. 34 & 2. Quadr. Dominica 2. nu 8. & Dominica 4. sequenti nu. 2.*

Conuersatio mulierum super omnia fugienda. *2. Quadr Dom. 1 fer 5 nu 7 & in Dominicali domin. 11 post Pente conc. 1. nu. 28.*

Ex ea enim homines constantiam & fortitudinem amittunt: mollitiemq; & imbecillitatem acquirunt. *In Dominicali domin. in Albis conc 3. nu 31 & in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ num. 25.*

Conuersatio improborum omnino cauenda, ne consortio illorum corrumparis. *In Dominicali domin. 2. post Pascha conc. 1. num. 20. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominic. 1. nu. 10 & Sabbatho post Dominicã 2 sequent. n. 4. & 3. Quadr fer. 3. post Dominicam Passionis, n. 18. & in proprio Sanctorũ conc. 4. Petri & Pauli n. 2. vbi latè, & Dominica 4. Aduent. conc. 1. n. 13 & in Aduent. conc. 3. Thomæ n. 15. & in Dominicali dom. 11. post Pente. conc. 1. n. 27 & ibi Domin. 22. conc. 2. nu. 14.* Cõuersatio cum malis perfectis tantũ viris ad malorũ conuersionẽ licita est. *In proprio Sanctorũ cõc. 2. Matthæi nu 31. & in Dominicali dom. 3. post Pent con 1. n. 24 & ibi Domin. 24. con 2. n. 22.*

Difficilè est hominum consuetudine, & conuersatione aliorum hominum inuolutũ, in virtute diu posse retineri. *In Dominicali domin 3 post Pascha conc. 2. nu. 9. & in Dominica 4. Aduent. conc. 3. nu. 24.*

Conuersari cum malis est via qua in condemnationem quis deuenit. *In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli nu. 4.*

Ab improborum conuersatione, & cõsortio seiungi volunt iusti non solum in hac vita, sed etiam post mortem. *In Dominicali domin. in Albis conc. 3. nu 30.*

Colloquia praua quantum malum iustis inferant. *In Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 2. num 9.*

Conuersatio hominum fugienda: quia nihil est quod hominem ita peruertat, vt alius homo. *Dominica 4 Aduent. conc. 1. nu. 12. & in Aduent. conc. 4. Thomæ nu 3.*

Qui otiosis conuersationibus Dæmoni aditus patefaciunt, pessimum exitum habent. *In Dominicali dominica 4. post Pascha conc. 1 num. 29.*

Conuersatio carnalium hominum, super omnia fugienda. *In Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 1. nu. 12.*

CONVIVIA.

Conuiuia secularia cauenda. *2. Quadr. Dominica 2 fer. 5. nu 10. & in communi virginum conc. 1. nu. 4.*

Conuiuia non diuitibus, sed pauperibus paranda. *3 Quadrag. Dominica 2 feria 5. numer. 21.*

In conuiuijs ordo ſeruandus. *3. Quadr. Dominica 4. nu. 35.*

Conuiuiorum noſtri temporis diſſolutio execratur. *3. Quadr. Dominica 2. feria 5. num. 19. & 4. Quadr. Dominica 4. num. 35. & in proprio Sanctorum conc. 1. Magdalena nu. 12. vbi latè.*

In conuiuijs Dei eſt ſaturitas, & abundantia: in conuiuijs mundi fames, & inopia. 3. *Quadr. Dominica 4. nu. 38.*

In conuiuijs ampliores ſumptus facientes quam eorum ſubſtantiæ, & diuitiæ patiuntur, increpantur. *In Aduent. Domin. 2. poſt Epiphan. conc. 1. nu. 32.*

Plura quæ huc ſpectant, vide in verbo gula.

Cor, vide verbo, amor, §. circa illud præceptum, Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, &c.

CORRECTIO FRATERNA.

CORrectio fraterna eſt de iure diuino naturali. *1. Quadr. Dominica 3. feria 3. num. 9.*

Correctionis fraternæ ſuauem quandam methodum omnino vide *1. Quadr. Domin. 3. fer. 3. num. 16.*

Correctionis fraternæ præceptum quando obliget. *1. Quadrag. Domin. 3. feria 3. numero 17.*

Correctio hæc prius ſecreto facienda, & quare. *3. Quadrag. Dominica 3. feria 3. nu. 19. & 22.*

Correctio hæc facienda eſt verbis mitiſſimis, vide, & nota. *3. Quadr. Dominica 3. fer. 3. nu. 23.*

Præceptum correctionis fraternæ potiſſimum obligat prælatos, concionatores & familias. *3. Quadr. Domin. 3. fer. 3. nu. 35.*

Vt correctiorem fraternam quando fuerit neceſſarium exerceamus. *In communi confeſſ. pontif. Euangel. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. nu. 10.*

Correctionem indignanter ferre ſignum magnæ deprauationis. *In proprio Sanctorum conc. 4. Aſcenſionis nu. 3.*

Et odio illam habere magnum prognoſticum eſt damnationis æternæ. *In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli, numer. 9. & 3. Quadr. Dominica in Paſſione feria 3. num. 8. vbi latè.*

Oportet in correctione ſeruare modum quem ſacra Scriptura nos docuit, vide & nota *in Dominicali domin. 17. poſt Pente. conc. 2. num. 10.*

Correctionis neceſſitas *In Dominicali domin. 17. poſt Pente. conc. 2 nu. 9.*

Crudelitas eſt correctio fraterna non mederi proximi affectum. *In Aduent. conc. 1. Thoma num. 12.*

Fraternalis correctio, & ſancta admonitio eſt ſingulare remedium ad proximos à ſpiritualibus morbis ſanandos. *In Dominicali domin. 11. poſt Pente. conc. 1. nu. 19.*

Quando non ſperatur emendatio, à correctione ceſſandum. *In Dominicali domin. 11. poſt Pente. conc. 1. nu. 20.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, reprehenſio.

CREATIONIS beneficium.

QVam facile Deus omnia creauit. *Dominica 3. Aduent. conc. 4. nu. 12.*

Per creationis opera homines in Dei infinitæ magnitudinis cognitionem deuenire voluit Deus. *Dominica 3. Aduent. con. 4. num. 3.*

CREATVRÆ.

CReaturæ ſingulæ aliquas Dei excellentias nobis demonſtrant, & ad earum contemplationem nos ducunt. *3. Quadrag. Dominica in Paſſione fer. 2. num. 15. & in proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis nu. 6.*

Et ſic non in ipſis tanquam in vltimo fine ſiſtendum eſt; ſed ex ipſis, & per ipſas ad Dei amorem perueniendum. *In communi Sanctarum mulierum conc. 1. nu. 4. vbi latè: & in proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis num. 7.*

Creaturæ omnes nos inuitant, vt Deum diligamus, & quomodo id faciant. *In proprio Sanctorum conc. 3. diei ſancti Pente. nu. 11.*

Licet tamen ad id ſint factæ, malitia tamen hominum ex creaturis retia ſibi fecit (illicitis earum rationibus ſe irretiendo) quibus crea-

& Quadr. Domin. 4 fer. 5. nu. 6 & in Dominicali domin. 19 post Pente. conc. 1. num. 8. & 13.

Desideria sancta, & bonæ inspirationes nō sunt alijs reuelandę. *In communi Sanctarum mulierum conc. 1. nu. 19.*

Desideria feruida iustorum, quam grata sint Deo. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 12.*

In his feruidis, & sanctis desiderijs plus consistit perfectio vitæ Christianæ, quam in summa operum perfectorum. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 13.*

Desiderium Dei est felix, faustumq; principium ad inueniendam diuinam gratiam. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. num. 5.* & est mirabilis dispositio ad recipienda Dei dona. *In Dominicali dominica in Albis conc. 2. num. 2.*

Desiderium ardentissimum videndi Deum debet esse in nobis. *In communi Sanctorum conc. 4 Funerali nu. 28.*

Desideria bona habentibus nunquam deest, in quibus rebus ea exerceant. *2. Quadrag. Domin. 3 fer. 6. nu 14.*

Qui desideria sancta propter aliquod impedimentum non potuerunt adimplere, illa etiā Deus magni facit, & remunerat *2. Quadrag. Dominica 3 feria 6. n. 16 & in Aduent. conc. 3. Andreæ nu 28. & 28. & 3 Quadr. Dominica 4 feria 5. nu. 7.*

Desideria nostra diligenter examinanda: ne decipiamur existimantes virtutem esse quod verè non est. *Domin 3. Aduent. conc. 4. num. 1.*

Qui efficaciter desiderant efficere aliorum bona opera: participes fiunt meriti illorum operum. *2. Quadrag. Domin. 2. feria 6. numer. 12.*

Desideria boni efficacia ac viua maximæ dignitatis, excellentię, & vtilitatis sunt, *in Dominicali dom. 4. post Pente conc. 1. nu. 5.*

Desideria, & proposita sancta assiduè renouanda, & ad memoriam reuocanda sunt. *In communi Apostolorum conc. 4. nu 7.*

Desiderium boni communis collaudatur in sacra scriptura. *In Dominicali domin. 11. post Pente. conc 1. nu. 2.*

Bonis propositis non fidendum. *In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ numero 16.*

Multi sunt qui ægritudine vel labore oppressi desideria bona edunt, & finita ægritudine vel labore ab eis retrocedunt. *In Dominicali domin. 18. post Pente. conc 2. nu. 10.*

Desideria praua, exequi posse magnum est Dei supplicium. *4. Quadrag. conc. in Cœna num. 12.*

Desperatio, vide spes, & fiducia.

DETRACTIO.

Detractio quam graue peccatum. *1. Quadr. Dom. 3. fer. 4. n. 24 & 2 Quadrag. Domi. 3 fer. 4. nu. 6. & 3 Quadr. eadem fer. n. 2. & 4 Quadr. Dom. 3 fer. 4. n. 3. & Dominica in Passione sequenti fer. 8 nu. 11. vbi latè: & in proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num 2.*

Hoc vitium quam perniciosum & irremediabile sit. *2. Quadr Domin. 3 fer. 4. nu 6.*

Et quam vniuersale, & commune. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 2. nu. 22.*

Detractio inter omnia peccata peculiariter dicitur Deo odibilis: & quare. *3. Quadr. Dominica 3 fer. 4. nu 1. & 4. Quadr. Domin. in Passione feria 6 nu. 11.*

Detractio de seruis Dei, & de ecclesiasticis adhuc multò magis est Deo odibilis. *3. Quadrag Dominicà 3. fer. 4. num. 5. & 4. Quadr. Dominica 3 feria 4 nu 4.*

Detractio quæ fit contra prælatos, non est contra homines tantum, sed contra ipsum etiam Deum. *3 Quadr. dom. 3. fer. 4. nu. 5.*

Cùm detrahitur de aliquo iniustè, pro huius innocentis consolatione, vide considerationes *3. Quadr. Domin. in Passione fer. 3. num. 32. & 35.*

Cum detrahunt aliqui de tuis bonis operibus; patientiam habe: nam illa detractione superfluum operis collimatur, & vana gloria aufertur, & Deus propter hanc patientiam singularibus te afficiet beneficijs. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num. 9. vbi optimè.*

Si cū detrahitur de te, taces; Deus pro te respondebit. *3. Quadr fer. 5 domin. Passionis nu. 32.* & quia illi nō se defendunt, suam causam, vt propriam Deus suscipit. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues, vide, & nota.*

Detra-

Detrahere viro iusto, & bono, est detrahere auctori ipsius boni, qui est Deus. *In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B. Mariæ num.20.*

Propter dettahentium murmurationem ab incepro bono opere deficere, signum est imperfectionis. *In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi num. 33.*

Ne quis contristetur ex eo quod sua bona opera detrahuntur, & vitio vertuntur, consideret non defuisse infernales linguas, quæ in sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint. *4.Quadr.dom.3 nu.11.*

Detractio de Ecclesiasticis quam perniciosa. *In Aduent.Domin.4.post Epiphan.con.1.num. 33.*

Quando detractores sunt viri magnates, illa detractio maximè perniciosa est. *In Dominicali dom.11.post Pente.conc.2.nu.21.*

Ab hac detractionis infirmitate nullus sanabitur, nisi prius ab illorum congregatione, qui detrahendi sunt occasio separetur. *In Dominicali dominica 11.post Pentecost. conc.2. num 21.*

Detractionis vitium, licet omnibus sit cōmune, frequentius in fœminis reperitur. *In Dominicali domin.22 post Pente.conc.1.num. 25.& 28.*

DETRACTORES.

DEtractoribus quam acerbis vultu & verbis teneamur respondere. *2.Quadr. dominica 3.fer. 4. nu. 18. & 3.Quadr. eadem feria nu.8.*

Detractores solum considerant defectus, & negligentias proximorum, non suas. 2. *2.Quadr.Dominica 2.num. 20. & dominica 3.feria 4 num. 40.*

Vt à detrahentium linguis nos defendamus, remedia, vide *2.Quadr.Domin. 3.fer.4. nu.12 & nu. 14.*

Detractores defectus proximorum manifestant, & eorum virtutes silent. *2.Quadr.Domin.4.fer.6.nu.5.*

Detractores cum famā proximorum obscurare intendunt, iam prius animam suam denigrarunt. *In proprio Sanctorum conc. 3 Ioannis Bapt. nu. 14 & 3 Quadr. Dominica in Passione fer.3.nu. 33. & in proprio Sanctorum conc.1.B. Mariæ ad Niues nu.2.*

Detractores cum famam proximorum furentur, latrones sunt. *3. Quadrag. Domin 3. num.15.*

Qua via detractores proximum infamāt; eadem permittit Deus detractores infamari, & eum de quo detrahunt honorari. *3.Quadr. Dominica 3 feria 4.num. 11.*

Qui detractores audiūt crudelissimi sunt: & quare. *Quadr.Dom 3.fer.4.nu.9.*

Detractores singulari supplicio Deus punit: quæ vide. *4.Quadr.Dominica in Passione fer.8.num.11. & in proprio Sanctorum conc.1. Inuentionis Crucis nu.24.*

Detractores son trinchantes del diablo. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. nu.23.*

In detractores, & maledicos horribilis Dei comminatio. *In proprio Sanctorum conc.1. Matthæi nu.34.*

Seruis Dei nunquam desunt detractores, quia hac contradictionis via in cœlum itur. *In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B. Mariæ nu. 18.*

Detractores, non tantum ipsi iniqua loquuntur, sed alias etiam linguas peruersas diligunt, vt ab eis iniqua audiant. *In proprio Sāctorum conc.4. Visitationis B.Mariæ num.19.*

Detractor quam nociuus sit. *In Dominicali Domin.22.post Pente.conc.2.nu.20.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, linguaces, & ex verbo, silentium.

DEVS.

DEum esse naturali lumine potest cognosci *In proprio Sanctorum conc. 3. sequenti nu.5.quibus locis adducit rationes naturales ad id ostendendum.*

Deum esse negare quanta sit stultitia. *In proprio Sanctorum conc.4. Petri & Pauli n. 18. & in Aduent conc.4. Natiuitatis nu. 3.*

Omnis Dei cognitio, quam ex his visibilibus habemus, est nimis imperfecta. *In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli numero 20.*

Deus ex malis nouit sæpissimè bona deducere. *In proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptistæ nu.5.& 2.Quadr.Dominica in Ramis nu.11.& in Aduent.conc.2.Expectationis B.Mariæ nu.2.*

Deum magis cognoſcit, qui plus illum diligit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Viſitationis B. Mariæ nu. 18.*

Vnde hęc Dei notitia affectiua, & delectabilis non eſt in peccatoribus etiam ſi habeant fidem. *In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ num. 19.*

Deus vbi inuenitur. *1. Quadrag. Dominica in Paſſione fer. 2. nu. 17 & in communi Sanctarum mulierum, conc. 1. nu. 8.*

Deus à multis inuenitur abſque eo quod quæratur: ab alijs autem inuenitur, quia illum quærunt. *In communi Sanctarum mulierum conc. 4. nu. 7.*

Deum quęrere, & viam qua ad ipſum peruenitur inueſtigare, debet eſſe continuũ noſtrum, & ardens deſiderium *In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu. 2.*

Deus quam plenè, & perfectiſſimè habet omnes boni amici conditiones. *In communi Apoſtolorum conc. 2. nu. 21. vbi latiſſimè, & ex profeſſo, & in Dominicali feria 4. in Litanijs maioribus conc. 1. nu 11.*

Dei abſentia maximè ſentienda. *1. Quadr. Sabbatho poſt Cineres nu. 2.* Quam non ſentire perniciosiſſimum eſt. *In Dominicali domica 4. poſt Paſcha conc. 2. nu. 13.*

Deum exire eſt ſe communicare. *1. Quadr. conc. Septuageſimæ nu. 8.*

Deus talē erga homines ſe oſtendit, quales ipſi erga Deum ſe præbent. *2. Quadr. feria 2. Reſurrectionis nu. 21.*

Deus habet omnes boni amici conditiones. Latiſſimè id probat. *In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangeliſtæ nu. 2. vſq; ad 17.*

Non ſufficit Dei cognitionem ſpeculatiuã habere: ſed practica etiam eſt neceſſaria. *In Aduent. conc. 1. Epiphan. nu 17.*

Deo quam maximè conueniat, eſſe hominum dominum. *In Dominicali domin. 14. poſt Pente. conc. 1. nu. 3. & 4.*

Dei amor, Vide verbo, amor. §. amor Dei erga nos.

§. DEI ATTRIBVTA, ET INFINITÆ PERFECTIONES, & EXCELLENTIÆ.

DEus ſuapte natura infinitas perfectiones in ſe continet. *In Dominicali dominica 17. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 2. vbi latè.*

Deus ſolus eſſentialiter viuus dici poteſt. *In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 15.*

Deus ſolum eſt ex ſe, & ex ſua natura immortalis. *In proprio Sanctorum conc. 1. Aſcenſionis num. 6.*

Dei bonitas adeò excellens eſt, vt quod nobis vtilius eſt, id ſibi glorioſius eſſe duxerit. *3. Quadr. Dominica 1 feria 9. nu. 2.*

De iuſtitia Dei, vide litera S. verbo, ſupplicia Dei.

De Dei miſericordia, vide verbo, miſericordia. §. miſericordia Dei erga nos.

Dei auxilia, vide litera A.

Dei beneficia, vide litera B.

§. DEI EXISTENTIA in rebus.

DEum eſſe in omnibus rebus per eſſentiam, præſentiam, & potentiam quid ſit explicat. *In Aduent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ nu. 10. vbi latè.*

Deum præſentem eſſe ſemper in qualibet actione conſiderandum eſt. *3. Quadr. Domin. 3. num. 18.* Et quod omnes noſtras cogitationes, & verba attentiſſimè ſpeculatur. *ibid. numer. 30.*

Dei fruitio, Vide beatitudo.

Dei prouidentia, & gubernatio, vide verbo, prouidentia Dei.

Deo ſeruire, & Dei ſeruus, vide litera S.

Dei ſupplicia, Vide verbo, ſupplicia.

Dei vocatio, & inſpiratio, vide verbo, vocationes diuinæ.

Deſertum, Vide ſolitudo.

DIABOLVS.

D*iaboli tentationes*, Vide in verbo, tentatio.

Diabolus licet non poſſit in animæ ſubſtantiam, & eſſentiam introire, nec ipſam attingere: plurimos tamen in ipſa effectus proferre & ſtrages efficere valet. *3. Quadr. Domin 3. num. 9. & in proprio Sanctorum fer. 2. Pente. conc. 3. num. 14.*

Diabo-

Diabolus animabus præcipuè intendit officere. *2. Quadr. Domin. 3. nu. 11.*

Diaboli cum alicuius hominis dominantur, non animam tantum, sed, & corpus, & omnes eius potentias peruertunt. *3. Quadr. Dominica 3. nu. 3.*

Dæmon totis viribus conatur hominem sibi similem efficere: superbum scilicet, auarum, &c. & quomodo hoc efficit, vide, & nota. *3. Quadrag. feria 5. cœna Domini numero 11.*

Dæmon cur tentator dicatur. *4. Quadrag. Dominica 1. nu. 29.*

Dæmon quo præmio remunerat suos seruos. *4. Quadrag. Domin. in Passione fer. 4. numer. 19.*

Dæmones maiorem adhibent diligētiam in tentatione iustorum, & monachorū, quam aliorum. *In communi conf. pontif. Euang. Homo quidam peregrè, &c. conc. 1. n. 8. & in communi Virginum conc. 1. nu. 33.*

Dæmones ad nostrum exercitiū in mundo Deus reliquit. *In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis num. 14.*

Diabolus plurimis astutijs, & fallacijs conatur sancta hominum consilia impedire. *In Aduent. conc. 1. expect. B. Mariæ nu. 7.*

Diabolus immenso onere suos vexat, & opprimit. *In Dominicali domin. 14. post Pent. conc. 2. num. 1.*

Diabolus est illusor, & subsannator noster. *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 2. num. 9.*

Diffidentia. Vide fiducia.

Dignitates. Vide prælaturæ.

Dilectio Dei, & proximi. Vide amor.

Dilectio inimicorum. Vide inimicus.

DILIGENTIA.

DE diligentia adhibenda in his quæ ad seruitium Dei spectant, & in peccati diuortio, vide pigritia, vbi omnia simul collegimus.

Diligentia de salute animæ, vide animæ salus.

Diligentia in rebus temporalibus, & spiritualibus, vide verbo, bona cœlestia, & bona temporalia.

Diligentissimè debemus contendere, vt peccatores salutem spiritualem consequantur. *In Dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 2. nu. 8. Vbi latè, & ibi Dominica 15. con. 2. num. 9.*

Confusio magna est contemplari diligentiam, quam plurimi in effrænatis appetitibus explendis habent, & segnitiem, qua qui Deo seruiunt virtutes operantur. *In Dominicali dominica 15. post Pente. conc. 2. num. 11 & in Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ nu. 19. & Dominica 1. Aduent. conc. 3. num. 17. & 1. Quadr. Dominica 1. fer. 4. nu. 6. & 3. Quadr. Dominica 1. fer. 6. nu. 15. & in communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu 19.*

Saltem tanta diligentia adhibeatur in æternis comparandis, quanta in caducis adipiscendis. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 2. nu. 27. & 30. vbi ex professo, & ibi Dominica 20. conc. 1. nu. 44.*

DISCORDIA.

DIscordia est vna ex rebus, quæ Deo magis odibilis est. *In proprio Sancto- conc. 1. Ioannis Baptistæ num. 16. vbi latè.*

Ad discordias euitandas singulare remedium, vide & nota. *3. Quadr. Dominica 3. fer. 6. num. 13.*

Discordia nostra inter proximos est causa propter quam tot victorias à nobis reportat diabolus. *In communi Apostolorum conc. 3. num. 13.*

Discordia plurimorum malorum fons, & origo. *In proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistæ nu. 17.*

Plura, quæ huc spectant, vide verbo, pax.

DIVITIÆ.

PLura, quę huc spectant, vide verbo, bona temporalia: quem locum consule.

Diuitiæ impediunt verbi diuini effectum. *1. Quadr. conc. sexagesimæ nu. 33.*

Diuitijs voluntas nostra non satiatur, sed sitis incrementum suscipit. *1. Quadr. Dom. 3. fer. 6. nu. 24.*

Sicut diuitiæ homines reddunt immanes, & tyrannos: sic paupertas mansuetos. *1. Quadrag. Dominica in Ramis nu. 29.*

Diuitias contempserunt, & reliquerunt

plurimi Philosophi. *In communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c conc. 1. nu. 21. & in Aduent. conc. 1. Epiphan. num. 14.*

Diuitiarum abundantia fugienda. *2. Quadrag. Dominica 1. nu. 33. & 3. Quadrages. Domin. 2. fer. 5. nu 5. & in cōmuni confess. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. coc. 1. nu. 9. vbi latè, & ibi conc. 2. nu. 12.*

Diuitias ex se neque bonas nec malas: sed tales esse quales vnusquisq; ipsis vsus fuerit. *2. Quadr. Dominica 3. fer. 6. n. 2. & 4. Quadr. conc. sexagesimæ nu. 30.*

Diuitiæ quot malorũ sint occasio. *3. Quadrag. conc. sexagesimæ nu. 29. & 3. Quadr. Dominica 2 fer. 5. nu. 5. & in communi confess. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia, & conc. 1. nu. 9. & in Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 2. nu. 29.*

Diuitiæ in vita dulces videntur: in morte sunt amarissimæ. *3. Quadr. conc. sexagesimæ num. 31.*

Diuitiæ in maiori necessitate Dominum suum non adiuuant, sed derelinquunt. *3. Quadrag. Domin. 2 fer. 5. nu. 9. & 4. Quadr. conc. sexagesimæ nu. 30. & in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia coñ. 1. nu. 10. & ibi conc. 2. nu. 12.*

Contra diuitiarum nimiam solicitudinem colligimus nouem rationes litera B. in verbo, bonorum temporalium nimia solicitudo, & ibi. §. rationes, &c. inuenies quadraginta octo rationes ad commouendum homines ad diuitiarum contemptum.

Diuitias abundantius consequitur, qui illas fraudibus, & malis negociationibus non procurat. *3. Quadr. Domin. 4. nu. 21.*

Diuitiæ sunt instrumentum, quibus homo vires; ad satisfaciendum suis appetitibus accipit. *In Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 1. num. 24.*

Plurimi diuitias profanè dispendunt non aduertentes, rationem de eis reddituros esse. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. numer. 21.*

Diuitiæ à Christo iniquitates appellantur, quia frequenter iniquitate comparantur, & ad illam alliciunt. *In Dominicali dom. 8. post Pente. conc. 2. nu. 40.*

Diuitiæ hominem à Deo auertunt. *In Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 2. num. 31.*

Diuitijs tanquam ancillis iustus imperat, peccator seruit. *In Dominicali domin. 14. Pente. conc. 1. nu. 38. & conc. 2. nu. 19.*

Diuitiæ ipsis diuitibus, neq; in vita, neque in morte prosunt. *In Dominicali domin. 14. post Pente conc. 2. num 10. vbi latè.*

Diuitiæ homines excæcant. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 1. nu. 60.*

Quam vanum sit fiduciam in diuitijs collocare. *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 2. nu. 4. vbi latè.*

Diuitiarum effrænis cupiditas, quantum excæcat, & indurat hominum corda. *3. Quadrag. Domin. 4. fer. 3. nu 21.* Hæc aliquando passionem superbiæ excedit. *4. Quadr. conc. sexagesimæ nu. 31.*

Diuitiarum non sumus veri domini, sed tantum œconomi: & sic iuxta Dei tantum voluntatem eas dispensare debemus. *In communi confess. pontif. Euang. homo quidam peregre, &c conc. 1. nu. 16.*

Diuitiæ sunt vnum ex præcipuis cœlestis vitæ obstaculis. *In communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 2. num. 14.*

Diuitiæ maximo oneri, & impedimento sunt ne Deum possimus sequi. *In Aduent. coc. 2. Andreæ nu. 25.*

Diuitiarum amor non solùm præcepta diuina infringere, sed etiam finem amittere facit. *In communi confess. non pontif. Euangel. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 2. numer. 15.*

Diuitiæ olim præsidium, & murus erant, contra dæmones: nunc verò arma factæ sunt, quibus contra Deum bellum gerimus. *In proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptistæ num. 3.*

Si diuitiæ tot mala inuehunt, cur Deus olim tantam earum copiam amicissimis suis suggessit. *In communi confess. non pontif. Euangel. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1. num. 26.*

Cum diuitias Deus alicui tribuit, cogitet non sua causa id fieri, sed vt pauperibus opem ferat. *In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ num. 2.*

DIVITES.

Diuitum status plurimas habet malorum occasiones. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ nu. 8.*

Diuites aut iniquos, aut iniqui hæredes. 1. *Quadr. Domin. 3 fer. 5 nu 9.*

Diuites, & potentes abutuntur Dei beneficijs. 4. *Quadr. Domin 2 fer. 6. nu. 30.*

Diuites sunt, & appellantur omnes iusti. 1. *Quadr fer. 2. Resurrectionis nu. 4.*

Diuitibus nulla est ad cœlum via suæ viuendi rationi aptior, aut planior, quam eleemosynam facere. 2. *Quadr. Domin. 4. nu. 24. & in communi conf. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. n. 14. & Domin. 4. Aduent. conc. 2. nu. 20 & in proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum nu. 28.*

Contra diuites otiosos. 4. *Quadr. conc. Septuagesimæ nu. 28.*

Diuites spiritualibus miserijs esse repletos, vel ex eo colligi potest, quod tanta cum sollicitudine terrestria quærunt, atq; custodiunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. Natiuitatis B. Mariæ nu. 21. vide, & nota.*

Diuites tyrannos, & crudeles Deus odit, & feuerissimè punit. 4. *Quadr. Dominica in Passione fer. 6. nu. 6.*

Diuitibus quam præclarum ornamentum est humilitas. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. nu. 11.*

Diuites tam fixas in terra miserunt radices, quod difficile possint disponi ad hoc, vt honori consulant, & pro eo respondeant. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num. 17.*

Propter diuitum commodum, & vtilitatem plurimos pauperes Deus fecit. *In proprio Sanctorum conc. 2 B Mariæ, num. 2. vbi latè, & in Dominicali domin. 18. post Pente. conc. 2 num. 4.*

Diuites maiori Dei auxilio indigent ad vitam æternam consequendam. *In communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu. 12.*

Diuites quia eos Deus ditauit, aduersus eũ insurrexerunt. *conc. 1. Thomæ nu. 8.*

Difficile est diuitem aut potentem, ad seruitium Dei abducere. *In Dominicali domin 20. post Pente conc. 1. nu. 37.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, paupertas.

Doctores. Vide sapientes.

Doctrina Christi. Vide Christus.

DOMINI TEMPORALES.

Vide in verbo, magnates.

Ad hoc quod quis bonus Dominus sit, prius eum bonum patrem esse oportet: vt eius dominatio non Ethnica, sed Christiana sit. *In proprio Sanctorum conc. 2. D. Francisci nu. 24.*

Contra Dominos qui prohibent ancillas suas matrimonio copulari. Vide *in Aduent. Domin 2 post Epiphan. conc. 3. nu. 24.*

Dominorum temporalium exemplum, siue bonum, siue malum, quãtam vim habeat, vide exemplum malorum.

Domini temporales qualiter subditos suos debeant gubernare, vide, Præsulatus. §. Prælatorum obligatio, & conditiones.

Dona Dei, vel Spiritus sancti, vide verbo, Spiritus sanctus, §. magnifica Spiritus sancti dona.

Dulia, vide adoratio.

Duces, vide bellum.

E.

Ebrietas & epulones. Vide gula, & gulosus.

ECCLESIA.

Ecclesia vsque ad finem seculi duratura est, quia eius fundamẽtum est Christus. *In cõmuni Doctorum conc. 3. num 32.*

Ecclesiast. beneficia. Vide verbo, beneficia Ecclesiastica.

ECCLESIASTICI.

Ecclesiastici in omnibus virtutibus alijs omnibus antecedere debent: & quare. 1. *Quadr. Dominica 1. feria 3 numero 8 & 4. Quadr. Domin. 2. num. 29. & in communi Doctorum conc. 4. nu. 3. & in Aduent. conc. 1. Stephani num. 15.*

Ecclesiasticis Deus honorem suum commendauit specialiter inter omnes Christianos. *3. Quadrag. Dominica 2. feria 3 numero 11.*

Contra Ecclesiasticorum fastum, & apparatum, vide *3. Quadrag. Dominica 3. feria 6. num. 2.*

Ecclesiastici verbis, & operibus nos omnes ad virtutem excitare debent. *In Aduent. conc. 1. Stephani nu. 14.*

Ecclesiastici grãdi veneratione digni sunt, cum eos Deus salutis nostræ causa mittat. *In Aduent. conc. 2. Stephani nu. 4.*

Ecclesiastici dignitate priores sunt alijs omnibus Christianis. *In Dominicali dominica 15. post Pente. conc. 1. nu. 11.*

Quam grande scelus committant Domini temporales, qui se ab Ecclesiasticis adorari permittunt, & quantum delinquant Ecclesiastici qui id faciunt. *In Dominicali domin. 18. post Pente. conc. 1. nu. 12.*

Ecclesiastici munera sua propter pietatem, & non propter lucrum aut mercedem exerceant. *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 2. nu. 42.*

Ex Ecclesiasticorum mala vel bona vita, bonum, vel malum totius populi magna ex parte pendet. *In communi Doctorum conc. 1. num 23. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli nu. 24.*

Ecclesiasticorum segnitiem in cultu diuino redarguit secularium, imò, & Ethnicorum summa sæpè in illo reuerentia, & diligentia. *1. Quadr. Dom. 1. fer. 5. nu. 3.*

In Ecclesiasticis misericordiæ virtus maximè, & super omnes Christianos elucescere debet: & quare. *3. Quadrag. Domin. 1. fer. 6. num. 29. & in Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ nu. 27.*

Contra Ecclesiasticos, qui animarum, quarum ipsis incumbit, curam alijs substitutis omnino relinquunt, vide & nota. *3. Quadr. Domin. 1. fer. 6. nu. 33.*

Si quilibet Christianus eleemosynam denegans pauperi fraudem committit, quia egenus suum petit: quanto magis Ecclesiastici, cum horum redditus iustiori titulo pauperum sint, vide & nota. *In Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 15.*

Ecclesiasticorum malum exemplum longe perniciosius est, quam aliorum Christianorum. *3. Quadr. Domin. 2. feria 3. nu. 9. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli n. 23. vide etiam in verbo, exemplum.*

Ecclesiastici mali Deum dedecorant, & odiosum reddunt magis quam alij omnes peccatores. *3. Quadrag. Dominica 2. feria 3. num. 15.*

De Ecclesiasticis detractio, vide in verbo, detractio.

Inter Ecclesiasticos Deus solebat semper commorari. *3. Quadra. Dominica in Passione feria 2 num. 20.*

Ecclesiasticorum munus, & obligatio, quæ sit. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 4. numer. 32.*

Ecclesiastici quanta reuerentia debeãt tractare res sacras, & loca sacra. *3. Quadr. Dominica 3. fer. 2. nu. 21.*

Omnes Ecclesiastici maximo honore ab alijs habendi sunt. *In communi Doctorũ conc. 1. num. 26.*

Ecclesiasticis quam sit necessaria sapientia. *In communi Doctorum conc. 2. nu. 7. & ibi conc. 4. nu 3.*

Ecclesiasticorum abominationes pallium sunt, quo alij peccatores operiuntur, & se excusant. *In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli nu. 23.*

Quod Ecclesiastici ita dissoluti ac seculares sunt, pœna grauissima reipublicæ est propter peccata præterita. *In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 24.*

Ecclesiastici, & omnes ministri Euangelici zelum Dei exterius ostendere debent. *In communi Doctorum conc. 3. nu. 16.*

In Ecclesiasticis peruertendis summam adhibet curam Diabolus: quia sic vniuersam rempublicam facilè euerti posse arbitratur. *In communi Doctorum conc. 2. nu. 20.*

Si in crimen incidat Ecclesiasticus, gaudere quanta sit insania. *In communi Doctorum cõc. 3. num. 18.*

Plurima quæ ad hunc locum spectant, inuenies in verbo, sacerdos.

Difficilius est conuertere malum Ecclesiasticum, quam lenonem. *In Aduent. conc. 2. Thomæ nu. 17.*

Ecclesiastici multo magis, quam alij tenentur ad exterius bonum exemplum præbendum. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 17.*

Nullus est qui minori cum timore, & reuerentia res sacras tractet, quam malus Ecclesiasticus. *In Aduent. conc. 4. Thomæ numero 11.*

Auaritia in Ecclesiasticis magis reprehensibilis. *In Dominicali domin. 8. post Pente. con. 1. num. 8.*

ECCLESIÆ IMMVnitas.

Violatores immunitatis Ecclesiæ, magnam in Deum irreuerentiam committunt: quam Deus punire solet. *In Dominicali dominica 9. post Pente. conc. 2. numer. 19.*

Electus à Deo, vide in verbo, prædestinatus.

Electio prælati, vide, prælatus.

ELEEMOSYNA.

Qui eleemosynam faciunt, quo plus expendunt, eo magis habent. *In communi virginum conc. 3. nu. 19.*

Eleemosynam facere est via qua aptissimè diuites possunt in cœlum ingredi. *2. Quadra. Domin. 4. nu. 24.*

Pauperum necessitates cum attentione, & non obiter inspiciendæ. *3. Quadr. Domin. 4. fer. 4. nu. 2.*

Vt pauperum miserearis, & eleemosynam elargiaris, vide considerationes, & exhortationes. *3 Quadr. Dominica 4. feria 5. nu. 37 & 3. Quadr. conc. in cœna nu. 22. & 4. Quadr. Dominica in Ramis nu. 2. & in Aduent. Domin. 1. post Epiphan. conc. 4. nu. 17.*

De his qui erga pauperes crudeles sunt, vide verbo, misericordia. §. contra immisericordes, crudeles, & tyrannos, *&c.*

Pauperes sunt officina, ex qua emitur regnum cœlorum. *In communi plurim. marty. Euangel. descendens Iesus de monte, & c. con. 2. num. 19.*

Pauperem se tibi offerri cui eleemosynam tribuas, maximum est tibi ipsi donum, & Dei beneficium, vide & nota *in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2. num. 18.*

Eleemosynam, quam pauperi tribuis, tanquam proprium solatium recipit Christus. *Dominica 1. Aduent. conc. 2. num. 26. vbi ex professo.*

Eos qui pauperibus non subueniunt Deus comminatur non solùm æterna futuri sæculi pœna: sed etiam huius sæculi laboribus, & captiuitaribus. *2. Quadrag. Dominica 1. feria 6. num. 6.*

Et alijs horrendis supplicijs. *3. Quadr. feria 5. post Cineres nu. 5.*

Qui eleemosynam egeno in extrema necessitate non erogat, magis crudelis aliqua ratione est, quam si illum gladio occideret. *In Aduent. conc. 2. Innocentium nu. 26.*

Eleemosyna facit orationem ad Dei conspectum aduolare. *In Dominicali fer. 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 12.*

Licet omnibus pauperibus eleemosyna sit eroganda, iustis tamen, & Christi sectatoribus potiori iure debetur. *In Dominicali domin. 6. post Pente. conc. 2. nu. 16.*

Si vera misericordia in nobis esset, non opus fuisset, vt pauperes à nobis precibus importunis eleemosynam peterent. *In Dominicali dom. 6. post Pente. conc. 2. nu. 18.*

Per eleemosynæ elargitionem disponitur homo ad hoc, vt Deus eum illuminet; & ad veram pœnitentiam adducat. *In Dominicali domin. 10. post Pente. conc. 2. nu. 23.*

Eleemosynam facere, diuitibus quam necessarium sit. *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 2. nu. 44.*

Pauperibus non de peioribus sed de melioribus, quæ possidetis donandum. *In Dominicali dominica 23. post Pente. conc. 2. numero 45.*

Diuites nisi ad eleemosynam confugiant, cum ad alias virtutes sint inidonei, omnis salutis iter aliquo modo eis clausum esse videtur. *Dominica 4. Aduent. conc. 2. nu. 20. & in communi confess. non pontif. Euangel. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1. num 14. & in proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum nu. 28.*

Eleemosyna redimitur pœna qua in purgatorio afficiendus eras propter peccata. *Dominica*

minica 4. Aduent. conc. 2. num. 23.

Pauperum domus sunt promptuaria, & horrea, vbi quę vobis supersunt seruāda sunt. *Domin. 3 Aduent. conc 3. nu. 2.*

Eleemosynam pauperi denegans fraudem ei committit: quia is quod suum est petit. *In Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 14. & 1. Quadr. Domin. 4. feria 5. nu. 14.*

Eleemosynam qui erogat, iustitiam exercet. *In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit, &c. conc. 1. nu. 16. vbi latè.*

Ad eleemosynam faciendā exhortationes notatu dignissimas vide *4. Quadr. Domin. 1 fer. 6. nu 26 & in Dominica 4 sequenti nu 8. & in Aduent. Domin. 4. conc 2. nu. 22.*

Eleemosynarij in mortis casu inuenient eleemosynam tanquam firmamentum ne cadant. *In communi virginum conc 1. nu. 26.*

Contra diuites eleemosynam non facientes comminationes notabiles. *4. Quadr. Dominica 4. feria 4. nu 3.*

Eleemosyna pauperi etiam peccatori elargita Deo grata est, & tibi vtilis. *In communi confess pontif. Euangel. Nemo accendit lucernam, &c. conc 2 nu. 16.*

Sed quæ pauperi iusto fit, est Deo longè gratissima. *Ibid. nu. 19.*

Eleemosynam petentes non sunt asperis verbis tractandi nec contemnendi. *1. Quadr. Domin 4. fer. 5. nu. 12. & 1. Quadr. Dominica 1 fer. 2. nu. 21.*

Quando non potes eleemosynam elargiri, nec pauperem operibus iuuare, suauibus saltem verbis illum consolari debes. *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 2. numero 33.*

Vt pauperum miserearis, in ipsos oculos figere, & eorum pauperiem contemplari decet. *In Dominicali domin. 16 post Pente. conc. 1. num. 23.*

Quod pauperi, & egeno subueniamus, omnes creaturæ irrationales nos docent. *In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ num. 37.*

Pauperes non deberemus solicitare, & rogare: vt eleemosynam recipere dignarentur. *1. Quadr. Dominica Resurrectionis nu. 24. & in proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ num. 2.*

Pauperes Deus fecit propter commodum, & vtilitatem diuitum, vide & nota *in proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ nu. 7. vbi latè.*

Hæc in pauperes liberalitas est vnum ex præcipuis prædestinationis signis. *In proprio Sanctorum conc. 1. decollationis Baptistæ num. 23. & 21.*

§. MODVS, QVO VTILITER huius virtutis actio sit exequenda.

Eleemosynę elargitio quibus circunstantijs debet ornari, vt sit omnibus numeris absoluta: vide & nota *in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. nu. 16.*

Eleemosyna in gratia debet elargiri: *Dominica 1 Aduent. conc. 2 nu. 29.*

Et cum gaudio, & hilari vultu, *Dominica 1. Aduent. conc. 2 numer. 29. & ibi conc. 2 numer. 21.*

Et non propter humanos respectus: sed quia in nomine Christi postulant: *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 1. numero 25.*

Et promptissimè, & celeriter est eroganda. *In Aduent. Dominica 3 post Epiphan. conc. 2. num. 23. Dominica 8. post Pente. conc. 2. num. 37. & 38.*

Non tanti eleemosynæ quantitatem, quāti affectum, & pietatem qua elargimur, Deus considerat, & æstimat. *In communi confess. pontif. Euangel. Nemo accendit, &c. conc. 2. num 15. vbi latè* (vide etiam circa hoc plura in litera O. in verbo, in operibus intentio), *& in proprio Sanctorum conc. 1. decollationis Baptistæ nu. 24.*

Elisabeth, ordinis Minorum laudes, vide *in communi Sanctarum mulierum conc. 2. numero 21.*

Episcopus, vide prælatus.

Euangelium, vide lex Euangelica.

Euangelica præcepta, vide litera P.

EVCHARISTIA.

Evcharistiæ institutio fuit mirabile Dei artificium, vt nos in suum obsequium, & amorem inclinaret. *In proprio Sanctorum*

rum conc.5.Eucharistiæ num.7.

In Eucharistiæ sacramento Deus vnicè magnificentiam suam manifestauit, vide & nota rationem.2.*Quadr.conc.in cœna nu.33. in proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ n.2. vbi latè,& in Dominicali domin.2.post Pent. conc 2.num.23.*

Sub Eucharistiæ speciebus verè est caro Christi,& eius anima, verbum diuinum, pater & Spiritus sanctus, & qua ratione. *In proprio Sanctorum conc.1.Eucharistiæ nu. 6. vbi latissimè id probat.*

Quamuis figurate dicatur de Christo, quod sit leo,lapis, agnus, &c. vere tamen, & non figurate dicitur, suam carnem esse cibum, & suum sanguinem potum. *In proprio Sanctorum concio.1. Eucharistiæ numero 7.*

Donans se nobis Dominus in Eucharistia; nec Deus amplius quod tribuat habet, nec amplius homo quod petat. *In proprio Sanctorum conc.1.Eucharistiæ nu. 11.*

Vt ex Eucharistiç sumptione fructum percipias,profunda contemplatione illud ruminare debes. *In Dominicali dominica 2.post Pascha conc.3.num.11.*

Pro Eucharistiæ beneficio nunquam Deũ laudare, & gratias reddere cessemus. 2.*Quadrag.conc.in cœna nu.38.& in proprio Sanctorum conc.4.Eucharistiæ nu. 22.*

Eucharistiæ frequenti sumptione cur tam parum in deuotione aliqui proficiũt. 4.*Quadrag.conc.in cœna nu.35.& in Dominicali domin.2.post Pascha conc.3.nu.11.*

In hoc sacramento maximè amor Christi erga nos pellucet. 4. *Quadr.conc. in cœna nu. 22.& in proprio Sanctorum conc.5. Eucharistiæ nu 3.vbi ex professo.*

Eucharistia maximè nos fortificat, & munit. *In proprio Sanctorum conc.1. Eucharistiæ numero 22.& conc.2.numer.23.& conc.3.numero 11.*

Sic velatus, & sub speciebus Eucharistiæ occultus manere voluit Christus maioris meriti causa: & quia alias tanta afficeremur lætitia,vt cælestis patriæ obtepesceremus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiæ nu. 13. vbi latè.*

Voluit Christus sub bina esse specie vt viuum,& integrum sui amoris memoriale nobis relinqueret. *In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiæ nu.19.*

Huius sacramenti institutio inter omnia Dei opera, tenerrimi amoris signum in se continet. *In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ num.3.*

Eucharistia est memoriale Dei mirabilium: in quo scriptum est quod Deo debemus, & quid pro eius obsequio facere teneamur: vide & nota *in proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ nu.9.*

Eucharistia est pignus viuum, quod nobis reliquit Christus tempore, quo à nobis discessit in signum eximij amoris, quo passus est. *In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ num.12.*

Cibus hic spiritualis necessarius est ad reficiendum,quod calore cõcupiscentiæ sensim ex nobis dissipatur. *In proprio Sanctorum conc.2.Eucharist.nu. 15.*

Per hoc sacramentum tam cælesti vnione anima in Deum transformatur, vt vnioni ineffabili, quæ est inter verbum, & patrem æternum, cõparetur à Christo. *In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ nu.7.*

In Eucharistia Deus sumptus,quot,& quã mirabiles effectus proferat. *In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ nu 18.*

Cibus hic spiritualis non solùm est animæ alimẽtum, sed etiam ipsius medicamentum. *In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ numer.18.*

Eucharistia concupiscentiæ ardores eneruat,& consumit. *In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ nu 19.*

Et animas mundas purasq; reddit. *In proprio Sanctorum conc.2.Eucharist.nu.19.*

Cibus hic summa dulcedine sumẽtem afficit: quia ibi dulcedo in suo fonte gustatur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ numer.20.*

Cur hanc suauitatem, & dulcedinem plurimi ex nobis non sentiamus. *Ibidem.*

In Eucharistia panis, & corpus Christus transsubstantiatur; vt nos in ipsum per amorem transformemur. *In proprio Sanctorum concio. secund. Eucharistiæ numero 22.*

Sicut

SicutDeus iurauit vnigenitum filium missurum, sic iurauit nobiscum mansurum in hoc sacramento *In proprio Sanctorum conc. 3. Eucharistiæ nu. 5.*

Eucharistia est sacramentum in quantum gratiam confert: & sacrificium in quantum à nobis offertur. *conc. 5. Eucharistiæ numero 14.*

In hoc sacrificio rem nostram æterno patri offerimus: rationem vide & nota *conc. 3. Eucharistiæ nu. 15.*

Manna fuit figura Eucharistiæ. *In proprio Sanctorum conc. 3. Eucharistiæ numero 17. vbi latè.*

Si cum tanta reuerentia sanguis animaliũ in lege veteri obseruabatur; quanto maiori deuotione sanguis sacratissimus Christi est à nobis colendus? *In proprio Sanctorum conc. 3. Eucharistiæ nu. 25.*

Christus glorificatur quando in Eucharistia dignè suscipitur. *In proprio Sanctorũ conc. 3. Eucharistiæ nu. 28.*

Potestas consecrandi in sacerdotibus, & Eucharistia duratura est donec hoc seculum durabit: & non amplius. *Ibi conc. 4. Eucharistiæ nu. 4. & conc. 5. nu. 14*

Eucharistia nocte fuit instituta ad denotandum, quod quamuis ad alia sacramenta sit etiam fides necessaria, peculiariter tamen ad hoc. *conc. 4. Eucharistiæ nu. 4.*

Hoc sacramentum non esse curiose, & ratione naturali inuestigandum *conc. 4. Eucharistiæ nu. 6. vbi latè.*

Eucharistia inter cætera, sacramentum fidei appellatur: & quare. *conc. 4. Eucharistiæ num. 13.*

Eucharistiam tali nocte institui eximium erga nos amorem demonstrat, vide & nota *conc. 4. Eucharistiæ nu 17.*

Ad Eucharistiam recipiendam optima exhortatio. *In proprio Sanctorum con. 4 Eucharistiæ nu. 25. vsq; ad 33.*

Falluntur asserentes nimiam sacrosancti sacramenti altaris assiduitatem contemptum parere. *In Dominicali domin. 4. Pente. conc. 2. num. 31.*

Cum Christus voluerit in stabulo nasci, in cruce mori, & in angusto sepulchro sepeliri, cur ad institutionem Eucharistię cœnaculum grande voluit sibi parari? *In Dominicali dominica 2. post Pente. conc. 2. num. 22.*

§. AD EVCHARISTIAM dispositio.

AD Eucharistiæ sumptionem qualis, & quanta puritas, & præparatio requiratur. *1. Quadr. conc. in cœna nu 39 & 2. Quadr. conc. in cœna nu. 43. & 3. Quadr. conc. in cœna n. 34 vbi latissimè, & in proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiæ nu 30. vbi latè, & in Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 2. numer. 26. vbi latè.*

Quomodo quis ante Eucharistiæ sumptionem se probare debet. *In proprio Sanctorum conc. 5. Eucharistiæ nu 22.*

Ante Eucharistiam contritio requiritur: & quæ illa sit. *conc. 5. Eucharistiæ numero 22.*

Ad Eucharistiæ sacramentum quanta reuerentia, & timore accedendum. *3. Quadr. fer. 5. post Cineres nu. 18 & conc. in cœna sequenti, nu. 41. & in proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ nu. 12. & conc. 4. nu. 16.*

Qui ad Eucharistiam indignè accedunt, etiam in hoc seculo atrocissimis supplicijs à Deo puniuntur. *3. Quadrag. conc. in cœna numer. 42.*

Debita dispositione ad Eucharistiam accedendum est: vt fortitudinem quis ex ipsa accipiat. *conc. 1. Eucharistiæ num. 27.* Et sic qui post eius sumptionem hac fortitudine caret, signum est indispositum accessisse. *ibi num. 26.*

Qui Eucharistiam digne sumit, dæmonibus horrorem esse: ab eoq; tanquam à crucis aspectu illos fugere. *In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiæ num. 24.*

Ad Eucharistiam accedentes bonum vitæ exemplum præbere debent. *conc. 1. Eucharistiæ num 30.*

Accedere debemus diuino timore referti. *In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ numer. 12.*

Ad Eucharistiæ sumptionem accedentes vna ex pręcipuis virtutibus quibus ornari debent est humilitas. *In proprio Sanctorum conc. 5. Eucharistiæ nu. 27. & in Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 2. nu. 27.*

Ad di-

Ad dignè Eucharistiam recipiendam aliquam Christi similitudinem requiri saltem in puritate conscientiæ: vide & nota *in proprio Sanctorum concio. 2. Eucharistia numero 25.*

Semper vbi commodè fieri potest, reconciliatio cũ proximo offenso, sanctam cõmunionẽ præcedere debet. *In Dominicali domin. 3 post Pente. conc. 2. num. 29.*

Cum hoc sacramẽtum gratiam dignè sumenti conferat, cur illud frequentissimè sumentibus non prodest? quia terram comedunt. *In Dominicali dominica 2. post Pente. conc. 2. nu. 31.*

Hic panis his qui illum indignè sumunt, gladius erit. *In Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 2. nu. 34.*

Ex carne Christi, quæ theriaca est, venenum faciunt qui ad Eucharistiæ sumptionem in peccato accedunt. *In Dominicali dom. 23. post Pente. conc. 2. nu. 52.*

EXCOMMVNICATIO.

Excommunicatio est pœna summè timenda: rationem vide *3. Quadr. Dominica 3. feria 3. num. 32.*

EXEMPLVM.

§. EXEMPLVM MAIORVM.

Exemplum principum, prælatorum, dominorum, & maiorum siue prauum, siue bonum, quantum alios excitat in sui sequelam: quamq; ad vitium, seu virtutem alijs imprimendum sit efficax. *1. Quadr. Domin. in Passione fer. 4. nu. 8. & fer. 6 post Dominicam 1. 2. Quadr. num. 16. & 2. Quadr. Domin. 2. fer. 5. nu. 21. & 3. Quadrag. Dominica 1. nu. 2. & 4. Quadr. Domin. 3. feria 4. nu. 8. & 4. Quadr. Dominica in Passione feria 6. nu. 22. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 18. & in Aduent. conc. 3. Circuncisionis nu. 13 & in Dominicali domin. 2. post Pent. conc. 2. nu. 19. & ibi Dominica 15. conc. 2. nu. 2. & 5. & ibi Dominica 20. conc. 2. nu. 59. vbi ex professo.*

Exemplum malũ prælatorum longe perniciosissimum. *In cõmuni conf. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam conc. 1. nu. 23. & in proprio Sanctorum conc. 1. inuentionis Crucis nu. 16. & in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 16 vbi latissimè, & in Dominicali domin. 7. post Pente. conc. 1. nu. 7. & ibi Dominica 20. conc. 2. nu. 62.*

Sicut exemplum malum maiorum perniciosius, ita exemplum bonum eorum vtilius. *In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 24.*

Prælatorum, & principum munus est subditis suis exemplo præire, vt ipsi sua imitatione excitati eos sequantur, & quod imperant faciant. *In Aduent. conc. 3. Circuncisionis nu. 6 & in Dominicali domin. 2. post Pascha conc. 3. num. 20. & 3. Quadr. Dominica 2. feria 3. num. 4. & in Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ nu. 4 & in Dominicali domin. 15. post Pente. conc. 2. num. 5.*

Passim contingit, vt inferiores probo superiorum exemplo deprauentur: de quo strictissimam rationem reddituri sunt maiores. *In Aduent. conc. 1. Innocentium nu. 16.*

Hæc enim est subditorum consuetudo, vt principes suos tam in bono, quam in malo imitentur. *In Aduent. conc. 2. Epiphaniæ numer. 22.*

Maiores magis etiam quam alij ad bonum exemplum præbendum tenentur. *In Aduent. conc. 1. purificationis Beatæ Mariæ num. 24.*

§. EXEMPLVM MALVM.

Exempla mala exhibentes acerrimè à Deo puniuntur. *1. Quadr. Dominica in Passione feria 2. num. 27. & feria 4. Sequenti num. 10. & in communi confess. pontif. Euangel. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 21.*

Exemplum prauũ quantum obsit. *1. Quadrag. Dominica 4. nu. 15. & 2. Quadr. Dom. 2. feria 5. nu. 21 & in Aduent. Domin. 3. post Epiphan. conc. 2. nu. 11.*

Curandum maximè est ne malo exemplo proximum nostrum offendamus. *In proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptistæ num. 7. & in Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 2. nu. 11. vbi latè.*

Peccatores suo malo exemplo non solum decipere, verum etiam bonos funditus euertere,

tere, & spiritualiter necare solent. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 2. num. 10. & in Aduent. dominica 5. post Epiphan. conc. 2. num. 10.*

Maximè Dei spiritus (si ita dici potest) cõpungitur, quando iustus ad peccandum alterius doctrina, exemplo, &c. cõtrahitur, *in Aduent. conc. 1. conuersio Pauli nu. 20.*

Is ad cuius exemplum aliquis fuit peruersus, spiritualia illa damna satisfacere tenetur. *In Dominicali domin. 5 post Pente. conc. 1. numer. 12.*

Malo exemplo alium ad peccandum proprouocans non solum persoluet scelera ab illo commissa, sed omnia etiam quæ lucraturus erat si in peccato non esset. *In Dominicali domin. 8 post Pente. conc. 2. num. 13.*

Qui malo exemplo, persuasionibus, vel aliter alios ad peccandum prouocant, multo magis crudeles sunt quam si illum occiderint, *in Aduent. conc. 2. Innocentium num. 27. & ibi Dominica 3. post Epiphan. conc. 2. nu. 10. & Dominica 5. post Epiphan. conc. 2. numer. 10.*

Isti quam grauiter peccent, & quam atrociter à Deo puniantur. *In Dominicali domin. infra octauam Ascensionis conc. 2. num. 26. & Quadr. conc. Quinquagesimæ num. 32. & 3. Quadr. Domin. 4. fer. 2. nu. 3. & 4. Quadr. Dominica in Passione fer. 6. nu. 13.*

Exemplum malum, vide etiam scandalũ, & occasio peccandi: quem locum omnino consule.

§. EXEMPLVM BONVM.

EXemplum bonum quantum possit, & profit. *1. Quadr. domin. 4. nu. 17. & feria 2. sequenti nu. 27. & Dominica in Passione sequenti num. 14. & 3. Quadr. dominica 1. feria 4. numer. 5. & 3. Quadrag. dominica 3. feria 5. num. 4.*

Non sat est homines interius sanctos esse: sed requiritur exterius etiam bonum præbere exemplum. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 14. de quo vide etiam in verbo, opera.*

Nihil est, quod plus moueat hominem, quam alterius hominis exemplum. *In Aduent. conc. 2. Thomæ num. 6.*

Exemplum viri sancti quam magnam habeat efficaciam. *In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam conc. 1. nu. 2.*

Ius quod proximis nostris debemus est bonum exemplum, quo eos ad bene operandum prouocamus. *In Dominicali domin. 5. post Pente conc. 2. nu. 21.*

Exemplum Ecclesiasticorum, & religiosorum, vide verbo Ecclesiasticus.

Exequiæ defunctorum, vide mors.

F.

FAmes, vide tribulatio, vide paupertas.

FALSA TESTIMONIA.

FAlsum testimonium imponens maximum damnum non tantum suo proximo, sed sibimet infert. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num. 7.*

Falsa testimonia innocentibus imponere, quam graue peccatum. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 6.*

FESTVS DIES.

FEstorum celebratio in quo consistat. *2. Quadr. Domin. 1. fer. 6. num. 2.*

Festiuitates Sanctorum, vitam & intentum nostrum condemnant: vide & nota *in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 3. nu. 2.*

Sabbatha sanctificare est secularibus curis relictis Deo vacare, seque in illis diebus sanctis meditationibus, & exercitijs exercere, beneficiaque à Deo accepta in memoriam reuocare. *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc. 1. nu. 28.*

Et ad id festum est institutum. *3. Quadr. Domin. 1. fer 6. nu. 8.*

Et ob id Sabbathum tanta religione obseruandum Deus sanxit. *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc 2. nu. 24.*

Sabbathum quod olim propter creationis beneficium, vt festiuum celebratur, in dominicam propter redemptionis beneficium à tempore Apostolorum translatum est. *In Dominicali domin. 16. post Pent. conc. 1. n 31. & in Aduent. Domin. 1. post Epiphan. conc. 3. nu. 28.*

Fuit

Fuit etiam dies Dominica alijs mirabilibus operibus quæ Deus in ea operatus est summoperè illustrata: quę vide *in Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 1. nu. 32 & in Aduent. Dominica 1 post Epiphaniam conc. 3. num. 28.*

Quamuis summa sit ingratitudo diuinis laudibus non continuo vacare, & assiduè ipsi gratias agere: id tamen in diebus festiuis longe execrabilius est. *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc. 1. num 36. & conc. 2. num. 27. vbi latè.*

In festis cessationem seruilium operum Deus commendauit: non quidem quia ipsa cessatio est Deo grata: sed quia Deo animo tranquillo vacare, & curis externis libero, est ei gratissimum. *In Dominicali domin. 16 post Pente. conc. 2. nu 27 & in Aduent. Dominica 1 post Epiphan. conc 3 nu. 30.*

Contra eos qui Sanctorũ festa magis propter bona temporalia quæ ab eis expectant, quam ad spiritualia, quibus sancti abundarunt recolenda celebrant. *In communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus, &c. conc. 3. num. 3.*

Festa celebramus, vt ex rebus corporalib⁹, ad spirituales excitemur cogitationes. *In Aduent. conc. 2. Natiuitatis nu. 2.*

In diebus festis nos magis abominationibus nostris indulgere quam lachrymabile sit. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphan. conc. 3. num. 31.*

FIDES.

Fidei definitio. *In proprio Sanctorum conc 3. Trinitatis nu. 2. & ibi conc. 1. exaltationis Crucis nu. 13. & in Aduent. conc. 2. dominica infra octauã Natiuitatis nu. 19. & in Dominicali domin. 4. post Pascha conc. 2. n. 37. & ibi Dominica 28. post Pente. conc. 1. num. 2.*

Fides sola non sufficit nobis ad salutẽ consequendam. *3. Quadr. dominica 4. fer. 5. nu 3. & 3. Quadr. dominica 2. in Passione fer 3 nu. 21. & in cõmuni vnius mart. Euang. Amẽ dico vobis con. 2. n. 5. & in proprio Sanctorũ conc. 1. feria 2. Pente. nu. 24. & in proprio Sanctorum conc. 1 Petri & Pauli nu. 13. & ibi conc. 2. Diui Francisci num. 29.*

Ad fidem conseruandam, mandata Dei obserua. *3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 4. num. 16.*

Fides sine charitate quare dicitur mortua. *3 Quadr. Dominica in Passione feria 3. nu. 19. & in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. nu. 6.*

Fidei amissio in regnis vel in personis priuatis, vt plurimum prouenit ex eo quod plurimis abundant peccatis. *3. Quadr. Sabbatho post dominicam 4. num. 18 & in communi vnius mart. tempore Paschali conc. 1. num. 17. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 23. & ibi Dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. num. 19.*

Per fidem nos iustificari quomodo intelligatur. *2. Quadr. Domin. in Passione feria 5 nu. 36 & 3 Quadr. domin. 1. fer. nu. 14. & in proprio Sanctorum conc 1 fer. 2. Pent. nu. 25. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num 4. vbi latissimè, & in Aduent. domin. 2. post Epiphan. conc. 4. num. 3.*

Fidei lumen, quam grande fuerit Christianis beneficium. *In communi Apostolorũ conc. 2. nu. 30. & in Dominicali domin. 21. post Pente. conc. 2. nu. 23.*

Qui à fide te auertere prætendit, diligentissime est fugiendus, denunciandus, reprehendendus, & puniendus. *2. Quadr. fer. 2. Resurrectionis nu. 23.*

Fides est præstans contra aduersarios omnes armatura. *3. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 33.*

In fidei veritatibus credendis quomodo se habet intellectus, & voluntas, explicatur. *In communi Sanctorum conc. 4 funerali numer. 11.*

Ad fidem amittendam disponuntur homines per peccata. *3. Quadr. domin. 1. feria 4. num. 28. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 6. & in Aduent. conc. 1. Stephani nu 24. & ibi dominica 2. post Epiphan. conc. 1 nu 19. & in Dominicali domin. 24. post Pente. conc. 1. num. 38.*

Fidem magnas animis nostris vires addere ad quascunque tentationes superandas. *In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi num. 2.*

Fidem sæpe Deus à Christianorum regnis aufert propter illius regni peccata. *3. Quadr. Domi-*

Dominica 2.feria 6.nu.6.& in cõmuni vnius mart.tempore Paschali conc.1.nu.18.& in proprio Sanctorum conc.1.Trinitatis nu.4.

Fidei & charitatis vnitatem in nobis summopere desiderat Spiritus sanctus. *3. Quadr. Dominica 4 fer.5. nu 3.*

Fidem simul cum obseruantia præceptorum Dei profitemur Christiani. *In communi virginum conc.4.nu.13.*

Credere oportet mysteria fidei,vt ea intelligamus:& vt postea in cœlo illa videamus.*In communi confes.non pontif.Euang.Sint lumbi vestri,&c.conc.3.nu.10.*

Pro hoc singulari Dei beneficio assiduè Deo gratias agere debemus.*In communi Sanctarum mulierum conc.2.nu.4.*

Per fidem, fortitudinem in nostris necessitatibus habemus. *In proprio Sanctorum conc. 2.Philippi & Iacobi num. 4.*

Qui fidem peccato mortuam habet,in se habet rationem,& causam suæ damnationis. *In proprio Sanctorum conc. 3. feria 2. Pente. num.8.*

Fidei lumen præcisè est necessarium ad supernaturalia mysteria dignoscenda.*In proprio Sanctorum conc 1.Trinitatis nu.2.& conc. 3. Trinitatis nu. 2.*

Fides est necessaria ad intelligentiam sacræ scripturæ. *In proprio Sanctorum conc. 1. Trinitatis nu.13.*

Fides facit nos firmius, certiusque reuelata credere, quam vllo argumento suaderi possit.*In proprio Sanctorum conc.3.Trinitatis num.2.*

Fidei mysteria non esse curiosè scrutanda; sed cum silentio, & gratiarum actione credenda. *In proprio Sanctorum conc. 4. Eucharistiæ num. 6.*

Fides est fundamentum totius spiritualis ædificij. *In Aduent.Dominica infra octauam Natiuitatis conc.2.n.20.& in Dominicali domin. 4.post Pascha conc.1.nu. 37.*

Bona opera signum sunt fidẽ esse viuam: & si ea deficiant,mortuam esse conijci potest. *In Aduent Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 22.*

Ad mysteriorum fidei cognitionẽ habendam, aliquam in homine dispositionem necessariam esse. *In Aduent. conc. 2. Epiphaniæ numero 5.*

Infidelitas propter nimiam eius grauitatem dicitur absolutè, & per antonomasiam peccatum. *In Dominicali domin. 4. post Pascha conc.1. num. 36.*

Si mens amissa gratia maximè cæca remanebit? *In Dominicali domin.7.post Pente. conc.1 num. 22.*

Fidem homines sæpe amittere solent,quia diuinum verbum audire nolunt. *In Dominicali dominica 11.post Pentecost.conc. 1. numero 11.*

Fides sæpe in sacra scriptura, pro fiducia accipitur.*In Dominicali domin.18 post Pente. ponc.1.num 19.vbi fidei varias significationes rosequitur.*

Fides charitati adiuncta valde operosa est. *In Dominicali dominica 18.post Pente conc.1. num. 23.*

Peccatores licet impeditam, & obscuram, fidem tamen habent. *In Dominicali domin. 24.post Pente.conc 1.nu. 39.*

FIDVCIA.

Fiduciæ definitio. *In Dominicali domin. 23.post Pente.conc.2. nu.3.*

Vbi primum quis diffidere de Dei misericordia incipit, omnia vitiorum genera committere constituit. *In Dominicali domin. 5.post Pascha conc.1 nu.9.*

Vt ad summè in Deo fidendum commouearis, fiduciam Abrahæ, & aliorum veteris testamenti considera.*In Dominicali domin.5. post Pascha conc.1.nu.5.vbi latè,& domin.23. post Pente.conc.2.nu.26.*

Ex præteritis beneficijs à Deo acceptis confidentia ad futuros successus concipienda est. *In Aduent. Dominic. 4. post Epiphan. conc.2.nu.13.*

Fiducia nunquam in homine aliquo collocanda est.*Dominica 2. Aduent.conc 2. numer.27.* Et contra istos. *In Dominicali dominica 23. post Pente.conc.2. num.14. vsque ad 22.vbi latè.*

Fiduciam tantam nemo habeat in ante acta vita,vt propter illam quascunque peccandi occasiones contemnat.*3.Quadr.Dominica 1.num.27.*

Fiduciam magnam gloriæ consequendæ

habere debemus ex eo, quod illam iam possidet Christus. *1. Quadr. Dominica 2 numero 12.*

Fiduciam nostram vult Deus, vt in ipso tantum: non in nostra diligentia, nec in hominibus constituamus. *In Aduent. Domin. 1. post Epiphaniam conc. 2. nu. 6. vbi latissimè & ex professo, & Domin. 2. post Epiphaniam cōc. 3. nu 2. vbi latissimè. in Dominicali dominica 20 post Pente. conc. 1. num. 21. & Domin. 23. conc. 2. num. 20.*

Et sicut Deus hanc à nobis confidentiam vehementer exposcit, perinde ad nobis fauendum manet astrictus. *In Aduent. Domin. 2. post Epiphan. conc. 3. nu. 3.*

Vt fiduciam omnem in Deo collocetis, solicitam eius prouidentiam considerate. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphan. conc. 2. nu. 13. de quo vide plura verbo prouidentia Dei.*

Vt hanc etiam fiduciam haberemus, plurima miracula fecit. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphan. conc. 3. nu. 8. & Domin. 4. post Epiphan. conc. 2. nu. 16.*

Et plurimis artificijs vsus est. *In Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. nu. 17. vbi latè.*

FIDVCIA SEMPER IN Deo habenda.

QVantumuis aduersa res contigerit. *1. Quadr. conc. de Passione nu. 37. & in communi dedicationis templi conc. 1. nu. 28. & in Dominicali domin. in albis conc. 1. nu. 18. & in Aduent. Domin. 2. post Epiphan. conc. 3. num. 1. vbi latissimè, & ex professo, & Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. nu. 21. & in Dominicali domin. 6. post Pente. conc. 2. num. 23.*

Et quantumcunque peccatores simus. *2. Quadr. Domin. 2. feria 6. nu. 19. & 3. Quadr. conc. septuagesimæ nu. 12. & 3. Quadr. Domin. 3. nu. 9. & 3. Quadr. Dominica Passionis fer. 5. nu. 29. & in communi confess. non pontif. Euang. Homo quidam nobilis conc 1. num 16. & in communi Virginum conc 3. nu. 9. & in communi dedicationis templi conc. 1. nu. 25. vbi latè: & ibi conc. 2 nu. 13. & in proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi nu. 12. Et in Aduent. domin. 6. post Epiphan. conc. 2. nu. 16. & in Dominicali domin. 5. post Pascha conc. 2. nu. 9. vbi latè, & ibi Dominica 18. conc. 2. nu. 17.*

Et in quacunque maxima necessitate simus constituti. *1. Quadr. Dominica 4. nu. 5 & 2. Quadr. Domin. 4. nu. 13. vbi latè: & feria 6. eiusdem 4. Dominicæ num. 37. & 3. Quadr. Dominica 4. nu. 23. & 28. & in communi dedicationis temp. conc. 1. nu. 28. & in Dominicali domin. in albis conc 1. nu. 18. & in Aduent. conc. 4. Thomæ num. 18. & ibi Dominica 2. post Epiphan. conc. 3. nu. 1. vbi latissimè, & in Dominicali dominica 6. post Pente. conc. 2. num. 23.*

Et licet admodum serò accesseris ad pœnitentiam, & virtutis viam. *3. Quadr. conc. septuagesimæ nu 13.*

Et licet Deus non tam citò subueniat. *4. Quadr. Domin. Resurrectionis feria 2. nu. 21. vbi latè. Et in Aduent. Domin. 2. post Epiphaniam conc. 3 nu. 26.*

Ad fiduciam in Deo in quacunq; necessitate habendam, paternam Dei prouidentiam considera. *In Dominicali domin. 14. post Pente. con. 2. num. 38 & 40.*

Maximè nostram in Deo fiduciam fulcire debet, considerare nos habere Deum in patrem. *In Dominicali domin. 14. post Pent. conc. 2. nu. 43. vbi ex professo.*

Fiducia & crudelitas ita cohęrent, vt vnum sine altero perfectum, aut Deo acceptum esse non possit. *In Dominicali domin. 18. post Pente. conc. 1. num. 21.*

Obstupendum est, quod hac fiducia (quæ ad remissionem peccatorum est instituta) homines abutantur ad peccata perpetranda. *In Dominicali domin. 18. post Pente. conc. 1. nu. 37. & Domin. 19. con. 1. num. 42.*

Quam sit diffidentiæ vitium Deo detestabile, sacræ scripturæ illustrat exemplis. *In Dominicali domin. 18. post Pente. conc. 1. numer. 42.*

Diffidentes maximis Deus afficit supplicijs. *In Dominicali dominica 18. post Pente. conc. 1. numer. 43. & in Dominica 23. conc. 2. num. 34.*

Singularia sunt bona, quæ Deus confidentibus in ipso largitur. *In Dominicali dominica 7 post Pente. conc. 2 nu. 12. & ibi Domin. 20. conc. 1. nu. 39. & in Dominicali domin. 23.* post

post Pente.conc.2 nu.24.

Confide difficultates ex obseruatione diuinæ legis ortas, diuino fauore superandas. *In Dominicali domin.19.post Pente.conc.1.nu. 15 vbi latè.*

Cum fiducia sit spes fortitudine roborata aliqua,quæ ad hunc locum spectant inuenies verbo spes.

Fiducia & fides latissimè differunt. *In Dominicali domin.23.post Pente.conc.2.nu.2.*

Mirabiles sunt fiduciæ fructus,& efficacia. *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 2. nu.25 & 28 vbi latè.*

Pro mensura fiduciæ Deus munera sua fidelibus donat. *In Dominicali domin. 23. post Pente.conc.2.nu.26.*

Fiducia non in rebus temporalibus habenda. *In Dominicali domin.23.post Pente. conc.2 num.4.de quo vide plura verbo, bona temporalia.*

Vt fiducia nostra non frustretur debet esse informis,sed viua. *In Dominicali domin. 23. post Pente.conc.2.nu.28. vbi latè.*

Ad diffidentiam expellendam considera firmissimè credendum esse, mortem Christi iam præteritam non minus tibi prodesse, quã si quotidie pro te tantum denuò ipse pateretur. *In Dominicali domin.23.post Pente.conc. 2.num.33.*

Fiducia,vt virtus præstantissima,sic rarissima.*In Dominicali domin.23.post Pent.conc.2. nu.36.& 3.Quadr.domin.4.nu 30.*

Fiducia habenda quantumcunq; sis peccator, quia facilè Deus placatur. *In Aduent. conc. 3. Innocentium nu. 18. & in Dominicali domin.11.post Pente.conc.1.nu.21.*

Confidentiam amittere quantum sit malum. *In Aduent. domin. 2. post Epiphaniam conc.3.nu 31.*

Quod statim in qualibet tribulatione ad Deum vltimum nostrum refugium fidenter accedamus,vide verbo,tribulatio.§. rationes, &c. ratione 97. vbi plurima.

FILIVS.

Filiorum multiplicatione in sacra scriptura pro beneficio, & benedictione Dei habetur. *In Dominicali domin.20.post Pente.con.2. nu. 25.*

Filiorum desiderium ad quid habendum. *In proprio Sanctorum conc.1. Ioannis Baptistæ num. 6.*

Filiorum instructio : & filiorum obligatio erga parentes, vide verbo, parentes.

Filius Dei, vide Christus.

Finis vltimus, vide beatitudo.

FORTITVDO.

Fortitudo communis est virtus, quæ non vni tantum virtuti, sed omnibus inseruit: & ad omnes exercendas est necessaria. *In Aduent. conc.4 Andreæ nu. 19.*

Fortitudo in laboribus,persecutionibus & tribulationibus,vide in verbo tribulatio: potissimum tamen vide *Dominica 2. Aduent. conc.1. num. 7.*

Hæc virtus est necessaria ne ab incepta virtutis via deficiamus. *In Aduent.conc. 3. Epiphan.num.11.*

Fortitudo rara, difficilis, & necessaria virtus.*Domin.2 Aduent.conc 1.nu.6.*

Francisci laudes,& excellentiæ, vide *in proprio Sanctorum conc.1.D.Francisci nu.15. vbi latè,& conc.2.nu.3.& nu 28 vbi latè,& cõc. 3.num 33.& conc.4.nu.23.vbi latissimè.*

G.

Gabrielis Archangeli laudes latissimè prosequitur. *In proprio Sanctorũ conc. 3.Incarnationis nu 8.*

Genus, vide nobilitas.

GLORIA.

Gloriæ beatorum æterna gaudia, delicias,fœlicitates,& pulchritudines inenarrabiles latissimè prosequitur. *In communi confes.non pontif. Euang. Sint lumbi vestri,&c.conc.1.n.1.vsq; ad 20.& con.2. Sequenti nu.24.& conc.3.Sequenti nu.22.& in proprio Sanctorum conc.2. Philippi & Iacobi, nu.19.& in proprio Sanctorum conc.4. omniũ Sanctorum nu.14.& in Dominicali domin.2. post Pente.conc.nu.8.vbi latissimè, & ex professo:& Dominica 19.conc.2.nu. 3.*

Gloria beatorum quinque generibus gloriæ,quibus Romani suos afficiebant triumphatores

phatores respondere videtur. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 1. nu. 5.*

Gloria perpetuo consideranda, vt ardentius illius desiderio accendamur. *In communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c conc. 3. num. 24.*

Gloriæ amplitudo consideratur, & ostenditur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 16. & in Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 1. num. 11.*

Gloriam comparare qui existimant sine tribulationibus, laboribus, & contradictionibus quantum aberrant. *2. Quadrag. feria 2. Resurrectionis num. 33 & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 1. n. 21 & in communi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis conc. 1. num. 25. & ibi conc. 2. nu. 25. & 3. Quadr. Sabbatho post domin 3. nu. 4. & 3. Quadrag. Dominica 4 feria 4. nu. 11.*

Cur gloriam non gratis, sed propter labores, tribulationes, & opera nostra Deus donare decreuit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 10. vbi ex professo & in Aduent. Dominica 2. post Epiphan. conc. 1. nu. 13.*

Gloria beatorum inenarrabilis est, in communi Sanctarum mulierum *conc. 2. nu. 12.*

Si gloriæ spem viuam haberemus à caducis huius vitæ rebus corda nostra subleuaremus. *In proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B. Mariæ nu. 24.*

Non poterat efficacior persuasio reperiri qua homines honoris, consolationis, vitæque cupidissimi, ad Dei legem obseruandum mouerentur, quam gloriæ promissio. *In proprio Sanctorum conc 2. omnium Sanctorum num. 8.*

Gustus quibus in gloria beati perfruuntur, nulli huius seculi rei conferri possunt. *In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 14.*

Ad gloriam æternam ambiendam exhortationes & considerationes mirabiles. *In communi confess. non pontif. Euangel. Sint lumbi vestri, &c. conc. 1. num. 8.*

Gloria bello acquiritur, sed pugna à te ipso incipienda. *Domin. 4. Aduent. conc. 4. nu 8.*

In gloria peccatorum memoria, occasio est gaudij, & voluptatis: & quare. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 1. nu. 17.*

Gloriæ consequendæ fiduciam habere, vide verbo, fiducia, & verbo spes.

Gloria quam gratis datur. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 4. nu 2. in Dominicali domin 19. post Pente. conc. 2. nu. 14.*

In gloria quanta vnione beatorum animi sibi inuicem sint connexi. *In communi vnius mart. conc. 3. nu. 4.*

Gloriam in manu nostra esse locatam, quam magnum Dei beneficium: & cur cum tanti intersit in potestate nostra reliquit: vide & nota *in communi vnius martyr. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. numer. 19.*

Gloriæ consideratio ab his temporalibus nos abstrahere debet. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 1. num. 8. & 3. Quadrag. Dominica 2. num. 15. & in communi confess. non pontif Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 1. num. 17. vbi latè.*

Gloria crucis est fructus. *Sabbatho post Dominicam 1. 3. Quadr. nu. 21.*

Gloria bonis operibus impetratur. *3. Quadrag. Dominica 2. fer. 4. num. 15. vide, de hoc plura in verbo opera.*

Qui in gloria Christo similis esse vult, prius in hac vita ei similis debet fieri. *3. Quad. Sabbatho post Domin. 4. nu. 2.*

Gloria exoptanda non tantum quia ibi quiescemus: sed potius quia ibi magis ac melius Deum glorificabimus. *3. Quadr. Dominica 4 nu. 7.*

Qui in gloria postea habitaturi sunt, quas hic debent seruare, habere conditiones. *3. Quadrag. Dominica 3 feriæ 2. numer. 16. vsq; ad 22.*

Cur cum in transfiguratione Deus gloriæ viuam imaginem nobis demonstrauit: nunquam tamen inferni exemplar ostenderit. *3. Quadr. dominica 2. num. 12.*

Ob gloriæ considerationis defectum plurimi in vitijs suis consepulti iacent. *In proprio Sanctorum conc. 2. fer. 2. Pent. nu. 16.*

Cum gloriam Deus tam vili pretio det, signum est maximè optare, vt eam omnes emant. *In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ num. 8.*

Cum per labores, famem, paupertatem, ignominiam & passionem Christus in gloriā intra-

intrauerit: maxima amentia est eam delicijs, & voluptatibus consequendam putare. *In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ numero 11.*

Ex bonis huius miserrimæ vitæ possumus ad inenarrabilia gloriæ gaudia, & inexplicabiles voluptates insinuandas argumentum formare. *In Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 1. nu. 7.*

Hoc gloriæ præmium à quolibet iusto ita est obtinendum, ac si ipse solus illam meruerit. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. num. 13.*

Bona, & dona iustis in hac vita communicata, si cum illis quæ in gloria eis elargiuntur comparentur, minima sunt. *In Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 1. nu. 3.*

Vna ex præcipuis circunstantijs illius perfectæ fœlicitatis est, quod bona illius sunt secura, & perpetua. *In Dominicali domin. 13. post Pente conc. 1. nu. 4.*

Cum gloriam Deus non nisi bene operanti concedat; cur gratis illam dari dicatur. *In Dominicali domin. 19. post Pente. conc. 1. numer. 15.*

GLORIOSVM CORPVS.

Gloriosum corpus nullam iam pœnam, nec dolorem sentit. *1. Quadr. fer. 3. Resurrectionis nu. 3.*

Glorificare Deum, vide in verbo laudare Deum, & in verbo gratias agere.

Gloria huius mundi, gloria inanis, & vana, vide verbo, vana gloria.

GRATIA.

Sine gratia nullum opus est meritorium. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 4. numero 26.*

Nemo potest esse cert⁹, quòd sit in gratia. *3. Quadr. Dominica in Passione nu. 9.*

Gratia quam admirabiles in animis profert effectus. *3. Quadr. Domin. 3. fer. 6. num. 26. & 3. Quadrag. Dominica in Passione, feria 2. num. 25 & in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc 1. num. 7*

Quam liberaliter Deus offert, & confert gratiam hominibus. *3. Quadr. Dominica in Passione feria 2. num. 24.*

Gratia nos illuminat. *In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 8.*

Gratiam nobis impartitur Deus iuxta mensuram dispositionis in parte nostra. *In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis nu. 22 & in Aduent. Dominica 5. post Epiphan. conc. 2. nu. 5.*

Vt gratiam conseruemus, particulari auxilio Deus nobis assistere debet. *In Aduent. con. 1. expectationis B. Mariæ nu. 28.*

Ad gratiæ consequutionem oportet maximam illius sitim habere. *2. Quadr. Domin 3. fer. 6. nu. 37. & 3. Quadr. Dominica in Passione fer. 2. nu. 24. & nu. 27. & in proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis nu. 21.*

Vnum ex signis quo quis coniectari poterit se esse in gratia, est, quãdo ea quæ propter inclinationem propriam abhorrere solet, victa iam quodammodo carnis natura, ardenti studio operatur. *In Dominicali domin. in Albis conc. 2. nu. 19.*

Gratia expellitur per peccatum demeritorie. *In Dominicali domin. 21. post Pente. conc. 1. nu. 26.*

Non sufficit ad imaginem Dei esse creatos, sed requiritur; quod ad imaginem Dei simus per similitudinem gratiæ. *In Dominicali domin. 21. post Pente. conc. 2. num. 48. vsque ad 58.*

Qui gratiam apud homines inuenerunt, quantum timere debent. *In proprio Sanctorũ conc. 3. Incarnationis nu. 24.*

Gratia Christi. vide Christus.

Gratias gratis datas, vide singulas sigillatim in suis locis.

GRATITVDO, ET GRAtiarum actio.

Gratias agentes Deo pro beneficijs acceptis, ad noua, & maiora recipienda se disponunt. *In proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ num. 8. & 3. Quadr. fer. 2. Resurrectionis num. 14.*

Ideo sancti quando noua beneficia à Deo poscunt, antiqua ei recensent. *Ibidem, & in Aduent. Domin. 3. post Epiphan. conc. 2. num. 35. &*

tus erga Deum se ostendat, principij suæ paupertatis reminiscatur. *In Dominicali domin. 12. post Pente. conc. 1. num. 15.*

Gratias Deo reddere debent etiam illi, quibus, quia non peccant, beneficium remissionis peccatorum Deus non impendit: quoniam si Deus illos non tenuisset, vtique cecidissent. *In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalenæ nu. 18.*

Inter probos, & improbos hoc interest, quod probi beneficia Dei, magni æstimant: & multis gratiarum actionibus amplificant. Improbi vice versa. *In Dominicali domin. 6. post Pente conc. 1. nu 16.*

Vnus ex præcipuis fructibus qui percipiendus est ex visione operum mirabilium Dei, est propter illa ipsum glorificare. *In Dominicali dominica 18. post Pente. conc. 2. numero 37.*

Plura alia quæ ad gratiarum actionem spectant, inuenies in verbo, Laudes Deo reddere.

Gratiæ reddendæ post prandium, sunt. 2. *Quadr. Dominica 4. nu. 34. & 4. Quadr. domin. 4. nu. 31. & in dominicali domin. 6. post Pente. conc. 2. num. 35.*

§. *IN INGRATOS.*

INgratitudinem nostram agrestia animalia accusant. 1. *Quadr. Dominica in Passione fer. 6 n. 13. & in Dominicali domin 13. post Pente. conc. 2 nu 40.*

Ingratitudo nostra erga Deum consideratur, perpenditur, & increpatur. 3. *Quadr. Dominica 2 feria 6. nu 30 & dominica 3 sequenti feria 5. nu. 20. & 3 Quadr Dominica Passionis feria 6. nu 10. vbi latè & 4. Quadr. dominica 2 fer. 6. num. 36 & in Aduent. conc 2. expectationis B. Mariæ num. 13. & ibi conc. 1. Thomæ num. 7 vbi latè, & Domin 3. Aduent. conc. 4 nu 25. vbi latè, & 3 Quadr. Domin 3 fer. 2. nu 11 & in Dominicali domin. 13 post Pente. conc 2. nu 38.*

Ingratitudo quam graue peccatum sit. 3. *Quadr. Dominica 3 feria 2. num. 4. & num. 37. & in Aduent. Domin. 3 post Epiphaniam conc. 2. num. 4.*

Ingrati bona quæ habent, non Deo sed sibi adscribunt. *In Aduent. conc. 3 Ioannis Euangelistæ nu 5.*

Ab ingratis iustissimè Deus beneficia subtrahit. *In communi confess. non pontif. Euang. Homo quidam nobilis, &c conc. 1. nu 22.*

Ingrati Dei beneficijs, horrendis supplicijs à Deo puniuntur. *In Aduent conc. 1. Innocentium nu. 22. & in Dominicali dominica 12. post Pente conc 1. nu. 17. & 2. Quadr. Domin. 2 fer. 6 nu 24.*

Deus maximè conqueritur de ingratitudine Christianorum. *In Aduent. conc. 1. Domin. infra octauam Natiuitatis nu 22.*

Ingratitudinis vitium ab ipsomet Lucifero furati sumus. 3 *Quadr. Dominica in Passione feria 6. nu. 14.*

Ingratitudo nostra erga Deum tantum creuit, quod ex ipsismet Dei beneficijs occasionem sumimus ipsum offendendi. *In communi confes non pontif. Euang. Homo quidam nobilis, &c. conc. 1 nu. 20 & in Aduent. conc. 1. Thomæ num. 7. vbi latè, & in Dominicali dominica 22. post Pente. conc 2. num. 2. & 8. & in Aduent. conc. 3. Purificationis B. Mariæ num. 8.*

Propter quod scelus consueuit Deus reges ipsorum regnis priuare. *In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. nu 19.*

Hoc scelus solet esse fons, & origo omnium errorum. *Ibid 20. & ibi dominica 15. conc. 2. num 6.*

Et de hoc valde Deus conqueritur. *In Aduent. concio. secund. Purificationis B. Mariæ. num. 8.*

Eis qui ingrati sunt beneficijs Dei, permittit Deus, vt ipsa beneficia illis non proficiant, nec eis fruantur. 4. *Quadr. Dominica 1. feria 4. num 12.*

Imò vt malum eis conuertantur. *In Aduent. Dominica 3 post Epiphaniam conc. 1. numero 22.*

Ingratitudo nostra Deo summè odibilis, & abominabilis. 3 *Quadrag. Domin. 4. fer. 6. num. 3.*

Sed ingratitudo beneficiorum spiritualiũ super omnia ei execrabilis. 3. *Quadr. Dominica 3. fer 2. num. 8.*

Ingratitudo nostra erga Deum est causa omnium nostrorum malorum, & infortuniorum.

G V L A.

H.

HÆRESIS, HÆRETICI.

tamen,&persequendam Ecclesiam pari mente consentiunt. *In Dominicali domin. 17. post Pente. conc. 1. nu. 16.*

Peccata disponunt ad hæresim. *3. Quadr. Sabbatho post dom. 4. nu. 18. de quo vide plura in verbo, Fides.*

Hæretici, vt perniciosissima mendacia persuadeant, in aliquo veritatem loquuntur, vt sic mendacia contegeant. *In Dominicali dominica 7. post Pente. conc. 1. num. 12.*

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo, fides.

Hæreses in Ecclesia Deus permittit, vt experiatur vtrum diligamus eum. *In Dominicali dominica 7. post Pente. conc. 1. nu. 2.*

Ad hæreticorum conuersionem satis sufficeret cernere suarum sectarum cōfusam multitudinem. *In Dominicali dominica 7. post Pente. conc. 2. num. 15.*

HOMO.

Hoc nomen homo in sacra scriptura aliquando vtilitatem denotat,& miseriam: nonnunquam vero excellentiam significat. *In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli nu. 21.*

Homo verè est, & sic appellari potest ille tantum, qui secundum regulam rectæ rationis viuit. *In communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu. 5. vbi latissimè.*

Hominis fragilitas consideratur. *4. Quadr. Domin. 1. nu. 22.*

Homo perfectus nullus in hac vita *In communi dedicationis Ecclesiæ concio 1. numero 3.*

In misero homine omnium ferarum, & brutorum bestialitates vniuersas esse inclusas. *In Dominicali domin. 17. post Pent. conc. 1. num. 13.*

HOMICIDIVM.

Homicidium, quam graue sit peccatum. *3. Quadrag. dominica 4. feria 3. num. 32.*

Homicida non vnum tantum, sed virtualiter omnes quos mortuos ille posset generare interficit. *3. Quadr. domin. 4. fer. 3. nu. 33.*

HONOR.

Honoris & boni nominis ratio habenda est. *In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli nu. 6.*

Vnusquisque honorandus, & æstimandus est propter id quod in se est,& non propter ea quæ possidet. *In Dominicali domin. 20. post Pente. conc. 2. nu. 45. vbi ex professo.*

Honores huius mundi, vide, vana, gloria.

Honoris Dei Zelus, vide, litera Z.

Honores huius mundi ambientes, vide, superbi.

De honore debito sacerdotibus, Ecclesiasticis religiosis, senibus, & virtutis sectatoribus, vide in suis proprijs locis.

HVMILITAS.

Hvmilitatis definitio. *1. Quadr. Domin. 2 fer. 3 nu. 14. & in proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis numero 14.*

Humilitas inter cæteras virtutes morales hanc habet excellentiam, quod solus humilis libenter cum suo contrario commoratur. *2. Quadr. Domin. in Ramis nu. 5.*

Humilitas est dispositio ad Dei dona suscipienda. *3. Quadrag. Dominica 2. feria 3. num. 28.*

Humilitas perfecta fundatur in perfecta obedientia, & in exequendo promptissimè Dei voluntatem. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 37.*

Aduersus humiles non habet diabolus vires. *2. Quadr. Domin 1. nu. 39.*

Humilem Deus exaltat. *Dominica 3. Aduent. conc. 1 nu. 26*

Humilitas potens est omnipotentem flectere & superare. *2. Quadrag. dom. 1. feria 5. num. 29.* Deique iram placare,& eius potentissimas manus ligare. *In proprio Sanctorum conc. 4. Visitationis B. Mariæ numero 28. vbi latè.*

Verè humili sua opera quantumuis magna sint parua apparent. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptistæ nu. 5. vbi latè.*

Vere humilis nullius rei dignum se existimat.

mat. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptistæ num. 10.*

Æternum Dei decretum est neminem ad beatorum gloriam Ascensurum, nisi per humilitatis viam quam ipsi prius ambularunt. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis num. 6.*

Humilitas consistit in cognitione propriæ vilitatis, æstimatione aliorum, mundi contemptu, & tandem quod cum ab alijs contemnitur, illum contemptum pro nihilo habeat. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis nu. 18. vbi latè, & 1. Quadr. dominica 2. fer. 3. num. 15.*

Humilitatis fastigium, & vltimus gradus est iniurias illatas contemnere. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis numero 20.*

Mirabile est cum plures aliæ eximiæ sint virtutes, iuxta humilitatis tamen mensuram, cœlestem beatitudinem à Deo concedi. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 27.*

Verè humilis curat, vt defectus, & miseriæ suæ ab alijs cognoscantur: excellentiæ autem propriæ lateant. *In Dominicali domin. in Albis conc. 2. num. 9. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 4. nu. 24.*

Humilitas reddit hominem pacificum, & tranquillum. *1. Quadr. Domin. 2. feria 3. numero 18.*

Verè humilis tam in operibus, quam in verbis suam manifestat humilitatem. *1. Quadrag. Domin. 4. fer. 6. num. 25.* & tam in corde, quam in verbis humilis est. *Domin. 2. Aduent. con 1. num. 27.*

Rara est humilitas, honorata. *In Dominicali domin. in Albis conc. 2. num. 11.*

Oblatum honorem despicere magnæ humilitatis, & diuinæ gratię in eo existentis argumentum est. *Domin. 3. Aduent. conc. 1. nu. 18. & 22.*

Humilitas tanti momenti est, vt spiritus Christi in sacra scriptura dicatur. *Domin. 3. Aduent. conc. 2. num. 28.*

Vt humilitati hominum Deus consuleret, voluit nullum hominem adeo esse perfectum quin ei aliquid desit. *In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. num. 2. vbi latè.*

Dei dona, & honores ad humiles peruenire solent, qui se illis indignos esse reputant. *In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 24*

Verè humilis donis sibi à Deo acceptis non superbit, sed humilior fit. *In proprio Sanctorum conc. 1. D. Francisci numero 16. vbi latè.*

Humilitatis maximum indicium est aliquem se sinere ab alijs regi: & non à propria sententia duci. *In Aduent. conc. 1. Thomæ numer. 6.*

Humilitas, peccata etiam facit in bonum conuerti: & è contra superbia. *3. Quadr. dominica 2. fer. 3. num. 32.*

Vbi humilitas, ibi sapientia. *In proprio Sanctorum conc. 1. D. Francisci num. 20. & conc. 4. num. 13.*

Humilitas est virtus Euangelicę professioni maximè propria: & ab Ethnicis incognita, & innominata. *In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num. 8.*

Humiles non sibi sed Deo bona omnia adscribunt, & ei tantum gloriam, & gratias reddi exoptant. *3. Quadr. Sabbatho post Domin. 4. num. 23. & 25.*

Tam grata est humilitas Deo, vt ipsius etiam imago ei complaceat. *In proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci nu. 15.*

In humilitate cordis omnis virtus, & sanctitas est inclusa. *3. Quadr. Dominica in Passione fer. 3. num. 29. & in proprio Sanctorum conc. 2. Matthiæ nu. 23.*

Sine humilitate aliæ virtutes magis solent obesse quam prodesse. *4. Quadr. Dominica 2. feria 4. num. 20.*

Humilitas propter excellentiam, iustitia appellatur in sacra scriptura. *In communi confess. non pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 14.*

Humilitas est adeo grata Deo, vt omnes pœnæ, quas Deus per peccatum hominibus inflixit, fuerint ad eos humiliandos. *In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum nu. 17. vbi latè.*

Humilis nil sibi ipsi confidens omnem suã spem, & fiduciam in Deo collocatam habet. *In proprio Sanctorum conc. 2. Matthiæ nu. 24.*

Humili grauius, & molestius est cum laudatur, quam superbo cum vituperatur. *In proprio Sanctor conc 1. Incarnationis nu. 25.*

Humilitas est via quæ in cœlum nos ducit. *In proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis nu 2. & nu. 12.*

Et per quam quis magnus sit in diuina acceptatione. *In proprio Sanctorum conc 4. Ioannis Baptistæ nu. 3.*

Humilitas disponit animam ad suscipiendum Dei dona, quæ illam magnificant. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptistæ nu 4 vbi latè.*

Vnum ex clarioribus argumentis ex quibus conjici potest gratiam animæ aduenisse, est illam humiliatam videre. *In Aduent. conc. 1. Conuersionis Pauli nu 25.*

Humilitas adeo excellens est, vt vnaquæque virtus eam sibi pertinere contendat. *In Dominicali domin 10 post Pente. conc. 1. nu. 3. vbi ex professo.*

Humilitas temperantiæ est pars, & species. *In Dominicali domin. 10. post Pente. conc 1. nu. 3 & fortitudinis ibi n. 6 & prudentiæ ibi. nu. 8 & iustitiæ ibi nu. 11.*

Et charitatis effectus. *In Dominicali dominica 10 post Pente conc nu 36.*

Quo quis altius in Dei cognitionem ascendit, tanto clarius suam vilitatem intelligens humilior fit. *In Dominicali domin. 10. post Pente. conc. 1 nu. 19.*

Humilitas appetitum deprimit ne præter rationem rectam tendat in magna. *In Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 2. nu. 33.*

Plura quæ ad hunc locum spectant, vide in verbo, superbia.

Humilitas Christi, vide, Christus.

Humilitas B. Mariæ, vide, Maria virgo.

§ *AD HVMILITATEM COMPARANDAM præsentanea remedia: & ad assecutam conseruandam.*

Considera peccata quæ committis, & quibusnam pœnis digna essent. *In Aduent. conc. 1 Circuncisionis num 11. & domin. 3. Aduent. conc. 2. nu. 31 & in proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis numer. 15. & 3. Quadr. domin. 2. fer. 3. numer. 33. & 4. Quadrag. dominica 2 feria 6. num. 4.*

2. Considera quantum tibi deest ad hoc, vt Christianam perfectionem attingas *In proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis num. 16.*

3. Considera quam miser ac inutilis sis. *In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci numero 21.*

4. Ad humilitatem impetrandam maximè prodest corporalis paupertas libenter, & cum spiritus feruore suscepta. *In proprio Sanctorum conc. 1. D. Francisci num 23.*

5. Ad hoc etiam optimum est, & mirabile consilium, vos semper cum maioribus dimetiri. *In proprio Sanctorum conc. 2. D Francisci nu. 37. vbi latè, & Dominica 2. Aduent. conc. 1. num 29.*

6. Ad idem confice vnguentum mirabile ex illis medicamentis, ex quibus illud composuit Iob, cum dixit. Natus de muliere, breui viuens tempore, repletur multis miserijs, quasi flos, &c. *In proprio Sanctorum conc 4. D Francisci num. 17. vbi latissimè hoc prosequitur.*

7. Humilitatis Christi consideratio efficacissimum est remedium ad humilitatem cõparandam. *3 Quadrag. dominica in Passione fer. 2 num 24 vbi latè, & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 24. & conc. 2. Natiuitatis num 26 vbi latè.*

8. Vis humiliari, infirmum principium ex quo prodijsti considera. *In proprio Sanctorum conc. 4. D. Francisci nu. 17.*

9. Humilitas comparatur ex contemplatione diuinæ celsitudinis, & bonitatis. *In communi dedicationis Ecclesiæ concio. 1. numero 6.*

10. Donis à Deo datis humilior fit, qui omnia illa quasi onera suscipit, considerans debitum reddendi rationem de illis. *In proprio Sanctorum conc. 1. D. Francisci num. 16.* Et quia ipsa dona eum ad humilitatem inclinant. *num. 18.* Et quia quo magis crescunt beneficia, magis etiam crescit necessitas diuini auxilij ad ipsorum conseruationem, *ibi. num. 19.*

11. Si verè humiles esse cupitis quamcunque æstimationem, & laudem tanquam sæuissimam

uissimam pestem fugite. *In Aduent. conc. 2. Expectationis B. Mariæ nu.10.*

12. Qui Angelorum, & iustorum pulchritudinem contemplatur, statim seipsum contemnit, & humiliat, *Dominica 3 Aduent. conc.2 num.27.*

13. Nemo humilitatem consequi poterit nisi prius in ipsius exercitio laboret: eamque ardenter desideret, & amet. *Dominica 3. Aduent. conc.2 num.29.*

14. Vnum ex maximè necessarijs medijs ad humilitatem comparandam est propriæ vilitatis agnitio. *4 Quadrag. Dominica 2. fer. 6 num.3.*

15. Considera etiam peccata quæ alij admittunt à te etiam posse committi, vt sic in tui ipsius contemptum deuenias. *4. Quadr. Dominica 2. fer. 6. numer. 5.*

16. Prodest etiam oculos in nostrorum proximorum virtutibus collocare. *In Dominicali dominica 10. post Pentecost. conc. 2. numer. 36.*

17. Item prodest cum humilibus conuersari, & superbos vitare. *In Dominicali domin. 10 post Pente. conc 2. nu. 37.*

Ad humilitatem etiam comparandam prosunt viginti & octo remedia, quæ ad superbiam vitandam collegimus verbo, superbia.

HYPOCRISIS, HYpocrita.

HYpocrisis definitio. *2. Quadr. feria 4. Cinerum. nu. 18.*

Hypocrisis quam graue peccatum. *3. Quadr. conc. Cinerum nu. 25. & in communi Apostolorum conc. 3. num. 13.*

Hypocritam bonis operibus infernum sibi comparare summa stultitia est. *2. Quadrag. conc. Cinerum num. 24.*

Hypocrisis est dispositio ad hæresim. *1. Quadr. conc. Cinerum num. 20.*

Ex hypocrisi nõ proueniẽs corporis mortificatio plurimi æstimanda *2. Quadr. conc. Cinerum nu.19* & quantum prosit. *3 Quadrag. conc. Cinerum nu 26*

Hypocritarum duplex genus explicatur. *3. Quadr. Domin. 3 fer 4. nu. 22.*

Hypocrisis multum authoritatis veræ virtuti detrahit. *In Aduent. conc. 3. Epiphaniæ num. 24.*

Hypocrita virtutes in peccatorum suorum instrumenta suscipit. *4. Quadrag. conc. Cinerum nu. 23. & in communi Apostolorum conc. 3 num. 15.*

Hypocritæ nil amplius quam exteriorem speciem, & apparentiam habent. *2 Quadrag. Dominica 3 fer. 4. num. 38.*

Hypocrita suismet bonis operibus se destruxit. *4. Quadr. conc. Cinerum nu. 26.*

Hypocritæ maximam suo creatori irrogant iniuriam. *In Dominicali domin. 5. post Pente. conc 2. num. 4.*

Hypocritæ fingunt mortificationem, vt in dignitate, quam ambiunt collocentur: quam vbi primum consequuntur, ostendunt se non mortuos imò potius viuos esse. *In Dominicali dominica 7. post Pente. conc. 1. numero 4.*

Hypocritæ licet sibi damnum inferant, proximis tamen non afferunt detrimentum, sicut peccatores publici. *In Dominicali dominica 7. post Pente. conc. 1. nu 7.*

Vt Deus in aliqua mente habitet magis impediunt aliquo modo falsæ virtutes, quam vitia magna. *In Dominicali domin. 10. post Pente. conc. 2. nu. 3 & 16.*

Peccata hæc quæ sub specie virtutis sunt, curantur difficillimè. *In Dominicali domin. 10. post Pente. conc. 1. nu. 51.*

Hypocritæ ab inuicem ab alijs hypocritis se celant. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 1. num. 7.*

I.

IAcobi laudes, & excellentiæ, vide *in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 4. & nu. 36. & conc. 2. num 32.*

Iactantia, vide superbia, & vana gloria.

IDOLOLATRIA.

CVm plus creaturam quam Deum amas, voluntate idololatras. *Dominica 3. Aduent. conc. 2. nu. 7. & ibi conc. 4. Epiphaniæ nu. 3. vbi latissimè.*

Cum

Cum creatus fuerit homo Dominus omnium creaturarum, quanta insania sit illas adorare. *Dominica 3. Aduent. conc. 2. num. 12. vbi latè.*

Idololatræ quam pessimè errabant, quia eos adorabant quos imitari minimè licebat. *3. Quadr. fer. 6. post Cineres nu. 27.*

IEIVNIVM.

Plura quæ huc spectant, vide verbo, adoratio.

Ieiunij necessitas, & vtilitates plurimæ. *1. Quadr. conc. Cinerum nu. 15. & domin. 1. sequenti nu. 13. & 3. Quadr. conc. Cinerũ nu. 18. & domin. 1. sequenti nu. 22. & 4. Quadr. conc. Cinerum numer. 17. vsq; ad 23. & in Dominicali fer. 2. in litanijs maioribus conc. 1. num. 7.*

Ieiunij perfecti conditiones. *1. Quadr. Dominica 1. nu. 14.*

Ieiunium cur sæpè non prosit. *3. Quadrag. Domin. 1. num. 12.*

Ieiunium Quadr. à ieiunio Christi & ab Apostolorum institutione habetur. *3. Quadr. Domin. 1. num. 21.*

Ieiunium est sacrificium Deo summe acceptum, & nimis animæ vtile. *2. Quadr. conc. Cinerum nu. 6.*

Contra eos qui. à ieiunio se excusant. *1. Quadr. conc. Cinerum nu. 18.*

Quæ propter ieiunium à corporis victu subtrahuntur pauperibus impendantur. *4. Quadr. conc. Cinerum num. 36.*

Ieiunium duos præcipuè effectus operatur, scilicet fauere orationi, & sensualitatis passiones reprimere. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 7.*

Ieiunijs hanc miserabilem carnem vexare oportet, ne spiritum persequatur. *In Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 2. num. 19. vbi latè.*

Ieiunium reparat, quod per gulam amisimus. *4. Quadr. fer. 4. Cinerum nu. 18.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, gula, vide etiam verbo, conuiuium.

IESVS NOMINIS impositio.

Hoc nomen Iesus saluatorem significat: quod maximè Christo conuenit. *In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num. 24. & conc. 3. num. 30.*

Hoc nomen in circuncisione fuit impositum, vt significaretur nos huius sanctissimi nominis virtute frui non posse, nisi nos circuncidamus. *In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num. 28.*

Hoc nomen filio suo Deus imponi voluit, vt nomen ipsum nobis in memoriam reuocaret labores, quos vt nos saluaret passus est, & omnia redemptionis nostræ beneficia. *In Aduent. conc. 2. Circuncisionis nu. 18.*

Hoc nomen Iesus quanto amoris affectu, & quanta veneratione à nobis sit pronũciandum. *In Aduent. conc. 2. Circuncisionis num. 29. vbi latè, & conc. 4. nu. 21.*

Hoc nomen omnia Dei nomina includit, quæ Deus antiquis patribus reuelauerat. *In Aduent. conc. 3. Circuncisionis nu. 19. & conc. 4. nu. 15. vbi latè.*

Hoc nomen omnes Dei perfectiones comprehendit. *conc. 3. Circuncisionis numero 21.*

Licet Deus plura alia nomina habeat, hoc tantum venerari iubet: & quare. *conc. 3. Circuncisionis nu. 21.* Hoc nomen corda emollit. *conc. 3. Circuncisionis nu. 23.*

Et vires, vt tentationibus resistere possimus suppeditat. *conc. 3. Circuncisionis numero 23.*

Mirabilis huius nominis virtus, non in literis exterioribus est, sed in interiori verbo, quod literæ ipsę significant. *conc. 3. Circuncisionis nu 26. vbi latè.*

Nullum ante hoc nomẽ datum fuit, quod simul omnes Dei excellentias, & mirabilem humani generis redemptionem significaret. *conc. 3 Circuncisionis numer. 19. & conc. 4. numero 14.*

Magnum fuit Dei beneficium filio suo nomen imponere, quod nobis declararet quis esset, *concio. 4. Circuncisionis numero 12.*

De iniuria quæ blasphemijs, & periurijs huic nomini fit, vide in verbo, iurare, & verbo blasphemia.

Iesus, vide Christus.

IGNORANTIA.

IGnorantia est prima animæ miseria. *3. Quadrag. Dominica Passionis feria 4. numero 23.*

Ignorantiam rerum ad salutem spiritualem spectantium tenemur superare. *3. Quadr. Dominica Passionis fer. 4. nu. 24.*

Ad ignorantiam hanc vincendam debemus interrogare viros peritos simul, & sanctos. *3. Quadrag. Dominica Passionis feria 4. num. 26.*

Hæc interrogatio debet fieri cum bona intentione: & quæ hæc sit. *3. Quadr. Domin. Passionis fer. 4. num. 28.*

Illustre genus, vide nobilitas.

Immisericors, vide misericordia. §. in immisericordes, & crudeles.

Impatientia, vide patientia.

Imprudentia, vide prudentia.

INCARNATIO CHRISTI.

INcarnationis beneficium quam grande. *3. Quadr. conc. Quinquagesimæ num. 8. & Domin. 2. sequenti num. 21. & in Aduent. conc. 2. Natiuitatis nu. 7 & 18. & conc. 3. Natiuitatis nu. 7.*

Incarnatio fuit opus infinitæ potentiæ, infinitæ sapientiæ, & bonitatis immensæ. *3. Quadr. domin. 2. nu. 21. & in proprio Sanctor. conc. 1. Incarnationis nu. 9.*

Et summè liberalitatis, & magnificentiæ. *In proprio Sanctorum conc. 4. feriæ 2. Pente. num. 2.*

Incarnationis beneficio quam ingrati simus. *3. Quadr. domin. 2. nu. 25. & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 6.*

Christus factus est homo, vt nos doceret esse homines, & ad ipsum conformemur. *4. Quadragesim. Domin. in Passione feria 4. numer. 28.*

Et vt hominibus vitam conferret. *In communi vnius mart. tempore Paschali conc. vna num. 2.*

Incarnationem Dei curauit Lucifer impedire. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 6.*

Puritas, & virginitas, conceptus Christi consideratur. *In Aduent. concio secund. Natiuitatis.*

In incarnatione non fuit facta vtriusque naturæ commixtio: sed mirabilis naturæ humanæ ad diuinitatem assumptio. *In communi plurimor. mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. nu. 13.*

Pro quo vide. *In Aduent. conc. 4. Natiuitatis nu. 12.*

Post incarnationem Christi, aurum & argentum à sui æstimatione decidit. *In communi plurimor. mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. nu. 11.*

Ineffabilis fuit Dei humiliatio humanam carnem accipere. *In Aduent. conc. 2. Natiuitatis nu. 10.*

Incarnatione Christi omnia bona nobis fuêre donata. *In proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis nu. 6.*

Alia Dei opera cum incarnatione comparata exigua vocantur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis num. 9.*

Beneficij incarnationis quam strictam rationem reddituri sumus. *In Aduent. concio. 3. Natiuitatis nu. 9.*

Incarnatus fuit Christus, vt peccatores iustificaret: & ideo incarnatio iustitia ab effectu in sacra sacra scriptura vocatur. *In propr. Sanctorum conc. 2. Incarnationis nu. 3.*

Incarnationem sancti patres flagrantissimo desiderio, & summis precibus exoptarunt, & postularunt. *In Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ nu. 26.*

Incarnatio fuit olim iuramento promissa. *In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 3.*

Incarnatio Christi, fuit causa, quod in adoptionem filiorum Dei reciperemur. *In Aduēt. conc. 2. Natiuitatis nu. 16.*

Quantosque Dei filios incarnatio procreet, & quales. *In Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 20.*

Non solum incarnatio, sed quæ persona ex tribus carnem esset assumptura fuit à Deo reuelatum. *In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 6. vbi latè.*

Noluit verbum diuinum incarnari, inscia, aut reluctante beata Virgine: sed eius consensu. *In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis*

tionis num.8.

Incarnatio ſola Dei gratia & ſine vllo hominum merito facta fuit. *In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 4. & in proprio Sanctorum conc.2.Iacobi num. 8.*

Quare in virgine, & non in corrupta incarnatus fuit Chriſtus. *In proprio Sanctorum conc.2 Incarnationis nu.10.*

In incarnatione quantum ſe Deus vt hominem ſubleuaret abiecit. *In proprio Sanctorum conc.3 Incarnationis nu 2.*

Tempus incarnationis bonum quod inde conſequuturum erat oſtendit. *In proprio Sanctorum conc 3. Incarnationis nu.4.*

Incarnationis maximum beneficium tunc fuit promiſſum cum homines eo magis indigni erant. *In proprio Sanctorum conc.3 Incarnationis nu 14.& Dominica 4. Aduent. conc. 4.nu.6 vbi ex profeſſo.*

Chriſtus incarnatione ſua mundi ſeruus factus eſt. *In proprio Sanctorum conc.3. Incarnationis num 30.*

In incarnatione ſummè Deus ſe communicauit. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis num.2.*

Deus habuit ab æterno firmiſſimum propoſitum hoc beneficium incarnationis hominibus conferendi. *In proprio Sanctorum conc.4.Incarnationis nu. 7.*

Cum pro ſingulis quibuſque beneficijs à Deo acceptis amorem, & ſeruitium ei debeamus: qua dilectione & obſequio ſoluemus illi beneficium incarnationis? *In proprio Sanctorum conc.1.feriæ 2.Pente.nu.16. & conc. 2. nu.2.& nu.10.*

Incarnatio Chriſti fuit cauſa meritoria Aduentus Spiritus ſancti. *In proprio Sanctorum conc.1 feriæ 2.Pente.num 16.*

Incarnatio fuit fundamentum omnium mirabilium actuum quos propter nos Chriſtus fecit. *In proprio Sanctorum conc 2. Natiuitatis Beatæ Mariæ numero 2. vbi ex profeſſo.*

Deus ante incarnationem aſper, & terribilis ſe oſtendebat, poſtea vero mollis & ſuauis factus eſt. *In Aduent.conc. 3. Natiuitatis nu. 15 & in proprio Sanctorum conc.1.viſitationis B.Mariæ, vbi latè.*

Deus fecit hominem, vt ſuam imaginem tanquam ſigillo quodam imprimeret. *In Aduent.conc.14. Natiuitatis nu.4.*

Incarnationis myſterium à Ioanne Euangeliſta dicente, Verbum caro factum eſt. Angeli cognouerunt. *In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangeliſtæ num. 28.*

Incarnatio Chriſti nonnullis propria culpa maioris fuit deprauationis occaſio: alijs autem cauſa ſalutis. *In Aduent.conc.1. Dominicæ infra octauam Natiuitatis num. 19. & conc.2.num. 12.*

Conueniebat, vt qui nos redimeret Deus eſſet & homo, & ideo Deus fuit incarnatus. *In Aduent. concio. 1. Circunciſionis, numero 14.*

Qua ratione verbum diuinum ſit in humanitate. *In Aduent. concio. ſecund. Circunciſionis nu.2.*

Deus humanam carnem aſſumens ſe abſcondit. *In Aduent. conc. 2. Circunciſionis numero 5.*

Deus fuit homo factus, vt dux noſter, & præceptor eſſet. *In Aduent.conc. 3. Circunciſionis nu 3.*

Incarnatio Chriſti qua ratione dici poſſet medium neceſſarium redemptionis noſtræ. *In proprio Sanctorum conc. 2. feriæ 2. Pente. num. 4.*

In incarnatione ſummè pellucet quantus ſit amor Dei erga nos. *In proprio Sanctorum conc.2.fer.2.Pent.nu.1. vſq; ad 7. & ibi conc. 3.nu.2.& conc.4.nu.2.*

Deus quantum eſt ex ſe, omnibus dedit filium ſuum. *In proprio Sanctorum conc. 2. fer. 2.Pente.num.7.*

Incarnatio non ſolum inuitat nos ad Dei amorem, verum aliquo etiam modo compellit. *In proprio Sanctorum conc. 4.fer.2.Pente.num. 3.*

Omnes Dei miſericordiæ in hac incarnationis miſericordia tanquam in epilogo incluſæ ſunt. *In Aduent. concio. 1. Natiuitatis, num.3.*

Incarnationis articulus, ideo difficilis eſt creditu, quia in eo tam vtilia, & abiecta de Deo dicuntur, tamque excelſa & ſublimia de homine verificantur. *In proprio Sanctorum conc.3.Ioannis Baptiſtæ, nu.18.*

Incarnationis myſterium poſt ſanctiſſimam

mam Virginem prius omnium nouit Ioannes Baptista, & prius etiam ipsum promulgauit. *In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B. Mariæ num. 25.*

Tempore incarnationis omnes prophetiæ, quæ Aduentum Christi prædixerant, impletæ fuerunt. *Dominica 4. Aduent. conc. 1. nu. 2. & conc. 3. nu. 2.*

Post incarnationem possumus, iam ipsimet Dei personæ seruire, & familiariter ipsimet conuersari. *In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis numer. 3. & numer. 6. vbi ex professo.*

Post incarnationem Deus, non solum iustorum, sed peccatorum Deus etiam dicitur: & quare. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 15.*

In fide viua incarnationis Christi, Angeli creati fuerunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 5.*

Quia amor vel est inter æquales, vel æqualitatem facit: ideo se Deus, vt se æquaret hominibus, hominem fecit. *In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ nu. 3.*

Verbum diuinum factum homo, magis gentibus quam Iudæis se communicauit. *In Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 2. numer. 2.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, natiuitas Christi, & ex verbo, Aduentus Christi.

Inconstantia, in operibus, vel in virtute, vide verbo, opera. §. in operibus perseuerantia.

Incontinentia, vide, castitas, vide luxuria.

INFERNVS.

INferni dolores quanti. *1. Quadr. Dominica 1. fer. 3. nu. 11. & 3. Quadr. Domin. 2. fer. 5. nu. 31. & 3. Quadr. Dominica in Passione fer. 2. num. 8. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ nu. 26. & in Dominicali domin. 19. post Pente. conc. 2. nu 52.*

In inferno iam non est locus misericordię. *3. Quadrag. Dominica 2. feria 5. numero 32. & Dominica Passionis sequenti feria 2. numer. 3.*

Æternitas huius supplicij appositissimis, & perpetua memoria dignissimis illustratur exemplis. *Dominica 1. Aduent. conc. 1. numer. 24. & conc. 2. sequenti num. 32. & conc. 3. sequenti nu. 31.*

Inferni doloribus non terremur, nec illa tormenta sentimus: quia voluptatibus humanis distrahimur. *3. Quadrag. Dominica in Passione feria 2. nu. 9. vbi latè.*

Inferni claues nulli nec homini, nec Angelo Christus dedit: & sic nullum auxilium damnatis prodesse potest, vt inde exeant. *In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli numer. 27.*

Cum in infernum quam plurimi, in cœlum autem paucissimi intrent, maximè formidare, & metu exalbescere debemus, ne ex illis quam plurimis nos simus. *In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ ad Niues num. 3. vbi latè. & ex professo.*

In inferno tortores ad pœnam sensus exequendam dæmones sunt, *in Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1. nu 20.*

Corpora damnatorum in inferno in summo gradu sensibilia sunt, & semper permanent sic tenera, & sensibilia: quod maxime perpende, & vide *in Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1. nu. 21.*

Pœna sensus quantum ad animas in quo consistit. *Dominica 1. Aduent. conc. 2. numero 31.*

Inter acerbissima tormentorum genera, quæ damnati in inferno patiuntur: maius & præcipuum est, illos diuino conspectu in æternum priuari, cuius pœnæ tortor est ipsemet Deus. *In Dominica 3. post Pascha conc. 1. num. 22.*

Pœnæ damni, & pœnæ sensus grauitas consideratur. *In Dominicali dom. 7. post Pent. conc. 2. nu. 26.*

Pœnarum inferni æternitas maximè nos admonere debet ad pœnitentiam statim faciendam. *In Dominicali domin. 24. post Pente. conc. 1. nu. 48.*

Infidelitas, vide, fides, & vide, hæresis.

Infirmitas, *infortunia*, vide tribulatio.

Ingratitudo, vide, gratitudo. §. in ingratos.

INIMICVS.

§. INIMICORVM DIlectio.

INimicorum dilectio est virtus difficillima, non tamen impossibilis. *3. Quadrag. feria 6 post Cineres num. 6. & in Dominicali dominica 21. post Pente. conc. 2. num 12. in Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 1. num. 30.*

Inimicorum dilectionem semper Deus, & non ipsorum odium praecepit. *2. Quadr. fer. 6. post Cineres n. 9 in Dominicali domin. 21. post Pente. conc. 2 nu 3.*

Nam inimicis malefacere non tantum lege Euangelica, sed etiam Mosaica, imo & lege naturae prohibitum erat. *4. Quadr. feria 6. post Cineres nu. 2. & in communi Apostoloru conc. 3. num. 6.*

Cum hoc ita sit vnde occasionem acceperunt Iudaei existimandi contrarium esse dictum ab antiquis. *4 Quadr. fer. 6. post Cineres nu. 4. & in Dominicali domin. 5. post Pente. conc. 1. num. 18.*

Et cur mandatum nouum appelletur à Christo. *In communi Apostolorum concio. 3. numer. 7.*

Inter alia ob quae Christus venit in mundum, fuit vt nos doceret inimicis benefacere, & eos diligere. *Dominica 4. Aduent. conc. 1. numer. 6.*

Ad inimicorum dilectionem odium interius euellere praecipue curandum est. *4. Quadrag. feria 6. post Cineres num. 65 & in Dominicali dominica 5. post Pentecost. concio. 1. numer. 27.*

Inimicum corde, & opere teneris diligere. *2 Quadrag. feria 6. post Cineres num. 10. & num. 27. & 3. Quadrag. feria 6. post Cineres numer. 13.*

Quanto magis alloqui. *2. Quadr. feria 6 post Cineres num. 17. & 3. Quadr. feria 6. post Cineres nu 20.*

Et benigne mansueteque eos alloqui debes. *Dominica 16. post Pentecost. conc. 2. numer. 18.*

Inimicorum dilectio quam praeclara virtus. *In Dominicali domin. 21. post Pente. conc. 2. num. 8.*

Plura quae huc spectant, vide verbo, amor, § amor proximorum.

§. INIMICORVM INIVRIAS remittere, & perferre

INimicis iniuriam remittere Dei est opus. *2. Quadr. Domin. 4. fer. 4. nu. 4.*

Qui, ne inimico remittatur iniuria rationibus vel obsequijs, vel aliter impediunt, quam execrabiles sint. *3. Quadr. fer. 6. post Cineres num. 28.*

Iniuriam statim etiam si recentissima sit remitte. *In Aduent. conc. 1. Conuersionis Pauli num. 11 & in proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis num. 30.*

Iniurias quae proximis inferuntur magis, quam quae sibi fiunt Deum persentire sacra scriptura significat. *In Aduent. domin. 6. post Epiphan. conc. 3 nu. 3.*

Iniurias publice amore Dei perferre gloriosum nobis esse existimare debemus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis Crucis numer. 6.*

Inimicorum irae cedendum est, nec eorum iniuriae vindicandae, quamuis ad vltionem vires sufficiant. *In Aduent. conc. 1. Innocentium num. 29.*

Mirabile remedium ad superandos eos, qui nobis calumniam inferunt, est eis suauissimis verbis ac mansuete satisfacere. *In Dominicali dominica 3. post Pente conc. 2. numer. 17.*

Iniuriam proximo nō tantum semel condonare debes, sed quotiescunque te offenderit. *In Dominicali dominica 21. post Pente. conc. 1. num. 8.*

Ad iniurias inimicorum remittendas vide exhortationem singularem. *In Dominicali dominica 21. post Pente. conc. 2. num. 67. vsque ad 71.*

§. RATIONES, ET CONSIDErationes efficacissimae ad commouendum homines ad inimicorum dilectionem, & ad iniuriarum ab eis acceptarum remissionem.

PRima ratio. Inimicum & eum qui tibi male facit dilige, quia ille qui est omnipotens,

potens, cuique tenemur obedire; ille qui te ſumme dilexit,cuique tantum debes, ac deniq; qui optime noſcit imbecillitatem tuam; ille ipſe ſuo proprio ore tibi dicit, vt inimicum diligas. *2.Quadr.fer. 6. poſt Cineres nu. 21.vſq; ad 27.& 3.Quadr.eadem feria nu.22. & 4. Quadr. eadem feria nu. 9.*

2. Et quia Deus tibi ineffabiles diuitias pollicetur, ſi ipſius exemplo inimicis benefacias. *Dominica 4.Aduentus conc. 3. numero 10.*

De præmio mirabili quod pro illorum dilectione à Deo peomittitur, vide *1. Quadrag. feria 6.poſt Cineres nu.16.& 2. Quadrag.eadem feria num.16.*

3. Et quia id Deus abſolute præcipit. *In communi Apoſtolorum conc. 4. num. 17 & 3. Quadr.fer.6 poſt Cineres nu.27 & 4.Quadr. ead.fer.num.8.*

4. Ad hoc etiam multum conducit pro certo habere nullum nobis ab inimicis noſtris incommodum prouenire poſſe, quod ex Dei manibus non procedat.*4.Quadr.feria 6. poſt Cineres num. 10.*

5. Quia inimici ſunt Dei inſtrumenta quibus nos perficere conatur. *4. Quadr. feria 6. poſt Cineres num.31.& in Dominicali domin. 21.poſt Pente.conc.2. nu. 63. & ibi Dominica 23.conc.1.num 31.*

6. Quia inimicum non diligens iniuriam irrogat ſanguini,& pretio quo Chriſtus illum redemit.*In communi Apoſtol.conc. 2.num.15. vbi ex profeſſo.*

7. Quia inimicus eſt iuſtitiæ diuinæ miniſter. *In communi Apoſtolorum conc.1. nu. 26. vbi latè. & in proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis nu.11 &1.Quadr.feria 6.poſt Cineres num.11.*

8. Quia inimicis iniuriam remittens gloriam potius, quam infamiam comparat. *2. Quadr.conc.Septuageſimæ nu.7. & 3. Quadr. Domin.3.fer.4.nu.17.&in proprio Sanctorum conc.1.Inuentionis crucis nu 6.*

Et nullum ſaltem honorem ob id amittere oſtendit. *In proprio Sanctorum conc. vna ſancti Ioſeph.nu 7.*

Et id facere exaltationem potius eſſe quã abiectionem probat. *In proprio Sanctorum conc.3.Inuentionis Crucis nu.15.*

9. Quia inimicos diligens, & benefaciens illos ſuo amore inflammando à peccato abſtrahit,& ad Deum conuertit, & vulneratum illius cor curat.*2.Quadrag.fer.6. poſt Cineres num. 11. & 3. Quadrag. eadem feria num.13. & Dominica 4. Aduent.conc.3.num.11. & in Dominicali dominica 23. poſt Pente. conc. 1. num.26.*

Et inuidiam,& malitiam, & odium à ſuo corde extrahit. *Domin. 16. poſt Pente.conc.1. nu 14.vbi latè,& Domin.23.poſt Pente. conc. 1.num.26.*

10. Quia inimicus eſt occaſio virtutis, & magni boni,& frenum vitiorum.*In communi Apoſtolorum conc. 4. num. 15. & in Dominicali dominica 21.poſt Pente. conc. 2. num. 14. vbi latè*

11. Inimicum amare debes quia frater tuus eſt. *Dominica 4.Aduentus concio.1. numero 8.*

12. Si difficile tibi videtur inimicos diligere conſidera eum, qui hoc tibi iubet non ignorare quod potes: & ſuo fauere auxilio, vt facile illud exequaris. *Domin. 4.Aduent. conc. 1.nu.9.& in Dominicali domin.21. poſt Pent. conc.2.num.4.*

Nam ipſemet Deus obligatur ad præſtandum nobis hoc auxilium.*3.Quadrag.feria 6. poſt Cineres num. 25. & in communi Apoſtol. conc.1.num.11.*

Imo tribuit auxilium ad illud cum gaudio,& ſuauitatu implendum.*4.Quadr.fer.6. poſt Cineres nu.26.*

13. Ad inimicorum dilectionem,& eorum perſecutiones perferendas nos mouet incarnatio Chriſti.*1.Quadr.fer.6.poſt Cineres numer. 4.*

14. Ad id etiam nos mouent omnes creaturæ. *1. Quadrag.feria 6.poſt Cineres numero 7.*

15. Si Deus cum Deus ſit,tam facile remittit iniurias,& bonum pro malo reddit, cur tu vilis creatura idem non facies. *Dominica 4. Aduent.conc.2.nu.5.vbi latè: & in communi Apoſtol.conc.4.num.14.*

16.Et quia inimicorum dilectionem Deus præcepit non tuæ carni, quæ paſſa eſt inimici damnum: ſed animæ.*2.Quadr.fer.6.poſt Cineres num. 14.*

17. Et quia id tibi à Deo cuius tuum cor eſt præcipitur. *2. Quadrag. feria 6. poſt Cineres nu. 13.*

18. Quia ijs inimicis iniuriam remittunt, nil Deus denegare conſueſcit. *2. Quadr. Dominica 4. feria 4. nu. 4.*

19. Quomodo à Deo cœlum audebis petere, cum hoc quod tibi præcipit propter illum facere nolis. *In communi Apoſtol. conc. 1. num. 9.*

20. Quia inimico loquelam ſuſtulit, aufert Deus ab illo loquelam, vt nec veniam peccatorum ſciat petere. *3. Quadr. fer. 6. poſt Cineres nu. 20.*

21. Quia inimicorum dilectionem, & illis benefacere Chriſtus non tantum verbo, ſed opere nos docuit. *3. Quadr. fer. 6. poſt Cineres num. 30. & 4. Quadrag. Dominica 4. feria 4. num. 6.*

22. Et quia ex multiplicatione inimicorum datur vobis occaſio, vt ſitis filij Dei. *In Dominicali dominica 21. poſt Pente. conc. 2. num. 16. vbi latè.*

23. Inimicum odio habens conſideret talem amicum qualis eſt Deus deſerere, eo tantum vt iræ, & paſſioni ſatisfaciat. *In communi Apoſtol. conc. 2 nu. 19.*

24. Et quia Deus permittit, vt aduerſus eos, qui inimicis parcere nolunt, plures alij inſurgant inimici qui eos affligant. *In Dominicali dominica 21. poſt Pentecoſt. concio. 2. numero 62.*

25. Inimicum diligere eſt actus maioris charitatis, & meriti quam dilectio amici. *In communi Apoſtol. conc. 2. nu 17. & 4 Quadr. fer. 6 poſt Cineres nu. 25.*

26. Inimicis parcentes ſibi ipſis parcere. *1. Quadr. Domin. 4. fer. 4. num. 7.*

27. Inimicorum perſecutiones ſancti exoptabant: quia deſiderabant à Deo nũquam ſeparari, & in eo fixos, firmoſq; eſſe quod per perſecutiones comparatur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 12.*

28. Æquo animo iniuriã tolera cum tantæ ſit tibi vtilitatis atque prouentus. *In Aduent. conc. 1. Conuerſionis Pauli nu. 13.*

29. Vt inimicos poſſis diligere iniuriarum ab illis acceptarum ne memineris, nec verbo, nec cogitatione. *3. Quadr. fer. 6. poſt Cineres numer. 8.*

30. Et quia, quamuis iniurias non vindicas, Deus ipſe quando viderit oportere, pro te vltionem ſumet. *In Dominicali dominica 25. poſt Pente. conc. 2. nu. 70.*

31. Ad iniurias, & contemptus mundi contemnendos & patienter tolerãdos conſidera, quo magis te mundus contemnit, eò pluris te æſtimat Deus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Aſcenſionis num. 28.*

32. Qui in iniurijs ſibi illatis tacet, voluptatem, & gaudium impetrabit, & triſtitia ei in lætitiam conuertetur. *In proprio Sanctorum conc. 2 Aſſumptionis B. Mariæ nu. 25.*

33. Vt iniurias tibi illatas propter Dei amorem quaſi non ſentiendo libenter patiaris, vide *in Dominicali domin. 4. Aduent. conc. 1. num. 8.*

34. Iniuria non eſt proprijs manibus vindicanda, ſed Deo vindicta relinquenda, quia Deus tanquam proprium negotium vltionem earum accipiet, & acriter eos puniet. *In Aduent. conc. 3. Innocentium num. 20. & ibi conc. 2. Stephani nu. 21.*

Et quamuis interdum id Deus ſimulat cum tamen homines minus cogitant: pœnas repetit. *In Aduent. conc. 2. Stephani numero 22.*

35. Quia iniuſtum eſt vos odiſſe, quem Deus tantopere dilexit, tantiq; emit. *In communi Apoſtolorum conc. 2. nu. 16.*

36. Quia alias, eiſdem armis quæ ad nocendum proximum apprehendis, iuſto Dei iudicio interficieris. *1. Quadrag. Dominica in Paſſione fer. 6. num. 9.*

Præfatæ omnes rationes, & conſiderationes proderunt ad perſecutiones inimicorum patienter ſufferendas: pro quo etiam vide tribulatio, vbi plures alias inuenies collectas.

Amplificari poteſt hic locus ex verbo, amor proximorum.

Iniuria, nobis illatas remittere, vide verbo inimicus. §. inimicorum iniurias remittere. De iniurijs patienter perferendis, vide etiam in illo §. & verbo patientia, & verbo tribulatio.

Inobedientia, vide obedientia.

INQVIE-

Baptistæ num.19. vbi latè, & conc. 2. num 30. & conc. 3. num. 28. & conc. 4. num. 2. vbi latissimè.

Ioannis Euangelistæ laudes, & excellentiæ. *In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ, num. 28. & 33. & conc. 2 nu. 23. vsq; ad finem concionis, & conc. 3. nu. 13. vsq; ad 21. & conc. 4. nu. 17. vsq; ad 29.*

IRA.

IRam nec breuissimo quidem temporis momento in nobis requiescere patiamur. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num 30. in Dominicali domin. 5. post Pente. conc. 1. num. 30.*

Aliquam in humano corde iram exurgere non est mirum: illam tamen sic in eo accrescere, vt iræ mancipium homo efficiatur stupendum est. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 27.*

Ira excæcat mentem, & insanire facit. *1. Quadr. Domin. 3 fer. 2. nu. 21. & 3. Quadr. domin. 4 fer. 3. num. 24. & in proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 29.*

Irati seipsos vincere studeant. *1. Quadr. dominica in Passione fer. 3 num. 5.*

Quousque ira aut quiuis alius animi affectus deponatur, nihil est agendum aut dicendum. *4. Quadrag. Dominica in Passione numer. 31.*

Etsi possis irasci, & odire vitia tuorum proximorum, satis tamen est eorum casus compati, quam in ipsos irasci. *In Dominicali domin. 5. post Pente. conc. 1. nu. 20.*

Ira plurimorum malorum fons & origo est. *In Dominicali dominica 5. post Pentecost. conc. 1. num. 21.*

Ira deliberata insipientiam arguit. *In Dominicali dominica 5 post Pentecost. conc. 1. numer. 22.*

Ira in prælatis, Dominis, vel parentibus pro qualitate criminum non reprehensibilis, sed sancta est. *In Dominicali dominica 5. post Pente. conc. 1. num. 23.*

Ira in tantum erit bona in quantum ratione regulabitur. *In Dominicali domin. 19. post Pente. conc. 1. num. 88.*

Ira expellit ab homine deuotionis ac diuinæ gratiæ rorem. *In Dominicali dominica 21. post Pente. conc. 1. nu 55.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, odium.

Iter agentes, exercitia virtutum non omittant, nec Dei tunc obliuiscantur, cum maiora, & plura infortunia, tunc quam antea illis immineant. *In proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli nu. 2. & in Dominicali dominica 13. post Pente. conc. 1. num. 7.*

IVDICIVM.

§. *IVDICIVM FINALE, VNIuersale, & particulare.*

IVdicij dies præ oculis semper à nobis habendus. *Dominica 1. Aduentus conc. 1 numer. 13.*

Et perpetuo meditandus. *Dominica 1. Aduent. conc. 1 nu. 32.*

Sicque plurima mala fugiemus, & plurima bona operabimur. *In Aduent. Domin. 1. post Epiphaniam nu 3.*

In iudicij die quam stricta ratio reddenda. *3. Quadr. Dominica 1. feria 2. num. 34. & in communi confes pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc 2. nu. 24. & in proprio Sanctorum conc. 1. feria 2. Pente nu. 17.*

Quæ maximè timenda est. *Dominica 1. Aduent. conc. 2. num. 13.*

Hanc rationem Deus ipse ab hominibus exigere vult, nec id munus alteri committit. *Dominica 1. Aduent. conc. 2. nu 8. vbi duas huius rei adducit causas, & in proprio Sanctorum conc. 1 fer. 2. Pent. num. 17.*

Quam terribilis erit Aduentus filij Dei ad iudicium. *Dominica 1. Aduent. conc 1. num. 4. vbi ex professo, & conc. 4 sequenti nu 28. & in Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 2. nu. 21. & in Dominicali domin. 21. post Pente. conc. 1. numer. 39.*

Meditatio huius aduentus viros summè etiam perfectos metu exalbescere fecit. *Dominica 1. Aduent. conc. 1. numer. 8 & in Dominicali dominica 8. post Pente. conc. 2. numero 33.*

In iudicij die omnia peccata quantumuis occulta, & verenda, coram omnibus cœlestibus, &

bus,& terrestribus esse manifestanda considerandum. 3. *Quadrag. Dominica 1. feria 3. num. 17.*

In illo iudicij spectaculo cur omnes creaturæ erunt congregatæ. 3. *Quadr. Domin. 1. fer. 2. num. 14.*

Et quare venient tunc cum Christo omnes Angeli,& omnes Sancti. 3. *Quadr. Domin. 1. fer. 2. num. 11.*

In iudicij die peccata iustorum in sui honorem,&gloriam manifestabuntur. 3. *Quadr. Dominica 1. feria 2. num. 19.*

Iudicij dies dies exoptandus. 3. *Quadr. Dominica 1. feria 2. nu. 3.*

Iudicium finale prædictum est in sacra scriptura,vt ad illũ nos præparemus. 3. *Quad. Domin. 1. feria 2. num. 2.*

In hac die summam illam indignationem, quam erga peccatores habet Deus implebit. *Dominica 1. Aduent. conc. 1. num. 8.*

Quæ ira illis maximo terrori erit. *In Dominicali domin. 21. post Pentecost. conc. 1. numer. 15.*

Diuini iudicij memoriam ex animis nostris tollere diligentissimè diabolus curat. *Dominica 1. Aduent. conc. 1. nu. 12. & in Aduent. nu. 1. post Epiphan. conc. 3. nu. 6.*

Quare proponit nobis Ecclesia Euangelium iudicij tempore Aduent. *Domin. 1. Aduent. conc. 1. nu. 15.*

Cur illa mirabilia signa in sole, & luna, & stellis in die iudicij apparebunt. *Dominica 1. Aduent. concio. 1. numer. 17. & conc. 2. numero 8.*

Res istæ mirabiles, quæ tunc apparebunt, gaudium, refrigerium, & consolationem parient bonis. *Dominica 1. Aduent. conc. 1. num. 21. & conc. 2. sequenti num. 15. & 3. Quadrag. Dominica 1 feria 2. num 21. & in communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 6.*

Si arbores, & aliæ creaturæ insensibiles, quæ non peccarunt neque peccare potuerunt in hoc die afflictionem patientur, quam afflictionem habebunt homines peccatores? *Dominica 1. Aduent. conc. 2. nu. 9.*

Vnum ex negotijs ad quos filius Dei fuit in mundum missus, fuit ad prædicandum diem iudicij. *Dominica 1. Aduent. conc. 3. numero 4.*

Illa die omnes creaturæ vniuersusq; mundus aduersus peccatorem surgere debent. *Dominica 1. Aduent. conc. 3. numer. 7. & numer. 10.*

Cum nunc multa in peccatoribus Deus dissimulet, tunc prægnans (vt ita loquar) insurget in peccatores. *Domin. 1. Aduent. conc. 3. num. 8.*

Illa die sancti (qui omnes nostri intercessores nunc sunt) fient nostri accusatores. *Dominica 1. Aduent. conc. 3. nu. 11. & conc. 4. nu. 29.* Eruntque testes aduersus peccatores. *conc. 3. num. 23.*

Iudicij dies certissimus est; sed ignotus. *In 1. conc. funerali nu. 32.*

In iudicij die iusti quàm læti, peccatores quam confusi,&tristes erunt. 3. *Quadr. Dominica 1. fer. 2. nu. 21.*

De terrore peccatorum in illa die, vide *Dominica 1. Aduent. conc. 2. nu. 33.*

In iudicij die quantum homines trepidabunt. 3. *Quadr. Domin. 1. fer. 2. nu. 30.*

In iudicij die non poterunt mali sua peccata excusationibus (sicut modo faciunt) occultare. *Dominica 1. Aduent. conc. 2. numer. 35.*

In iudicij die qui magis Dei bonis vtitur minorem habet reddendam rationem: quam is qui minus eis est vsus. *In communi confess. Euangel. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 25.*

Illa die nullus erit peccatori recursus. *Dominica 1. Aduent. conc. 3. nu. 27.*

Si iudicij diem certo cognosceremus, magis nobis noceret quam prodesset. *In communi confess. non pontif. Euangel. Sint lumbi vestri, &c. conc. 3 nu. 2.* vbi latè plurimasq; causas adducit, ob quas voluit Deus hunc diem nobis esse ignotum.

In iudicij die iusti erunt simul cum Christo iudices. *In communi confess. pontif. Euangel. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 2. numer. 19.*

In iudicij die plurima opera, quæ optima hic reputabantur, vilia esse ostendetur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistæ numer. 3.*

Illa die puniet Deus non solùm peccato-

res: sed ea etiam quæ peccato seruiebant, quamuis insensibilia sint. *Dominic.1. Aduent. conc.4.nu. 23.*

In iudicij die cur Deus cum tanta maiestate veniet. *3. Quadrages. Dominica 1. feria 2. num. 8.*

Hoc iudicium nulli Prophetarum fuit occultum, omnesq; de illo scripserunt: quia vidit Deus plurimũ referre, vt illud nobis semper versaretur ob oculos. *Dominic.1. Aduent. conc.4.num.8.*

Ante iudicij diem iudicium tui ipsius te facere consulit Deus. *Dominica 1. Aduent. conc.4.num. 8.*

Quod iudicium statim fac. *Domin. 1. Aduent conc. 4. num. 11.*

Iudicij memoria admirabiles profert effectus. *1. Quadr. Domin. 2. fer. 4. nu.7. & fer.5. sequenti nu.16.*

Maximè prodesset assiduè ante oculos tuos proponere, te iam coram seuero superni iudicis esse tribunal. *In Dominicali dominica 8. post Pentecost. conc.2. nu 20. vbi ex professo.*

Alphabetico ordine in extremo iudicio reddenda est ratio. *3. Quadr. Domin. 1. fer.2. num. 32.*

§. IVDICIVM TEMErarium.

PRoprios defectus manifestos omittimus, & ad scrutandum, & iudicandum proximorum corda nos conferimus. *In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalenæ numero 13.*

Iudicare temere aliorum cogitationes quã malum. *4. Quadrag. Dominica Passionis nu. 6. & in Dominicali domin.18. post Pent. conc. 2. num.20.*

Iudicium malum & temerarium de proximi vita ferre impium esse. *1. Quadr. Dominica 4. feria 3. nu.35. & 2. Quadr. conc. Cinerum nu.18. & in Dominicali domin. 8. post Pente. conc.1. nu. 35.*

Et cordis iniqui, & malitia pleni signum. *2. Quadr. quinquagesima nu.38.*

Et perniciosissima tyrannis. *In propr. Sanctorum conc. S. Ioseph. nu. 2.*

Iudicium malum de proximorum operibus ferre, ingenium diaboli est. *3. Quadr. Domin.3. num.13.*

Et est peccatum peioribus hominibus communius. *3. Quadrag. Dominica 3. feria 5. num. 25.*

Iudicia hominum, quam falsa & iniqua. *In proprio Sanctorum conc. S. Ioseph. nu.3.*

Iudicat vnusquisq; alios, secundum quod ipse est. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 4. nu. 7. & in Dominicali dominica 8. post Pente. conc.1. num.35.*

Non solùm vult Deus ne temerè alios iudicemus: verum ne alijs iudicandi occasionem præbeamus. *In proprio Sanctorum conc. S. Ioseph. nu.5.*

Iusti de proximis non cogitant malum. *3. Quadr. Dominica 3. fer.5. nu. 27.*

IVDICES.

IVdex non sit acceptor personarum. *In Aduent. conc.1. Epiphaniæ nu 30. & in Dominicali dom.6. post Pente. conc.1. nu 30. & 1. Quadr. fer.5. post Cineres nu. 16. & 1. Quadr. Domin. in Passione nu.21. & 2. Quadr. Sabbatho post Domin.3. nu 22. & in Dominicali domin.20. post Pente. conc.2. nu.51.*

Iudicium gubernatorum proprium munus est pauperes, & viduas protegere, & ad fauendum eis in suis causis sese offerre. *1. Quadrag. Dominica 5 fer.5. nu.16. & Dominica 4. antecedenti fer 5. num.3.*

Iudicium in ferendis iudicijs rectitudo, & integritas quanta esse debet. *1. Quadr Dominica in Passione nu.21. & 2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. nu.17. vbi latissimè.*

Iudicium malitia sæpè efficit, vt rationabile illis appareat, quod totius rationis est expers. *1. Quadragesim. Dominica in Passione num. 19.*

Iudex quas conditiones habere debet. *In Aduent. conc.1. Epiphaniæ nu 30 & in Dominicali domin. 9. post Pente. conc 2 num.18.*

Iudices in proprijs causis non sunt recti, & iusti: & quare. *2. Quadr. Dominica 2 feria 6. num.3.*

Non oportet quod iudices sint pauperes, nec auari. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam*

cam 3. num. 20.

Iudices iniquam sentētiam ferentes quantum damnum causent. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. num 23.*

Iudicem indignum constituere dicit Spiritus sanctus esse ordiri telam aduersus Deum. *Dominica 3. Aduent. conc.1. num. 12.* vide circa hoc plurima in verbo prælatorum electio.

Iudices quantumuis à litigatoribus stimulentur, vt cito sententiam proferant prius attentissime considerent qualiter iudicare debent. *2. Quadr. Sabbatho post Domin. 3 n. 27. & 3 Quadr. eadem fer. nu. 23.*

Iudices super omnia præstanti animi magnitudine, & inuicto robore præditi esse debent. *3. Quadr. Dom. 4. fer. 2. nu. 9.*

Iudicum seueritas, & supplicium (proh dolor) in pauperibus tantum modo exercetur. *3. Quadrag. Dominica 4 feria 2. nu 11. & in Dominicali dominica 9. post Pente. conc. 2. num. 21.*

Iudices qui peccata simulant eadem pœna, ac illi qui ipsa committunt (si non grauiori) à Deo plectentur. *3. Quadrag. Dominica in Passione nu. 21.*

Iudices, & gubernatores impios punire, est vnum ex efficacissimis remedijs ad Dei iram placandam. *3. Quadrag. Dominica in Passione num. 22.*

Vt iudices exequantur leges concinna exhortatio. *1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 29.*

Iudices vt puniant peccata, prius debent ab eisdem peccatis mundari. *1. Quadr. Sabbatho post Domin. 3. num. 31. & 2. Quadr. eadem feria num. 21.*

Vna ex rebus quibus iudices, & gubernatores mederi præcipuè debent, & diuitum, & potentum in pauperes tyrannis, & violentia. *In Aduent. conc. 1. Andreæ num. 16.* vbi edisserit de his, quæ erga pauperes debent præstare iudices.

Iudices nō sint largitionum, ac munerum cupidi, ne eis corrumpantur. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. nu. 30.*

Iudex maximam fortitudinem habere debet. *In Dominicali domin. 9. post Pente. conc. 2. num. 23.*

Iudices sunt efficaces iustitiæ executores. *In Dominicali dominica 8 post Pente. conc. 1. num. 32.*

Iudices nisi sufficientissima examinatio præcedat non præcipitentur ad iustitiam exequendam. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. num. 33.*

Impatiens iudex esse non debet. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. nu. 38.*

Amplificabitur hic locus ex verbo prælatus vbi plurima, quæ huc spectant.

IVRAMENTVM.

IVrare cum causa & alijs circunstantijs, est actus adorationis latriæ, meritorius, & honorabilissimus. *In communi vnius martyr. Euangel. Amen dico vobis. conc. 1. numer. 4.*

Et laudabilis. *In Aduent. conc. 3. Circuncisionis num. 32.*

Et quod sit meritorius probat. *conc. 4. Circuncisionis nu. 24.*

Quæ sint istæ circunstantiæ docet. *conc. 4. Circuncisionis nu. 24.*

Iuramentum falsum maius malum quam homicidium *In communi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis. conc. 1. num. 1.*

Iuramenta violantes non solùm in futuro, sed in hoc etiam seculo acerrimè Deus punit. *In communi vnius marty. Euang. Amen dico vobis. conc. 1. nu. 7.*

Iuramentum hac etiam de causa grauissimum est peccatum, quod non habet delectationem, lucrum, & vtilitatem, quæ sunt aliorum vitiorum incentiua. *In Aduent. conc. 1. Circuncisionis nu. 29.*

Sicut concubinarius nisi occasionē tollat, absolui nequit, ita nec qui passim temere iurat. *In Aduent. conc. 2. Circuncis. nu. 34.*

Iuramenta quanti facere veteres gentiles. *In Aduent. conc. 2. Circuncisionis nu. 35. & con. 4. num. 23.*

Non solùm periuros sed eorum etiam domos Deus punire vult. *conc. 4. Circuncisionis num. 25.*

Quod alio modo probari potest, iuramento confirmandum non est. *conc. 3. Circuncisionis nu. 31.*

IVSTIFICATIONIS *Beneficium.*

IVstificationis beneficium, quodammodo maius est beneficio glorificationis. *1. Quadrag. Domin. 2. nu. 17. & in Dominicali domin. 3. post Pente. conc. 1. nu. 18.*

Licet iustificationis præcipua causa Deus sit, vult tamen vt homo omnem diligentiam adhibeat, ac si solus suæ iustificationis author esset. *In communi Sanctarum mulierũ conc. 4. num. 10.*

Iustificationis effectus *4. Quadr. Dominica 1. fer. 6. num. 2.*

Iustificationis discursus. *3. Quadr. Domin. Passionis fer. 5. nu. 14.*

Iustificatio non ex sola fide, vide fides.

Iustificationem peccatorum, & salutem animarum maximè Deus esurit. *In Dominicali, dominic. 3. post Pentec. conc. 2. nu. 7.*

Ad iustificationem peccatoris requiritur propria fides, & propria dispositio. *In Dominicali dom. 18. post Pentecost. conc. 2. numer. 19.*

Iustificare peccatorem magis est, quam cælum terramque creare. *In Dominicali dominica 18 post Pentec. conc. 2. nu. 34.*

Iustificatio variè accipitur in sacra scriptura. *1. Quadr. Dom. 4. fer. 4. nu. 20.*

IVSTITIA.

IVSTITIAM etiam in eos quos maximè diligimus esse exercendam. *1. Quadra. dom. 1. fer. 3. nu 6.*

Iustitiæ æquitatem ad pacem summe esse necessariam. *2. Quadrag. dominica in Ramis, nu. 7.*

Supplicium quod humana iustitia de aliquib. peccatoribus sumit, est ad aliorum correptionem. *In Aduent. dominica 5. post Epiph. conc. 3. nu. 18.*

Iustitia sæpissime in Sacra scriptura non pro vna ex quatuor cardineis virtutibus accipitur, sed omnem virtutem significat. *In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 7.* vbi late (vbi etiam de diffinitionibus iustitiæ agit) *& dominica 8. post Pentec. conc. 2. num. 3.*

Cum iustitia sit habitus, secundùm quem ius suum vnicuiq; tribuitur; & cum tres sint, quibus ius suum tribuere debemus; Deus, nos, & proximus: Deo animam nostram: nobis nostrorum appetituum, & affectionum mortificationem, proximo vero bonum exemplum quo eum prouocemus ad bene operandum, debemus. *In Dominicali, dominica 5. post Pentecost. conc. 2. n. 9. vsq; ad num. 26.* vbi latissimè, & ex professo. *& ibi dominica 22 concio. 2. nu 30. vbi latè.* quid nobis, *nu. 31.* quid proximo; *nu 33.* quid Deo, *nu. 39. vsq; ad 47.*

Iustitiæ executio valde necessaria. *In Dominicali dominica 9. post Pentecost. conc. 2. nu. 18.*

Iustitia non fit, neq; iudicium, quando iustus cum impio punitur. *In Dominicali dominica 5. post Pentec conc. 2. nu. 27.*

Iustitia Dei, & de eius erga nos vindicta punitione, & suppliciis, vide verbo, supplicia Dei.

IVSTVS.

IVsti pauci: mali plurimi. *In communi vnius mart. conc. 1. num. 1.*

De iustis detractio, vide detractio.

Iustorum opera, vide, opera.

Iustorum timor Dei, vide, litera. T.

Iusti sunt qui tot Dei seruitio sunt dicati. *3. Quadr. dominica quinquagesima. nu. 5.*

In iusti domo omnes in seruitio Dei occupantur, secus in domo impij. *2. Quad. dominica in Ramis, nu. 30.*

Iustus à peccatoribus insidiatur, & odio habetur: & quare. *3. Quadrag. dominica in Passione fer. 3. nu. 10. vbi latè.*

Et eius præsentia maximè onerosa est malis. *Dominica 3 Aduent. conc. 1. nu. 10.*

Quando iustos alicui oppido Deus elargitur, maxima misericordia cum illo vtitur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistæ, nu. 4. vbi latè.*

Sæpè cum iustus cogitat Deum ipsum nõ audire, & abesse; tunc maximè adest, & audit. *4. Quadragef. dominica Resurrectionis fer. 2. nu. 6.*

Iustorum animas vi quadam vehementissima

§. IVSTORVM CONDITIONES, *proprietates, & mores.*

proprium. *In proprio Sanctorum conc. S. Ioseph num 16.*

Iustorum est iniurias eis irrogatas excusare potius, & minuere, quam augere. *4. Quadr. Domin. in Ramis nu. 13.*

Iusti maxima gloria afficiuntur propter aliena peccata. *1. Quadr. Dominica in Passione fer. 5. num. 22.*

Iustorum est aliorum peccata minuere, & excusare, sua vero grauissima esse ducere. vice versa peccatores faciunt. *In Aduent. conc. 2. conuersionis Pauli numer. 18. & in Dominicali dominica 8. post Pentecost. concio. 1. numer. 20.*

Iusti ita viuant, vt interius, & exterius eorum iustitia illucescat. *In Aduent. Dominica 5 post Epiphaniam conc. 2. numer. 25. & in Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam conc. 1. num. 15.*

Iustus de nullo male iudicat, sed de omnibus bene cogitat. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. num. 35.*

§. *DIVINA PRIVILEGIA QVIbus iusti gaudent: ipsorumq; excellentia & dignitates.*

IVsti omnes etiam in hac vita sunt beati. *In communi plurim. mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. num. 14*

Iusti omnes quamuis humilis conditionis sint, quam illustres sint in Domino. *In communi Doctorum conc. 4. nu. 18.*

Deus iustorum causam propriam efficit. *In Aduent. conc. 2. Stephani nu. 20.*

Iustus est lex. *In communi Doctorum conc. 4. nu. 18. vbi latissimè.*

Iustus est verè, & absolutè magnus: & quare. *In communi Doctorum concio. 4. numero 30.*

Iusti maxima tranquillitate, securitate, gaudio, fiducia, & pace perfruuntur. *In communi confess. non pontif. Euangel. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 3. & in proprio Sanctorum conc. S. Ioseph. nu. 15 & ibi conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 19. & 4. Quadr. conc. quinquag. nu. 14 & 4. Quadr. Dominica in Passione nu. 28. vbi latè.*

Propter iustorum orationes elargitur Deus bona, & temporalia, & spiritualia. *1. Quadr. Dominica 3. feria 5. num 16.*

Iusti sunt veri reges. *4. Quadrag. Dominica in Ramis num 17. & numer. 28. & in Dominicali domin. 14. post Pentecost. conc. 1. numero 8.*

Iustus indies melior efficitur. *1. Quadr. dominica 4. nu. 14.*

Iustorum priuilegium est nil timere aut trepidare. *3. Quadr. Domin in Passione nu. 19. & in proprio Sanctorum conc. vna S. Ioseph. nu. 15. & ibi conc. 4. Incarnat. nu. 9.*

Et nulla necessitate superari. *3. Quadr. Domin. in Passione fer 6. nu. 21.*

Iustorum Deus paternam curam habet. *4. Quadr. Dominica Resurrectionis fer. 2. nu. 2. & in Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. nu. 26.*

Iustorum animas tanti Deus æstimat, vt eas in manu sua retineat: nec vllo vnquam tempore ab eis oculos amoueat. *In proprio Sanctorum conc. vna. decollationis Baptistæ num. 7.*

Iustos Deus tantum honorat, & æstimat, vt suam potentiam, virtutem, sapientiam & bonitatem, insuper, & nomen suum eis communicet. *In proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli nu 9 & in Aduent. Domin. 1. post Epiphaniam conc. 3. nu. 11.*

Iusti felicissimus status à Psalmista depictus consideratur, & declaratur. *Dominica 2. Aduent. conc. 2. num 30.*

Iustorum intercessione plurima bona mali recipiunt. *In proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistæ nu. 15.*

In iustis quam de assueto Deus venit, quamque fortiter sunt cum Deo iusti ligati. *In proprio Sanctorum conc. 3. die sancti Pente. num. 17.*

Iustis tantum Deus defert honorem, eorumque sibi exhibita ministeria tanto æstimat, vt nullum eis nomen inuenire videatur. *In proprio Sanctorum conc. 2. D. Francisci nu. 26. vbi latè.*

Propter iustos glorificatur Deus: & quare. *3. Quadr. Domin. 4. fer. 6. nu. 18.*

Iusti soli veris gaudijs etiam in hoc seculo fruuntur. *3. Quadrag. Dominica in Passione feria 4. num. 20.*

Iusto-

Iustorum nunquam Deus obliuiſcitur: imò tunc maximè illis adeſſe ſolet, cum minus id illi cogitant *In proprio Sanctorum conc. vna S. Ioſeph. num. 23.*

Iuſti ſoli viuunt, mali autem etiam viuentes moriuntur. *3. Quadrag. Domin. 1. feria 6. num 22.*

Iuſti honorem quanti Deus æſtimet. *In proprio Sanctorum conc. vna S. Ioſeph. nu. 6.*

Cum in iuſtis Deus ſit: ſtatim eorum bonitas manifeſtatur, & innoteſcit omnibus *3. Quadr. Dom. 1. fer. 5. num. 6.*

Iuſtus nulla re quæ illi accidere in hac vita poteſt, deterretur: mali autem leuiſſima quaque re turbantur. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis nu 9.*

Iuſti ſunt veſtes, & ornamenta Eeclefiæ: imò & ipſius Chriſti. *In proprio Sanctor. conc. 1. Inuentionis crucis num. 23.*

Iuſti anima vera, & perfecta pulchritudine prædita eſt. *In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ ad Niues nu. 31.*

Iuſtorum maximum priuilegiũ eſt Deum cum illis familiariſſimè conuerſari. *3. Quadr. Domin. 3. fer. 2. nu. 28.*

Nihil eſt in iuſto quod Deus permagni non æſtimet. *In Aduent. Domin. 6. poſt Epiphaniam conc. 1. nu. 17.*

Si Deus efferri ac ſuperbire poſſet, vnius iuſti ſanctitas ei elationis atque ſuperbię eſſet occaſio. *In Aduent conc 3. Purificationis B. Mariæ num. 20.*

Pluris Deus facit eſſe Dominum alicuius animæ iuſtæ, quam totius cœli, & terræ. *In Dominicali domin. 18. poſt Pente. conc 1. nu. 9.*

Iuſtus etiam dormiendo Deo placet. *3. Quadr. Domin. 2. fer 3. nu. 7.*

Iuſti ſunt Dij. *3. Quadrag. Domin. 3 fer. 2. num. 26.*

§. *IVSTORVM LABORES, PERſequutiones, contradictiones, & tribulationes.*

IVſtos tribulationibus, fame, perſecutionibus, & laboribus affligi Deus in hac vita permittit magis quã peccatores, quia illos in maiori dignitate conſtituere vult. *In proprio Sanctorum concio. 3. Petri & Pauli numero 27.*

Et quia nulla iuſtorum perſecutio aut afflictio in ipſorum detrimentum reſultauit: ſed potius hæ omnes anguſtiæ maiori illis gloriæ fuerunt: & ex his locupletiſſimas coronas compararunt. *In proprio Sanctor. conc. 3. omnium Sanctorum nu. 28. in Aduent. conc. 1 Stephani num. 2. & ibi conc. 2. Epiphaniæ num. 25. & ibi Dominica 5 poſt Epiphaniam conc 1. num. 31. & Domin 2. Aduentus conc. 1. num. 6 & 3. Quadr. Dominica 2 feria 5 num. 26. & in Dominicali domin. 4. poſt Pentecoſt. conc. 2. nu 13. & in communi Apoſtolor. conc. 4. nu. 21. & 24. vbi latè.*

Et quia hac via itur in cœlum. *In proprio Sanctorum conc. 2. Aſſumptionis B. Mariæ nu. 18.* De quo vide plurimas remiſſiones verbo, gloria.

Et ne humanas res ament. *In Aduent. conc. 1. Stephani nu. 8.*

Et vt experimento cognoſcerent iuſti, quid fuerit Chriſtus eorum cauſa perpeſſus. *In communi Apoſtolorum conc. 4. numer. 21. & 24.*

Et propter maiorem ipſorum vtilitatem. *In Aduent. Domin. 1. infra octauam Natiuit. nu. 31. & ibi conc. 1. Stephani num. 5.*

Et ad experiendum, & probandum illos. *In Dominicali dominica 3. poſt Paſcha conc. 1. nu. 23. & ibi Dominica infra octauam Aſcenſionis conc. 5. nu. 4.*

Et vt maioris inde meriti ſumatur occaſio. *In Aduent. conc. 1. Natiuitat. nu. 12.*

Et ne vlla re retardari poſſint. *In Aduent. conc. 1. Stephani nu 8.*

Et vt cœleſtis quies videatur trãſacto iam labore ſuauior. *In Aduent. conc. 1. Stephani num 8.*

Et vt ſic in cognitionem ſuæ miſeriæ iuſtus deueniat. *In Dominicali domin. 3. poſt Paſcha conc. 2. nu 6.*

Et vt ardentius cœlum exoptantes maiori odio ſecularia omnia deteſtentur. *In communi vnius martyr. tempore Paſchali conc. 1. numer. 22.*

Et vt eximia iuſtorum virtus clarius illuceſcat. *In Aduent. Dominica 5. poſt Epiphan. conc. 2. nu 13.*

Et quia eorum iuſtitiam non temporalibus,

libus, sed æternis præmijs vult Deus persoluere. *In Dominicali domin. 20. post Pentecost. conc. 2. nu. 42.*

Et quia tribulationibus, & persecutionibus amplius in Dei amore exardescit iustus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ num. 4.*

Hos iustorum labores non solum in cœlo, sed etiam in terris Deus sæpissimè persoluit. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 2. num. 23.*

Affliguntur hic iusti, vt postea regnent in cœlo, triumphant hic mali, vt æterna patiantur tormenta. *Dominica 2. Aduent. conc. 3. nu. 2. & 5.*

Iustos asperrimè, peccatores suauissimè Deus tractat, ne illi superbiant, isti desperent. *5. Quadr. Dominica Passionis fer. 5. nu. 2. & 5. vbi latè.*

Nunquam Deus finit iustorum persecutionem eo deuenire, vt eos peccare faciat, aut in desperationem, aut in patientiam cadere. *In Aduent. conc. 1. Dominica infra octauam Natiuitatis nu. 31.*

Deus non à corporalibus, sed à spiritualibus plerunque incommodis iustos liberat. *In proprio Sanctorum conc. vna, decollationis Baptistæ nu. 2. vbi latè.*

Tunc iusti animæ indulgent, cum corpus asperè tractant. *In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis num 21.*

Iustorum persecutiones persecutoribus ipsis detrimento esse solent. *Dominica 2. Aduentus concio. 2. numer. 13. & in Dominicali dominica 24. post Pentecost. conc. 1. numero 32.*

Mundus & eius asseclæ non tantum Christum oderunt, & cruci affixerunt: sed ipsius etiam amicos, & sectatores modo persequuntur, & crucifigunt. *In Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 3. nu. 12.*

Iusti in medio laborum spiritus gloria & dulcedine perfruentur. *In proprio Sanctorum num. 18. & in Dominicali domin. infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 15. & conc. 2. numer. 13.*

Et interiori consolatione, & lætitia. *In communi plurimorum martyr. Euangel. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. num. 12. & in Dominicali dominica 14. post Pentec. conc. 1. nu. 25.*

Labores quos iusti pro gloria pertulerunt, eis peculiaris gaudij erunt incitamento: & tristitia iustis in gaudium, & æternam requiē conuertetur. *In Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 2. nu. 24. vbi latè, & ex professo, & conc. 3 sequenti nu. 13.*

Econtra verò impijs, voluptates in æterna tormenta conuertentur. *In Dominicali dominica 3 post Pascha conc. 2. nu. 38.*

Iusti in medio tribulationum quam securi sunt, & quam protecti à diuina misericordia. *In communi plurim. mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 22.*

Omnes iustorum labores quos in hac vita patiuntur breuissimi sunt: gaudia autem, quę propter ipsos consequuntur æterna. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 2. num. 18. vbi latissimè: & 3 Quadr. Sabbatho post Dominicam Passionis nu. 22. & 4. Quadr. Dominica 2 num. 18. & in proprio Sanctorum conc. vna S. Ioseph nu. 24. & in Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 3 nu. 14.*

Iustos maximam patientiam habere est necessarium ad perferenda odia, quæ ob honoris Dei defensionem, & deprauatorum morum reprehensionem in eos concitantur. *Dominica 2. Aduent. conc. 2 nu. 4. & in communi Euangelistarum conc. 4. nu. 8.*

Quando iustum in hac vita afflictum vides, tu qui peccator es, plorare, & de conuersatione tua cogitare debes. *Domin 2. Aduent. conc. 3. nu. 6. vbi latè.*

Iustorum labores quam largiter Deus exoluit. *In communi plurimor. mart. Euangel. Si audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 26 & in communi plurim. mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. num. 12 & 2. Quadrag. Dominica 2. feria 5. numer. 28. & in Dominicali dominica 20. post Pentecost. conc. 2. numero 43.*

Iusti ex omnibus tam prosperis, quam aduersis vtil tatem sibi percipiunt. *In Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 7.*

Iustos qui persequuntur quam malum finem habeant. *3. Quadr. Domin. 2 feria 2. numero 15.*

Iusti vita perpetuum hic est captiuerium,

pro

pro quo in alia vita fœlici redemptione, ac libertate perfruetur. *Dominica 2. Aduent. conc. 3. num. 17.*

Ab initio mundi, sicut nostris etiam temporibus mali iustos persequuti sunt ob maiorem malorum condemnationem & maiorem iustorum coronam. *In Aduent. conc. 1. Stephani nu 12. & in communi Euangelistarum conc. 4. nu. 8 & in Dominicali domin. 24. post Pente. conc 1. num. 30.*

Iustos prædestinatos solet Deus in hoc sæculo punire, præscitos vero impunes relinquere: & quare. *In communi vnius mart. tempore Paschali conc. 1. nu 20.*

Quam necessarium sit iustos laboribus, & persecutionibus, tanquam mallei ictibus contundi. *In Aduent. concio. 1. Stephani numero 4.*

Quibus vijs mundus conatur destruere iustos, eisdem Deus eos erigit, & magnificat. *In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 3. nu. 3.*

Plurima Deus artificia excogitat, vt iusti persecutiones, & labores patiantur. *In Aduen. conc. 2. Epiphan. nu. 25.*

Iustorum gaudia, & indulgentiæ quibus Deus illos consolatur, superant labores quibus illos affligit. *4. Quadr. conc. quinquagesima nu. 35.*

Proprium est iustorum, & Dei electorum labores pati. *In communi Apostol. conc. 3 num. 23. vbi latè.*

Iusti tam placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt, totque sunt ipsorum labores, vt non solum hominibus verum etiam Angelis admirationis spectaculum facti sint. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 1. num. 14.*

Persecutiones quibus mali iustos affligunt quantum illi prosint. *In Aduent. conc. 1. Stephani num. 5.*

Hæc cum intelligerent iusti aduersitates omnes singularia Dei beneficia esse existimabant. *In Aduent. conc. 1. Stephani nu 7.*

In tribulationibus iusti purgantur, & perficiuntur, mali autem eisdem consumi, & absorberi solent. *In Dominicali domin. in Albis conc. 3. num. 2. & ibi dominica 18 post Pente. conc. 1. nu 32.*

Labores, & verbera iustorum Deus dulces reddit. *1. Quadr. fer 3. Resurrectionis nu. 10. & 1. Quadr. Domin. 1. nu. 24. & Dominica 2 nu. 8 & 2 Quadr. conc. quinquagesim. num. 36. & 3. Quadr. 1. Dominica Passionis feria 4 num. 20. & 4. Quadrag. fer. 4. Cinerum nu. 27. & in communi plurimorum mart. Euangel Descendens Iesus, &c. conc. 3 numer. 12. & numer. 16.*

Iusti in ipsismet laboribus suauitatem, & delectationem reperiunt. *In communi vnius mart. Euangel. Si quis vult, &c. conc. 2. numero 8.*

Iusti, & electi ex laboribus vtilitatem accipiunt, præsciti vero duritiem, & obstinationem. *In Dominicali dominica 9. post Pente. conc. 3. num. 6. & ibi Dominica 23. conc. 2. numero 40.*

Tribulationes, & afflictiones iustis dulcissimæ & suauissimæ videntur. *4. Quadr. conc. in Cœna nu. 17. & in communi plurim. mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nu. 12. & nu 16.*

Sicut tribulationes malos sua impatientia submergunt: ita iustos sua patientia ad maiorem perfectionem, & meriti gloriam extollunt. *In Aduent. Domin. infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 32.*

Iusti in persecutionibus, & afflictionibus non deficiant cum certum sit, quod etsi diabolus eiusque ministri potentissimi sint, plus eos facere non posse, quam sibi à Deo fuerit concessum. *In Aduent. Domin. 3. post Epiphaniam conc. 3. num. 15.*

Amplificabitur hic locus ex verbo tribulatio: vbi nonaginta duas rationes collegimus ad labores, persecutiones, & afflictiones patienter sufferendas.

Iustorum mors, vide verbo, mors §. mors iustorum.

§. IVSTORVM PECCATA *defectus, & imperfectiones.*

IVstorum est nonnunquam peccare, sed in peccatis non perseuerare. *4 Quadr. Dominica in Passione fer. 4. nu. 15.*

Iustos permittit Deus peccare, & in aliquas

quas imperfectiones incidere: vt ipsi se humilient. *In Aduent. conc. 2. nu. 11.*

Et ne quando nos cadimus desperemus. *In Aduent. conc. 2. nu. 11.*

Et ne in superbiam corruant. *In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis numero 7.*

Et ad maius ipsorum bonum, & emolumentum. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis nu. 14. vbi latè, & ibi conc. 1. Magdalenæ.*

Et vt infirmitatem suam cognoscant. *In Aduent. conc. 3. Conceptionis Beatæ Mariæ num. 8.*

Et vt magis pelluceat eius misericordia eis indulgendo, & ex maximis peccatoribus magnos sanctos efficiendo. *In proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenæ nu. 6.*

Iusti non solum scelera quę ipsi patrarunt, sed proximorum etiam peccata lachrymantur. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 3 nu. 4. & 1. Quadr. Dominica in Passione, feria 5. num. 22. & in Aduent. conc. 1. Stephani num. 11.*

Iusti peccata sua, & non aliena intuentur, & curant. *1. Quadrag. Dominica 3. feria 4. numer. 17.*

Nec de alienis peccatis loquuntur. *3. Quadr. Dominica 3. feria 5. num. 27.*

Ne miremur in iustis aliquas esse imperfectiones & defectus. *In Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ num. 7. & 4. Quadr. Dominica 2. num. 8. & in communi virginum conc. 4. num. 23.*

Iustus nullam culpam exiguam esse reputet. *In communi Sanctarum mulierum conc. 4. num. 18.*

Iusti gaudent ipsorum imperfectiones & infirmitates ab omnibus sciri, vt plus gloria Christi qui eorum infirmitates curabit sublimetur. *In Aduent. concio. 1. Thomæ numero 3.*

§. *IVSTORVM VIRtutes.*

IVstus de virtute in virtutem progreditur. *1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 4. numer. 14. & Dominica 2. Aduent. conc. 2. numer. 31.*

Iustis virtuosa vita quasi naturalis est, vitiosa vero quasi violenta. *In Dominicali domin. 2. post Pascha conc. 2. num. 23.*

In iusto virtutes exteriores ab interioribus vitam, & esse accipiunt. *3. Quadr. Domin. 3. fer. 4. num. 26.*

Iusti non solum interna, sed externa etiam sanctitate præditi sunt: ita vt vultu ipso, & aspectu virtutem præ se ferant. *In proprio Sanctorum concio. 4. Inuentionis Crucis numero 2.*

Iusti quanto maiorem ex contentione notitiam bonitatis Dei consequuntur, tanto plus virtutes suas operaque imperfectiora reputant. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. num. 6.*

De iustorum obedientia, patientia, misericordia, humilitate, & alijs virtutibus, vide singulas sigillatim in suis proprijs locis.

L.

LAbores, vide tribulatio. Et ad labores patienter tolerandos centum rationes, & considerationes ex omnibus authoris operibus decerptas collegimus verbo tribulatio.

LACHRYMÆ.

LAchrymis inuincibilis Deus vincitur. *1. Quadrag. feria 5. Resurrectionis numero 18.*

Lachrymæ è corde contrito procedentes ita efficaces sunt, vt eis regno cœlorum vis inferatur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalenæ num. 9.*

Lachrymas elegantissimum esse apud Deum sermonem. *2. Quadr. Dominica Passioni fer. 5. nu. 27.*

Lachrymæ consequuntur misericordiam, & consolationem à Deo. *2. Quadr. feria Resurrectionis nu. 12.*

Lachrymæ peccatorum quocunque tempore acceptissimæ. *3. Quadr. feria 5. Dominica Passionis nu. 19.*

Lachrymas profundunt serui Dei propter multa s,

multas causas, quas vide *in communi plurimorum martyr. conc. 3. numer. 2. & in proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 32.*

Lachrymæ Deo gratissimæ sunt, quæ profunduntur in detestationem peccatorum, siue alienorum, siue proprium. *In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum numero 22.*

Lachrymas profundere debemus pręcipue propter mala culpæ, non propter mala pœnæ quæ nobis accidunt. *In Aduent. Domin. 4. post Epiphan. conc. 2. nu. 29.*

Lachrymæ sunt vnum ex præcipuis eius ac singulare remedium, vt coram Deo quis exaudiatur. *In Dominicali domin. 5. post Pascha conc. 2. nu. 28.*

Proximorum calamitates, & peccata, sicut nostra lugenda sunt. *In Dominicali domin. 9. post Pente. conc 1. nu 14.*

Lachrymæ, vide etiam pœnitentia.

Laurentij laudes, vide *in communi vnius martyr. Euangel. Amen dico vobis concio. 6. num. 26.*

LAVS DEI.

AD laudes Deo reddendas omnes creaturæ nos inuitant. *1. Quadr. Dominica 4. num. 1.*

Ad laudes Deo reddendas sumus creati. *1. Quadr. Domin. 4. fer. 4. nu 16.*

In laudibus Deo reddendis omnes cuiusque status, & conditionis occupari debent. *1. Quadr. Dominica in Ramis nu. 21. & 3. Quadrag eadem Domin. nu. 13 & Quadrag. eadem Dominica nu. 8.*

Assiduè Deum laudare, & incessanter gratias agere debemus propter omnia beneficia in nos collata. *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc. 1. num. 35. vbi latissimè.*

Laudare Deum est munus quod omnes in cœlo exequuturi sumus. *3 Quadr. Domin. in Ramis num. 24.*

Laudes Deo reddere est medium ad hoc, vt impleamur Spiritu sancto. *In proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci nu. 6.*

Laus pretiosior apud Deum est magnificare cum silentio, quodam & qualiter hoc fiat, vide & nota. *3. Quadrag. Dominica in Ramis num. 26.*

Laudum diuinarum frequentatio, & earum cum feruore & spiritu redditio est Deo gratissima. *In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci num. 1. & ibi conc. 3. Visitationis B. Mariæ num. 16.*

Laudes malorum Deus contemnit. *In Aduent. conc. 1. infra octauam Natiuitatis numero 36.*

Laudibus Angelorum summopere gaudet Deus. *3. Quadrag. Dominica in Ramis numero 28.*

Ad laudes Deo reddendas simul Christianos conuenire antiquissimum est. *3. Quadr. Dominica in Ramis num. 30.*

Antequam Deum laudare incipiamus purificanda est conscientia, vt nostras Deus laudes recipiat. *In Aduent. conc. 1. infra octauam Natiuitatis numero 36. & in Dominicali dominica 18. post Pentecost. concio. 2. numero 39.*

Deus à nobis laudari sæpissimè vult, & præcipit, non propter suum sed propter nostrum commodum. *In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 6. vbi ex professo.*

Laudes Deo reddere est vnum ex exercitijs quod plus efficit, vt anima lucretur coram Deo. *In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 7.*

Vt laudes, quas Deo reddimus valde meritoriæ, & Deo acceptiores sint, de qualibet excellentia quam in Deo, laudantes confitemur, debemus magis lætari, quod Deus illam possideat, quam si nos eam haberemus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 28.*

Laus Dei exterior quæ ex spiritus feruore dimanat, causatur ex singulari lætitia interiori illius qui laudes decantat. *In proprio Sanctorum conc. 3. Visitationis B. Mariæ numero 17.*

Inter alia quæ ad laudes Deo reddendas nos mouent, vnum est conscientiæ puritas, & à peccatis quæ antea homo committere solitus erat, se liberum ereptumque cernere. *In proprio Sanctorum conc. 4. Visitationis B. Mariæ num. 2. vbi latè.*

Laudes Deo reddere est vnus ex præcipuis affectibus animarum sanctarum. *In proprio Sanctorum concio. 2. Mariæ ad Niues nu. 15.*

Non satis est iustis laudare Deum cum alijs in communi, sed vnusquisque in particulari huic sancto beneficio incumbat, & in eo perseueret. *In proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu. 12.*

Laudes diuinæ sunt prętantissimi quidam amoris actus. *In proprio Sanctorum conc. 3. D. Francisci nu 1.*

Laudes Dei sunt decantandæ quanto possimus feruore, ac deuotione. *In proprio Sanctorum conc. 3. D. Francisci num. 16.*

De his laudibus, & precibus diuinis, vide aliqua quæ huc spectant in verbo, oratio vocalis.

Si honor, & gloria Dei augmentum posset capere, iustorum laudibus illud acciperet. *In Aduent. Domin. 6. post Epiphaniam conc. 2. numer. 25.*

Peculiaris locus ad laudandum Deum est templum. *In Dominicali domin. 9. post Pente. conc. 2. nu. 31.*

Quia fidem mortuam habemus ideo munera, & beneficia à Deo accepta non proclamamus, & glorificamur. *In Dominicali dominica 11. post Pente. conc. 2. nu. 37.*

Hunc modum laudandi Deum vocibus, & canticis Iesus Christus nos docuit. *In Dominicali dominica 15. post Pente. conc. 2 numer. 32. & hoc exercitio Paulus vsus est ibidem nu. 33.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, gratiarum actio, vbi plurima inuenies quæ huc pertinent.

LAVS HVMANA.

In laudibus humanis prudentia, & temperantia est necessaria vt prosint, & non noceant. *In Dominicali domin. 12. post Pente. conc. 1. nu. 8.*

Laus virtuti, & virtutis studioso de iustitia debetur. *In Dominicali domin. 12. post Pente. conc. 1. num. 3.*

Qui laudat peccatorem facit contra iustitiam distributiuam. *In Domin. 12. post Pente. conc. 1. nu 3.*

Non laudatur nec laudari potest homo propter sua sed propter aliena: propter illa scilicet, quæ Deus gratis elargitus est. *Dominica 2. Aduent. conc 3. num. 32 & in Dominicali domin. 12. post Pente. conc. 1. nu. 4.*

Laus iusto vtilis est, si verè iustus est. *In Dominicali dominica 12. post Pente. conc. 1. nu. 6. & Dominica 2. Aduent. conc. 4. nu. 33.*

Laus iustorum aliquando peccatoribus etiam prodesse solet. *In Dominicali domin. 12. post Pente. conc. 1. nu. 7.*

Laudes mali maximo detrimento sunt alijs hominibus. *Dominica 4. Aduent. conc. 1. num. 12.*

Peccatorum laudare, & eius peccata, quam perniciosum & reprehensibile. *3. Quadr. Dominica 4. feria 5. numero 12. & in Dominicali dominica 22. post Pente. conc. 1. num. 54. & 57.*

Lectio sanctorum, librorum, vel sacræ scripturæ, vide sacra scriptura.

LEX.

Legem nobis Deum statuere fuit maximum beneficium, quia illa nobis animum addidit ad Deo seruiendum: nosque illuminat, & viam ostendit, qua debemus incedere. *In proprio Sanctorum con. 1. omnium Sanctorum nu. 3.*

Lex Dei nobis aspera, & insipida videtur; quia gloriam quam per eius obseruantiam consecuturi sumus: iudiciumque, & tormenta quæ ipsorum transgressores expectant, non contemplamur. *In Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 3. nu. 19.*

§. LEGIS NOVÆ AD VETEREM comparatio, & de harum legum differentia.

Lex vetus terrena, lex gratiæ cœlestia promittit. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 5. & ibi conc. 1. diei sancti Pente. nu. 24.*

Legis Euangelicæ vis. *In communi Apostolorum conc. 3. num. 4.*

Qui in hac lege gratiæ peccat, maiora meretur supplicia, quam qui in lege scripta. *In proprio*

proprio Sanctorum conc.1. Petri & Pauli numer 16.

In lege gratiæ possunt homines ipsimet personæ filij Dei seruire,quod in nulla alia lege potuerunt. *In proprio Sanctorum con.1. Assumptionis B. Mariæ nu.3.*

Si transgressor legis Mosaicæ extra vrbem publicè lapidabatur, quam pœnam expectat transgressor legis gratiæ, ipsius Dei ore prolatæ, totque miraculis confirmatæ? *In proprio Sanctorum conc.1. omnium Sanctorum nu 8. vbi latissimè.*

Lex gratiæ eam obseruantibus est lex misericordiæ, transgredientibus est lex maioris rigoris quam vlla alia fuit. *In proprio Sanctorum conc.1. omnium Sanctorum nu. 9. vbi latè.*

Lex Euangelica erit acerrimus iudex, & terribilis testis in eos qui illam non obseruauerint. *In proprio Sanctorum conc.4. Trinitatis nu. 16.*

Lex vetus stimulus fuit peccati, quia prohibitio legis cupiditatem irritauit, & auxit. *Dominica 4. Aduent. conc.1. num.5. ibi Dominica infra octauam Natiuitatis conc.2. nu.12. & in proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis numer.10.*

Et quia peccatorum grauitas lata lege aucta est. *In proprio Sanctorum conc.4. Ascensionis nu.10. & in Aduent. conc. 2. Domin. infra octauam Natiuitatis nu. 13.*

Legis Euangelicæ præstantia. *In proprio Sanctorum conc.4. Ascensionis nu.11.*

Lex Euangelica est lex excelsior, & vltima quæ in mundo obseruatur. *In communi virginum conc.1. num.18.*

Legis Euangelicæ doctrina non tantum legi & audiri debet: sed etiam mandi, gustari & ruminari, vt sic pinguescat anima. *In Aduent. conc.4. Conceptionis Beatæ Mariæ nu.3.*

Euangelicæ doctrinæ puritas, & sinceritas, & aliarum sectarum fallacia ostenditur. *In communi vnius martyr. concio. 2. numero 3.*

Euangelica lex cum sit doctrina crucis, cur suauis appelletur. *In communi vnius mart. conc.2. num.4.*

Euangelica lex est facillima respectu legis veteris. *In communi Doctorum conc. 4. numero 27.*

Legis veteris leges præter sensum quem verba contextus indicant alium etiam habet interius latentem, ad quem recurrere oportet, vt diuinæ legis iustitia, & maiestas clarius innotescat. *In Aduent. conc. 4. Purificationis B. Mariæ nu.2. vbi latè.*

In lege gratiæ viuentes nullam habent excusationem, licet ante ipsum aliquam excusationem habuisse videantur. *In Dominicali domin.4. post Pascha conc.3. nu.15.*

Legis nouæ præcepta prius fuerunt in lege naturæ, & scripta, edita. *In Dominicali domin. 14. post Pente. conc. 1. nu.21.*

Legis præcepta, vide, litera P.

Legis cuiuslibet obseruantia, vide in verbo, præceptorum obseruantia.

Legis cuiuslibet obedientia, vide verbo, obedientia.

LEGISLATOR.

Legislator etiam tenetur seruare leges quas sancit. *In Aduent. conc.1. Purificationis B. Mariæ nu. 23.*

LIBERALITAS DEI.

Liberalitas Dei erga homines consideratur. *4. Quadr. Dominica 1. fer.3. num. 23. & in proprio Sanctorum feria 2. Pente. conc.4. n.2. & in Aduent. con.3. Natiuit. nu.8.*

Deus plus dat quam promittit. *In Aduent. conc.3. Natiuitatis nu. 13.*

Et plus quam ab eo petitur. *In Dominicali dominica 18. post Pentec. num.1. num. 28. vbi latè, & ibi Dominica 21. conc. 1. num. 52. in Dominicali dom.21. post Pent. conc.2. nu.44.*

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo, misericordia.

LIBERTAS.

Libertas cum iuuentute coniuncta certissima est plurimorum malorum occasio. *1. Quadrag. Dominica in Passione feria 5. nu.17 & 2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2. nu.7.*

Libertas plurimorum malorum fons, & origo.

origo. 1. *Quadr. Sabbatho post domin. 2. nu. 16. & 2. Quadr. eadem feria nu. 1.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, obedientia.

LIBERVM ARBITRIVM.

Liberum arbitrium per peccatum imbecillum remansit. 4. *Quadrag. Dominica 3. nu. 24.*

Cum libero arbitrio omnia peccata & virtutes, vt illis dominentur adinuicem præliantur. 2. *Quadrag. Dominica 2. feria 6. numer. 20.*

Per liberi arbitrij opera ſeipſum perficiendum Deus reliquit hominem. *In proprio Sanctorum conc. 4. Aſſumptionis B. Mariæ numero 10.*

Sub liberi arbitrij dominio Deus diuitias ſuas reliquit ad noſtram maiorem gloriam. *In communi confeſſ. pontif. Euang. Homo quidam peregre proficiſcens, &c. conc. 1. numero 14.*

Liberi arbitrij libertas, & vires, contra hæreticos probatur, & conſideratur. 2. *Quadrag. Domin. 3. feria 6. nu. 19. & 3. Quadr. Domin. 3. feria 6. nu. 16 & in communi Sanctorum conc. 4. funerali nu 2.*

Liberum arbitrium fuit homini traditum, vt cum ipſe vellet, Deificari poſſet. *In proprio Sanctorum conc. 3. diei ſancti Pentecoſt. numer. 16.*

Libido, & libidinoſus amor, vide, luxuria.

LINGVA, LINGVACES.

Linguam continere donum Dei eſt. 1. *Quadr. Domin 3. nu. 23.*

Lingua mala peior eſt inferno. 3 *Quadrag. Domin. 3. nu. 18. & Dominica in Paſſione ſequenti feria 3. num. 35.*

Cõtra linguaces proximorum ſuorum famam denigrantes. 2. *Quadrag. Sabbatho poſt Domin. 2. nu. 2. & 2. Quadr. Dominica Paſſionis feria 5. num. 13. vide etiam verbo, detractores.*

Per linguam magna ex parte declaratur integritas, & corruptio conſcientiæ. 2. *Quadr. Dominica 3 feria 6. num. 31.*

Linguæ malæ crudelitas. 4. *Quadr. Dominica in Paſſione nu. 23.*

A Deo ſummis precibus exorare debemus, vt linguam noſtram gubernare dignetur. *In proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptiſtæ num. 14.*

Vt lingua verba vitæ loquatur, prudentia, & ſapientia duci neceſſe eſt. *In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli nu. 3.*

Linguam coercere quam ſit neceſſarium. 2. *Quadrag. Dominica Paſſionis feria 3. numer. 13.*

Lingua iniqua quot, & quantas ſtrages faciat. *In proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli nu. 8. vide etiam detractor.*

Etſi multi ſint liberales, multi caſti multi miſericordes, &c. pauciſſimi tamen ſunt linguam compeſcentes. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 3.*

In lingua frequentius, quam in alijs delinquimus: nam cætera peccata, non ita ad manum ſunt, ſicut peccata linguæ. *In proprio Sanctorum concio. 1. Beatæ Mariæ ad Niues numer. 4.*

Licet lingua facilis ſit ad detrahendum, & maledicendum, vulnus tamen quod infligit non facilè, ſed difficillimè curatur. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 4 & in Dominicali domin. 18 poſt Pente. conc. 2. nu. 31. & ibi Dominica 22. conc 1. nu. 24.*

Ad linguę morbum remedium eſt frænum ipſi inijcere: & alijs non loqui quod quis ſibi loqui non vult. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 5.*

Quod linguam det nobis Deus, qua proximis noſtris prodeſſe poſſimus, ardenter deſiderare, & efficaciter deprecari debemus. *In proprio Sanctorum feria 3. Pentecoſt. conc. 1. numer. 9.*

In ſermone oſtendit vnuſquiſque quod intus latet. *In proprio Sanctorum conc. 3. viſitationis B. Mariæ nu. 16.*

Linguam vix eſt qui frænare poſſit. *In Dominicali dominica 18. poſt Pente. conc. 2. numero 30.*

Lingua in homine eſt vna ex debilioribus eius partibus, & per quam ipſum ſolet dæmon expugnare, & frequentiſſime ſuperare. *In Do-*

In Dominicali dominica 22. post Pente. conc. 1. num. 19.

Linguam domari difficile. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 1. nu. 26.*

Linguæ custodia, & silentium quam vberes fructus ponat. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 1. nu. 31. & 34.*

Inter ea quæ in homine ad peccandum magis parata sunt, vnum est lingua. *In Dominicali dominica 22. post Pentecost. conc. 2. numer. 17.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, detractores, vbi plurima inuenies, quę huic spectāt vide etiam in verbo, secretum.

Litania, vide verbo, oratio vocalis.

LITES.

Lites vix sine odio, ac Passione proximorum sunt. *2. Quadrag. Dominica 4. feria 6. num. 3.*

Lites inter fratres quam execrandæ. *2. Quadr. Domin. 4. fer. 6. num. 2.*

Hæc negotia corporalia, quam sint animæ periculosa, & nociua. *In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu. 3.*

Et quam plurima damna ex ipsis eueniunt hominibus. *In Aduent. conc. 4. Thomæ nu. 2. & in Dominicali domin. 20. post Pente. conc. 1. num. 34.*

Homines his terræ negotijs dediti, rebus diuinis idonei non sunt. *In Aduent. conc. 4. Thomæ num. 8.*

Lucæ laudes, vide in communi Euangelistarum *conc. 2. nu. 27.*

LVDVS.

Ex ludis, & iocis ad seria, & inde ad grauissima damna deuenitur. *4. Quadr. cōc. quinquagesimæ nu. 33.*

LVXVRIA.

Propter luxuriæ vitium pauci ex adultis saluantur. *1. Quadrag. Dominica 4 feria 3. num. 23.*

De luxurię tentationibus rara est victoria. *3. Quadr. Domin. 3. fer. 6. num. 29. in Aduent. conc. vna Agathæ nu. 32.*

Luxuria ratio tenebrescit, & obcæcatur, atque mens: & totus homo peruertitur. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 14 & 2. Quadr. Sabbatho post Domin. 2. nu. 15. & 3. Quadr. Dominica 3. fer. 6. nu. 29. & in cōmuni conf. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc 2. nu. 14. vbi latè, & in Dominicali dom. 3 post Pascha conc. 3. num. 7 & Domin. 2. Aduent. conc. 1. nu. 12. vbi latè: & 2. Quadr. Dominica Passionis fer. 6. nu. 22. & in Dominicali domin. 2. post Pente. conc. 2. nu. 6.*

Luxuriæ vitium idololatrare facit. *In communi virginum conc. 1. nu. 11. vbi latè.*

Qui luxuriæ assuefiunt sero emendantur. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. numer. 15.*

Quam turpe infame, & bestiale sit. *3. Quadra. Sabbatho post Dom. 2. nu. 18. & 1. Quadr. Sabbatho post Domin 3. nu. 13. vbi latè, & in communi virginum conc. 1. num. 12.*

Luxuria præcipuè per oculos ingreditur. *1. Quadr. Sabbatho post Domin. 3. num. 19. & 2. Quadr. ead fer. n. 6. & 3. Quadr. Sabbatho post Domin. 2. nu 12. & Domin. 2. Aduent. conc. 2. nu. 6. vbi diffuse, & conc. 3. sequenti nu. 16.*

Et plerunq; per auditum. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3 nu. 23.*

Luxuria iter præbet ad alia plurima vitia. *In communi virginum conc. 2. nu. 14.*

Luxuria vitam abbreuiat. *In communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 16.*

Et non minus ac ebrietas homines cæcos, & amentes reddit. *Dominica 2. Aduent. conc. 1. nu. 12. vbi latè.*

Et ad resistendum infirmiores. *Domin. 2. Aduent. conc. 2. nu. 7.*

De luxuriæ peccatoribus quantam Deus vindictam sumat. *1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 24. & in communi virginum conc. 2. num. 15.*

Et seuerissimè solet Deus punire hoc vitium. *Dominica 2. Aduent. conc. 1. num. 14. & ibi conc. vnica Agathæ nu. 2.* vbi plurimis id illustrat exemplis.

Et in vtroque seculo punitur *3. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam 3. numero 14.*

Alia peccata solet Deus reprehensionibus punire: hoc vero punit operibus. *Dominica 2. Aduent. conc. 1. nu. 15.*

Luxuriam in pœnam aliorū peccatorum aliquibus dominari Deus permittit. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2. num. 22. & 2. Quadr. eadem feria num. 15*

De homine carnali quodcunque malum præsumi potest. *Dominica 2. Aduent. conc. 1. numer. 16.*

Luxuriæ, & carnalium voluptatum concupiscentia multo fortior & periculosior esse solet, quam alij deprauati appetitus. *2. Quad. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 8.*

Ad luxuriam se disponunt, qui corpora sua delicate tractant. *3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2. nu. 8.*

Luxuria corpus, & animam contaminat. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 2. num. 19.*

De hoc vitio vix loqui aut cogitari licet seruo Dei. *3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. num. 10.*

Vnum ex vitijs quæ longius animam à Deo seiungunt, est turpitudo sensualis. *In Aduent. conc. vnica Agathæ num. 1.*

Luxuria omnes homines, omnium statuum aggreditur. *In Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 13.* Luxuria, vide etiam verbo, castitas.

§. CONTRA LVXVRIAM remedia.

PRimum. Ad luxurię tentationes vincendas maximum remedium est fuga. *1. Quadr. Dominic. 2. fer. 5. num. 18. & 2. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. num. 12 & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2. num. 20.*

2. Plurimum refert oculos à mulierum aspectu remouere. *Dominic. 2. Aduent. conc. 2. num. 6. vbi diffuse, & conc. 3. sequenti numer. 16. & 1. Quadrag Sabbatho post Dominicam 3. numer. 19. & 2. Quadrag. eadem fer. num. 6. & 3. Quadr. Sabbatho post Domin. 2. numer. 12.*

3. Plurimum etiam refert honestè semper loqui, & turpes conuersationes fugere. *Dominica 2. Aduent. conc. 2 nu. 8.*

4. Et corpora asperè tractare. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 2 nu. 8. & Domin. 4. Aduent. conc. 3 num 17.* vide de hoc plura verbo, carnis mortificatio.

5. Et quamlibet occasionem fugere. *Dominica 2. Aduent. conc. 3. nu. 16 & in Dominicali dominica 23. post Pentecost. conc. 1. numero 41.*

Non enim quis luxuriæ occasiones vitare contemnat, confisus in ante-acta continentia. *2. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. num. 12.*

6. Animo concipe eam cuius turpi flagras amore, corruptam, fœtidam, denigratam, & vermibus plenam: ac denique taliter, qualiter corpora alia mortua (aliàs pulcherrima) aspexisti. *In Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 3. num 8. & ibi Dominica 15. post Pente. conc. 1. nu. 37.*

7. Considera etiam quod si pulchra creaturæ Dei facies tam efficaciter cor tuum mouet, quid erit si ipsum creatorem, Angelorum gloriam, immensamque eius pulchritudinem aspexeris? & ita diuertes turpe illud desiderium. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 3 num 9.*

8. Ad luxuriam vitandam remedia sunt oratio, ieiunium, & intra domum reclusio. *3. Quadr Domin. 4 fer 5. nu. 26. vbi latè.*

9. Vt hoc vitium caueant coniugati quid facere debeant. *3. Quadr. Sabbatho post Domin. 3. nu 15. vsq. ad 23. & 3. Quadr. Dominic. 4 fer 5. nu. 25.*

10. Vt luxuriæ vitium fugiamus, debemus consulere viros spirituales, & Angelicos. *In communi virginum conc. 2. nu. 17.*

11. Spirituali suauitate gustata facile carnalis voluptas respuitur. *In Aduent. conc. vna Agathæ num. 34.*

12. Maximum etiam remedium est fugere eorum præsentiam, quorum amore accensi estis. *In Dominicali dominica 5. post Pascha conc. 1. nu. 28.*

13. Et quia citissimè hæ tuæ obscœnæ voluptates, quas tanto labore quæsiuisti finientur. *In Dominicali dominica 2. post Pentecost. conc. 2. num. 9.*

14. Mortis fræno rebellem sensualitatem com-

comprime. *In Dominicali dominica 15. post Pente.conc.2.num.24.*

15. Contra luxuriam præexcellentius remedium est sacrosanctam Eucharistiam sumere. *In Dominicali domin.23.post Pentecost. conc.1.nu.43.vbi ex professo.*

16. Maximè etiam conducit carnalem cogitationem protinus, & celerrimè proijcere. *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 1.num.42.*

17. Maximum remedium est finem huius obscœnæ voluptatis considerare. *In Dominicali domin.14 post Pente.conc.1.nu.14.*

M.

MAgistri, vide sapientes, vide parentes.

MAGNATES, POTENTES, & Principes.

MAgnatum, & potentium huius sæculi status plurimas habet peccandi occasiones. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ nu. 9. & in Dominicali dominica 2. post Pentecost. concio. 2. numer. 13.*

Magnates, & principes, quam grandi obligatione tenentur pauperes alere. *In Dominicali domin. 2. post Pascha conc.3.nu.13.*

Malitia, quæ cum potentia est coniuncta, omne scelus aggreditur. *In Aduent.conc.1.Innocentium nu.8.*

Magnates & Reges recordentur, quod quò sublimiores sunt, eo virtutibus clariores esse debent. *In Aduent. concio. 1. Conceptionis B. Mariæ num. 8.*

Magnatibus & regibus veritas adeo odiosa est, vt nemo illis veritatem dicere audeat. *Domin. 2. Aduent. conc.1.nu.9. vbi latè.*

Magnates & principes huius sæculi dum male viuunt, sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis numero 32.*

Magnatibus, & sæculi potentibus magna confusio esse debet, quod quò tēpore Deum (qui eos magnos, & potentes effecit) plurimis & horrendis sceleribus offendunt: tunc pauperculi illum collaudant. *In proprio Sanctorum concio. 2. Beatæ Mariæ ad Niues numero 14.*

Magnates sæculi antiqua consuetudine habent sermones non audire: & quare. *In proprio Sanctorum conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues num.11.*

Magnates & maiores, vt plurimum contingit magis vacuos esse gratia & lumine diuino: quia mundi gloria pleniores sunt. *In proprio Sanctorum conc. 2. B.Mariæ ad Niues num 9.*

Magnatum proprium munus est pauperes, & viduas protegere. *1. Quadr. Dominica 5. fer 5.nu.16 & 1 Quadr.Domin. 4. feria 5.nu. 3. & 2. Quadr. Dominica 1 feria 5 num.19. & in proprio Sanctorum conc.1. Trinitatis nu.25. & latissimè conc. 2. sequenti nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 3. Visitatio Beatæ Mariæ nu.27. & in Aduent.conc.1. Ioan. Euang. num.2.*

Magnatum domos non esse frequentandas, & quare. *1. Quadrag. Dominica 3. feria 5.num.2.*

Sæculi magnates quod mortem timeant. *In communi Sanctorum conc. 4. funerali numer.25.*

Contra magnates affligentes pauperes comminationes Dei horribiles. *In proprio Sanctorum conc 2. Trinitatis numer. 12. & in Aduent. concio. 2. Innocentium num 24.*

Magnates & potentes huius mundi tam fixas in terram miserunt radices, vt difficillime disponi possint ad hoc, vt honori Dei consulant, & pro eo respondeant. *In proprio Sanctorum conc.1. Beatæ Mariæ ad Niues num. 17.*

Magnatum ingens calamitas est, quia vix aliquem habent, qui eis rem bonam nuntiet. *In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 12.*

Magnates & maiores magis Dei oblitos, vt plurimum cernimus, cum maiori obligatione ad Dei memoriam habendam, quam alij teneantur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli nu. 12.*

Contra magnates quibus suo statui honorique iactura fieri videtur, nisi famulis ad quam-

quamlibet veniam exequendam abundent. *In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ numero 6.*

Magnatum potentia si in malitia sit fundata, non solum propriæ conscientiæ, verum etiam reipublicæ nocet. *In proprio Sanctorum conc. 1. Trinitatis num. 24.*

Cum magnatum potentia omnis à Deo sit, secundum Dei voluntatem ea vti, & in commodum proximorum debent: non autem, vt eos perdant. *In proprio Sanctor. conc. 4. Trinitatis nu. 2.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, prælati, & verbo, reges.

Magnates abutentes potentia, potenter à Deo puniendi sunt. *In proprio Sanctorum cōc. 1. Trinitatis nu. 25. & conc. 2. nu 11.*

Maiorum peccata semper apud Deum execrabiliora magisque exaggerata fuere. *In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ numero 24.*

Magnificentia, vide, liberalitas, & misericordia.

Maiores, vide, prælati, & magnates.

Maledici, vide detractores, & linguaces.

Malitia in actibus, vide opera.

Malum culpæ, vide, peccatum.

Malum pœnæ, vide, tribulatio.

Mandata Dei, & eorum obseruantia, vide, præcepta.

Mandatis Dei obedire, vide obedientia.

MANSVETVDO.

MAnsuetudo cœlestis, & qua vir in calamitatibus furori resistit. *In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 29.*

Qui hanc mansuetudinem habent animæ suę, domini sunt, quod est maius, quam mundi totius imperium. *In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 31.*

Te persequenti non officere, ex patientia, eidem vero proficere ex mansuetudine prouenit. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 26.*

Ad hanc virtutem conseruandam multum conducit hominem animo contemplari omnes calamitates à Dei manu prouenire. *In proprio Sanctorum concio. 3. omnium Sanctorum nu. 25.*

Mansuetudo in verbis, & locutione, corda nostra inflammata mitigare solet. *In Dominicali dominica 17. post Pentecost. concio. 2. num 31.*

Mansuetudo mundana, quæ est prompto esse ingenio, vt omnibus conformentur, hæc in iuuenibus, & virginibus maximè nociua. *In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 29.*

Mansuetudo est virtus adeo præstans, vt non solum Deo, sed hominibus etiam nos gratos efficiat. *In proprio Sanctorum conc. 2. Matth. num. 2.*

Reliqua omnia quæ huc spectant, vide in verbo, patientia.

Marci Euangelistæ laudes. vide in communi Euangelistarum *conc. 2. nu. 24.*

B. MARIA VIRGO.

SOla virgo Maria inter omnes Sanctos nullum sibi parem in virtute habet. *In Aduent. concio. 3. Conceptionis B. Mariæ num. 31.*

Maria virgo quamuis illi legi non erat adstricta, purificari voluit vt scandalum vitaret. *In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ numero 14.*

Et vt nos doceret non ea tantum nos operaturos esse, ad quæ sub mortali peccato tenemur: sed & alia etiam plura. *conc. 2. Purificationis nu. 10.*

B. Maria habuit omnes omnium aliorum Sanctorum veteris, & noui testamenti virtutes. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 24. & conc. 2. sequenti num. 12. vsq. ad 35. vbi ex professo, & in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 20.*

Et omnem, omnium aliarum mulierum tam veteris quam noui testamenti, benedictionem. *In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B. Mariæ num. 27.*

Maria virgo omnem hominum & mulierum statum decorauit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis nu. 10.*

Nil præstantius B. virgine præter humanitatem Christi Deus fecit. *In proprio Sanctorum*

uum conc. 1 nu. 23.

B. Virgo summa pulchritudine corporis fuit prædita. *In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis nu. 20.*

B. Mariæ laus, & summa omnium excellentia est, quod ipsa quæ pura mulier est, vere dicere possit: Ego mater Dei sum. *In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B Mariæ num. 30.* Et cumulus omnium Mariæ perfectionum in his verbis includitur: de qua natus est Iesus. *In Aduent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ nu. 24. & conc. 2. nu. 19. & conc. 3. nu. 16. vbi latè id probat.*

Maria virgo gratia plena per antonomasiam dicitur. *In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 20. & conc. 2. Incarnationis nu. 21. vbi plurimas adducit causas: & in Aduent. conc. 2. expectationis B Mariæ num. 6. & conc. 1. antecedeti nu. 27 & in propr. Sanctorũ conc. 1. B. Mariæ ad Niues n. 28. vbi latissime.*

Hoc nomen *Maria* post sanctissimum nomen Iesus alijs omnibus est prestantissimum. *In proprio Sanctorum conc. 1 Incarnationis num. 14. vbi multa de excellentia huius nominis Maria.*

Immaculatam virginis conceptionem, singularibus rationibus, & selectissimis sacræ Scripturæ testimonijs probat. *conc. 1. Conceptionis B. Mariæ nu. 24 vsq; ad 34. & conc. 2. nu 6 & nu. 26 vsq; ad fin. & conc. 3. nu 4. & nu 24. vsq; ad 39. & conc. 4. nu. 15. & nu. 30. vsq; ad finem, & in proprio Sanctorum conc. 3. Natiuitatis B. Mariæ nu. 17 & in proprio Sanctorum conc. 2. Visitationis B. Mariæ nu. 5.*

Contradictio Conceptionis virginis plurimum vtilitatis ipsi purissimæ conceptioni attulit. *In Aduent. conc. 1. Conceptionis numero 29.*

Mariæ virgini impressit Deus omnes eas gratias, & virtutes, quæ in cæteras omnes mulieres distributæ fuere. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 27.*

Pijssima Maria virgo fatetur, quod quia Dei mater est, auxiliari nobis omnibus debet. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ numero 9.*

Sine virginitatis *Mariæ* læsione ex ea carnem assumpsit Deus. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 2.*

Et sine virginitatis læsione illum peperit. *In proprio Sanctorum conc. 4. incarnationis numer. 24.*

Per intercessionem virginis ad opem nobis ferendam inclinatur Christus. *In Aduent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ uum. 21. & in proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B. Mariæ num. 4.*

Omnia opera, & omnes res B. *Mariæ* Deo gratissimæ erant. *In Aduent. conc. 2. expectationis B Mariæ nu. 12. & in propr. Sanctorum conc. 2. B Mariæ ad Niues nu. 33.*

Maria virgo beatior fuit Deum mente cõcipiendo, quàm ventre. *In proprio Sanctorum conc. 1. B Mariæ ad Niues nu. 22.*

Cum *Maria* virgo magis, quam omnes Angeli, & homines, propinqua sit Deo, magis etiam de eius diuina gratia, & bonitate quam illi omnes, participat. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 28.*

B. Mariæ intercessio in quacunque necessitate imploranda. *In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ ad Niues nu. 34. & conc. 1. Natiuitatis B Mariæ nu. 29.*

Nam contra omnia pericula clypeos in illa reperies. *In proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B Mariæ nu. 6.*

Piè credi potest Christum Mariæ morti adfuisse. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis Beatæ Mariæ num. 13. & ibi. conc. 4. num. 20.*

B. Mariæ corpus in corruptionem non deuenisse credimus propter multas causas. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ num. 18.*

In *Maria* virgine tanta virginitas, & virgineus candor fuit, quod solum illam intueri (licet pulchrior omni pura creatura fuerit) carnis ardores, & concupiscentias aliqualiter sedabat. *In proprio Sanctorum concio. 1. Beatæ Mariæ ad Niues, numero 31. vbi ex professo.*

Maria virgo habuit perfectissimam humilitatem: quæ in perfecta obedientia, & in exequendo promptissimè Dei voluntatem fundatur. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 36.*

Beata virgo virtutibus heroicis, & supremis meritis, meruit vt eius sacratissimi cor-

poris gloriosa resurrectio accelararetur, vt de facto fuit abbreuiata. *In proprio Sanctor. conc. 1. Assumptionis B. Mariæ nu. 40.*

Mariam virginem secum non tulit Christus cum in cœlum ascendit, quia futura erat pluribus annis magistra omnium Apostolorum, & credentium. *In proprio Sanctor. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ nu. 34.*

Beata virgo nullum diem festum, & lętum habuit, in quo simul aliqua tristitia non misceretur, dempto vno assumptionis: quæ inter festiuitates B. Mariæ primum locum tenet. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ num. 2.*

Mariæ excellentias solus Deus cognoscit, aut cui ipsi placuit illas communicare. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ num. 16. & in Aduent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ num. 5.*

In Maria virgine omnes potentiæ inferiores perpetuo rationi, & ratio Deo subiectæ erant. *In proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B. Mariæ nu. 9. vbi latissimè.*

Maria virgo ad cœlos ascendit ad placandam iram Dei. *In proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B. Mariæ num. 23. vbi ex professo.*

Maria virgo est murus noster ad fragilitates nostras à Satanicis ictibus protegendas. *In proprio Sanctorum conc. 3. Natiuitatis B. Mariæ nu. 15. & Aduent. conc. 11. expectationis B. Mariæ num. 9.*

Post Christi animam B. virgo fuit primo prædestinata. *In Aduent conc. 1. Conceptionis B. Mariæ nu. 6.*

Quod infimum, & minus perfectum in B. virgine est, excedit culmen perfectionis aliorum omnium Sanctorum *In Aduent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ nu. 4.*

Maria virgo valde misericors. *In proprio Sanctorum conc. 3. Natiuitatis Mariæ nu. 19.*

Maria virgo maximos labores, & afflictiones patientissimè pertulit. *In proprio Sanctorum conc. 3. Natiuitatis B. Mariæ numero 24.*

Mariæ virginis profundissima humilitas non ortum habuit ex confusione peccati, nullum enim habuit: nec ex timore peccandi, sciebat enim non peccaturam: sed ex tanta beneficiorum multitudine, qua se deuinctam animaduertebat. *In proprio Sanctorum conc. 3. Natiuitatis B. Mariæ nu. 32.*

Maria hortus conclusus quare dicatur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ num. 3.*

B. Virginis humilitas tam magna fuit, vt propter ipsam meruerit è congruo esse Dei matrem. *In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 24.*

Maria virgo non solùm virginitatem perpetuo conseruauit, verum illam promisit, & vouit. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis num. 15.*

Mariæ fidei præstantia consideratur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis numero 30.*

Maria optimè cœlo comparatur, cum peregrinam peccati vllius impressionem nunquam receperit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Visitationis B. Mariæ nu. 2. vbi latè.*

VirgoMaria maiorem omnibus sanctis ex Passione Christi dolorem, & ex eius resurrectione percepit lætitiam. *2. Quadr. Dominica Resurrectionis num. 10.*

Mariæ de Christi passione dolores, ex doloribus Christi conijciendi sunt. *3. Quadrag. conc. de Passione nu. 5.*

Maria magis quam omnes sancti Passionem Christi sensit. *3. Quadrag. conc. de Passione nu. 9.*

Maria martyrium maius perpessa est quam omnes alij martyres. *1. Quadr. conc. de Passione num. 25. & 4. Quadr. conc. de Passione num. 4.*

Cur Mariam mortis Christi horæ interesse Deus voluerit. *3. Quadrag. conc. de Passione numero 11.*

MARTYRIVM, MARtyres.

Martyrio Sanctorum Christus honorantur: quia ipso impletur quod eius passioni defuit. *In Aduent. conc. 2. Innocentium nu 2. & in communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 18. & in Dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. nu. 8.*

Martyres ad labores perferendos nos inuitant. *In communi plurimorum martyrum Euangel. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. numer. 14.*

Martyrum inuictum animi robur, & fortitudo profluebat à Spiritus sancti dulcedinis, & suauitatis afflatu. *In communi vnius mart. conc. 1. numero 27. & in Dominicali dominica infra octauam Ascensionis concio. 3. numero 17.*

Martyres ea quæ propter Deum patiebantur ingenti cura parui pendere, & extenuare conabantur: Deus autem maxima solicitudine ea amplificare, & exaggerare curauit. *In Dominicali dominica 3 post Pascha conc. 1. numer. 10.*

Martyres fuerunt illi innocentes quos Herodes iussit occidi. *In Aduent. conc. 2. Innocentium num. 23.*

Martyrium B. Mariæ, vide, Maria virgo.

Martyres cur mortem contemnant. *In communi Sanctorum concio. 2. funerali numero 21.*

Martyribus consolatio, & fortitudo proueniebat ex Passione Christi. *In Aduent. conc. 2. Andreæ nu. 30. & in proprio Sanctor. conc. 1. Iacobi num. 29.*

Matrimonium, & matrimonio copulati, vide coniuges, & coniugium.

MEDICI.

MEdici tenentur etiam sub pœna excommunicationis admonere ægros vt confiteantur, & Eucharistiam sumant. *3. Quadr. Dominica 4. fer. 6. num. 15. & in Dominicali dominica 18. post Pente. conc. 1. num 31.*

Meditatio rerum diuinarum, vide, contemplatio.

Memoriam beneficiorum Dei, vide gratitudo, vide, beneficia.

MENDACIVM.

MEndacia loqui, & audire volunt, qui sui ipsorum amatores sunt: & ideo mendacium est in frequentissimo hominum vsu. *3. Quadr. Dominica in Passione num. 17.*

Qui mendacium loquitur, satis apertè se iustitia carere significat: ècontra vero qui veritatem loquitur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 3. & 1. Quadr. Dominica Passionis nu. 27.*

Mendaces Deo summè dissimiles. *1. Quadrag. Dominica in Passione num. 16.*

Merita Christi, vide Christus.

Merita bonorum operum, vide opera, §. opera meritoria, &c.

Milites & duces, vide, bellum.

MIRACVLA.

MIracula quæ Apostoli, & Sancti fecerunt, non gloriam suam manifestarunt; sed gloriam & diuinitatem Christi, in quem finem fiebant. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam concio. 4. numero 2.*

Miracula Christus faciebat non deprecando, vt alij sancti, sed imperando. *Dominica 2 Aduent. conc. 1. numero 27. & in Dominicali dominica 18. post Pentecost conc. 2. numero 32.*

Miracula quæ Christus faciebat euidenter ipsius diuinitatem confirmabant. *3. Quadrag. Domin. 4. fer. 4. num. 37. & 3. Quadr. Domin. Passionis fer. 4. num. 29. & Domin. 2. Aduent. conc. 1. nu. 27. & in Aduent. Domin. 2. post Epiphan. conc. 4. nu. 2.*

Miracula Christi simul erant hominibus eximia beneficia. *4. Quadr. Dominica 1 feria 4. num. 2.*

Fructus miraculorum Christi fuit & est, homines ad fidem, amorem & obedientiam Dei trahere. *In Dominicali dominica 2. post Pente. conc. 64.*

MISSA.

MIssæ sacrificium in domibus secularium celebrari quanta sit irreuerentia. *3. Quadr. fer. 5. post Cineres numero 15.*

Missa quam reuerenter audienda. *1. Quadragesim. Dominica 4. feria 3. numero 4. & 10.*

Reliqua quæ huc ſpectant, vide verbo, Euchariſtia.

§. MISERICORDIA DEI erga nos.

Miſericordia in Deo quid ſignificet. *In communi dedicationis Eccleſiæ conc. 2. nu. 2.*

Miſericordia per antonomaſiam dicitur Dei opus in ſacris literis. *1. Quadr. Sabbatho poſt Domin 3. nu 2 & 1 Quadr. Domin. 4 fer. 4. nu. 10 & 2. Quadr. eadem feria nu. 4.*

Miſericors eſt Deus in bonos, in malos autem ſeuerus. *In cõmuni conf. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 2.*

Miſericordiæ Dei tribuendum eſt omne bonum vndecunq; nobis venerit. *1. Quadr. Dominica 2 fer. 6. nu. 11.*

Miſericordia Dei in vocandis, alliciendis, & condonandis peccatoribus conſideratur, exaltatur, & probatur *2. Quadr. Dominica 4. feria 6. nu 18 & 2. Quadr. Dominica Paſſionis fer. 4. num. 39 & conc. in Cœna ſequenti num. 4. & 3. Quadr. Sabbatho poſt Dominicam 2 nu. 31 & 3. Quadr. Dominica 2. fer. 2. nu 5. & 1. Quadr. Sabbatho poſt Domin. 3. nu 4. & 4. Quadrag Domin. Paſſionis fer 5. num. 6. & 3. Quadr. Sabbatho poſt Domin 3. num. 33 & 3. Quadr. Domin. 4 fer. 4. num. 2. vbi latè & 3. Quadr. conc. in cœna n. 29. & in Aduent. conc. 3. Thomæ num. 22 & in communi Euangeliſt. conc. 4. n. 23 & in proprio Sanctor. conc. 4. Natiuit. B. Mariæ nu 8. & 4. Quadr. Domin. Reſurrectionis fer. 2. nu. 13. & in proprio Sanctor. conc. 2. Magdalenæ nu 22 & latè in communi dedicationis Eccleſiæ conc. 2. n. 16. & in propr. Sanctorum conc. 1. Matthiæ nu 23. & ibi conc. 2. Inuentionis Crucis nu. 9. & in Aduent. conc. 1. Conuerſionis Pauli nu. 4 & in Dominicali domin. 19. poſt Pente conc. 1. nu. 33.*

Miſericordiam de peccatoribus habere Dei gloriæ competit. *2. Quadr. Domin. 1 fer. 5. nu. 12 & in Dominicali domin. 11. poſt Pente. conc. 2. num. 7.*

Miſericordia Dei in condonandis peccatoribus abyſſus vocatur, quia infinita eſt. *In Aduent. conc. 3. Thomæ nu 22.*

Miſericordia Dei erga homines exaltatur, & conſideratur. *In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 25.*

Miſericordia Deum continet, ne tam cito, & tam acriter puniat. *2. Quadr. conc. in Cœna num 4.*

Miſericordia Dei erga nos adeo magna eſt, vt etiam non rogatus, miſericordiam miſeris impendat. *In Dominicali domin. 16. poſt Pente. conc. 1. nu. 39.*

Ad miſericordiam cum nobis exercẽdam celerrime Deus accedit: ad puniendum tardiſſime, & quaſi inuitus. *3. Quadr. con. Septuageſimæ nu. 22.*

Miſericordia Dei erga nos in hoc maximè pellucet, quod nunquam nos punit niſi antea nobis minetur: vt ſi velimus pœnam euitemus. *Dominica 1. Aduentus concio. 4. numero 2.*

Ne quis miſericordia Dei abutatur, conſideret iuſtitiam Dei tam magnam eſſe ſicut eius miſericordiam: & tam cito peccatori ſupplicium aduenire, ſicut præmium. *In proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenæ num. 7.*

Quando actualiter peccantem Deus ad ſe conuertit, magis ſuam miſericordiam oſtendit. *In Aduent. conc. 1. Conuerſionis Pauli numero 5.*

Ne Dei miſericordia homines obdureſcant, mos Dei eſt, vt cum aliquod magnum beneficium pollicetur, ſeueriſſima ſtatim minetur ſupplicia. *In Aduent. conc. 2. Thomæ num. 25.*

Deus nunquam ceſſat erga miſeros homines abundantiſſimè miſericordias operari. *In Dominicali dominica 11. poſt Pente. conc. 2. num 3.*

Miſericordia Dei aliqui abutuntur malè, in illa ad peccata perpetranda confidentes. *In Dominicali domin 18. poſt Pente. conc. 1. num. 37 & Dominica 18 conc. 1. nu. 42.*

§. MISERICORDIA hominis.

Miſericordiæ definitio. *1. Quadrageſim. Dominica 4. feria 5. numero 6.*

Miſericordes non comprehendet iuſtitia diuina, & quare. *1. Quadr. Dominica 1. feria 2. num.*

opus tanquam fulcimentum, & ſuſtentaculum ne cadat. *In communi virginum conc. 1. num 26.*

Qui miſericordiam non habent maximo ſupplicio à Deo puniuntur. *3. Quadr. Dominica in Ramis num. 32.*

Cum miſericordia ſanctitas adeo eſt coniuncta, vt viri ſancti, viri miſericordiæ in ſacra ſcriptura dicantur. *3. Quadrag. conc. in Cœna num 24.*

Miſericordia erga proximos quibus de cauſis iuſtitia appelletur à Chriſto. *In communi conf. pontif. Euangel. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 15.*

Erga miſericordes mirificas Dei pollicitationes. *In Aduent. Dominica 2. poſt Epiphan. conc. 2. nu. 35. & in Dominicali dominica 18. poſt Pente. conc. 1. nu. 26.*

Quando miſericordia & ſacrificium ſimul concurrunt, quorum alterum tantum adimpleri poteſt: vult Deus, vt omiſſo ſacrificio miſericordiam exerceas. *In Dominicali dominica 16. poſt Pentecoſt. concio. 1. numero 41.*

Vna ex præcipuis virtutibus, in quibus Chriſtum imitari oportet, eſt miſericordia. *In Dominicali domin. 6. poſt Pente. conc. 2. nu. 2. & nu. 9. & in Dominicali domin. 15. poſt Pente. conc. 1. nu. 44.*

Qui miſericordia vſus fuerit, confidenter & iuſto titulo, poterit illam à Deo poſtulare: Vice verſa immiſericors. *In Dominicali dominica 6 poſt Pente. conc. 2. nu. 11.*

Vt miſericordiæ opera erga egentes proximos exerceamus nos inuicem inuitare, & congregari oportet. *In Dominicali domin. 11. poſt Pente. conc. 1. num. 8.*

Miſericordia gratiam, & alia Dei dona in nobis conſeruat. *In Dominicali dominica 22. poſt Pente conc. 2. nu. 33.*

Per miſericordiam diſponitur homo ad cæteras alias virtutes, quæ ad vitam æternam ſunt neceſſariæ. *In Dominicali domin. 22. poſt Pente. conc. 2. nu. 36.*

Miſericors maius in ſe beneficium cōfert, quam in pauperem. *In Dominicali dominica 22. poſt Pente. conc. 2. nu. 36.*

Vide aliqua, quæ huc ſpectant in verbo, charitas.

§. MISERICORDIAM à Deo petere.

CVm miſericordiam à Deo petimus quanta cum fiducia, & ſpe ad ipſum accedere poſſumus. *4. Quadr. Dominica 4 feria 6. num. 16.*

Miſericordiæ poſtulatio quantum ſit Deo acceptabilis, & quam facile ab ipſo hoc miſericordiæ donum conſequamur. *2. Quadr. Dominica 1. feria 5. num. 8.* Miſericordiam vult Deus, vt audacter ab ipſo expoſcamus quantumuis plurima ab ipſo receperimus beneficia. *3. Quadrageſim. Dominica 3. feria 2. num. 2.*

Miſericordia nunc, & ſemper confidenter à Deo petenda eſt. *In Dominicali domin. 13. poſt Pente. conc. 2. nu. 18. & 21.*

Cum miſericordiam à Deo poſtulamus, petimus vt leges, quas contra peccatores, qui mandata ſua tranſgrediuntur ſanxit, frangere dignetur. *In Dominicali domin. 13. poſt Pente. conc. 2. num. 12.*

Si vt oportet miſericordiam à Deo poſtules ſine dubio concedet, at non pro te ſed pro vnigeniti filij ſui meritis. *In Dominicali domin 13. poſt Pente. conc. 2. nu. 23.*

Inſtantes à Deo miſericordiam petamus, quamuis enim ea indigni ſimus, eius tamen miſericordiæ viſcera commouebimus. *In Aduent. conc. 2. Andreæ nu. 16.*

§. CONTRA IMMISERICORdes, crudeles, & tyrannos.

PRopter tyrannidem, & crudelitatem ſpecialiter dicit ſacra Scriptura, Deum de manu ſua peccatores dimittere ſolere, vt in grauiſſima quæque peccata prolabantur. *In Aduent. Dominica 3. poſt Epiphan. conc. 3. num. 31. & in Dominicali domin. 18. poſt Pent. conc. 1. num. 24.*

Deus immiſericordes, & crudeles minis terret, & punit non ſolum æterna futuri ſæculi pœna, ſed etiam huius ſæculi laboribus, & captiuitatibus. *2. Quadr. Dominica 1 feria 6. nu. 6.*

Et alijs horrendis ſupplicijs. *3. Quadr fer. 5. poſt*

1.post Cineres nu. 5. & in Dominicali domin. 16.post Pente. conc. 2. num. 32. & in Aduent. conc. 2. Innocentium nu. 24. & ibi Dominica 1.post Epiphaniam conc. 1. num. 29. & 3. Quadrag. Dominica in Ramis num. 32. & in Dominicali dominica 21. post Pente. conc. 2. num. 52. & 54.

In eos qui erga pauperes, crudeles, tyranni, & immisericordes sunt, vide terribiles Dei comminationes. *In Aduent. conc. 2. Innocentium nu. 24. in Dominicali dom. 21. post Pent. conc. 2. num. 28.*

Contra hos vide. *3. Quadr. Dominica 4. feria 4. num. 3. & 4. Quadr. Dominica in Ramis num. 2. & in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis nu. 13.*

Crudelitas quam graue sit peccatum. *In Dominicali domin. 21. post Pente. conc. 2. nu. 51. & 54.*

Plura quæ ad hunc locum spectant inuenies in verbo, amor proximorum.

Modestia, in exterioribus corporis motibus.

Monastica vita, monachi, vide verbo, religiosus.

MONIALES.

MOniales solicitare, & turpibus colloquijs conturbare, quam grande sacrilegium. *3. Quadrag. Sabbatho post Domin. 2. uu. 14.*

Quod moniales (quiten el Don, o que despues de monias no se pogran Don.) *In propr. Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 24. de his mundanis titulis vide nobiles.*

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo, religiosus.

Pro monialis velo vide verbo, religiosus.

Morbi, vide, tribulatio.

MORS.

§. MORTIS MEMORIA, & præparatio.

MOrs semper ante oculos ferenda, & crebra animi consideratione contemplanda, & expectanda. *1. Quadr. Dominica 1. feria 4. nu. 20. & 3. Quadr. conc. Cinerum nu. 6. & 4. Quadr. Dominica 2. nu. 32. & in communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 1. num. 21. & ibi conc. 2. numer. 10. & in communi Sanctorum conc. 2. funerali numer. 9. vbi ex professo, & conc. 3. funerali numer. 2. & per totam hanc concionem.*

Mortis memoria maxima præparatio est, vt Spiritum sanctorum recipiamus. *In proprio Sanctorum feria 2. Pentecost. conc. 4. numer. 20.*

Mors expetenda: & quare. *1. Quadr. Dominica 2. fer. 2. nu. 2. & nu 12. & in communi confess. non pontif. Euangel. Sint lumbi vestri, &c. conc. 1. nu. 21. & in communi Sanctorum conc. 2. funerali nu. 18.*

Mortis amaritudinem semper miscendam esse voluptatibus huius sæculi. *1. Quadrag. Dominica 2. nu. 24. & feria 4. sequenti num. 6. & in communi Sanctorum conc. 2. funerali numer. 12.*

Mors sæpe peccatores in flagranti delicto deprædatur. *1. Quadr. Dominica 2. feria 5. numer. 23. & in communi virginum conc. 4. nu. 25. & in Dominicali dominica 8. post Pente. conc. 1. num. 40.*

Et ideo te illico ad eam præpara. *In Dominicali dominica 4. post Pascha concio. 2. numero 9.*

Post mortem non est merendi tempus. *1. Quadr. Dominica 4. fer. 4. nu. 17. & 2. Quadr. Dominica 4. feria 6. num. 13. & 3. Quadr. Dominica 4. feria 4. nu 23.*

Post mortem qui vniuersum orbem ambiebat, duabus terræ vlnis est locandus. *1. Quadr. Dominica 4. feria 5. nu. 15.*

Mors non cessat, etsi peccatum cesset propter fidei meritum. *1. Quadr. Domin. 4. feria 4. num. 13.*

Post mortem nullus pœnitentiæ, aut alteri remedio locus est. *2. Quadr. Dominica 4. fer. 4. nu. 26. & 3. Quadr. Doominica 4. feria 4. nu 22. & 3. Quadr. Dominica in Passione feria 2. nu. 3. & in communi Sanctorum conc. 1. funerali nu. 16.*

Ad mortis horam non esse reseruanda, quæ in vita fieri possunt: quæque ad animæ salutem spectant. *2. Quadr. conc. in cœna nu.*

15.&3 Quadr.Domin. 4.fer.4.n.24.&in cōmuni Sanctorum conc.1.funerali nu.27. & in conc.4.funerali nu. 21. & 27. vbi ex professo. De quo vide plura verbo, pœnitentia: vbi plurima inuenies. §. contra eos qui pœnitentiam de die in diem vel vsque ad mortem differunt.

Inter mortem boni, & mali quantum intereſt. *2.Quadr.conc.in cœna n.16. & in communi Sanctorum conc.3.funerali nu. 3.*

Quod morituri ſimus vix nobiſmetipſis poſſumus perſuadere: & quare: quod præcipue malis contingit. *3.Quadrag.conc.Quinquageſima nu.28.*

Mortuos non ſociabunt conſanguinei, aut amici, ſed tantum ipſorum defunctorum opera. *3. Quadrageſi. Dominica 4. feria 5. numero 2.*

Mortis conſideratio, & memoria quam neceſſaria ad ſuperandos animæ inimicos: & quos fructus afferat. *3. Quadr.conc.Cinerum num.10.& 4.Quadr.conc.Cinerum nu. 7. & 4.Quadr.conc.in Cœna nu.26.& in communi Sanctorum conc. 2. funerali nu.7. vbi latè, & conc.3 funerali nu. 2. & per totam hanc concionem, & in Aduent.Domin.2.post Epiphan. 4.nu.10.& in Dominicali domin.15. post Pente.conc.1.nu. 33. vſq; ad 22.& ibi Domin. 19. post Pente.conc.2.nu.41.*

Poſt mortem in ampliſſimis, & pulcherrimis ſepulchris corpora conſtituere quam vanum. *3. Quadrag. concio. Cinerum numero 13.*

Moriuntur mali etiam dum viuunt, & ideo in ſacra Scriptura eorum anni numerantur: è contra iuſti. *4.Quadr.Dominica 1.feria 6.num.22.*

Ita moriuntur homines ſicut viuunt, vt plurimum. *3.Quadr.Domin. 2.feria 2.num. 13 & 3.Quadr.Domin.4 fer.4.num.21. & in communi Sanctorum conc.3 funerali nu. 3.*

Mors in quo ſtatu hominem præoccupatura ſit, ex anteacta ipſius vita probabiliter conijci poteſt. *3.Quadr.Dominica 4.feria 4. num. 21.*

Contra mortem nulla eſt, omnis creata poteſtas. *3.Quadrag.Dominica 4.feria 6.numero 30.*

Mortis conſideratio qualiter fieri debeat. *3. Quadrageſim. Dominica 4. feria 6. numero 41.*

Mors ſola inter omnes pœnas quas in pœnam peccati incurrimus ſalutifera, & vtiliſſima ſi conſideretur, nobis eſt. *4. Quadrag. conc. Cinerum nu. 2. & in communi Sanctorum conc.3.funerali num 18.*

Mortis memoria eſt menſura quædam, qua omnia ſæcularia dimetimur, & eorum vanitatem deprehendimus. *4. Quadrag.conc. Cinerum nu.9.*

Mortis horam nobis ignotam Deus reliquit, vt ſemper parati ſimus. *In communi confeſſ.pontif.Euang.Homo quidam peregre, &c. conc.2.nu.19.*

Mortis aſſidua conſideratione facile liberatur homo à præcipuis orbis malis. *In communi confeſſ.non pont.Euang. Sint lumbi veſtri, &c. conc.2.nu.11.*

Mors peccatoribus amariſſima. *In communi Sanctorum conc.3 funerali nu. 5.*

Conſidera quam incerta ſit hora mortis. *In communi Sanctorum conc. 4. funerali numero 15.*

Ne mors amici vel conſanguinei ſtatim à memoria decedat. *In communi Sanctorum conc.4. funerali nu. 21. & in Dominicali domin.15.post Pente.conc.1.nu 42.*

Vt mortem timeant ſeculi magnates, vide *in communi Sanctorum conc. 4. funerali numero 25.*

Mortem martyres contemnunt: & quare. *In communi Sanctorum conc. 2. funerali numero 21.*

Mortem tantopere odiſſe, & vitam adeò diligere deprauatæ conſcientiæ ſignum eſt. *In Aduent.conc.3. Purificationis B.Mariæ nu. 31. & in Dominicali dom.4.post Paſcha conc. 1.nu.8. vbi latè.*

Inter vtilitates quas ex recordatione mortis Chriſti elicere poſſumus, vna eſt, noſtræ ipſorum mortis memoria. *In Dominicali dominica 15.post Pente.conc.1.nu 34.*

Mortis memoriam à noſtris mentibus auferre diabolus curat. *In Dominicali domin.15. post Pente.conc.1.nu.33.*

In ludis, & voluptatibus mortis meminiſſe debemus, ne illæ nos perdant. *In Dominicali domin.15.post Pente.conc.1.nu.39.*

Et ſi

Et si maximis alijs priuilegijs suos Deus condecorauit, prærogatiuam tamen non gustandi mortem nemini concessit: & quare. *In Dominicali dominica 15. post Pente. concio. 2. num. 14.*

Voluit Deus in diuersis ætatibus mortis debitum persolui, vt homines continuo ad eam essent parati. *In Dominicali domin. 15. post Pente. conc. 2. nu. 17. vbi latè.*

§. IN MORTE.

PRO AMICORVM, ET CONsanguineorum solatio.

Licet tristari aliquantulum pro mortuis iustum sit, at non tanta tristitia affici debemus cum gloriosam morientium resurrectionem credamus. *In Dominicali dominica 15. post Pente. conc. 2. nu. 36. vbi ex professo.*

Si reipublicæ vtilis erat, & exemplaris, ipsum ex hac iactura deplora. *In Dominicali domin. 15. post Pente. conc 2. nu 36.*

Parentes quando filios in tenera ætate amiserunt, considerent eos sic pueros Deum ad se attraxisse, ne rebus mundanis coinquinarentur. *In Dominicali domin. 15. post Pente. conc. 2. nu. 40. vbi latè.*

Solet etiam Deus parentes filijs orbare, vt ipsi magis expediti sint ad ipsius seruitium. *In Dominicali dominica 15. post Pente. conc. 2. num. 13.*

§. MORS IVSTORVM.

Mors iustorum maximè deploranda, quia illorum absentia nobis maximum affert nocumentum. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 2 nu. 3. & 1. Quadrag. Dominica 4. feria 6. nu. 29. & in Aduent. Domin. 5. post Epiphaniam conc 3. nu. 11. & in Dominicali domin. 15. post Pentecost. conc. 2. nu. 37.*

Iusti honor, & requies tunc incipit, cum peccatoris gloria finitur, scilicet in morte. *2. Quadr. Dominica in Ramis nu. 35.*

Cum moriuntur iusti tunc incipiunt viuere. *2. Quadr. Domin. 2. feria 5. nu. 24.*

Mors nullum detrimentum, quin potius emolumentum affert iustis. *3. Quadr. Domin. 4. fer. 6. nu. 27. & in communi Sanctor. conc. 3. funerali nu. 4.*

Mors iustorum cur fumus appelletur. *3. Quadr Dominica 4. feria 6. nu. 27.*

Mortem desiderant iusti quia ardenti videndi Deum desiderio flagrant. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ nu. 10. & 2. Quadr. Dominica 4. feria 6. nu. 23. & in Dominicali domin. 4. post Pascha concio. 1. num. 9. vbi latè.*

Iustis mors non est amara. *In communi Sanctorum conc. 3. Purificationis B. Mariæ num. 32.*

Iusti quando moriuntur, mortem vident, quia ex longinquo se ad illam præparant: vice versa mali. *In Aduent. conc. 3. Purificationis B. Mariæ nu. 26.*

§. MORTVORVM SVFFRAgia, & exequiæ.

Mortuorum exequias propter multas vtilissimas causas celebrat Ecclesia: quas vide *in communi Sanctorum conc. 3. funerali nu. 2.*

Suffragia nostra, & sacrificia plurimum prosunt pro animabus in purgatorio existentibus. *In communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 30.*

Mortuorum exequijs interesse quam sit proficuum. *In Aduent. Domin 2. post Epiphaniam conc. 4. nu. 10.*

Mors Christi, vide passio Christi.

Mortificatio carnis, & passionum nostrarum, vide, carnis mortificatio.

Mulier, vide, coniuges.

Mundi bona, vide bona temporalia.

Mundi bona, relinquere, vide litera B. verbo, bonorum temporalium renuntiatio.

Mundi contemptus, vide bona temporalia, §. rationes, &c.

Mundum fugere, vide religionis ingressus.

Murmuratio, vide detractio.

Manus suum quisque exerceat, vide officium.

N.

NATIVITAS Christi.

PRo hoc Natiuitatis summo beneficio, & in hoc natalis die, nunquam Deum laudare cessemus. *In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 2. & in Aduent. conc. Natiuitatis num. 4.*

In die Natiuitatis Christi quomodo ad excipiendum infantem, & eius matrem nos præparare debemus. *In Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 19.*

Christus natus fuit omnibus. *In Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 11.*

Sed specialiter humilibus, quietis, & pauperibus. *conc. 1. Natiuitatis num. 21. & conc. 3. Natiuitatis num. 11.*

Et dispositis, *concio. 2. Epiphaniæ numero 5.*

Cur in hoc natalis die Christus in præsepio fuerit reclinatus. *In Aduent. concio. 3. Natiuitatis numero 16. vbi plures adducit causas.*

In hoc natalis die maximam lætitiæ causam habemus. *In Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 2. vbi latissimè.*

Quid à nobis faciendum sit in hac Natiuitatis solennitate. *In Aduent. conc. 2. Natiuitatis nu. 30. vbi latè.*

Lætitia quam vnusquisque vestrum in hac Natalis festiuitate percipiet, non tantum lingua verum etiam bonorum operum exercitatione declarare debet. *In Aduent. conc. 2. Natiuitatis nu. 5.*

Reliqua omnia quæ huc spectant, vide verbo, Incarnatio Christi.

Necessitas, vide, tribulatio, vide etiam paupertas.

Negligentia, vide, pigritia.

Negotia, vide litis. Negociatio rerum temporalium, vide verbo, bonorum temporalium.

NOBILITAS.

NObilitas peccato marcescit. *1. Quadr. Domin. 1. feria 4. nu. 15.*

Nobilitas sine virtute vanissima est. *2. Quadr. Dominica 1. feria 4. nu. 23. & 4. Quadrag. Dominica 4. fer. 6. nu. 2. vbi ex professo, & in communi Doctorum conc. 4. nu. 19. vbi latè: & in Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ nu. 33. & in Dominicali dominica 20. post Pente. conc. 1. num. 10.*

Vnde de solo carnali genere gloriari stultum, ac vanum est. *In proprio Sanctorũ conc. 3. Natiuitatis B. Mariæ num. 3. & nu. 6. & in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 14. & in proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 22 & in Aduent. Domin. 5. post Epiphaniam conc. 1. nu. 20.*

Et ob generis tantum nobilitatem præferri velle, quamuis virtute inferior sit, grandis est amentia. *In Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 12.*

Nam vera nobilitas non in carnali cognatione, sed in virtute consistit *In Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 14.*

Parum enim refert quod quis genere sit ignobilis. *Dominica 4. Aduent. conc. 4. nu. 6. & in Dominicali dominica 20. post Pente. conc. 1. nu. 8.*

Imo generis antiquitas ignominiam aliquo modo in sacra Scriptura significat. *In Aduent. concio. 2. Conceptionis B. Mariæ numero 14.*

Nobilitas Abrahamo non prouenit ex carne, sed ex fide, & obedientia: & de hac nobilitate debemus gloriari. *In proprio Sanctorum concio. 1. Beatæ Mariæ ad Niues numero 22.*

Nobilitas est metallum appositissimum, ad virtutes tanquam gemmas in auro includendas. *In Aduent. conc. 2. Conceptionis Beatæ Mariæ nu. 15. & in Dominicali domin. 20. post Pente. conc. 1. nu. 9.*

Ad nobilitatem veram probandam vnus tantum testis sufficit, scilicet testimonium nostræ conscientiæ: *In communi Doctorum concio. 4. nu 21.*

De suorum nobilitate non debet curare sacerdos. *In Dominicali dominica 15. post Pentecost. concio. 1. numero 18.*

NOBI-

NOBILES.

NObiles priscis temporibus, præcipuè virtutum diuites esse studebant: vice versa nostris temporibus. *In communi confess. non pontif. Euang. Homo quidam nobilis, &c. conc. vna nu 3.*

NobilesDei beneficio ipsis collato ipsummet benefactorem Deum offendunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis Crucis num. 3.*

Nobiles, & potentes confunduntur quia quamuis maiora beneficia à Deo acceperint, difficilius tamen quam viles, pauperes conuertentur. *In proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis Crucis num. 2.*

Nobiles plus alijs vitijs, & malitia præstare, antiqua consuetudo est. *In proprio Sanctorum concio. 3. Inuentionis Crucis numero 5.*

Nobiles sine virtute minimi Deus æstimat. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ nu. 18 & in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 14.*

Cum nobiles in delicijs, & omnium rerum abundantia educati sint, peccata in eis ita resident, vt mores mutare nesciant. *In Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 12.*

Cum Deus aliquem ad nobiliorem excitat statum, cogitet non sua tantum de causa id fieri, sed vt ijs qui in paupertate remanent opem ferat *In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ num. 2.*

Nobilium mundani tituli quam vani, & inutiles. *In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ nu. 33 & 3. Quadr. Dominica 3. feria 2. nu. 14. & 3. Quadrag. Dominica 2. feria 3. nu. 34. & in Dominicali dominica 20. post Pentecost. conc. 1. num. 18.*

Nobilium domos non esse frequentandas, & quare. *1. Quadrag. Dominica 3. feria 5. num. 2.*

Si tuorum maiorum nobilitatem, & virtutem non imitaris, id potius in tuam confusionem quam in gloriam vergit. *In Dominicali dominica 20. post Pentecost. concio. 1. numero 7.*

Reliqua, quę huc spectant, vide, magnates.

Nouitius, vide, religiosus §. vocatio ad religionem.

Nuptiæ Nuptis, vide, coniugium coniuges.

O.

DE OBEDIENTIA DEO, *Ecclesiæ, prælatis, & maioribus debita.*

OBedientium voluntati, & vocibus Deus paret, & obedit. *1. Quadra. Sabbatho post Dominicam 1. nu. 24.*

Per obedientiam omnia sunt agenda, vt sint maioris meriti. *1. Quadr. Dominica 3. fer. 5. num. 21.*

Obedientibus abundantissima dona Deus retribuere solet. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ nu. 3.*

Obedire Deo, & eius pręcepta seruare pluribus titulis debemus. *In proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis num. 25. vbi latè.*

Nil dulcius quam legi diuinæ obtemperare. *In Aduent. conc. 2. Andreæ nu. 32.*

Obediunt omnia creata Deo & eius præceptis solo homine excepto. *1. Quadr. Dominica 4. fer 5. nu. 18. & 4. Quadr. Dominica 3. feria 4. nu. 14. & in proprio Sanctorum conc. 2. die sancti Pente. nu. 2.*

Et quæ sit huius rei causa. *3. Quadr. Dominica 3. feria 5. num. 15.*

Ad obediendum quam parati debeant esse subditi. *2. Quadragesim. Dominica in Ramis numer. 17.*

Obedientia à discipulis Christi, tam opere, quam verbo fuit edocta. *1. Quadr. Domin. in Ramis num. 9.*

Obediendum semper Dominis & prælatis: dum modo præceptum eorum non sit contra Deum. *2. Quadr. Dominica in Ramis num. 18.*

Omne incommodum quod ob obediendum protinus Deo, euenire potest, postponendum est. *In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pente. num. 17.*

Quo quis perfectior & maior est, eo suis prælatis obedientior esse debet. *In Aduent. conc. 3 Ioannis Euangelistæ num. 28.*

Quæ per obedientiam, vel quomodolibet sub præcepto facere tenemur, prius sunt facienda: post hæc alia opera bona quæ voluntariè facimus. *2. Quadrag. Dominica in Ramis num.20.*

Obedientia est præcipuũ ex his quæ Deus à suis postulat. *In Dominicali domin. 2. post Pascha conc.1. nu.11.*

Qui obediunt legi Dei, cunctis bonis replentur. *In communi Apostolorum conc.4. numer.2. vbi latè.*

Obedientia Ecclesiæ, & nostris maioribus à Deo maxime commendatur. *4. Quadr. Dominica 3. feria 4. nu. 34.*

Ex obedientia mandatorum Dei & Ecclesiæ cognoscitur, quis sit ex Christi ouibus. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc.1. numero 13. & in Dominicali dominica 4. post Pente.conc.1.numer.14.* Et quis verè sanctus sit. *In Aduent.conc.1. Conuersionis Pauli numero 27.*

Per obedientiam homo seipsum negat, quæ difficillima res est & præstantissima. *In Aduent.conc.2.Circuncisionis nu.14.*

De necessitate abnegationis propriæ voluntatis, vide *in communi vnius martyr. Euangel. Amen dico vobis, &c. conc.3. num. 16. vbi latissimè.*

Obedientia mandatorum Dei est vna & sola via quæ in cœlum ducit. *3. Quadr. Dominica 2.nu.30.*

Obedientia Dei est animæ summa libertas. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 2. numer.3.*

Ad obedientiæ persuasionem, vide *3. Quadrag. Domin.3. fer 5. nu.16. & 4. Quadr. Domin.3 fer.4. num.13. & latissimè in communi Apostol.conc.4. num.2 & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis, conc.3.nu.6.*

Vnum ex his ad quod filius Dei in mundum venit, fuit vt nos obedientiam doceret. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc.3. num.2.*

Iustus nulla repugnantia diuinæ voluntati obtemperat. *In Aduent.conc.2, Innocentium num.14.*

Obedientię virtus omnium prima fuit ad animam alendam homini à Deo data. *In Aduent.conc.2.Circuncisionis num.12.*

Verus obediens quis. *In Aduent. Domin.1. post Epiphaniam conc.4.nu.33.*

Iusti oues imitantur in obedientia. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 1. numero 11.*

Iusti ita Dei beneplacito subditi sunt, vt propriam voluntatem nequaquam habere videantur. *3. Quadr. Dominica 1.nu.7.*

Ventos, & Maria nobis in diuina obedientia præstare sanguineis lachrymis lamentandum est. *In Aduent. Domin. 4. post Epiphan. conc.1.num.37.*

Iustus suapte natura obediens, peccator vero suapte natura inobediens est. *In Dominicali dominica 4. post Pente. concio. 1. numero 41.*

Salutis nostræ punctus in omnimoda Deo obedientia consistit. *In Dominicali domin. 4. post Pente.conc.2.num.17. & 25.* Obedire discant homines ab animalibus. *In Dominicali domin.4.post Pente.conc.2.num.25.*

Homines adeo sunt cæci, vt ad non obediendum Deo, quacunque re excusentur. *In Dominicali dominica 2. post Pente. concio. 2. numero 5.*

Præclara est obedientiæ merces. *In Dominicali dominica 13. post Pente.concio.2.numero 27.*

Licet prælati, & domini temporales tyranni sint, eis obedientia debetur. *In Dominicali dominica 14. post Pente. conc. 1. numero 35.*

Obedire prælato, est Deo obedire: & ipsum spernere, est Deum spernere. *In Dominicali dominica 15. post Pente.conc.2.nu.3.*

Obedientia Christi, vide Christus.

Amplificabitur hic locus ex verbo, libertas.

§. CONTRA INOBEDIENTES.

INobediens, nigromantico ab Spiritu sancto comparatur: & quare. *3. Quadr. Dominica 4. fer.3.num. 29.*

Inobedientiæ peccatum quam graue sit. *3. Quadragesim. Dominica 43 feria numero 29.*

Ab inobedientia vniuersa peccata proficiscuntur.

ſcuntur. *In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.3 nu.29.*

Obſeruantia præceptorum Dei, vide verbo, præcepta.

OCCASIO.

§. OCCASIO PECCANDI.

OCcaſiones peccandi fugiendæ. *1. Quadrag. conc. Sexageſimæ nu. 17. & conc. Quinquageſimæ nu.15. & 1. Quadrag. Sabbatho poſt Domin.3 nu. 22. & 2. Quadr. Domin. 1. num.3 & fer.5. eiuſdem Dominicæ nu 6. & 4. Quadr. Dominicæ 3. num. 38. & in Aduent. conc.1. Innocentium nu 26. & in Dominicali dominica 11. poſt Pente. conc.1. nu.25. & ibi Domin.13. conc 1. nu.11.*

Occaſiones fugere eſt maximum remedium ad vincendas tentationes. *1. Quadr. Dominica 1. num.11.*

Qui ſponte occaſionem ruendi ingreditur, iam lapſus eſt coram Deo, & peccauit. *In Aduent. conc.1. Innocentium nu.26.*

Occaſiones peccandi non ſolùm propinquæ, ſed remotiſſimæ etiam vitandæ. *2 Quadrag. Domin.1 num.4.*

Qui occaſionem peccandi alijs præbent, vel ad peccandum alios ducunt, ſignificant ſe Chriſti mortem qua proximus ille emptus fuit negligere, & floccipendere. *3. Quadr. Dominica 2. feria 3. nu.8.*

Omnis occaſio mali prius relinquenda, vt fletus & lacrymæ proſint. *In proprio Sanctor. conc.2. Petri & Pauli nu.32.*

Occaſio mali quam potens ſit, vt nos in peccatum prolabi faciat. *In Aduent. Domin.1. poſt Epiphaniam conc.1. nu. 37.*

A leuiſſima quaque peccati occaſione maximopere cauere oportet. *In proprio Sanctorum conc.2. Natiuitatis Beatæ Mariæ numero 15.*

Nec bonis propoſitis in hac recidendum eſt. *In proprio Sanctorum conc 2. Natiuitatis B Mariæ num.16.*

Multum conducit ad bene operandum mali occaſiones adimere. *In Aduent. Domin. 1. poſt Epiphan. conc.1. nu.36.*

Peccandi occaſionem, aut cauſam, aut conſilium alijs præbentes acerrimis ſupplicijs à Deo puniuntur. *2. Quadr. Dominica 2. num.29. & 4. Quadrag. Dominica in Paſſione feria 6. numer. 13. & in proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis num. 30. & in Dominicali dominica 1. poſt Pente. concio. 2. num.15.*

Ille qui cauſa peccandi fratri ſuo fuit, ſpiritualia illi damna ſatisfacere tenetur. *In Dominicali dominica 5. poſt Pente. conc.1. numero 12.* (De quo, vide plura verbo, exemplum malum.)

Et Dominus permittit illum cadere. *In Dominicali dominica 11. poſt Pente. concio.1. num.30.*

Si à tuorum ſcelerum infirmitate ſanari cupis, occaſionem peccandi relinque. *In Dominicali dominica 11. poſt Pente. conc. 22. vbi ex profeſſo.*

Vt appetitus tuos rationis imperio cohibere poſſis, maximè oportet occaſiones præſertim carnales vitare. *In Dominicali domin. 23. poſt Pente. conc.1. nu.41.*

§. OCCASIO AD BONVM.

OCcaſio ad bonum faciendum opportuna non prętermittenda. *3. Quadrag. Domin 3. fer.6 nu.5. & in Dominicali dom.20 poſt Pente. conc.1. nu.23. & conc.2. nu.21. & Domin.23 conc 1. nu. 40.*

Occaſio ad bonum faciendum quærenda. *3 Quadrag. Dominica 3. feria 6. num. 5. & in Dominicali dominica 23. poſt Pente. concio.1. num.30.*

OCVLVS.

OCuli ſumma diligentia cuſtodiendi, quia ianua ſunt plurimorum malorum *1. Quadr. Sabbatho poſt Dominicam 3. num 20. & in communi dedicationis Eccleſiæ conc.1. nu 18 & in Aduent. Domin. 1 poſt Epiphaniam conc.1 nu 38 & conc.3 ſequenti num.14.*

Per oculos ingreditur luxuria. *1. Quadrag. Sabbatho poſt Domin. 3. nu. 19 & 2. Quadr. ead. fer. 6 & 3. Quadr. Sabbatho poſt Domin. 2. nu.12. & Domin 2. Aduent. conc.2. num.6. vbi diffuſe, & conc.3. ſequenti nu. 16.*

ODIVM.

ODium aduerſus fratrem conſeruare, quam execrabile ſit. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum numero 29.*

Odium quantum hominem excæcat. *In proprio Sanctorum con.2.omnium Sanctorum num. 29.*

Vt eos qui nos odio proſequuntur diligamus, & benefaciamus, vide, inimicus: vbi inuenies reliqua omnia, quæ huc ſpectant.

Odium atque perſecutio proximi quam graue ſit peccatum, quamque atrociter à Deo puniatur. *4. Quadr feria 6.poſt Cineres numer. 21.*

Ad euellendum è cordibus odium, vide triginta ſex rationes,& conſiderationes à nobis collectas,verbo, inimicus, §.rationes efficaciſſimæ,&c.

Nunquam ſcire velis quis te odio proſequatur. *In Dominicali dominica 20.poſt Pente.conc.2.nu 56.*

Is qui odit proximum ſuum, licet illi illo odio noceat, multa tamen magis ſibiipſi obeſt. *In Dominicali domin.21. poſt Pente.conc. 1. num. 2.*

Non ſufficit te cordis odium depoſuiſſe, ſed teneris id ſignis exterioribus indicare. *In Dominicali dominica 21.poſt Pentecoſt. conc. 2.num.60.& ibi Dominica 16. conc. 2.numero 18.& 3.Quadrag feria 6. poſt Cineres numero 20.*

Amplificabitur hic locus in verbo, amor proximorum,verbo charitas: verbo, ira.

OFFICIVM, MVNVS, *& ſtatus cuiuſq;.*

LOcus vbi Chriſtum expectare debes,eſt officium,& munus tuum exercendo. *In Aduent.conc.3.Andreæ num.12.* vbi pluribus ſacræ Scripturæ exemplis hortatur vnumquemque ſuo officio incumbere, & in ſuo ſtatu viuere.

Plurimum in Dei ſeruitio proficeremus, ſi in eo tantum nos occuparemus quod officio, muneri,& ſtatui noſtro conuenit. *In Aduent. conc.3.Andreæ nu.14.*

Qui officij,muneris, ſeu ſtatus ſui obligationem,ob aliam rem quæ perfectior ſibi videtur relinquit: ſe & non Deum quærit. *Dominica 3. Aduent. concio. 1. numer. 5. vbi latè.*

Secundum ſtatus, & officij ſui conditionem vnuuſquiſque Deo ſeruiat. *3. Quadrag. Dominica in Ramis num. 16. & in communi confeſſ.pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c.conc.1.nu 22.& in Dominicali domin. 5. poſt Pente.conc.1.num.10. & ibi Dominica 7. poſt Pente.conc.2.nu. 15.*

Vnum ex maioribus Chriſtianæ reipublicæ damnis eſt, nos ſponte noſtra ſtatum, & officium eligere, abſq; eo quod Deum ad illum nos vocet. *In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangel.nu.21.vbi latè.*

Magnum Dei donum eſt in ſtatus, & officij deliberatione, & electione non errare. *In Aduent.concio. 1. Ioannis Euangeliſtæ numero 24.*

Vnuſquiſque opere exequatur, ea quæ ad ſuum ſtatum ſpectant, *in communi virginum. conc.2.num.22. & in communi confeſſ. pontif. Euangel. Homo quidam peregre, &c. conc.1.nu.22.& in Dominicali domin. 8. poſt Pente.conc.2.num 5.*

Vt vnuſquiſque prout ſuum ſtatum decet viuat, efficere prælatis & gubernatoribus incumbit. *2. Quadr.Domin.4. nu. 37.*

OPERA.

OPera tantum ſunt quæ te in iudicij, & mortis die comitabuntur. *Dominica 1. Aduent.conc. 4. nu. 31.& 3.Quadr. Domin.4.feria 5.num.3.*

Sine operibus non comparatur gloria. *In Aduent. Dominica 2. poſt Epiphaniam conc. 1.nu.12 & 1. Quadr.conc. Septuageſimæ nu.15. & 4 Quadr.conc. Septuageſimæ nu 27 & in communi vnius mart.Euang. Amen dico vobis conc.2.nu.5.*

Non enim verbis,ſed operibus cœlum acquiritur. *In Aduent.conc.1. Andreæ & numero 26.*

Non ſufficit in vno tantum aut altero bono ope-

no operarte exercere. *Dominica 2. Aduent. conc.2.nu.19. vbi latè, & ibi dominica 6. post Epiphan. conc.3. num.24.*

Sed in omnibus operibus omnia mandata Dei implere est necesse. *In communi Sanctarum mulierum conc. 1. num. 24. & in proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptistæ num.19 & in Aduent. Dominica 26 post Epiphaniam conc.3. nu. 24.*

Opera quæ in hominum ministerio facitis, sæpissimè examinatis, quia eis placere cupitis: quæ verò Deo facitis, qualiacunq; sunt sufficere arbitramini. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphan. conc.3. num.34.*

Si in pluribus operibus bonis te exercueris, animam ad vltimum perfectionis culmen excitabis: & tandem in hora mortis securum iter inuenies *Dominica 2. Aduent. conc.2. nu. 22. vbi latè.*

Perfectus vere non est, qui operatur tantum, sed qui vna operatur, & docet. *Domin.2. Aduent. conc. 2. num.31.*

Operum bonorum noli in hac vita retributionem accipere. *In communi Sanctorum mulierum conc.3. nu.22.*

Contra eos qui bona opera prætermittunt ne authoritatem suam amittere videantur, vel propter alios humanos respectus. *In communi dedicationis Eccles. conc. 2. nu.9.*

Vt opera bona iustos, ita mala opera peccatores ad diuinum vsq; conspectum comitaturi sunt. *In communi Sanctorum conc.2. funerali nu 34.*

Ne ex operibus bonis inanem gloriã compares, vide rationes & considerationes ad hoc collectas in verbo, contra superbiam remedia.

Opera nostra erunt signa amoris nostri erga Deum, & proximos. *1. Quadr. conc. in Cœna nu.21.*

Cum de operibus tuis alij detrahunt patientiam habe: quia per detractionem quasi lima superfluum operis collimatur, & vana gloria quam sumere poteras aufertur. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num.9.*

Quanto magis vitæ tuæ finis appropinquat, tanto maiori cum diligentia rectè operari debes. *In Dominicali domin 2. post Pascha conc.2. num. 25.*

In operibus bonis nos assiduè exercere debemus: longa enim exercitatione omnia nobis facilia redduntur. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphan. conc.1. num.7.*

Opera nostra bona, potius Dei quam nostra. *4. Quadrag. Dominica Septuagesimæ numero 21.*

Opera bona exercere à prima etiam nostra ætate valde necessarium est. *In communi Sanctarum mulierum conc. 2. num. 24. vbi latè.*

Opera bona exercẽtes disponimur ad hoc quod Deus nos illuminet. *4. Quadr. Domin. Resurrectionis fer 2. nu.28.*

In operibus bonis statim & diligenter nos exerceri oportet propter vitæ breuitatem, & incertitudinem. *4. Quadrag. Domin. 4 fer.4. num.16.*

Opera bona Deus exposcit iuxta vniuscuiusque statum. *In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc.1. numero 22.*

Opus bonum quodcunque etiam minimum: quod iusti faciunt attentissimè Deus considerat. *In communi confess. pontif. Euangel. nemo accendit lucernam, &c. concio.2. numero 13.*

In operis boni deliberatione moram: in exequutione verò, diligentiam esse. *In communi Doctorum conc.4. nu. 23.*

Operari bene est necessarium, & non sufficit à malo abstinere. *In communi virginum conc.3. num. 14.*

Vt bene opereris, considera te semper in diuino conspectu persistere. *In communi Euangelistarum concio.1. numero 12. vbi latissimè.*

Ad operandum bene nullam habemus excusationẽ, cum ipsemet qui ea præcepit prius illa omnia fuerit operatus. *2. Quadr. conc. Sexagesimæ nu.23.*

Opera bona aliorum iustorum qui efficaciter desiderant efficere, participes fiunt meriti illorum operum. *2. Quadrag. Domin. 2. fer 6 num 12.*

Contra superbiam ex bonis operibus ortam, vide in verbo cõtra superbiam remedia, vbi omnia simul collegimus.

Opera bona exercentes Deum inuenient. 2. *Quadragesim feria 2. Resurrectionis numero 18.*

In operibus nostra Christiana religio consistit, magis quam in verbis. 3 *Quadr. Dominica 1. num. 4.*

Vt operentur prędicatores, quę prædicant, vide verbo, concionator.

Opera bona quæ sine occasione faciendi illa perficiuntur, Deo gratissima sunt. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ numer. 8.*

Sine operibus bona desideria nullius esse momenti. 3. *Quadrag. Dominica 4. feria 5. numero 6 & in communi confess. non pontif. Euangel Sint lumbi vestri, &c. concio. 2 numero 17.*

In qualibet diei parte, & omni tempore debet iustus rectè operari. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 1. nu. 25.*

Non tantum bona opera, sed bona etiam desideria, cum opere compleri nequeunt, Deus persoluit. 2. *Quadrag. Dominica 3. feria 6. numer. 16. & 3 Quadrag. Dominica 4. fer. 5. numer. 7. & in Aduent. conc. 3. Andreæ num. 28.*

Pluris Deus facit interiora opera quam exteriora, quinimo exterius opus ab interiore valorem accipit. *In Dominicali dominica 16 post Pente. conc. 1. num. 41.*

Operum iustorum hominum quantum Deus meminerit, & quod propter ipsa solet Deus suis posteris benefacere. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis Beatæ Mariæ numer 3.*

Opera bona sigillatim esse in die iudicij à Deo referenda. 3. *Quadrag. Dominica 4 fer. 6. num. 2.*

Operari oportet non quod Deus præcepit tantum: sed multo etiam plura in his quæ ad Dei seruitium spectant. 3. *Quadr. Dominica in Ramis num. 7.*

Cum operari vis aliquod bonum opus, & malè succedit, optimum signum est: per eandem enim viam te ducit Deus per quam sanctissimam suam matrem deduxit. *In Aduent. conc. 1. Dominica infra octauam Natiuitatis num. 24.*

Curet Christianus opera Christiani facere. *In Aduent. Dominica 5. post Epiphaniam conc 1. nu 27. & ibi conc. 1. Circumcisionis nu. 26. & c. 4. nu. 27. & in Dominicali dominica 7. post Pente. conc. 2. num. 13.*

Christiani siquidem in tam fertili horto, qualis est Ecclesia plantati sunt, fructus optimos bonorum operum proferre curent. *In Dominicali dominica 6. post Pente. conc. 2. nu. 7. vbi latè.*

Vnusquisque Christianus curet fructum bonorum operum secundū suam status conditionem proferre. *In Dominicali dom. 7. post Pente. conc. 2. num. 15.*

Dum tempus habemus in hac vita bene operandum est, quam hora mortis illud Dominus sibi capit. *In Dominicali domin. 7. post Pente. conc. 2. num. 19.*

Bona opera postquam probè acta sunt ipsum operantem gaudio & consolatione afficiunt. *In Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 1. nu. 24.*

In operibus bonis vel malis non tantum attendendum est bonum vel malum, quod proximis facimus, quantum seruitium vel iniuriam quam Deo irrogamus. *In Dominicali dominica 21. post Pentecost. concio. 1. numero 28.*

Opera bona vbi proximorum vtilitas, & diuinæ gloriæ ratio postulat, prædicanda: alias verò silentio tegenda sunt. *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 1. num. 49.*

§. *OPERVM CIRCVNSTANTIÆ & conditiones.*

Circunstantiæ & qualitates quibus opera Deo grata sunt: sunt gratia, & spiritus, & feruor amoris ardentissimus: non dignitas aut nobilitas personæ. *In Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc. 1. num. 15.*

Circunstantia etiam temporis, scilicet opportunitas est attendenda. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. numero 31. & 1. Quadr. Dominica in Passione feria 3. num. 2.*

Quando opus non est de necessitate præcepti, bene potest in aliud tempus opportunius differri. *In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam*

phaniam conc.4.nu. 30.

Opera quæ sunt de exequutione præceptorum publicæ: quæ vero de obseruantia consiliorum secreto fieri debent. *In communi Sanctarum mulierum conc.1.nu.17.*

Opera bona feruidè exercenda. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc.1.nu.14.*

Hi autem feruores oportet, vt quodam moderamine fiant, ne natura ipsa nimium lassetur & ad vlterius in illis procedendum impossibilitetur. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc.1.nu. 15.*

Opera bona sine amore non sufficiunt. *In proprio Sanctor.conc.1. diei sancti Pente.n.12.*

Quodlibet opus quantumuis exiguum dum modo à charitate procedat, maxime Deo placet, & plurimi ab eo æstimatur. *In proprio Sanctorum conc.1.feriæ 2.Pente.nu.19. & 4.Quadr.Dominica 2.feria 6.nu.12. & in communi confess.pontif.Euang. Nemo accendit lucernam,&c.conc.1.nu.12.*

In operibus cordis affectum potius quam exteriorem apparentiam Deus considerat. *4. Quadragesim. conc. Septuagesimæ nu.38.*

Opera propter Deũ facta, quanti ipse Deus æstimet. *In communi conf.pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c.conc.2.nu. 14. & 3.Quadr.Dominica 4.fer.6.num.2.*

Opera non quanta, sed quo spiritu, & amore, qua deuotione, & voluntate fiant, Deus perpendit & considerat. *1. Quadrag. conc.Septuagesimæ numer. 6. & 3.Quadrag.conc.Septuagesimæ num. 8. & 3. Quadrag Sabbatho post Dominicam 3.nu.7.& 4.Quadr.conc.Septuag.num.39.*

Operis boni singulas circunstantias Deus spectat, vt speciali quoque præmio remuneret. *1.Quadr.Dominica in Passione feria 5.numero 31.*

Opera bona instanter, diligenter, & cum festinatione exercenda. *In communi Sanctarum mulierum conc. 3. numer.15.& in proprio Sanctorum conc. 3. Visitationis Beat. Mariæ num.10.*

Opera virtutis vult Deus instantissimè, & feruidissimè fieri. *In communi Euangelistar. conc.4.nu 14.*

In operibus bonis modus, & ratio benè operandi est necessarius. *3. Quadragesi.conc.in Cœna num.18.*

Ad hoc quod aliquid sit perfectè bonum, oportet multis circunstantijs exornari, & nihil quod ad perfectionem pertineat in eo deficere. *In Dominicali dominica 5. post Pente. conc 1.num 3.*

Finis circunstantia præcipua est ex ijs quæ in operibus requiruntur. *In Dominicali dominica 5 post Pente. conc. 1.nu 4* de quo vide plura in §. de fine operum, vbi omnia quæ ad finem operum spectant collegimus.

§. *OPERA IN PECcato facta.*

Opera in peccato facta, vniuersa Diaboli sunt, cum ipse sit animæ possessor. *In Aduent. conc. 2. Conceptionis Beatæ Mariæ nu.9.*

Opera bona in peccato facta bona merentur temporalia. *In Aduent.conc. 2. Conceptionis B.Mariæ nu.10.*

Opera peccatoris licet de se sint studiosa: à peccato tamen vitiantur, & corrumpuntur. *In Dominicali dominica 16. post Pente conc.1. num.5. & ibi Dominica 10. post Pente. conc.1. nu.27. vbi ex professo.*

Opera bona existentis in peccato quam parum prosint. *In communi confess. pontif. Euangel. Nemo accendit lucernam,&c.conc. 1.num. 11.*

Opera bona etiam in peccato facta quas pariant vtilitates. *1.Quadr. Dominica 3. feria 3.num.29.*

Dum quis est in peccato, omnia opera quę exercet perdit. *In communi Apostolorum conc. 5.nu.13.& in Dominicali domin.16. post Pente.conc.1 nu.4.*

Quantumcunque quis peccator sit, nunquam bona opera debet prætermittere. *1. Quadr.Dominica 3.fer.6.nu 29 & 3 Quadr. feria 5.post Cineres nu.8.*

§. *DE INTENTIONIS PVRITAte, & rectitudine in operibus, & de fine eorum.*

Operum bonorum gloria omnis Deo, præcipuo eorum authori adscribenda est,

da est, non proprie virtuti. *Dominica 3. Aduent conc. 2. nu. 4. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 4. nu. 23. & in Aduent concio. 3. Ioannis Euangelistæ num. 6. & in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis nu. 20. vbi ex professo: & conc. 4 sequenti num. 13. & in Dominicali domin. 10. post Pente. conc. nu. 12.*

Nam alias meritum illorum bonorum operum amittes. *In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 22. vbi latè.*

Qui sibi gloriam bonorum operum adscribit, maius peccatum facit Deo honorem illum auferendo, quam qui pecuniam homini eripit. *Dominica 3. Aduentus conc. 3. numero 9*

Quid cogitare debes, ne glorieris propter bona opera quæ fecisti. *Dominica 3. Aduent. conc. 3. nu. 4. vbi latè.*

In omnibus nostris operibus gloria, & honor Dei procurandus, & intendendus. *3. Quadrag. Dominica 4. fer. 6. nu. 23.*

Cum bona opera impedire nõ potest diabolus ipsissimet operibus nos lædere tentat, efficiendo vt ex eis inanem gloriam percipere intendamus, & ea cum iactantia publicemus. *Dominica 3. Aduentus conc. 3. nu. 3. vsque ad numerum 10.*

Intentio mala est sufficiens ad opus bonum, malum & inuisum Deo reddendum: & idemmet opus bona intentio gratissimum efficit. *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 1. num. 11.* vbi pluribus sacræ Scripturæ exemplis id confirmat, *& 4. Quadr. conc. Cinerum nu. 32. & latissimè in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2. nu. 4. vsq; ad 14.*

Opera secundum intentionem, & voluntatem Dei, & non nostram perferre debemus. *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 2. num. 11.*

In quocunque opere bono gratiæ Deo, & non nobis reddendæ. *3 Quadr. Sabbatho post Dominicam 4. nu 23.*

Opera non esse facienda, vt videantur ab hominibus, nec vt hominibus, sed vt soli Deo placeant. *1. Quadr. Dominica 2. feria 3. nu. 6. & in communi Sanctarum mulierum conc. 1. nu. 14. vbi ex professo, & in proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptistæ nu. 3. & in communi confess. pontif. Euangel. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 5. vsque ad nu. 20. vbi latissimè, & in Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. nu 25.*

Nam alias nullam mercedem recipient, *In Dominicali dominica 5. post Pente. conc. 1. nu. 4.* & maximam Deo irrogabunt iniuriam. *In Dominicali dominica 5. post Pente. conc. 2. numero 4.*

In operibus nostris hunc finem habere debemus, vt scilicet vni Deo placeamus. *In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2. nu. 2. & 4. Quadr. conc. Cinerum num. 28. & in communi Sanctarum mulierum conc. 1. num. 14. vbi latè, & in Dominicali dominica 8. post Pente. conc. 2. num. 31.*

Opera bona exterius etiam apparere Deus nos admonet, sed simul prohibet ne fiant, vt videantur: *late hoc persequitur in communi communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu 5. & 14. & 20. & in proprio Sanctorum conc 3. Inuentionis Crucis num. 6. & in Aduent. conc. 1. expectationis Beatæ Mariæ numero 14. vbi latè, & in proprio Sanctorum concio. 4. Petri & Pauli numero 10.*

Operum bonorum pretium nimis adauget intentionis puritas. *In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2. nu. 6. vbi latè.*

Operum intentionem, & finem Deus præcipuè considerat. *2. Quadr. conc. Cinerum numer. 2. & in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. concio. 2. numero 6. vbi latè, & Dominica 1. Aduent. conc. 2. nu 23.*

Opera bona etiam indifferentia, ad Dei gloriam esse dirigenda. *3. Quadr. Dominic. 4. numero 7.*

Gloria, & honor Dei in omnibus nostris actionib. procuranda, & intendenda. *3. Quad. Dominica 4. feria 6. nu. 23.*

Et in quacunque siue prospera siue aduersa fortuna. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 6. num. 24.*

Opera omnia nostra in Deum sunt referenda. *3. Quadrag. Dominica Passionis feria 4. numero 30.*

Iusti

Iusti in hoc cognoscuntur quod omnes suas actiones in Deum Deique honorem, & gloriam dirigunt. *In Dominicali dominica 5. post Pente. conc. 1. nu. 14.*

Integra, & perfecta intentio opus efficit illustre, dummodo ipsum opus sit bonum, & in gratia Dei fiat. *In Dominicali dominica 5. post Pente conc. 2. nu. 1.*

§. OPERA MERITORIA, *& operum valor.*

TAntum bonum opus valet, quantum ponderis in amoribus statera habet. *In Dominicali dominica 12. post Pente. conc. 2. num. 34. vbi ex professo.*

Operum exteriorum valor, vita & pulchritudo, ex valore, vita, & pulchritudine animæ interiori procedit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues num. 28. vbi latè, & in Aduent. Dominica 6. post Epiphan. conc. 1. nu. 14. vbi latè.*

Cum opera nostra tam exigua sint, cur præmium æternum quod pro ipsis confertur eis iustum esse dicitur. *4. Quadr. conc. Septuagesimæ num. 22.*

Valor operum augetur ex intentione. *In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2. num. 6. vbi latè.*

Operum nostrorum valor maximè augetur, si ea cum operibus Christi conformamus. *In Dominicali dominica 15. post Pente. conc. 1. num. 7.*

Vna ex præcipuis radicibus meriti nostrorum operum est voluntas. *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 2. nu. 25.*

§. IN OPERIBVS PERseuerantia.

AD salutem, gloriam, & præmium bonorum operum consequendum præcisè est necessarium in opere bono perseuerare. *1. Quadr. conc. in Cœna nu. 24. & 1. Quadr. feria 3. Resurrectionis num. 23. & 2. Quadr. conc. Quinquag. num. 43. & 2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. num. 42. & 4. Quadr 1. Dominica Sexagesimæ n. 25. & Dominica 1. feria 4. num. 2. & 4. Quadr. Domin. 4. num. 8. & 4. Quadr Dominica Resurrectionis feria 2. nu 16. & in communi Apostolorum conc. 2. nu. 32. & in communi vnius martyr. Euang Si quis vult venire post me, &c. conc. 3. nu. 24. vbi latissimè, & in communi confess. non pont. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 3. nu. 23. & in proprio Sanctor. conc. 1. Matthiæ nu. 15. vbi ex professo, & Dominica 4. Aduent. conc. 1. num. 21. vbi latè, & in Dominicali dominica 13. post Pente. conc. 1. num. 32. & conc. 2. num. 2.*

Vt hanc perseuerantiam habeamus Deo intendendum est. *Dominica 4. Aduent. conc. 1. numero 22.*

In operibus bonis, vel in virtute, perseuerantia quam vtilis, & necessaria. *Dominica 2. Aduent. conc. 4. nu. 24.*

Perseuerantia in innocentia baptismali, vel in bonis operibus est maximum iustificationis signum. *Dominica 2. Aduent. conc. 4. nu. 25. vbi ex professo, & in Dominicali dominica 13. post Pente. conc. 1. num. 29.*

Quanti momenti sit in virtutis via perseuerare. *In Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 26.* vbi adducit historiam perpetua memoria dignissimam.

Opera bona fecisse non sufficit, sed facere, & perseuerare. *In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ ad Niues nu. 20.*

Operum bonorum perseuerantiæ dæmon maximè inuidet, & omnibus viribus, vt illam iusti perdant studet. *In proprio Sanctorũ conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues num. 20. & in Dominicali dominica 13. post Pente. conc. 1. numero 32.*

Ab opere bono incepto deficere propter malorum hominum murmurationem signũ est imperfectionis. *In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi num. 24.*

Contra eos qui in operum bonorum exercitio defecerunt, vel ab illo destiterunt, vide omnino. *In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 3. nu. 24. vbi latè.*

Opera initia non tantum Deus considerat, quantum eorundem finem. *1. Quadr Dominica 4. feria 6. num 9.*

Opus bonum cœpisse parum prodest, nisi inceptum consummetur. *1. Quadr. Sabbatho*

post Dominicam 4. num. 11.

In operibus bonis perseuerare quam sit difficile. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 5 numero 18.*

Bonorum operum perseuerantia magna ex parte deest hominibus, voluptatibus deditis. *In Dominicali dominica 6. post Pente. conc. 1. numer. 26. & ibi Dominica 13. conc. 1. numer. 27.*

Si diuinæ misericordiæ participes esse vultis in virtute perseuerantiæ. *In Dominicali domin 6. post Pente. conc. 1. nu. 27.*

In operibus bonis non perseuerare, est vna ex hominum miserijs. *In Dominicali domin. 13. post Pente. conc 1. nu 25.*

Hac perseuerantia habitus virtutum gignuntur, & difficultates, quæ in ipsis sunt, faciles fiunt. *In Dominicali dominica 13. post Pente. conc 1. num. 35.*

Homo in virtute perseuerans perfectionem breui consequitur. *In Dominicali dominica 13. post Pente. conc 1. nu. 36.*

Ad hanc perseuerãtiam obtinendam considera, quod si à bono incepto desistis, statim omnia merita quæ hactenus comparasti amittis. *In Dominicali dominica 13 post Pente. conc. 1. nu. 38. vbi ex professo.*

Ad id etiam valdè necessaria est patientia. *Dominica 4. Aduent. conc. 1. nu. 24.*

Ad perseuerantiam etiam obtinendam continua beneficiorum acceptorum memoria valde conducit. *In Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 1. nu. 42.*

Adeò excellens est perseuerantia vt Deus ipsam, velut præmium aliarum virtutum elargiatur, & in peccatorum pœnam, solet inconstantiam permittere. *In Dominicali dominica 13 post Pente. conc. 2. nu. 6.*

Inconstantia quam peccatores habent, sæpe ex humanis timoribus oritur. *In Dominicali dominica 13. post Pentecost. conc. 2. num 8.*

Hæc inconstantia consideratur. *In Dominicali domin. 21 post Pente. conc. 2. nu. 58.*

Perseuerantia quam in quærendis ad corporis salutem remedijs adhibemus, redarguit inconstantiam nostram in quærendis ad salutem animæ remedijs *In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 1. nu. 41.*

Ad bene operandum occasio, vide verbo occasio.

In operibus bonis inconstantia, vide §. in operibus perseuerantia.

Opera in gratia, & ex charitate facta, vide verbo operum circunstantiæ.

Opera vitiosa, vide verbo peccatum.

Optimates, vide magnates, & prælatus.

ORATIO MENTALIS, & vocalis.

IN omnibus rebus gerendis primus gradus sit ad Deum in oratione properare. *In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi nu. 6. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 5. vbi ex professo.*

Absque orationis, & contemplationis auxilio vitæ actiuæ exercitia, cum debita vtilitate, & fructu non bene possunt conseruari, & sustentari. *In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ nu. 29. & in Dominicali domin 5 post Pascha conc 3 num 10.*

Oratio est antidotum, & commune remedium contra omnia mala. *In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi nu. 9.*

Interdum oratio relinquenda est, vt misericordię opera exerceamus. *Dominica 4 Aduent. conc. 1. nu. 30. & in Aduent Domin. 3. post Epiphaniam conc. 1. nu. 3 & nu. 7. vbi latè.*

Oratio est communis iustorum laborantium portus ad quem confugiunt. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. num. 31.*

Propter orationes iustorum elargitur Deus omnia bona spiritualia & temporalia. *1. Quadragesim. Dominica 3 feria 5. numer. 16. & 2. Quadrag. conc. Quinquagesimæ nu. 46. in Dominicali dominica 20 post Pente. conc. 2. numer. 4.*

Orandi spiritus, cum quo cætera dona à Deo postulamus, est etiam inter Dei dona numerandus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 7.*

Post orationem solet Deus quandam quietem, & tranquillitatem cordi communicare. *In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 7.*

Oratio adeo est grata Deo, quòd loco adorationis

orationis latriæ (quæ eſt vnum ex præcipuis obſequijs, quæ Deo in hoc mundo fiunt) illam acceptat. *In proprio Sanctorum conc.1. Iacobi num.9.*

Oratione ad Deum in noſtris neceſſitatibus recurrere eſt ei adeò gratum, vt reputet hoc Deus tanquam gloriam, & honorem ſuum. *In proprio Sanctorum conc.2.Bartholomæi num.13.*

Orationi, & contemplationi vacandum, etiam ſi non ſtatim guſtus percipiatur. *1. Quadrageſim. Sabbatho poſt Dominicam 3. numero 9.*

Vt orationi & contemplationi vacent etiam ſæculares, exhortationes, vide *2. Quadr. Domin.2.num.15.*

Orationi dediti terreſtria parum curant imo ipſorum obliuiſcuntur. *2.Quadr.Dominic.4.num.7.*

Econtra autem ex orationis, & contemplationis defectu prouenit ingens hæc bonorum temporalium ſitis, & dilectio. *3 Quadr. Domin.3.fer.6.num.11.*

Oratio vocalis ſanctiſſima eſt, & nimis vtilis. *4 Quadr. Domin.3 fer.4.nu.24.* vbi plurimas eius vtilitates inuenies.

Contra illos qui orationem propter alias exteriores exercitationes derelinquunt. *3. Quadr.Domin.3 fer 5.num. 33.*

Ad orationem currere debemus ante prælatorum electionem, & cuiuslibet arduæ rei aggreſſum. *In proprio Sanctorum conc.1.Matthæi num.8.*

Oratio multorum plurimum poteſt ad aliquid à Deo impetrandum. *In proprio Sanctorum conc.1.Matthiæ nu. 7.*

Quod per orationem ad Deum in noſtris neceſſitatibus occurramus, ipſe Deus maximè gaudet, & magni æſtimat *In proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis num. 2. & in Dominicali dominica 16 poſt Pente. conc. 2.num.14.*

Aſſidua orationis, & contemplationis exercitia ſunt remedia ad ſuperandas dæmonis tentationes. *In Aduent. Domin.1. poſt Epiph. conc.2.num.11. & ibi Domin.2.poſt Epiphan. conc.1.nu 4. vbi latè, & in Dominicali fer. 2. in litanijs maiorib conc.2.num. 24.*

Eorum bonorum quæ nobis ab æterno tribuere conſtituit, noſtra oratione intercedente idonei efficiemur & ideo vult Deus ab eo illa petamus, quamuis iam decreuerit ab æterno illa dare. *In Dominicali domin.5 poſt Paſcha conc.1.num 6. & ibi feria 4.in litanijs maioribus conc.vna nu.31.*

Oratione, in diuinæ maieſtatis, & noſtræ fragilitatis agnitionem deuenimus. *In Dominicali domin. 5. poſt Paſcha conc 1.nu.11.*

Orare eſt etiam meritorium, Deus enim pro obſequio reputat miſericordiam à ſe poſtulari, quod maximè immenſam Dei bonitatem explicat. *In Dominicali feria 2.in litanijs maioribus conc.2.nu.30.*

Inter ea quæ nos ad orandum maximè mouere debent, vnum eſt ſtrages maxima nō in corpore tantum, ſed etiam in anima per peccatum facta. *In Dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc.vna nu. 5.*

Tædium ac ſiccitatem ſępiſſimè iuſti dum orationi vacant ex Dei permiſſione tum ad exercitium, tum ad maius eorum meritum ſentiunt. *In Dominicali feria 4. litanijs maioribus conc.vna nu.15.*

Cum te ſolita in oratione dulcedine ac ſuauitate orbatum cernis, cogita ob aliquod commiſſum peccatum vel imperfectionem id tibi euenire, quam penitus auertere cura. *In Dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc.vna nu. 15.*

Orationes ſolent in Eccleſia ſonoris vocibus decantari, vt Chriſtianorum corda in deuotionem prouocent, triſtitiamque ac tepiditatem ab ipſorum canentium, & audientium mentibus auertant. *In Dominicali feria 4. in litanijs maiorib.conc. vna nu.28.*

Licet vtile ſit, nos Sanctorum orationibus commendari, requiritur tamen nos etiam ex parte noſtra diligentiam adhibere. *In Dominicali dominica 20. poſt Pente. conc. 2. nu.4. & 17.*

Orationi vacare Deo gratiſſimum eſt. *In Dominicali dominica 5. poſt Paſcha conc.1. numer.19.*

In oratione diuina gratia, & gloria abſolutè petenda eſt, & ſine conditione & moderatione, at verò reliqua omnia temporalia non abſolutè, ſed ſub conditione petenda ſunt. *In Dominicali domin.5.poſt Paſcha conc.1.n.22.*

vbi

vbi latè, & conc 3 num 31. & in Aduent. Dominica 2. post Epiphan. conc. 2. nu 30. & Dominica 3. sequenti conc. 1 nu 35.

Vt petere, & orare sciamus, spiritus sancti auxilium efficaciter implorare nos oportet. *In Dominicali dominica 5. post Pascha conc. 1. num 27.*

In omnibus nostris orationibus, & precibus vnicum est ius, & singularis titulus, quo id quod petimus postulare debemus, scilicet per Dominum nostrum Iesum Christum. *In Dominicali dominica 5. post Pascha concio. 2. num. 18. vbi latissimè, & ex professo, & conc. 3. num. 20.*

Sæpe Deus orationes religiosorum, & iustorum pro necessitatibus totius pupuli ab eis profusas non exaudit, quia dum illi orant, populus pro quo orant, scelera ac flagitia committit. *In Dominicali dominica 5. post Epiphan. conc. 3. num. 13.*

Maximè dolendum est, quod plerique temporalia à Deo summis precibus, & anxie petunt, spiritualia autem lentè, & desidiose exposcunt. *In Dominicali dominica 5. post Pascha conc. 3. nu. 19.*

Cum attentio in qualibet oratione sit maxime necessaria, curandum est, cor nostrum suaptè natura inquietum in oratione sedare: id autem non vi, sed blande ac leniter, suauibus nempe rationibus perficiendum est. *In Dominicali dominica 5. post Pascha concio. 3. num. 26. vbi latè.*

Orationes generales quæ rogationes vel litanię dicuntur, verno tempore potius quam alio fiunt. Primo vt carnalis concupiscentia, quę tunc magis augetur, & ebullit, ieiunijs, & orationibus mortificetur. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 7.*

Secundo, vt Deum deprecemur ne propter scelera nostra nos puniat, & bella ac seditiones, quę his maximè temporibus oriri solent, comprimere dignetur. *Ibi nu 1 4. & conc. 2. sequenti num. 13. vbi latè.*

Tertio ad Dominum obsecrandum, vt nobis frugum abundantiam, qua ipsi seruiamus conferat, ex hoc enim tempore totius anni remedium pendet. *Ibi conc. 1. num. 28. & conc. 2. sequenti nu. 26.* Et cum rerum fertilitas & abundantia est, ad agendas pro eo Domino gratias fiunt. *Ibi conc. 1. num. 31. & conc. 2. sequenti num. 27.*

Quarto vt nobis tribuat virtutem qua nunc ad recipiendum Spiritum sanctum prępare mur. *ibid. nu. 34.*

Oratio simul cum ieiunio, & alijs bonis operibus, & laboribus sociari debet ad Dei dona per illam comparanda. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus concio. 1. numero 9.*

Oratio multorum iustorum simul deprecantium summè potens, & efficax est apud Deum. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. nu. 6.*

Oratio vnius duntaxat hominis pij quam plurimis impijs prodesse potest. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. numero 5.*

Reliqua quę ad orationem mentalem spectant, vide verbo, Contemplatio, reliqua verò quę ad orationem vocalem pertinent, vide verbo, laus Dei.

Oratio Christi, vide Christus.

Orationis hora, locus, intentio, tempus, & perseuerantia, vide in proximè sequenti. §.

§. DE CONDITIONIBVS AD *precandum necessarijs, quo sit efficax oratio mentalis vel vocalis.*

Orationum, & precum multitudinem non tantum attendit Deus, quantum conscientię puritatem cordis affectionem, attentionem, & amorem quo oratur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi nu. 3. vbi latè, & 2. Quadr. Dominica 4. feria 6. nu. 8. & in proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ nu. 13.*

In oratione perseuerantia Deo est gratissima. *In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num 4.*

Quæ perseuerantia, vt sit impetratoria oratio, est necessaria. *2. Quadr. Dominica 1 feria 5. nu. 22. & in communi vnius mart. tempore Paschali conc vna nu. 29. & in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu 16. vbi ex professo, & in Dominicali domin. 5 post Pascha conc. 1. num. 31.*

In ora-

In oratione perseuerantiam habere, est Dei donum. *In proprio Sanctorum con.1. Bartholomæi nu. 4. & in Dominicali domin. 20. post Pente.conc.1.nu.58. vbi latè.*

Vt oratio sit præsentaneum ad nostras infirmitates remedium, oportet, vt cum feruore exerceatur. *In proprio Sanctorum conc.1. Bartholomæi nu 9.*

Plus prodest vna oratio dominica cum deuotione, & attentione: quam infinitæ ferè preces sine illa. *In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi nu.11. & in proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B.Mariæ num.13.*

In oratione præstat esse in silentio. *In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B.Mariæ num.14.*

Stude ad orationem, & diuinum consortium accedere cum corde solitario, recollecto, & rerum terrenarum oblito. *In proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu.15.*

Oratio vt sit impetratoria, debet fieri cum deuotione, & attentione. *1. Quadr feria 5. post Cineres num. 5. & in communi vnius mart. tempore Paschali conc 1.nu.29. & in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc.3. num.15. & in Dominicali domin.23. post Pente. conc. 2.num.50.*

Quæ, qualis, & quanta attentio requiratur. *3. Quadrag. Sabbatho post Cineres nu.14. & in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc.3.nu. 15.*

Oratio vt prosit, à defectuum recognitione & dolore debet incipere. *1 Quadr. Domin. 1.num.1.*

Oratio requirit hominem ieiunum. *1. Quadr. Dominica 1 fer.3 nu.8.*

Oratio vt exaudiatur à Deo, debet esse intensa. *1. Quadragesim. Dominica 1 feria 5. numero 11.*

Vt plurimum non exaudiuntur à Deo, quia peccatis redduntur homines indigni, quominus exaudiantur. *In Dominicali dominica 5 post Pascha conc.1.nu.7.*

In oratione pluris Deus æstimat, & attendit ad orantis cor quam ad verba, & corporis dispositionem. *In Dominicali domin. 5. post Pascha conc.1.nu.15.*

Prima conditio orationis est, vt id quod petimus, sit aliquid. *In Dominicali domin. 5. post Pascha concio.1.numero 21. & conc.3.numero 30.*

Orationes iustorum adeo efficaces sunt apud Deum, vt statim eis Deus obtemperare soleat. *In Dominicali dominica 5. post Paschæ conc.2.n.24. & ibi feria 2 in litanijs maiorib. conc. 2. nu. 2. vbi latè, & in Dominicali domin.20 post Pente.conc 2.nu.1.*

Oratio cum lachrymis coniuncta pijssimo Deo est nimis accepta. *In Dominicali domin. 5.post Pascha conc.2.nu.28.*

Oratio iustorum Deo gratissima & maximæ æstimationis est. *In Dominicali domin. 5. post Pascha conc.3.nu.6. & ibi fer. 4. in litanijs maioribus conc. vna nu.8. vbi ex professo, & ibi nu 25. vbi ex professo.*

Oratio à propria persona orantis habita erga Deum, plus ponderis ac momenti habet, quam si ab alio (cæteris paribus) habeatur. *In Dominicali dominica 5 post Pascha conc.3. num. 16.*

Oratio efficacior est quæ ab hilari, & cœlesti gaudio referto corde dimanat: quam quæ à languido, & segni proficiscitur. *In Dominicali dominica 5. post Pascha conc. 3. numer 36.*

Perseuerantia orationis ad multiplicationem beneficiorum Dei, valde necessaria est. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc.2.nu. 32.*

Qui in oratione mentali vel vocali alio cogitationem distractam habet, quam grande scelus committant. *In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. nu.37.*

Preces, quas peccatores edunt, absque eo quod à peccatis exire velint, à Deo non exaudiuntur. *In Dominicali dominica 9. post Pente conc 2. num.4.*

Peculiaris locus ad orandum est, templum. *In Dominicali dominica 9. post Pente. conc 2 nu 31. & ibi Dominica 10. post Pente. conc.1.num.15.*

Propter iustorum orationes multa bona spiritualia, & corporalia ijs pro quibus deprecatur, Deus elargitur. *In Dominicali domin. 20 post Pente.conc.2.nu.1. vbi latè.*

In oratione vocali cantus, & voces exteriores sine cordis affectu quam parum prosint. *3. Quadr. Domin 3.fer.4.nu.32.*

Orationes qua intentione, & fine fiunt, ex aminandum. *1. Quadrag. Dominic. 2. feria 4. num. 19.*

Oratio vt profit debet procedere ab homine existente in gratia. *In communi vnius mart. tempore Paschali conc. 1. num. 27. & in Dominicali feria 4. in litanijs maiorib. conc. vna nu. 10. & 16. & in Dominicali domin. 18. post Pente. conc. 2. nu. 39.*

Orationibus sæpe, non concedit statim Deus ea quæ exposcunt, vt petentis valor, excellentia atq; perseuerantia cognoscatur. *2. Quadr. Domin. 1. feria 5. nu. 17. & in Dominicali dom. 5. post Pascha conc. 1. num. 18.*

Atq; vt plura postea eis tribuat. *2. Quadr. domin. 1 feria 5. nu. 27.*

Oratio vt sit impetratoria, debet esse humilis. *2. Quadr. domin. 1. fer. 5. num. 29. & 2. Quadr conc. de Passione nu. 27. & in Dominicali dom. 5. post Pascha conc. 1. nu 11. & ibi dominica 10. post Pente. conc. 2. nu. 8. & 31. & ibi domin. 21. conc. 2. nu. 21.*

Orationis locus est solitudo. *2. Quadr. domin. 2. nu 8. & 3. Quadr. Sabbatho post Cineres nu. 13. vbi latissime. & in proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi nu. 13. & conc. 2. sequenti nu. 14. vbi ex professo, quibus locis singulares huius rei affert causas, & in Dominicali fer. 2. in litanijs maioribus conc. 2. num. 3. & ibi num. 35.*

Orationi commodior hora est nocturna, quam diurna. *2. Quadr. dominica 2. num. 14. & in proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis nu. 2. & in Aduent. domin. 6. post Epiphan. conc. 2. nu. 26.*

In oratione vocali attendere ad verborum compositionem ineptissimum esse. *2. Quadr. Domin. 4. feria 6. nu. 9.*

Oratio debet fieri cum maxima reuerentia, & humilitate. *2. Quadr. conc. de Passione nu. 27. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 6. vbi latè.*

Ad orationem loci peculiariter destinati sunt sacra templa. *3. Quadr. Domin. 1. feria 3. nu. 27.*

Oratio vt sit accepta, & efficax, vitæ puritati, & morum integritati debet esset coniuncta. *4. Quadr. domin. 3 fer. 4. nu. 29. & in Dominicali dom. infra octauã Ascens. cõc. 3. n. 21.*

ORDO.

ORdo in omnibus seruandus est. *3. Quadr. domin. 4. nu 35.*

Nil ordinis expers Deo gratum. *4. Quadr. dom. 4. nu. 28. & in Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ nu. 11. vbi latè.*

Ordinem sedilium in congregationibus seruare, summopere quamcunque rempublicam, seu congregationem illustrat. *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc. 2. numero 47.*

Et hoc Deus non tantum non prohibet, quin potius illud consulit. *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc. 2 nu. 47.*

Anima quæ ordinem in operibus, & vita seruat, Dei sedes. *In Aduent. conc. 4. Conceptionis B Mariæ nu. 10.*

Deus rerum ordinem magnopere diligit. *In Dominicali dominica 6. post Pente. conc. 1. num. 30.*

Vnum ex ijs in quibus pulchritudo Ecclesiæ consistit, est ordo. *In Dominicali domin. 6. post Pente. conc. 1. nu. 31.*

ORIGINALE PECCATVM.

ORiginale peccatum in animæ cum corpore coniunctione contrahitur. *In Aduent. con 4. Conceptionis B. Mariæ numer. 18.*

Originale peccatum cur omnes contrahamus. *In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ nu 21.*

De miserijs quas per peccatum originale contraximus latissimè disputatur. *In Aduent. conc. 4. Conceptionis Beatæ Mariæ numer. 22.*

Adæ hoc peccatum explicatur. *In proprio Sanctorum conc. 4 Incarnationis nu. 5.*

Ornatus mulierum, & hominum, vide, vestium profanitas.

OTIVM.

OTium plurimorum peccatorum fons, ianua, & radix. *1. Quadr. conc. Septuagesima num. 12. & 2. Quadr. conc. Septuagesimæ*

ptuagesima nu. 38. & 3 Quadr. Dominica 4. feria 4. num 3. & 4. Quadr. conc. Septuagesi. nu. 27. & in communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu. 13. vbi late, & in Dominicali dom. 4. post Pascha conc. 1. nu. 31.

Otium fugere, remedium est ad tentationes. 1. Quadragesim. concio Septuagesima numero 13. & 3. Quadragesim. Dominica 4 feria 4. num 30.

Otiosos pane quo hic vescuntur esse indignos. 2. Quadragesim. conc. Septuagesima num. 2.

Otium licet in omnibus sit pessimum, in his tamen qui iam sunt prope terminum vitæ, longè perniciosius. 2. Quadr. conc. Septuag. num. 33.

Otiosum est omne illud, quod ad animæ salutem nil conducit. 1. Quadr. conc. Septuagesima num 19. & 2. Quadr. conc. Septuagesi. num. 34.

Otiosos confundit Spiritus sanctus exemplo formicæ. 3. Quadrag. conc. Septuagesima num. 33.

Contra otiosos diuites. 4. Quadr. conc. Septuag. nu. 28.

Otium tantum malum est, vt fuerit occasio quod summi Philosophi in tantum errorem inciderent, vt crederent mundum fuisse ab æterno, ne Deo otium tribuerent. 3 Quadrag. conc. Septuag. nu. 31.

Ad otium vitandum maximè prodest consideratio nostrarum miseriarum, & bonorum quibus egemus. In Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 1. nu. 36.

Amplificabitur hic locus ex verbo, pigritia, & ex verbo, tempore iactura.

P.

PARABOLÆ.

Parabolis cur Christus vtebatur. 1. Quadrag. num. 1. conc. Sexagesim. numero 2. & 2. Quadragesim. conc. Sexagesim. numero 1. & in Aduentu Dominica 6. post Epiphaniam conc. 1. num. 2. vbi plures adducit rationes.

PARENTES HOnorare.

Qualem in parentes tuos te præbueris, tales sese liberi tui in te præbebunt. 3. Quadragesim. Domin 3 feria 4. numer. 16.

Propter peccatum contra parentum honorem introducta est seruitus in mundum. 3. Quadr. Dominica 3 feria 4. nu. 17.

Contra violatores huius præcepti de honorandis parentibus, maledictiones horribiles sacræ Scripturæ. 3. Quadr. Domin 3 feria 4. num 19.

Contra hos etiam tremenda exempla. 3. Quadr. Domin. 3 fer. 4. nu. 20.

Parentes honorare, & subuenire iisdem, plurimis titulis debemus. 1 Quadr. Dominica 3 fer. 4. n. 30. in Dominicali dom. 20. post Pente. conc. 2. nu. 30.

Cur huic solo præcepto de honorandis parentibus, sacra Scriptura statuat premium. 2. Quadrag. Dominica 3 feria 4. num. 23. & 3. Quadr. eadem feria nu. 15. & 4. Quadr. eadem feria nu. 21.

Honor parentibus debitus non solum cõsistit in externa reuerentia, sed in subleuandis ipsis à suis necessitatibus 2. Quadr. Dominica 3 feria 4. nu. 24.

Qui parentes inhonorant, nullam habent excusationem: cum in aliis peccatis ferè semper aliquod excusationis genus reperiatur. 2. Quadragesim. Dominica 3. feria 4. numer. 27. & 4. Quadrag. dominica 3. fer. 4. num. 20.

Parentes honorare, & eis subuenire aues nos docent. 2 Quadrag. dominica 3. feria 4. num. 29.

Ad debitum parentibus honorem etiam spectat, pro animabus eorum postquam defuncti sunt, benefacere. 2. Quadr. dominica 3. feria 4 num. 33.

Erga parentes filiorum obligatio, quam naturalis, & perspicua. 3. Quadr. dominica 3. feria 4. nu. 13.

De parentibus honorandis præceptum, cur fuerit primum secundæ tabulæ. 3 Quadr. domin. 3 feria 4. nu. 14.

Parentibus ſpiritualibus illud duplex honoris genus etiam debemus : videlicet reuerentiam,& alimoniam. 2. *Quadr. Dominica 3.feria 4.num.32.*

Parentibus ſpiritualibus debitum honorem denegare, quam graue peccatum ſit. 2. *Quadr. Dominica 3 fer. 4.nu.32.*

Inter plurima infortunia quę eueniunt ijs, qui parentes non honorant, vnum eſt, quod filij eorum eis non obediant. *In Dominicali dominica 20. poſt Pentecoſt. concio. 2. numero 31.*

§. PARENTVM OBLIGATIO *erga filios.*

PArentum, & magiſtrorum circa educationem filiorum, & diſcipulorum obligatio,qualis,& quanta.*4.Quadr.Dominica 1.feria 4. nu. 14. & in communi confeſſ. non pontif.Euang.Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 1. num. 4. & in proprio Sanctorum conc.2.Trinitatis numer. 17. & Dominica 2. Aduentus conc 4.num.17.& in Aduent.Dominica 1.poſt Epiphaniam conc.1.num.30.& in Dominicali domin. 20. poſt Pente. conc. 2. num. 25.*

Parentum erga filios ſuos negligentia, & nimia indulgentia,eſt cauſa corruptionis morum, quam pueri in tenera etiam ætate habent. *In proprio Sanctorum conc. 1.dedicationis Michaelis nu.26.*

Et eſt cauſa aliorum malorum. *Dominica 2.Aduent. conc.2.nu.17 & in Dominicali domin.20.poſt Pente.conc.2.nu.27.*

Parentes, & ſuperiores de ſuis filijs,famulis,& ſubditis præcipuam curam gerant. *Dominica 2.Aduent.conc.2.nu.12.*

Parentes curent,vt à pueritia filij ſui in virtute exerceantur.*Dominica 2. Aduent.1.con. 4.num.14.*

Lucem Chriſtianæ religionis à parentibus accepturi ſunt filij.*Dominica 2.Aduent.conc. 2.nu.15.vbi latè,& in Dominicali domin.20. poſt Pente.conc.2.nu.27.*

Filij de obligatione ſui ſtatus à parentibus ſunt edocendi. *Dominica 2. Aduent. conc.4. num. 19.*

Parentes ante omnia liberis ſuis diuinæ gratiæ rorem inſtantiſſimis orationibus à Deo expoſcant : poſtea verò corporalem alimoniam eis exquirant. *In communi confeſſ. non pontif. Euang.Ecce nos reliquimus omnia, &c.conc.1.numero 5.* Et non è contra. *In Dominicali dominica 11.poſt Pentecoſt. conc. 2. num 11.*

Parentes non procurent locare filios ſuos inuitos in aliquo ſtatu. *In communi vnius mart.Euang.Si quis vult venire poſt me,&c. conc.1.num.25.*

Pater ſpiritualis (vulgo el padrino) quam grandi obligatione teneatur inſtruendi puerum. *In proprio Sanctorum conc.2. Trinitatis num. 16.*

Parentes habere filios ſtudioſos,& virtutis ſectatores,maximum eſt Dei beneficium. *In proprio Sanctorum conc.1. Ioannis Baptiſtæ num.2.*

Pro ſolatio parentum qui filios non habent,*vide in proprio Sanctorum conc. 1. Ioan. Baptiſtæ nu.7.*

Parentum bonorum orationes, & merita multum proficiunt, vt eorum filij ſalutem ſpiritualem conſequantur. *In Aduent.Dominica 1.poſt Epiphan.conc.1.num.34.*

Propter parentes bonos plurima in poſteros Deus confert beneficia.*4.Quadr.Domin. 1.feria 4.nu.15.*

Propter parentum peccata filios hæreditates ſuas amittere Deus permittit.*Dominic.4. Aduent.conc.3.nu.5.*

Plurimi Deus æſtimat, quod parentes doceant filios ſuos, vt Deum timeant. *In Aduentu Dominica 1. poſt Epiphaniam conc. 3. num. 12.*

Propter parentum peccata filios ſępè Deus affligit pœnis temporalibus.*2.Quadr.Dominica 1.feria 5.nu.13.& 2.Quadr. Dominic. 4. feria 4.num.13 & 3.Quadr.Dominica 1. fer. 4. num. 22. & in Dominicali domin. 15. poſt Pente conc.2.nu.45.*

Parentes à vitijs ſe abſtineant miſericordia ſaltem ſuorum filiorum commoti, qui pro ipſorum peccatis pœnis temporalibus acerbiſſimis à Deo plectuntur. 2. *Quadr.Domin. 4.feria 4.nu.14.*

Cum parentum in filios maledictiones coram Deo plurimum valeant: caueant patres

tres ab his maledictionibus: & curent filij parentibus occasionem ad eas non præbere. *3 Quadr. Dominica 1. feria 5. nu 4.*

Parentibus ardentissimum hunc erga filios amorem Deus indidit, vt eos diligenter educarent, & ab iniurijs teneræ ætatis vindicarent. *In Dominicali domin. 20. post Pente. conc. 2. nu. 23.*

Parentes maxima obligatione adstringuntur coram filijs bene operari, & loqui. *In Dominicali domin. 20. post Pente. conc. 2. nu. 25. & ibi num. 62.*

Parentibus à natura insitus est efficax suorum filiorum amor, & cura. *In Dominicali domin 23. post Pente. conc. 1. nu. 19.*

Passiones nostræ, vide verbo, appetitus, hominis.

Passionum mortificatio, vide, carnis mortificatio.

PASSIO CHRISTI.

PAssio Christi quanto ipsius amore, desiderio, & gaudio atque voluntate fuerit peracta. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 1. num. 3. & 1. Quadr. conc. in Cœna nu. 2. & 1. Quadr. conc. Quinquag. num. 10. & 1. Quadr. conc. de Passione nu. 31. & 1. Quadr. feria 3. Resurrectionis nu. 9. & 2. Quadr. conc. in Cœna nu 15. vbi ex professo, & 4. Quadr. conc. de Passione num 13. vbi latè. & in Dominicali dominica 4. post Pascha conc. 1. numero 2. vbi latè, & ibi eadem Dominica conc. 2. num. 3.*

Passio Christi nos ad sui amorem, & obseruantiam diuinæ legis quasi vinctos trahit. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam in Passione nu. 15. & 1. Quadr. Dominica 2. feria 4. nu. 4. & in Aduent. conc. 3. Purificationis Beatæ Mariæ nu. 14.*

Passione, & morte Christi plus solutum est quam humana natura debebat. *Quadrag. Dominica in Passione feria 6. num. 24. vbi ex professo.*

Passio Christi quantum sentienda, & lachrymanda. *1. Quadr. conc. de Passione nu. 7. & num. 12. & 2. Quadr. conc. de Passione nu. 2. & nu. 11.*

Christus in passionis suæ doloribus sine auxilio, & consolatione fuit relictus: ex hac autem passione Christi martyribus consolatio, & fortitudo proueniebat. *In Aduent. conc. 2 Andreæ nu 30.* solus enim ipse calicem passionis purum sine mistura consolationis bibit. *In proprio Sanctorum concio. 1. Iacobi numer. 29.*

Passionis Christi magnitudinem nec homo nec Angelus, sed solus pater æternus potest omnino intelligere. *1 Quadr. conc. de Passione num. 19.*

Christus pro omnibus peccatoribus sua morte soluit, ac si ipse vnus omnium peccata haberet. *In Aduent. conc. 4. Circumcisionis num. 10.*

Christus inquantum Deus, non fuit mortuus, nec mori potuit. *4. Quadr. conc. Quinquagesimæ nu. 9.*

Christus in suæ passionis doloribus nunquam fleuit: pro nostris verò peccatis lachrymatus est. *3. Quadr. Dominica 4. feria 6. numero 39.*

In passione Christi iustitia, quam Deus pro peccatis facit, summe pellucet. *1. Quadr. conc. de Passione nu. 20. & in proprio Sanctor. conc. 4. Inuentionis Crucis nu. 4.*

In passione Christi misericordia & iustitia Dei in summo gradu reperitur. *3 Quadr. Domin. Passionis fer. 6. num 33 & in proprio Sanctorum concio. 4. Inuentionis Crucis numero 4.*

Passio, & sanguis Christi quoad sufficientiam, apta est pro redemptione totius mundi, imo & ad redimendos mille mundos si essent: at vero quoad efficaciam eos solum ex adultis redimit qui ex ea vtilitatem efficaciter capere volunt. *In Dominicali domin. 2. post Pascha conc. 1. n. 26. vbi latè. & in propr. Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 32.*

Et in hoc sensu possunt, qui sibi per bona opera passionem hanc Christi applicant, dicere, quod adimplent quæ desunt passioni Christi. *In Dominicali dominica 2 post Pascha conc. 1. nu. 28. vbi ex professo, & ibi Dominica infra octauam Ascensionis conc. 5. numero 8.*

Passio Christi reddit inexcusabiles peccatores in suis peccatis perseuerantes. *2. Quadr. Domin. 1 feria 4. nu. 30.*

Passio Christi iugi, & perpetua considera-tione recolenda est. *2. Quadr. domin. 2. feria 4. nu 1. & 3 Quadr. conc. de Passione nu. 20. & 4. Quadr. domin 2. fer. 4. n. 14. & in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me conc. 1. nu. 4 & in proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis Crucis nu 19.*

Passio Christi omnia reddit dulcissima. *2. Quadr. domin. 2 fer. 4. nu 3.*

Christus ab instanti suæ conceptionis pati cœpit. *In Aduent. conc 1. Innocentium num. 2.* Quia ex tunc cognouit, & acceptauit omnia quæ passurus erat. *3. Quadr. conc. quinquagesima num 4.*

Mortis, & passionis Christi necessitas. *2. Quadrag. dominica Passionis feria 6. num. 31. & 4. Quadrag. dominica Passionis feria 6. num. 23.*

Dolores, & compassio quam B. Virgo habuit, vide verbo, Maria virgo.

Passio, & dolores Christi in diuersis veteris testamenti hominibus figurata fuit. *2. Quadr. conc. de Passione nu. 17.*

Per passionem Christi Deum possumus adiurare, & quasi compellere, vt nobis subueniat. *1. Quadrag. conc. quinquagesima nu. 11. & 22.*

Passio Christi est arcus ille cœlestis, signũ fœderis inter Deum, & homines. *1. Quadr. dominica Passionis feria 6. nu. 24.*

Passione Christi quantum ipsius anima passa sit. *2. Quadr. conc. de Passione nu. 20.*

Quia passionem, & mortem Christo intulerunt Iudæi, speciali supplicio à Deo sunt puniti, & vsque in hunc diem puniuntur. *3. Quadr. dominica 2. feria 6. nu. 2.*

Passio Christi super omnia nos inuitat ad peccatorum detestationem. *3. Quadr. dominica in Passione nu. 2. & 4. Quadrag. conc. de Passione num. 17.*

Passionis Christi dolores omnibus doloribus qui excogitari possunt maiores sunt: quia (inter alia) anima eius tantum tristitiam pro peccatis, quæ in nobis vidit habuit, ac si in se ipso peccata cerneret. *Dominica 2. Aduent. conc. 4. nu. 6.*

Passionem, & mortem Christo intulerunt Iudæi, quia eorum vitia non dissimulabat, sed increpabat. *3. Quadr. Dominica in Passione feria 3. num. 3.*

Passionem hanc perpessus est Christus, vt per illam mereretur eis gloriam, qui ad ipsam prædestinati erant. *3. Quadr. dominica in Passione feria 6. nu. 19.*

In passione Christi sanguis fuit effusus pro præsentibus, præteritis, & futuris peccatis mundandis. *3. Quadr. Dominica Passionis feria 6. num. 32.*

Passionis Christi, vsque ad sæculi consummationem fructus. *Fer. 3 Quadrag Sabbatho post Dominicam Passionis n. 3. in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 32.*

De fructu passionis Christi, vide *in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis, &c. conc. 1. nu. 31.*

Passionis Christi singula mysteria sigillatim considerantur. *In concionibus de Passione quatuor Quadragesimarum: & in concionibus de cœna Domini earũdem quatuor Quadragesimarum*

Per passionem Christi beatitudo nobis datur. *3. Quadr. conc. de Passione n. 14.*

Passio Christi æterno patri placando proponenda est, vt peccata nostra dimittat. *3. Quadr. conc. de Passione nu. 17.*

Passione Christi proposita vires ad audacter deuincendos spirituales inimicos accipimus. *4. Quadr. conc. Quinquagesima nu. 20. vsq. ad 32.*

Passio Christi initio pœnitentiæ allegan-da, & in ipsa tota fiducia collocanda *4. Quadrag. conc. Quinquagesima nu 23.*

Passio Christi medicina vera est cęcitatum nostrarum, & totius generis humani *4. Quadrag. conc. Quinquages. nu. 7. & in propr. Sanctorum conc. 4 inuentionis Crucis nu 10.* De passione, & morte sua cur Christus tam frequenter cum discipulis suis loquebatur. *4. Quadr. domin. 2 feria 4. nu. 4.*

Et cur hoc passionis mysterium toties nobis sancta Ecclesia proponat. *4. Quadr. dom. 2 feria 4. nu. 12.*

Vnum ex his ex quibus Deus magis conqueritur, est, quia sic frustra suę passionis merita deperdi sinimus, nec eis vti volumus. *In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis Crucis nu 16. vbi ex professo.*

Non quia morte Christi à peccato sumus iusti-

sufficienter redempti, ideo sequitur nihil esse nobis laborandum *In proprio Sanctor. conc. 4. Inuentionis Crucis nu. 16.*

In passione hac triumphauit de Deo amor 4. *Quadragesim. conc. de Passione numero 11.*

Passio, & sanguis Christi ad maiora in virtutis via aggredienda animos addit. 4. *Quad. de Passione nu. 8.*

Per huius suæ passionis merita, multa dona à patre æterno suis fidelibus communicari Christus videbit. *In proprio Sanctorum conc. 3. feria 2. Pente. nu 7.*

Passionis Christi memoria maximum, & peculiare auxilium est ad obseruanda vota, quæ quilibet Christianus in baptismo edidit: & ad quodlibet bonum opus exercendum, & tribulationes perferendas. *In proprio Sanctorū conc. 1. Iacobi nu. 31.*

Passionis Christi beneficium erit in eos, qui ex eo fructum percipere noluerunt maximum iudicium. *In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis Crucis num. 12.*

Amor maximus quo passionem hanc perpessus est Christus declaratur. *In propr. Sanctorum conc. 1. exaltationis Crucis nu. 18.*

Passionis Christi vulnera sunt ora quæ peccatorem vocant, vt ad Dominum conuertatur. *In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis nu. 17.*

Passionis Christi scuto nos protegere debemus, quando Diabolus tentationis ictu percutere conatur. *In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis nu 27.*

Tanta erat amoris vis, quo filius Dei patiebatur, vt grauissima tormenta, crudelissimam mortem, omnia deniq; parui penderet: & sic sæpe hanc suam Passionem nominibus eam minuentibus appellat. *In Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 1. nu. 4.* vbi singularibus sacræ Scripturæ testimonijs id illustrat *vsque ad nu. 10.*

Et omnia quæ patiebatur dulcia ei videbantur. *In Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 1. nu. 6.*

Plerique ex maximo mortis Christi beneficio ansam sumunt in peccatis perseuerandi; de quo Deus maximè conqueritur. *In proprio Sanctorum conc. 2 exaltationis Crucis nu 23.*

Inter omnes, excessiuus Christi dolor fuit, considerare quam paucis profectura erat sua mors. *In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 1. nu. 11.*

Vehementissimum pro hominibus moriendi desiderium Christum habuisse, ipse in pluribus sacræ Scripturæ locis ostendit, quæ vide *in Dominicali domin 4. post Pascha con. 1. num. 2.*

Hæc ignominiosa passio, & mors Christi fuit causa honoris supremi, quem ipse in quantum homo in terris, & in cœlis habet. *In Dominicali feria 4. in litanijs maioribus con. vna nu. 31.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, Redemptionis beneficium.

Pastor, vide prælatus.

Pater, vide, parentes.

Paterfamilias, quam curam debeat habere de suis famulis, vide verbo, Parentum obligatio erga filios, & verbo Prælatorum obligatio.

PATRIA.

PRo patriæ defensione vitæ discrimen subire consonum est 3. *Quadra. Domin. 3. feria 2. nu. 3.*

PATIENTIA.

VT patientiam laboribus, & tribulationibus habeas, vide rationes & considerationes diligenter collectas in verbo, tribulatio.

Vt patientiam, & silentium in iniurijs illatis habeas, vide rationes, & considerationes in verbo, inimicus.

Patientia est aliarum omnium virtutum sigillum. *In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ nu. 23.*

Patientia es la librea electorum & dilectorum Dei. *In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ nu. 24.*

Pœnitentia miraculis anteponēda. 1. *Quadra. Domin. 4. feria 4. nu. 2.*

Qui patientiam habet, Deum in suo amore inflammant. *In communi plurimor. mart Euangel.*

Euangel. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. num. 2.

Patientia murmurationis est expers. *In communi Euangelist. conc. 3 num. 11.*

Patientia virtus specialiter, magisque necessaria est in senibus. *2. Quadr. Dominica 1. feria 6. nu. 13.*

Patientia ad omnes alias virtutes impetrandas, & conseruandas est necessaria. *1. Quadr. conc. Sexagesima nu. 24 & 3 Quadr. Dominica 4 fer. 3. nu. 37. & 4. Quadr. Domin. Resurrectionis fer. 2. nu. 25. & in communi Euangelistarum conc. 3. nu. 12.*

Patientia cum animi lætitia, & hilaritate debet esse coniuncta. *In Aduent. Domin. infra octauam Natiuitatis nu. 25.*

Patientia est maxime necessaria ad perseuerandum in virtute. *Dominica 4. Aduent. conc. 1. num. 24.*

Patientia alias virtutes ad perfectionem adducit. *In communi Euangelistarum conc. 3. num. 13.*

Patientia est singulare Dei donum. *1. Quadrag. Dominica 4 feria 3. nu. 31.*

Seruorum Dei probitas dignoscitur in patientia. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc 3. nu. 21. vbi ex professo.*

Patientia est vnum ex præcipuis quibus nostra fides euidenter credibilis redditur. *1. Quadr. Domin. 4. feria 4. nu. 4.*

Patientia habenda est, & si non statim Deus necessitatibus subueniat. *2. Quadr. Dominica 1 fer. 6. nu. 11.* de quo vide plura verbo, tribulatio.

Patientiam habentes quanta cum tranquillitate in hoc sæculo viuant. *2. Quadr. Dominica in Passione nu. 38.*

Patientia in reprehensionibus est vnum ex certissimis prædestinatorum signis: è conuerso impatientia. *2. Quadr feria 2. Resurrectionis nu. 30. & in communi plurimor. mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 1. num. 2.*

Patientia adeò excellens est virtus, vt ex ea perfectio, & qualitas aliarum virtutem, quibus præditus es, dignoscantur. *3. Quadr. domin. 1. fer. 6. nu. 26. & 3 Quadr. Domin. 4 fer. 3 num. 16*

Patientiam habere ex Christo discamus. *3. Quadr. domin. 4. fer. 3. nu. 34.*

Patientia vt est virtus altissima, & excellentissima: ita impetratu difficillima. *In communi plurimorum martyr. Euangel. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. num. 4.* vbi docet latissime quibus exercitijs comparetur patientia.

Vt patientiam nos Christus in omnibus doceret: ideo inter alias causas debuit pati, & mori. *In proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis Crucis nu. 16.*

Reliqua omnia quæ de patientia dicenda essent, vide in verbo tribulatio, vbi illa omnia inuenies: vide etiam aliqua verbo, mansuetudo.

Patientia Dei, in expectandis, & sufferendis peccatoribus perpenditur. *3. Quadrag. dominica Passionis feria 6. numero 34. & in Aduentu Dominica 5 post Epiphaniam conc. 3. num 8.*

Pauli Apostoli laudes, *in Aduent. conc. 2. Conuersionis Pauli nu. 31. & 35.*

PAVPERTAS, PAVPERES, & in solatium pauperum.

PAupertate disponimur ad regnum cœlorum consequendum & reddimur similes Deo. *1 Quadr. Dominica 3 feria 5 nu. 6. & in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. concio. 2. numer. 16.*

Paupertas, & inopia est signum, & ornamentum amicorum Christi. *2. Quadr. Dominica 2 feria 5. nu. 18.*

Omnes illi prisci sapientes erant paupertatis amatores. *In Aduent. conc. 1. Epiphania num. 14.*

Pauperes fiduciam omnem, & spem in Deo collocent. *3. Quadr. Domin. 4. numer. 23. & 28.*

Paupertate, & indigentia Deus aliquos deuincit, vt ad ipsum conuertantur, & in ipso solo fidant, & ei tantum gratias reddant. *2. Quadr. Domin. 4. num. 10.*

Plurimi æstimare deberent homines in eo se statu constitutos videre, quem rex gloriæ nascens, & viuens elegit. *In Aduent. conc. 1. Innocentium nu. 11.*

Paupertas corporalis multum conducit, vt Dei voluntati nos prorsus submittamus. *In proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 18.*

Paupertas ad plurima mala impotentes nos reddit. *In Aduent. conc. 1. Innocentium num. 12.*

Pauperum status quam multo melior sit, quam status diuitum, *vide singulares rationes in proprio Sanctorum concio. 1. omnium Sanctorum num. 26.*

Amabilis est etiam paupertas ob beneficia quæ Deus in pauperes conferre solet. *In Aduent. conc. 1. Innocentium nu. 12.*

Quod nemo pauper videri velit vana, & nimis vsitata præsumptio est. *In Aduent. conc. 2. Purificationis B. Mariæ nu. 13.*

Adeò Deus paupertatem diligit, vt se propter pauperes præcipue in mundum venisse fateatur. *In Aduent. conc. 2. Purificationis B. Mariæ num. 15.*

Paupertatis vberes fructus, & vtilitates. *In Aduent. conc. 1. Purificationis Beatæ Mariæ num. 14.*

Dilige paupertatem, & labores, siquidem in cordibus humanis pacem, & concordiam gignit. *In Dominicali dominica 13. post Pente. conc. 2. nu. 29. & vbi latè.*

Paupertas vide etiam diuitiæ.

Contra eos qui pauperum vulnera exhorrescunt. *In communi confess. pontif. Euangel. Nemo accendit lucernam, &c. concio. 2. numero 21.*

Paupertate plerique abutuntur ad peccata perpetranda. *1. Quadrag. Dominica 3. feria 5. num. 12.*

Et propter illam diabolus inducit communiter homines ad peccandum. *3. Quadr. Dominica 1. num. 29.*

Contra hos etiam vide. *3. Quadr. Domin. Passionis fer. 6. nu. 20.*

Pauperes non esse asperis verbis tractandos, nec contemnendos. *1. Quadr. Domin. 4. fer. 5. nu. 12. & 1. fer. 2. num. 21.*

Ne propter paupertatem Deum offendas, reminiscere consilij Tobiæ quod vide. *1. Quadragesi. Dominica Passionis feria 6. numero 10.*

De obligatione magnatum, potentum & principum erga protectionem pauperum, & qualiter circa pauperes se debeant habere, vide verbo, magnates.

Omnia quæ spectant ad pauperum subuentionem, vide verbo, eleemosyna.

Contra eos qui erga pauperes crudeles, & tyranni, & immisericordes sunt, vide verbo misericordia, vbi de immisericordibus egimus.

Paupertatem maximam Christus in hac vita habuit, & eam pro sponsa suis sacris discipulis reliquit. *In Dominicali dom. 22. post Pente. conc. 1. num. 59.*

§. PAVPERTAS SPIRITVS, *seu voluntaria.*

PAupertas spiritus ad iustitiam esuriendam valde conducit. *In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. nu. 20.*

Paupertas interior (quæ est temporalium rerum contemptus) est quæ in sacra Scriptura commendatur. *In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. num. 20.*

Hæc paupertas interior est singularis charitatis effectus. *In communi plurimor. marty. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. num. 21.*

Paupertatem spiritus habenti liberaliter se ipsemet Deus donat. *In proprio Sanctorũ conc. 3. omnium Sanctorum nu. 23.*

Reliqua quæ ad hunc locum spectant vide litera B. in verbo, Bonorum temporalium voluntaria abdicatio, & renunciatio.

Pacis diffinitio. *In Dominicali domin. in Albis concion. 1. numer. 6. & Dominica 16. conc. 2. numer. 13. & ibi Dominica 21. conc. 1. num. 62.*

PAX.

VBi pax est, ibi & Deus est, & è conuerso. *2. Quadr. Domin. 3. nu. 34.* Ibi etiam lætitia est *In Dominicali domin. in Albis conc. 1. num. 3.*

Pax est legitima charitatis filia. *In Dominicali dom. in Albis conc. 1. nu. 7.*

Ad pacem cum proximis habendam hæc tria potissimum requiruntur, humilitas, iustitiæ æquitas, & silentium. *2. Quadr. Dominica in Ramis num 5.*

Ad pacem habendam nostrimet esse modus inuitat. *In Dominicali domin. in Albis conc. 1. num. 11.*

Cum pax sit quies animorum concordantium in bono: vt animi nostri illam consequantur, oportet à se ipsis passiones cunctas inordinatasque affectiones illam impedientes expellere. *In Dominicali dominica in Albis conc. 1. nu. 8.*

Ad pacem in cordibus nostris infigendam direxit Christus omnia quæ in suo sancto Euangelio prædicauit. *3. Quadr. Domin. 3. numero 26.*

Ex pacis perturbatione gentium, regnorum, & cuiuslibet communitatis ruinæ dimanant. *3 Quadr. Domin 3. nu. 25. & feria 6. eiusdem Dominicæ nu. 12. & 4. Quadrag. Dominica 3. nu. 16.*

Pacis perturbatores è republica esse expellendos. *In Dominicali dominica in Albis conc. 3. num. 12.*

Pax cum proximis viribus & posse est procuranda: & conseruanda. *3. Quadr. Dominica 3. num. 24.*

Pacis perturbatores cum verba aliqua ignominiosa etiam minima audiunt: ipsi Satanæ munus vsurpando apud illum de quo dicuntur amplificant, & exaggerant. *In Dominicali dom. in Albis conc 3. num. 11.*

Vbi pax, ibi nidus ac Domicilium misericordiæ, & gratiæ Dei. *In Dominicali domin. in Albis conc 3. nu. 10.*

Facile pacē habebitis, si Deus vobis suam gratiam communicat. *In Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ nu. 8.*

Et ideo ad pacem consequendam oportet Dei gratiam prius impetrare. *In communi plurimorum mart. Euangel. Cum audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 11.*

Pax adeo excellēs res est, vt propter ipsam Christus in mundum venerit, eamque hominibus prædicauerit, atque tandem ob eam mori dignatus fuerit. *In Dominicali domin. in Albis. conc. 1. nu. 2.*

Pax inter principes sæculares, & Ecclesiasticos quanti referat. *1. Quadr. domin. 2. n. 21. & 3 Quadr. domin. 3. nu. 22.*

Pacem quærunt omnes creaturæ tam insensibiles, quam rationales. *In Dominicali domin. in Albis conc. 1. nu 4.*

Pacis se esse authorem gloriatur Deus. *In communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 1. n. 11 & 12.*

Pacis Quidditas, & substantia in spiritu, & interiori hominis potissimum existit. *In Dominicali dom in Albis conc 1. nu. 5.*

Pax non est impijs. *In Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 23.*

Ad pacem inter filios, & inter omnes hæredes conciliandam, deberent patres in vita bona sua distribuere. *1. Quadrag. Domin. 4. feria 6. num. 2.*

Pacem ob quamcunque rem minimam perturbare, & amittere quam pessimum signum sit. *In Dominicali dom. in Albis conc. 3. num. 5.*

In hac pacis virtute plurima bruta animalia nos excellunt. *2. Quadr. Domin. in Ramis num. 4.*

Creaturam pacem habere cum suo creatore est vnum ex præcipuis iustificationis signis. *In Dominicali domin. in Albis concio 3. num. 7.*

Qui hac pace cum Deo fruitur, qua tranquillitate cor eius perfruatur. *Domin. in Albis conc. 3. num. 8.*

Ad pacem conseruandam oportet nos inuicem honoribus præuenire. *In Aduent. Domin. 6. post Epiphan. conc. 3. nu. 7.*

Pacis inter proximos Deus est amantissimus. *In Dominicali domin. 5. post Pente. conc. 2. nu. 28.*

Pacis conseruationi humilitas fauet. *In Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 2. num. 36.*

Plura quæ huc spectant vide verbo, discordia. Inter ea, quæ magis pacem, & concordiam gignunt, est labor, paupertas, & ægritudo. *In Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 2. num. 29.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor proximorum, & ex verbo, inimicorum dilectio.

PECCATVM, PECCATOR.

Peccatores omnes esse cæcos, & ignorantes. *1. Quadr. Quinquagesimæ nu. 19. & 1. Quadr. dom 3. nu. 13. vbi latè & 1. Quad. dom. 4 fer 3. n. 18 & Dom. in Passione sequẽti fer. 5. nu. 8 & 2. Quadr. Domin Passionis fer. 6. nu 21. & 3. Quadra. Dom 1. fer. 4. num. 17 & Domin 4 sequenti fer 3. nu. 23. & 4. Quadr. conc. Quinquagesimæ n. 38. vbi latè & in communi Sanctor. conc. 4. funerali nu. 8 & in Dominicali domin 20 post Pente. conc. 1. num. 33.*

Qui peccant quare fugiant lucem. *1. Quadrag. domin. 2. fer 3. nu. 3.*

Peccatorum condemnatione non solum Deus vt Deus; sed Christus etiam, & omnes iusti lætabuntur: in quantum mali sunt præceptorum cœlestium transgressores. *In propr. Sanctorum conc. 1. B. Francisci nu. 13.*

Cum Deum cum voluntate nostra ad bonum, & malum concurrat: cur non dicitur peccati, sicut virtutis causa. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 10.*

In peccatoribus ratio quam sit obscurata. *4. Quadr. conc. Sexagesimæ nu. 11. & in Dominicali dom. 7. post Pente. conc. 1. nu. 20.*

Mundus quot, & quam grauia onera suis imponat, quæ ab ipsis non cognóscuntur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Matthiæ num. 26. vbi latè.*

Peccator instar brutorum ab impetu, & vi suorum motuum ferri se patitur. *In proprio Sanctorum feria 2. post Pente. conc. 3. numer. 24.*

Peccator alienos defectus semper, proprios verò nunquam considerat. *1. Quadr. domin. 3. feria 4. nu 17.*

Vnum peccatum plurimorum solet esse causa. *1 Quadr. domin 3 fer. 6. nu. 26.*

Diligentissimè, & feruenter à peccato exire curandum est. *In Aduent. domin. 1. post Epiphan. conc. 4. num. 22. & 2. Quadr. domin. Passionis feria 5. nu. 21.*

Peccatores licet non verbis, operibus tamen Deum non esse dicunt. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1 nu 25.*

De his qui verbo, exemplo, vel persuasionibus alios ad peccandum prouocant, vide verbo, exemplum. §. exemplum malum, & verbo occasio peccandi, & verbo, scandalum.

Peccator pudefiat ante Deum. *In Dominicali domin. 10. post Pente. conc. 1. nu. 33.*

Peccator à paruis in maiora scelera venire consuescit. *In Dominicali domin. 11. post Pent. conc. 1. nu. 14. vbi latè, & ibi nu. 16.*

Peccatores infideles minora tormenta patientur, quam Christiani, cæteris paribus. *In Dominicali domin. 11. post Pente. conc. 1 numer. 32.*

Peccata occulta difficillime curantur. *In Dominicali dominica 20. post Pente. conc. 1. num. 51.*

Peccatum nos debitores facit. *In Dominicali dom. 21. post Pente. conc. 1. nu 18.*

Post peccatum remanet obligatio ad pœnam. *In Dominicali domin. 21. post Pentec. conc. 1 num. 20.*

Qui in actuali peccato mortali sunt, summo timore affici debent. *In Dominicali dom. 21. post Pente. conc. 1. nu. 49.*

Peccati mortalis grauitas consideratur. *In Dominicali dominica 21. post Pente. conc. 2. num. 24.*

Quanto peccata grauiora committimus, tanto digniores sumus quibus vita minuatur, & citius mors obrepat. *1. Quadr. domin. 4 feria 6. num. 15.*

Ex peccatis Deus sæpissime multa bona depromit, qualia sunt, propria cognitio, humilitas, &c. *In proprio Sanctorum conc. 3. Ioan. Baptistæ nu. 5. vbi latè, & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam Passionis nu. 3.*

Quantumcunque quis peccator sit, nunquam bona opera debet prætermittere. *1. Quadr. domin. 3 feria 6. num. 29. & 3. Quadr. feria 5. post Cineres nu. 8.*

Peccatores sunt in tenebris. *In communi conf. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 9.*

Peccatores ad malum operandum omnes associantur, coadunantur, & confortantur ad inuicem, & miserabili quadam concordia viuunt. *In Dominicali dom. 17. post Pent. conc. 2. n. 12. & ibi domin. 11. post Pent. con. 1. n. 9. & ibi domin. 22. nu. 14. & 1. Quadr. dom. in Passione fer. 3. nu. 20. & 2. Quadr. domin. 2. nu. 35.*

Hæc concordia eos constantiores in suis sceleribus facit. *In Dominicali domin. 17. post Pente. conc. 2. nu. 13.*

Peccatores leuissima quaque re turbantur. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis num. 10. & in Aduent. conc. 3. Epiphan. numer. 15.*

Peccatores statim se excusant: at seruus Dei illico culpam suam agnoscit. *2. Quadra. conc. Septuagesimæ nu. 39.*

Peccatorum deceptio consideratur, qui vt defectus suos excusent eorum, qui boni sunt virtute metiri nolunt: sed eorum qui se ipsis deteriores sunt moribus. *In proprio Sanctorũ conc. 1. Inuentionis Crucis nu. 14.*

Grauissimum supplicium Dei est, in peccatis peccatores relinquere. *In proprio Sanctorum concion. 1. die sancti Pentecost. numero 26.*

Peccatores in bono debiles sunt & inconstantes: in malo autem fortes, & cõstantes. *In proprio Sanctorum concion. 1. Eucharistiæ num. 28.*

De peccato se iactare, & gloriari, summum scelus est. *Domin. 2. Aduent. conc. 2. nu. 2.* Et summa dissolutio est. *In proprio Sanctorum feria 2. Pente. conc. 3. num. 11. & in communi Sanctorum conc. 1. funerali nu. 12.*

Peccatoris varios casus, vide *in proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptistæ nu. 26. vsque ad finem, & in proprio Sanctorum conc. 3. feriæ 2. Pente. num. 11.*

His peccatis Deus grauissime offenditur, quæ faciendi nullam aliam homo occasionem habet, præter suammet ipsius malitiam. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ nu. 7.*

Eos qui alios ad peccandum verbo vel opere inducunt, videtur Deus omnino ab amore, & gratia sua eijcere. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis numero 30.*

Peccati præcisa radix est voluntas. *2. Quadrag. Domin. 1 fer. 4. n. 8. & in communi Sanctorum conc. 4. funerali nu. 8.*

Peccatum primum maxime timere debemus: illud enim alijs atque alijs aditum patefacit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu. 17.*

Cum peccatores se excusant Dauid adulterio, Petri negatione, maximam illis sanctis iniuriam irrogant: quam Deus, vt propriam accipit. *In Aduentu. concion. 2. Andreæ numer. 8.*

Peccatori nullus obuiat, iusto multi resistunt. *2. Quadr. Domin. 1 feria 6. nu. 34. & 3. Quadr. Domin. 4. fer. 5. num. 18.*

Peccatores multi, serui Dei pauci. *In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. nu. 11.*

Peccatores sua scelera approbare: & se in illis voluntatem Dei facere affirmare conantur. *2. Quadr. fer. 6. post Cineres num 58. & 3. Quadr. Domin. 4. fer. 2. nu. 13.*

Ab aliquibus peccatis te continere non sufficit, sed ab omnibus abstinere debes. *In communi Sanctarum mulierum conc. 1. numer. 21.*

Peccatorum animas semper fame, sterilitate, & vniuersa necessitate esse oppressas. *2. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 2. numer. 18.*

Peccatorum mos est alienæ vitæ curam gerere, quod malæ conscientiæ est signum. *4. Quadr. Domin. 3. fer. 4. nu. 3.*

Ad peccatores corrigendos prius instanter fauor Dei implorandus. *2. Quadr. Domin. 3. num. 6.*

Nullus est qui acrius, nec crudelius puniat peccatores, aut reprehendat illos, quam ille qui maximus peccator est. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. num. 15.*

Peccatores magis insensatos esse quam bestias. *2. Quadr. Domin. 3. nu. 24. & 3. Quadr. Domin. 1. fer. 4. nu. 18.*

Peccatorum labores, & opera quam vana, & inutilia. *In communi vnius mart. tempore Paschali conc. 1. nu. 25. & in communi Sanctarum mulierum conc. 3. num. 18.*

Peccatores maximis laboribus mundi huius stercora emunt. *In communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu. 17.*

Quo minor est res propter quam peccas, eo maiorem Deo irrogas iniuriam. *In Aduẽt. conc. 1. Epiphaniæ. nu. 33.*

Peccatorem quantumcunq; malum non debemus condemnare: nec ipse desperet, quia potest esse ex prædestinatis. *2. Quadr. Sabbatho post*

tho post Dominicam 3.num. 40.

Peccatum non ſubito fit, ſed ſuos gradus habet: quos vide *in communi Sanctorum conc.4 funerali nu 9.*

Quempiam peccatis oneratum proſpere, & feliciter, diutiſſime viuere, ſignum eſt reprobationis. *In Aduent. conc. 1. Natiuitatis numer. 14.*

In peccatis tam cito reincidimus, quia paſſiones, affectiones, maloſque mores radicitus non euellimus. *4. Quadrag. Domin. 3. numer. 37.*

Peccatum ſuper omnia timere abhorrere debemus. *In Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ nu. 6. vbi latè.*

Ipſum etiam peccati nomen nos deterrere deberet. *In Aduent. conc. 1. Thomæ numero 9.*

Peccatoris cor quam timidium, & puſillanime remaneat. *2. Quadr. dom. in Paſſione nu. 20. & in proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu 18. vbi latè.*

Ad peccatorum animas ad ſe trahendas ſingulares modos, & inuētiones quęrit Deus. *3 Quadr. Domin. 2 fer. 2. nu. 5.*

Peccatores ſub virtutis ſpecie peccata ſua committere volunt. *2. Quadr. Dom. Paſſionis fer. 6 nu. 25 & 3. Quadr. feria 6. poſt Cineres numer. 2. & 3. Quadrag. Domin. 4 fer. 2. numer. 13. & 3. Quadrageſim. Domin. Paſſionis feria 6 nu. 23.*

Quando peccatores peccata ſua diuina lege tegunt, ſummè offenditur Deus, & maxime hoc ſentit. *3. Quadr. fer. 6. poſt Cineres nu. 3. & 3. Quadr. Dom. 4 fer. 2. nu. 13.*

Peccatores adeò ad malum propenſi ſunt, vt ex miraculis, & bonis operibus peccandi occaſionem ſumant. *2. Quadrag. Domin. Paſſionis feria 6. num. 10. & 3. Quadr. eadem feria nu 8.*

Nam tam ex bono quam ex malo malum colligunt, è contra iuſti. *4. Quadr. Domin. in Paſſione feria 6. nu. 1.*

Peccata proximorum noſtrorum ne horreſcamus cum homines fragiles ſicut illi ſimus. *In Dominicali dominic. 2. poſt Paſcha conc 3. num. 9.*

Peccatores alijs ſibi ſimilibus ſociantur, & ipſis ſunt affabiles, reliquos vero odio proſequuntur. *1. Quadrag. Domin. Paſſionis feria 3. num 12.*

In hominibus vitioſis ſæpe contingit, vt vitium maius ſit alterius vitij minoris fræcnum. *Domin. 3. Aduent. conc. 4. nu. 8.*

Cum peccatorum vita ſit laborioſiſſima, cur peccatores eam grauiſſimam nō ſentiunt. *In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire poſt me, &c. conc. 3. nu. 21.*

Peccatores ſibi perſuadent nullum ſibi ex iniquitate malum prouenire poſſe. *Domin. 4. Aduent. conc. 1. num. 23.*

Et hoc quam grande ſit malum. *3. Quadrageſim. Dominica 4 feria 5. numero 11. & 17.*

Peccator licet per ſe cadat, non tamen poteſt per ſe reſurgere. *1. Quadrag. Dominica in Paſſione feria 5. nu. 20.*

De peccatore ſemel malam conceptam opinionem nunquam deponere iniuſtum eſt. *1. Quadrageſim. Dominica in Paſsione feria 5. num. 28.*

Peccatorum inuentores maiori ſupplicio digni ſunt alijs, ſicut virtutum inuentores maiori præmio. *In proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli nu. 14.*

Peccatum ſæpiſſimè eſt pœna alterius peccati: & quare. *1. Quadrageſim. Dominica in Paſſione feria 6. num. 2. & 2. Quadr. eadem feria nu. 3.*

De peccatoribus quantumuis deprauatis nemo dum in hac vita eſt diffidat. *In communi dedicationis Eccleſiæ concion. 2. numero 13.*

Peccata nunquam ſola eſſe ſolent, ſed peccator ab vno in alia prolabitur. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 17.*

Quia peccata ſibi inuicem ſunt diſpoſitio, atque cauſa. *Dominica 2. Aduent. conc. 1. nu. 16. vbi latè: & in commmuni virginum conc. 1. num. 7.*

Peccator per eādem viam ab infœlici ſuorum peccatorum ſtatu egrediatur, per quam eo ingreſſus eſt. *In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis nu. 7.*

Peccatores in ſuo peſſimo ſtatu delectari exitiale ſignum. *1. Quadr. Domin. in Paſsione feria 6. num. 5.*

Peccatores possunt in tam miserrimum statum deuenire, vt Deus finiat rationem cũ illis, nec amplius eos expectet. *1. Quadr. dominica in Passione fer. 6. num. 6. & 4 Quadr. conc. Sexagesimæ nu. 23.*

Peccatores quam amentes sint existimando se impune laturos postquam tot offensas contra Deum commiserunt, licet non illico puniti sint. *In proprio Sanctorum conc. 2 Ioannis Baptistæ num. 24.*

Cum peccatores omnibus suis desiderijs frui Deus permittit, ad summam infœlicitatem deuenerunt. *3. Quadr. dominica 1. num. 32. & feria 6. eiusdem Dominicæ num. 12. & 4. Quadr conc. Sexagesimæ nu. 23. & 4. Quad. conc. in Cœna nu. 12. & 3. Quadr. Dominica 4. num. 4.*

Peccator habet omnes sensus ligatos, in *communi virginum conc. 1. nu 31.*

Peccator discat ab animalibus sui renouationem. *3 Quadr. domin. 2. num 33.*

Peccator quantumuis altas radices egerit in ipsius anima peccatum, confidenter à Deo veniam exposcat. *3. Quadrag. Dominica 3. numero 9.* vide etiam in verbo, fiducia, vbi plura.

Peccator omnis est mendax: & quare. *3. Quadr. domin 3 fer. 3. nu. 28.*

Cum peccatum committere vis, omnia ex voto tibi succedere malum signum est. *In Aduent. conc. 1. Dominicæ infra octauam Natiuitatis nu. 24.*

Deum peccatori alicui pœnam differre, maximum interdum diuinæ iræ argumentum est. *In Aduentu. concion. 12. Stephani num. 23.*

Peccatores opportunitatem ad malefaciendum vigilanter inquirunt: sicut iusti ad benefaciendum. *3. Quadr. dominica 4. feria 3. num. 3.*

Peccator illum diem suum per excellentiam appellat in quo suis potitur prauis desiderijs. *3. Quadrages. dominica 4. feria 4. numero 19.*

Qui peccata aliena perhorrescit, cauere debet ne à manu Dei dimittatur, & maiorem ruinam faciat. *3. Quadr. Dominica 3 feria 3. nu. 23. vbi latè.*

Propter peccata nostra famem, pestem, bella & morbos Deus mittit & permittit. *3. Quadrag. dominica 4. feria 2. num. 27. vsque ad 36.*

Peccata per antonomasiam malum absolutè in sacra Scriptura appellat. *3. Quadra. domin. 4. feria 5. num. 15.*

Peccata disponitur ad hæresim. *3. Quadr. Sabbatho post Domin. 4. nu. 18.* De quo vide plura in verbo, fides.

Qui peccatis à tenera ætate resistere assuescunt, facillime etiam postea grauioribus oppugnant & vincunt. *4. Quadr. conc. Septuag. num. 14.*

Peccata, quæ aduersus proximos fiunt magis videtur Deus sentire, quam quæ aduersus se. *4. Quadr. feria 6. post Cineres num. 21.*

Peccatores lugendi multo magis quam mortui. *3. Quadrag. dominica 4. feria 5. numer 32.*

Peccatores post peccatum securè & alacriter ridere, &c. quanta miseria & quam lethale signum. *3. Quadrag. dominica 4. feria 5. num. 33. & in Dominicali domin. 4. post Pascha con. 2. nu 17.*

Peccatores suauissimè, iustos verò asperrissimè Deus tractat, & quare. *3. Quadragesi. Dominica in Passione feria 5. nu. 2. vbi latè.* vide de hoc plura in verbo iustus. §. iustorum labores, vbi omnia quæ huc spectant inuenies.

Peccator in quot errores peccati sui cæcitate prolabatur. *In Aduent. conc. 2. Innocentium num. 17.*

Peccatorum turpitudines, & abominationes ab irrationalibus animantibus furatæ sunt. *3. Quadrag. Dominica Passionis fer. 6. num. 12.*

Peccata propria, quam difficile cognoscamus & intelligamus *In proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli nu. 5.* Cum aliena acutissime, & perspicue videamus. *In propr. Sanctorum conc. 2 Magdalenæ num. 12.*

Peccator à propria passione adeo excæcari solet, quod oblitus præmij virtutis, & pœnæ peccati, potius peccatum, quam virtutem eligat. *In proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu. 19. vbi latè.*

Peccatoris vias, spinis amaritudinis, & afflictionis

ctionis sequitur Deus: vt sic peccatores ad se reuocat. *In proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu. 22.*

Qui postquam lethaliter peccauit, tanta lætitia perfunditur, ac si nil triste ei vnquam euenisset, stultus, amens, & rationis est expers. *In Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 3. num 3.*

Peccatores à Deo excæcari quomodo intelligatur. *2. Quadrag. dominica Sexagesima num. 14. & 25.*

Peccatum statim ac sese phantasiæ nostræ offert, excutiendum est. *In proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis Beatæ Mariæ numero 16.*

Deum propter peccata nostra nos derelinquere, summum supplicium est. *3. Quadr. Dominica 4. nu. 2.* Quæ Dei absentia maxime sentienda est. *1. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 2.*

Deus maximo odio prosequitur peccatum. *In Dominicali domin. 24. post Pent. conc. 1. nu. 21. 22. & 36.*

Peccatum vnum, & idem simul est culpa, & pœna: & quare. *2. Quadr. Domin. Passionis feria 6. num. 4.*

Peccatores maximo agone, feruore, & efficacia passiones suas exequuntur, peccatisque suis deseruiunt. *In Aduentu. concion. 1. Conuersionis Pauli numero 9. & conc. 2. numero 14.*

Peccati malitia, tam magna est, vt Deus eam dimittere gloriosissimum sibi esse ducat. *In Aduent. conc. 2. Conuersionis Pauli num. 4.*

Peccator, quæ in Satanæ ministerio facit, etsi ex se laboriosissima sint, facillima esse ducit: è contra virtutis opera. *In Aduentu. Dominica 4. post Epiphaniam concio. 1. numero 7.*

Peccata quæ ex pura malitia committuntur, hæc sunt Deo super omnia exosa. *In Aduentu Dominica 5. post Epiphaniam concio 3. num 4.*

Peccatori omnia in malum atque in tormentum acerbissimum conuertentur. *In Aduent. Dominica 5 post Epiphaniam conc. 3. numer. 24.*

Peccator in hoc sæculo maximam habet similitudinem cum damnatis alterius sæculi. *In Aduent. Dominica 6. post Epiphan. conc. 3. nu. 11. vbi latè.*

Peccatori ex eo, quod à Deo se elongat hoc inter alia malum euenit, quod omnia quæ Dei sunt, ei minima, quæ verò mundi, magna videntur. *In Dominicali domin. 3. post Pente. conc. 2. nu. 7.*

§. PECCATORIS *conuersio.*

Peccatoris conuersio, quam suauis, & læta est Deo. *In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi nu 21. & in proprio Sanctorum conc. 1. D. Francisci nu. 2.*

Inter ea quæ pluris Deus facit, hoc vnum singulare est, peccatores conuertere. *In Dominicali dominica 3. post Pente. concion. 1. numero 5.*

Peccatoris conuersio aliquando Deo, quandoque vero homini in sacra Scriptura tribuitur, & quare. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2. nu. 24.*

Quando actualiter peccantem Deus ad se conuertit, magis infinitam suam misericordiam ostendit. *In Aduent. conc. 1. Conuersionis Pauli nu. 24.*

Peccatorum conuersionem incessanter & diligenter procurare debemus. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2. nu. 34.*

§. DE PECCATIS, ET *peccatoribus publicis.*

Sicut publica virtus Deo est gratissima: ita publica peccata maxime odit ob damnum, quod inde consequi solet. *In proprio Sanctorum conc. 3. Inuent. Crucis nu. 9.*

Peccatores publici, qui iam famam amiserunt, ad vltimum suæ perditionis deuenerunt. *3. Quadrag. Dominica in Passione feria 5. num 11.*

Peccata publica perniciosissima sunt, & efficacissima ad alios peruertendos. *In Dominicali dominica 5. post Pent. conc. 2. nu. 21.* de quo vide plura verbo, exemplum malum, & *in Dominicali domin. 8. post Pente. concion. 2. num. 1.*

Maximè

Maximè ad id sunt efficacia peccata publica nobilium, & prælatorum *In Dominicali domin.2.post Pente conc.1.nu.7.*

Quantum peccatores publici suo malo exemplo noceant, & quam acriter propter hoc à Deo sunt puniendi, vide verbo exemplum. §.exemplum malum, *& in Dominicali domin.15.post Pente.conc. 1.num 9.*

§. *IN PECCATIS PERSEVErantia: & de peccandi consuetudine, & habitu, & de peccatoribus induratis.*

EX peccandi consuetudine peccator in dies durior, ac peior efficitur. *In Aduent. Dominica 1.post Epiphaniam conc.4.nu. 2. & ibi conc.1.nu.12. & 2 Quadr. Dominica Passionis fer.5.nu 15. & in Dominicali domin. 11.post Pente.conc 1.num.18.*

Et ex vno vitio in aliud prolabitur. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 4. num.4.*

Peccata in principio sunt circuncidenda antequam conualescant. *1. Quadr. Domin.4. feria 5.nu.25 & 2.Quadr. Dominica in Passione feria 5.num. 18. & in proprio Sanctorum conc.1. Magdalena nu. 24. & in proprio Sanctorum conc.1. Natiuitatis B.Mariæ nu. 17. in Dominicali domin.5.post Pente.conc.1. nu.30. vbi latè & ibi Dominica 11. post Pente. conc. 1.nu.16. vbi latè.*

Peccatum consummatum quæ mala pariat. *4. Quadrag. Dominica in Passione feria 4.num.32.*

Peccatorum reincidentia quam grande malum. *4. Quadrag. Dominica 1. feria 6.numer.30.*

Per longum tempus in peccatis sine aliqua molestia commorari est maximum reprobationis signum. *In Dominicali dominica in Albis conc.2.nu 29.*

Ex perseuerantia in peccatis cordis duritiem, impœnitentiam, & alia plurima incommoda peccatoris dimanare. *In Dominicali domin.in Albis conc.2.nu. 29.*

Contra eos qui in peccatis perseuerant. *2. Quadr. Domin.4 feria 4.nu.35. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2. num. 28. & 4. Quadr.conc.in Cœna nu. 31.*

Peccandi consuetudo Dei timorem hominumque verecundiam aufert. *2 Quadr. dominica Passionis fer.5 nu 15.*

In peccatis induratio super omnia in hoc sæculo timenda est. *3. Quadrag. Dominica 2. feria 2.nu. 9.*

Peccatum quod ex peccandi consuetudine fixum est; difficillimum est spoliari. *1. Quadr. conc. Cinerum numer. 10. & in Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 1.numer. 22.*

Peccatoris obstinatio, & durities quam mala sit. *In proprio Sanctorum conc 3. Ascensionis num.7.*

Non tam conqueritur Deus ex eo, quod peccator ab ipsius obedientia recesserit: quam ex eo quod ad ipsum conuerti nolit. *In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num 23.*

Non qui peccat, sed qui in peccatis perseuerat lachrymandus est. *2. Quadr.Domin.4. feria 4.nu.35.*

Cum peccatores ex malitia, cum assiduitate delinquuntur: tunc specialiter Deus permittit decipi. *In Dominicali dominic. 7. post Pente.conc.1.nu. 20.*

Mirabile est quod toties ac toties peccare fastidium nullum generet. *In Dominicali domin.3.post Pente.conc.1.nu. 14.*

Istis induratis, qui neque internis Dei motibus neque externis concionatorum vocibus resipiscunt, omnis suæ salutis aditus videtur interclusus. *In Dominicali domin.11.post Pente.conc.2.nu.17.*

Etiam si omnia diuina oracula ante hos induratos proponas, nihil prorsus eorum percipient neq; attendent. *In Dominicali dom.11. post Pente conc.2.nu 25.*

Peccatores induratos solet Deus omnino relinquere. *In Dominicali domin. 20. post Pentec. conc. 1. num.40. & ibi Dominica 22. conc.2 num. 9.*

Ex assidua peccandi consuetudine mali habitus generantur: per quos in tantam deprauationem animus deuenit, vt nullam in peccatis sentiat esse molestiam. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. numero 10.*

Pecca-

12. Ex afflictione, & alijs damnis quæ peccatori ex ipsomet peccato prouenium. *3. Quadrag. Dominica in Passione feria 2. num. 34. & in proprio Sanctorum conc. 2 omnium Sanctorum num. 16 & in proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptistæ num. 12. & in Aduent. Domin. 4. post Epiphan. conc. 1. nu. 8. & in Dominicali domin. 21. post Pente. conc. 1. num. 49.*

13. Ex gaudio, pace & tranquillitate, qua fruuntur, qui à peccatis se abdicant. *4. Quadrag. conc. Quinquagesimæ nu. 16, & in proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis nu. 26 & ibi concion. 2. Petri & Pauli numer. 15. & ibi conc. 2. omnium Sanctorum numer. 13. vbi latè, & ibi conc. Visitationis Beatæ Mariæ numer. 14.*

14. Quia cum peccamus templum Dei verum, quod est anima nostra, conspurcamus. *3. Quadr. Dominica 4 feria 2. nu. 23. & 1. Quadr. Dominica in Passione feria 4. nu. 2. & in Dominicali domin. 9. post Pente. conc. 2. nu. 31. vbi latè.*

15. Quia Deus peccatum maxime odit. *In Aduent. concion. 4. Conceptionis Beatæ Mariæ numer. 36. & Dominica 3. Aduentus concio. 4. numer. 19. & 4. Quadrag. Dominica 4. num. 15.*

Et tam odiosum est Deo vt terribiles in ipso effectus operetur. *In Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ nu. 8.*

16. Qui offendimus summum nostrum benefactorem Deum, pro quo vide. *3. Quadr. Domin. 4. feria 4. nu. 17. & 3 Quadr. conc. Septuagesimæ num. 22.*

17. Quia peccatores in medio suarum temporalium voluptatum tristitias interiores intensissimas habent, & continuus metus, & & angor animi ab eis abesse nequit. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum numer. 16. vbi latè. & in proprio Sanctorum concion. vna decollationis Baptistæ nu. 12. & in communi plurimorum martyr. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. numer. 13. vbi latè.*

18. Quamuis nullus alius esset infernus nisi assidui conscientiæ morsus molestiaque quam peccatum secum habet: hoc solum deberet homines à sceleribus reuocare. *In proprio Sanctorum concion. 3. Diui Francisci num. 27.*

19. Quia amantissime te Deus vocat, & dulcissimis verbis te inflammare, & à peccato reuocare contendit. *In proprio Sanctor. conc. 3. D. Francisci nu 18.* de quo vide plura in verbo, vocatio Dei.

20. Ex ardentissimo, & infinito Dei quem offendimus erga nos amore. *1. Quadr. Dominica 1. feria 3. nu 2 & 1. Quadr. Domin. 4. feria 6. num. 5.* de quo vide plurima in verbo, amor Dei erga nos.

21. Quia peccati iter est difficile, & asperum. *Dominica 4 Aduentus conc. 1. num. 36. & 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam 2. num 3.*

22. Quia non est quare diffidamus aut desperemus, quantumcunq; peccatores simus. *2. Quadragesim. Dominica 2 feria 6. numero 19.* vide plures alias remissiones in verbo fiducia.

23. Quia plurimis artificijs Deus vtitur, vt peccatores ad se trahat. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 23. & 3. Quadr. Domin. 2. feria 2. num. 5.*

24. Ex misericordia Dei in inuitandis, alliciendis, & condonandis peccatoribus, de quo vide plurimas remissiones, in verbo, misericordia Dei erga nos.

25. Ex magnitudine eorum quæ Christus pro peccatis passus est. *1. Quadr. conc. de Passione nu. 19. & 2. Quadr. dom. 1 feria 4. nu. 39. & 2. Quadr. con. de Passione n 20. & 3. Quad. dom. in Passione nu. 4. vbi latè: & 4. Quadra. conc. de Passione nu. 17. vbi latè.*

26. Et facili per pœnitentiam peccatorum remissione. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 42. & in Aduent. conc. 3. Innocentium nu. 18. & in proprio Sanctorum conc. 2. Magdalenæ nu 36.*

27. Ex supplicijs horrendis quibus Deus alios peccatores punit. *3. Quadr. Dom. in Passione feria 2. nu. 4. & in Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ nu 36.*

28. Ex deformitate, quæ remanet in anima, quæ maior est, quam deformitas Dæmonis. *3 Quadr. Sabbatho post Dominicam 1. n. 31. & in communi Sanctorum conc. 1 funerali num. 3. vbi latè.*

29. Ex-

29. Ex deformitate, quam ex se peccatum habet ita vt ex se sit odibile. *In communi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis conc. 3. num. 23*

30. Quia peccatum est maxime alienum à natura humana. *1. Quadrag. Domin. 2 fer. 5. num 2 & Quadragesim. conc. Septuagesima num. 17.*

31. Ex anxietatibus, laboribus, lassitudinibus, & amaritudinibus, quas peccatores perferunt ad peccata perpetranda. *In proprio Sanctorum conc. 4. Visitationis B. Mariæ numero 7. vbi latè & ibi conc. 2. Bartholomæi numer. 22. & 2. Quadragesim. Dominica 1. feria 5. num. 31. & 2. Quadrag. Dominic. Passionis feria 4. num. 24. & 3. Quadrag. Domin. Passion. feria 4. numero 18. vbi latè, & in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c conc. 3 nu. 21 & in communi Sanctarum mulierum conc. 1. nu. 12. & in proprio Sanctorum conc. 2 exaltationis Crucis n. 21. & in proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptistæ nu. 8.* vbi ex professo ad conuincendum peccatorem quemcunque, & *3. Quadragesim. Dominica 1 feria 6. nu. 24. & in Dominicali dominica 4. post Pente conc. 1. nu. 24.*

32. Quia dum peccas amittis diuinum patrem. *2. Quadragesim. Dominica 2. feria 6. numer. 8. & 3. Quadragesim. Dominica 4. feria 5. num. 16.*

33. Considera miserrimum statum peccatoris à Spiritu sancto depictum. *2. Quadr. domin. Passionis feria 3. num. 7. & 3. Quadrag. domin. 2 fer. 5. nu. 29. & 4. Quadr. dom. 3. nu. 22. vbi latissimè, & in communi Sanctorum conc. 1. funerali nu. 5. vbi latè. & Dominica 2. Aduent. conc. 2. num 33.*

34. Quia peccando legem Euangelicam & ipsummet Deum infidelibus odiosum reddimus. *1. Quadr. Dominica in Passione nu. 18. & 3. Quadr. domin. 2 feria 3. nu. 13. & 3. Quadr. Domin. 4. feria 6. nu. 21. & 4. Quadr. feria 6. num. 21. & Quadrag. feria 6. post Cineres num. 15.*

35. Ex ingratitudine quam peccatores cōmittunt cum Deum offendunt, de quo vide plurima in verbo, gratitudo: vbi de his ingratis latè egimus.

36. Quia quodammodo Christus magis peccatum odit, quam vitam suam dilexit. *3. Quadr. Dominica in Passione nu. 3.*

37. Quia cum peccas, Christum iterum crucifigis. *4. Quadrag. Domin. 2 feria 6. numer. 24.*

38. Considera te in Dei conspectu, ea peccata perpetrare, quæ coram infimi generis homine patrare pudor non fineret. *In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ nu. 15. & in Dominicali domin. 13. post Pente. conc. 1. nu 17. vbi latè.*

39. Ex præmio quod dat Diabolus suis seruis propter peccata quæ committunt. *4. Quadragesim. Dominica in Passione feria 4. num. 17.*

40. Ex peccati mortalis grauitate, quæ consideratur; & ostenditur. *In communi Euangelistarum conc. 4. nu. 18.*

41. Quia pauci saluantur, & ferè infiniti indies in infernum detruduntur. *In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. nu. 11. vbi latè.*

42. Quia in vitiorum contemptu & virtutum exercitatione etiam Ethnici beatitudinem collocarunt. *In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. num. 6.*

43. Quia cum peccas Deo tuo, & creatori tuo terga vertis, vt vilissimas res prosequaris. *In communi confess. non pontif. Euangel. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. num. 4.*

44. Cura etiam exire à peccato, quia quanto maior miseria tua est: tanto ad maiorem pietatem Deum inuitat. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. numer. 25 vbi ex professo.*

45. Quia omnia peccata, quæ committis, in libro Dei scribuntur: & in die iudicij absque eo quod iota vnum aut apex desit conscripta videbis. *In communi Sanctorum conc. 2 funerali nu. 4. vbi latè.*

46. Quia Diabolus ita oppressos & conculcatos habet peccatores, vt ne per vnius quidem temporis momentum vix respirare possint. *In proprio Sanctorum conc. 2 diei sancti Pente. nu. 19. vbi latè.*

47. Et quia si Deus tristitiæ esset capax infinita

finita cum peccas tristitia afficeretur. *In Dominicali dominica 21. post Pente. conc. 1. numer. 15.*

48. Et quia peccatata dimittere Deus gloriam atque maiestatem suam esse dicit. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ num. 9.*

49. Et quia peccatori conuerso maxime Deus fauet, & auxiliatur. *In proprio Sanctorum concion. 1. Natiuitatis Beatæ Mariæ numer. 18.*

Et summe pijs visceribus recipit. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ numer. 21.*

50. Et quia cum primum quis peccat: (cũ ab amicitia diuini regis excidat) qui antea ab omnibus creaturis etiam Angelis reuerebatur, nunc ab omnibus illis contemnitur, & lacessitur. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ioan. Baptistæ nu. 18.*

51. Considera etiã, vt cito à peccato exeas, iucunditatem, suauitatem, & lætitiam, quam habet peccator postquam onera suorum peccatorum deposuit. *In proprio Sanctor. conc. 2. Matthæi nu. 22.*

52. Et quia si tot Angelos Deus propter vnicum voluntatis motum in æterna tormenta proiecit, quid faciet tibi tot quotidie peccata perpetranti, quem diu ad pœnitentiam expectat. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 15. vbi latissimè.*

53. Quia cum peccas, Deum persequeris. *1. Quadr. Domin. 2 fer. 2. nu. 17.*

54. Ex magnitudine periculi eius, qui in peccato mortali versatur. *In Aduent. conc. 3. Thomæ nu. 4. vbi appositissimis illustrat exemplis.*

55. Considera, quod vilibus rebus à diabolo deceptus ipsius diaboli captiuus sis. *In proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis Crucis numero 19.*

56. Considera quanta bona per peccatum amittis: & quanta mala propter illum te sequantur. *In proprio Sanctorũ conc. 4. Ioannis Baptistæ nu. 28.*

57. Considera miseriam animæ existentis in peccato. *4. Quadr. Dominica 3. nu. 22. vbi latissimè.*

58. Considera peccatum quam graue sit onus. *In proprio Sanctorum conc. 3. D. Francisci nu. 27. & in Aduent. Domin. 4. post Epiphan. conc. 1. nu. 9. & in Dominicali domin. 11. post Pente. conc. 1. nu. 35. & ibi Dominica 14. conc. 2. num. 1. & ibi Dominica 21. conc. 1. numer. 31.*

59. Considera, quod cum mortaliter peccas, male Deo optas. *In Aduent. conc. 4. Ioan. Euangelistæ nu. 13.*

60. Quia peccatum maxime odiosos nos Deo reddit. *In Aduent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ nu. 34.*

61. Considera per peccatum animam, quæ est verum Dei templum profanari & contaminari. *1. Quadragesim. Dominica Passionis feria 4. num. 2. & 3. Quadr. Dominica 4. fer. 2. num. 23.*

61. Considera, quod ille qui peccat Deum à se reijcit demeritoriè. *Dominica 3. Aduent. conc. 4. nu. 15.*

63. Quia peccator, vt suis turpibus appetitibus satisfaciat, seipsum cœlestemque hæreditatem vendit, & Satanæ seruus efficitur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 12.*

64. Considera quam humiles, & abiectas cogitationes, & desideria habeas, quando peccas. *1. Quadr. fer. 2. Resurrectionis nu. 25. & 4. Quadr. conc. in Cœna nu. 10.*

65. Cum peccatum aliquod vis committere, considera te creatori tuo iniuriam inferre velle. *3. Quadragesim. Dominica 2. feria 2. nu. 10.* vbi alias etiam inuenies considerationes.

66. Quia nil ita contrariatur naturali rationi qua homo insignitus est, quam peccatum. *In proprio Sanctor. conc. 2. visitationis B. Mariæ nu 3.*

67. Quia dum peccas, Deum à domo tua expellis. *3. Quadr. Dom 2. fer. 2. nu. 25.*

68. Quia cum peccator Deo in omnibus contrarietur, in omnibus etiam sibimet ipsi grauis, molestus, & nociuus est, & sui destructionem quærit: cuius rationem vide *in proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ nu. 39. vbi ex professo.*

69. Quia peccatum quodcunque etiam minimum tantum malum est, quod totam vrbem, imo & totum mundum Deo odibi-

lem

lem reddat. *In Dominicali dominic. 16. post Pente. conc. 1. nu. 4.*

70. Quia peccatum reddit homines indignos ad petendum, & accipiendum, beneficia à Deo. *1 Quadragesim. Domin. 3. feria 2. numer. 11.*

71. Quia Christiani multo maiori obligatione quam omnes aliæ mundi nationes tenentur vitia fugere. *In Aduen. conc. 2. Circuncisionis nu. 17.*

72. Curare enim debet Christianus quod eius vita sit nomini quod habet conueniens. *In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num. 26. & conc. 4. num. 27. & Dominica 5. post Epiphan. conc. 1. nu. 27.*

73. Qui in peccato commorantur, non solum in futuro infernum, sed in præsenti etiam sæculo interitum promerentur. *In Aduent. Domin. 5 post Epiphan. conc. 2. nu. 29.*

74. Et quia ipsamet peccata peccatores coram diuino iudice accusant: ac de eis vltionem postulant. *In Dominicali domin. 8. post Pente. conc. 1. nu. 26.*

75. Et quia peccato non solum ipse peccator, imo tota respublica infamia notatur. *In Dominicali domin. 8. post Pentec. conc. 2. numer. 10.*

76. Et quia non tantum conqueritur Deus quia peccauimus, quantum quia ad eum non conuertimur. *In Dominicali. domin. 9. post Pente. conc. 2. nu. 15.*

77. Et quia Deus quem offendisti adeo benignus est occasionem quærat, tua peccata aliquo modo excusandi. *In Dominicali domin. 10. post Pente. conc. 1. nu. 17.*

78. Et quia per peccatum qui antea erat Dei seruus, diaboli, & vitiorum seruus efficitur. *In Dominicali domin. 14. post Pente. conc. 1. nu. 4. & 7. & 11. vbi latè.*

79. Et quia propter peccata Deus solet vitam abbreuiare. *In Dominicali domin. 24. post Pente. con 1. nu. 5.*

In verbo virtus: rationem omnium summâ complexi sumus, ad hominum animos, in virtutis amorem inflammandos: quæ omnes rationes per locum à contrario hic possunt accommodari.

PESTES.

PEstes, fames, & morbi veniunt propter hominum peccata. *3 Quadrag. Dominica 4 fer. 2. num. 27. & 33. & in Dominicali fer. 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 14. vbi latissimè, & ex professo, & ibi Dominica 9 post Pente. conc. 1. nu. 3. vbi latè: & Domin. 19. conc. 2. nu. 37.*

Petri & Pauli laudes & excellentiæ, vide *in proprio Sanctorum concio. 1. Petri & Pauli numer. 29. & conc. 3. num. 29. & conc. 1. numer. 28.*

Periurium, vide iuramentum.

Persequutiones, vide tribulationes.

Persequutio iustorum, vide iustorum labores.

Persequutio inimici, vide inimicus, vide etiam odium.

Perseuerantia, in virtute, vel in bonis operibus, vide verbo operum perseuerantia.

Pœna æterna, vide infernus.

Pœnitentiæ sacramentum, vide confessio.

POENITENTIÆ VIRTVS & de pœnalibus exercitijs.

POenitentia in bona conscientia debet fundari. *1. Quadragesim. Dominica 1. num. 1.*

Pœnitentia suauis & facilis apparet eis, qui ei assuefiunt. *In Aduent. Domin. 1. post Epiphan. conc. 1. num. 7.*

Dei querelæ eo diriguntur, vt nos deterreat & ad pœnitentiam prouocet. *Domin. 3. Aduent. conc. 3. nu. 25.*

Corpus pœnitentia macerare quam necessarium. *Domin. 4. Aduent. conc 3. num. 14. vbi latè.*

Ad pœnitentiam prædicandam innocentem Baptistam Deus elegit, vt ipsius necessitas magis intelligeretur. *Domin. 4. Aduent. conc. 4 nu. 23.*

Initio pœnitentiæ passio Christi allegan-da, & in ipsa tota fiducia collocanda. *4 Quad. conc. Quinquagesimæ nu. 23. vbi latè.*

Pœnales exercitationes quam necessariæ

sunt ad spiritualem vitam conseruandam. *In proprio Sanctorum conc. 3 dedicationis Michaelis nu 22.*

Pœnitentia potius in operibus, quam in verbis compositis consistit. *In proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenæ nu. 29.*

Ad pœnitentiam exhortationes primæ. *In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalenæ nu. 21. in proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 11. & Domin. 4. Aduent. conc. 4. n. 11. vsque ad 18.*

Per pœnitentiam reuiuiscunt omnia bona opera, quę per peccatum mortificata fuerant. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu 10.*

Pœnitentiam differentes, expectat quo ad vsque eneruati adeo sint, vt vix possit eis remedium adhiberi. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 17.*

Si pœnitentiam peccator agere voluerit multis iustis poterit anteponi. *In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuit. B. Mariæ nu. 14 & 1. Quadr. dom. Resurrectionis nu. 15. & 4. Quad. Domin. 4. feria 6. nu. 5.*

Ad pœnitentiam agendam nos maxime commouere debent sancta exercitia eorum qui prius maxime fuere peccatores. *In proprio Sanctorum concion. 2. Matthæi numero 2.*

Vt vere pœniteamini occasiones peccandi & omnia obstacula, & impedimenta necessarium est prius tollere. *In proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli nu. 22.*

Pœnitentiæ quot, & quæ sint partes. *In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiæ nu. 21. vbi latè.*

Ad perfecte, & vere pœnitendum auxilium diuinum instanter implorandum quod Deus præsto est conferre. *Domin. 4. Aduent. conc. 4. nu. 28.*

Quantum pœnitere debeamus propter commissa peccata. *Domin. 4. Aduent. conc. 4. num. 25.*

Pœnitentia vera adeo potens est, vt non tantum peccator per eam veniam à Deo impetret: verum quam maxima ab ipso Deo beneficia indulgentiamque percipiat. *In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu. 19.*

Pœnitentiæ locus nunquam in hac vita deest. *2. Quadr Domin. 1. feria 4 num 3 & 4. Quadr. dom. Septuagesimæ num. 10.*

Contra eos qui pœnitentiam in hac vita facere nolunt. *3 Quadr. Domin. 1 fer. 5 nu. 26. vbi latè.*

Per pœnitentiam facilis est peccatorum remissio. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 32. & 42. & in Aduent. conc. 3. Innocentium nu. 18. & in proprio Sanctorum conc. 2. Magdalenæ nu. 22.*

Quam fœlices futuri sint illi, qui sua opera & diligentia peccatores ad pœnitentiam conuerterunt. *Dominica 1. Aduent. conc. 2. num. 24.*

Pœnitentia vera voluntatem nostram ante omnia Deo conformat, & ipsius rebellionem, & contradictionem destruit. *2. Quadr. Domin. 1. feria 4 nu. 9.*

Pœnitentiæ excellentia adeo magna est: quod non solum peccatorem in pristinum diuinæ necessitudinis statum restituat: sed sæpe ad arctiorem etiam Dei familiaritatem euehit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu. 22.* Et in sublimiorem meritorum dignitatisq; gradum eleuet. *2. Quad. conc. de Passione nu. 27.*

Per pœnitentiam resarcimus famam, quæ dum alij nostros defectus manifestant amittitur. *2. Quadrag. Dominica 3. feria 4. numero 14.*

Pœnitentia est fundamentum aliarum omnium virtutum. *Dominica 4. Aduent. conc. 4. num. 24.*

Pœnitentia quam grata Deo, & quanto honore Deus pœnitentes afficiat. *In Aduent. concion. 1. expectationis Beatæ Mariæ numero 22.*

Vt prosit pœnitentia, perseuerantia requiritur. *2. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam 3. num. 42. & 4. Quadr. Dominica 4. feria 4. nu. 7.*

Pœnitentiæ via licet nunc laboriosa videatur, postea facilis & suauissima reddetur. *3. Quadr. dom. 2. fer. 4. num. 2.*

Vt pœnitentiæ via facilis reddatur auxilium Dei instantissimè est postulandum. *5. Quadr. dom. 1. feria 4. nu. 4.*

Pœnitentiæ doctrina peccatoribue in pec-

cato

cato commorantibus obſcura, & intelligibilis videtur. 3. *Quadrag. Dominica 2. feria 4. num 8.*

Pœnitentia vera conſiſtit in odio inteſtino peccatorum praiuia confeſſione, & ſatisfactione 3. *Quadrag. Dominica in Paſſione numero 2.*

Ad pœnitentiam pretioſis veſtibus, & alijs compoſitionibus accedere, quam nefanda (præcipuè in mulieribus) profanitas ſit. 3. *Quadr. dom. in Paſſione fer 5 nu. 16.*

Qui per veram pœnitentiam reſurrexit, non debet aſſidue cum alijs hominibus conuerſari. *In Dominicali domin. 3. poſt Paſcha conc. 2. nu. 8.*

Pœnitentia quam appoſitiſſimum pro peccatis remedium. 4. *Quadr. Domin. 1. numer. 24.*

Vt vere pœniteas, prius conſidera miſerum in quo iaces ſtatum; bona quæ amiſiſti, & mala quæ commiſiſti. *In proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptiſtæ nu. 28.*

In pœnitentiæ exercitio ſemper dum in hac vita fuerimus perſeuerare debemus *In proprio Sanctorum conc. 1. Viſitationis B. Mariæ nu 15.*

Cum adeò immundi ſimus, magnopere nos pœnitentia purificari oportet. *In Aduent. conc. 4. Purificationis B. Mariæ nu. 7.*

Diligentiſſime, & illico ad pœnitentiam accedite, quia Deus vos nunc ad id expectat. *In Dominicali dominica 13. poſt Pente. conc. 3. num. 11.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, lachrymæ, & ex verbo, carnis mortificatio.

§. CONSIDERATIONES EFFIcaciſſimæ contra eos qui pœnitentiam de die in diem, vel vſque ad mortem differunt.

POenitentiam de die in diem differre ſignum manifeſtum eſt reprobationis. *In proprio Sanctorum conc 1. Viſitationis B. Mariæ nu. 10.*

Quamuis certam ſenectutis ſpem haberemus, ſtatim tamen pœnitentiam aggredi deberemus, antequam cor obdureſceret. *In Aduent. conc. 1. Circumciſionis num. 17. & 3. Quadr. dom. 1 fer 5. nu 24.*

Pœnitentiam vſque ad mortem differentes appellat Spiritus ſanctus arbores autumnales, quibus raro contingit vt opportune matureſcant. 1. *Quadrageſ. conc. in Cœna numer. 5.*

Magna ſtultitia eſt pœnitentiam procraſtinare, cum neſcias an ante craſtinum ſis moriturus. 1. *Quadrageſim. Dominica 2. numer. 16. & in Aduent. conc. 2. Circumciſionis num. 19.*

Quam ſtulti ſint qui quia nunc negotijs ſunt implicati, differunt pœnitentiam in aliud tempus. 2. *Quadr. Domin. 4 feria 4. numer. 31. vbi latè.*

Licet vitam tuam ſexaginta aut ſeptuaginta annos duraturam eſſe certo ſcires, ſtultum eſſet in defeſſam ſenectutem in qua labores perferendos non ſunt vires, pœnitentiam differre. 2 *Quadr. Domin. 4. feria 4. nu 34. & nu 37. vbi ex profeſſo & 3. Quadr. dom. 1 fer. 5. nu. 24.*

Si nunc iſtud tibi difficile videtur, quanto difficilius tibi erit poſtquam vitium incaluerit, & altiores egerit radices. 2. *Quadr. dom. 4. feria 4. nu. 34. & in proprio Sanctorum conc. Natiuit. B. Mariæ nu. 17.*

Non exſpectes pœnitentiam facere quouſque infirmitas ingraueſcat, cum præ doloribus, & mortis agone inſanus, attonitus, & mortis ſomno arreptus, & fere ſine iudicio ſis. 2. *Quadrag. Dominica. domin. 4. fer. 6. nu. 12. & 3. Quadrag. Domin. Paſſionis numer. 1. & in communi virginum concion. 3. numero 24 vbi ex profeſſo, & in Dominicali dominica 24. poſt Pentecoſt. concion. 1. numer. 47.*

Si quæ in toto vitæ curſu facienda erant, ad breuem horam mortis reſeruantur, proculdubio ad illa omnia facienda tempus deerit. 2. *Quadrageſim. conc. in Cœna nu. 15.*

Non eſt hæc res quam de die in diem differre oporteat, ſed cogita hodie finiendos eſſe dies tuos. 3. *Quadr. Dominica 1 feria 6. nu. 14. vbi latè.*

Conſidera etiam quod poſt mortem nullum pœnitentiæ genus tibi proderit. 3. *Quadrag. Dominica in Paſſione nu 15. & 2. Quad. Domin. 4 fer. 4. nu. 26. & 3 Quadr. Domin. in Paſſione*

Passione feria 2. nu. 3. & in communi Sanctorum conc. 1. funerali nu. 26.

Magna temeritas est expectare senectutis tempus, ad conuersionem & pœnitentiam, cum iam tunc natura corruptis moribus deprauata sit. *3. Quadr. conc. Septuagesimæ nu. 21. & 19.*

Periculosissimum est in mortis horam pœnitentiam differre. *In communi confes. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 3. numero 19. vbi ex professo, & in Dominicali dominica 24. post Pentecost. concion. 1. numero 43.*

Eos qui pœnitentiam vsque ad mortem differunt permittit Deus, vt illam tunc nesciant facere nec misericordiam sicut oportet exposcere. *In communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 3. num. 19. & in communi virginum concio. 3. numero 27. & in communi Sanctorum conc. 3. funerali num. 21.*

Permittit etiam Deus vt misericordiam tunc non consequantur, & illis respondeatur, serò sapuisti. *In communi virginum conc. 3. nu. 27. vbi latè. & ex professo, & in communi Sanctorum conc. 1. funerali nu. 27.*

Quis nam te certum facit aut securum mortis tempore te occasionem habiturum ad rem tanti momenti conficiendam, cum omnibus requisitis circumstantijs: *In communi Sanctorum concion. 1. funerali numero 26.*

Quamuis à Deo syngrapham te non repente moriturum habueris, ingens amentia est illud tempus expectare, vt te præparares, in quo vix opportunitas adest ad id quod tua interest absoluendum. *In communi Sanctorũ conc. 3. funerali nu. 27.*

Et quia plurimi hominum opinione tanquam boni Christiani moriuntur, & sunt in inferno. *Domin. 1. Aduent. conc. 3. n. 14.*

Sancti maxime trepidant de pœnitentia, quæ in hora mortis fit. *In Dominicali domin. 15. post Pente. conc. 2. nu. 23.*

Pœnitentiam in extrema vitæ hora vt oportet, facere difficillimum & laboriosum est. *In Dominicali dominica 24. post Pente. conc. 1. num. 44.*

Vt ad pœnitentiam statim agendam commouearis, vnum ex efficacioribus remedijs est æterna inferni supplicia ob oculos semper habere. *In Dominicali domin. 24. post Pente. conc. 1. nu. 48.*

Qui pœnitentiam remisse, & pigrè agunt, verbum Dei contemnunt, & iniuria ipsum afficiunt. *In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B. Mariæ num. 15.*

Pietas, vide misericordia.

PIGRITIA.

Diabolus ad mala quæ facit perpetranda ex negligentia nostra occasionem sumit. *In Aduent. Domin. 5. post Epiphan. conc. 2. num. 18.*

Maxima vigilantia, & diligentia viuendum est, vt à Satanæ laqueis nos liberari possimus. *In Aduent. Domin. 5. post Epiphan. conc. 2. nu. 19.*

Qui pigre, & remisse pœnitentiam agunt verbum Dei contemnunt, & iniuria ipsum afficiunt. *In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B. Mariæ num. 15.*

Pigrè res spirituales, & diuinas tractamus: quæ vero ad honorem, salutem vel augmentum temporale spectant, diligentissime. *1. Quadrag. Dominica 1. feria 4. num. 6. & 3. Quadrag. Dominica 1. feria 6. num. 15. & in Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ nu. 19. vide etiam in communi Sanctarum mulierum conc. 3. num. 19. & in Aduent. Domin. 1. Aduent. conc. 3. nu. 17.*

Ad pigritiam in Dei seruitio, & rebus spiritualibus excutiendam, egregiæ exhortationes & considerationes. *1. Quadr. Dom. 4. feria 4. num. 22. & 2. Quadrag. Domin. 1. feria 6. num. 9. & 3. Quadrag. Domin. 1. feria 6. num. 19. vbi latè, & 3. Quadrag. Domin. in Passione feria 4. nu. 8. & 3. Quadr. Domin. 1. fer. 8. nu. 14. vbi latè.*

Pigritia otij, & impœnitentiæ fons. *2. Quadragesim. concio. Septuagesimæ numero 35.*

Contra eos qui pigritiam, & negligentiam habent in exeundo à peccato. *In Aduent. con. 4. Andreæ nu. 17.*

Magna cuofusio est videre quanta cum diligentia, & cura Deum offendamus: in rebus autem

autem quę ad eius seruitium pertinent q uam pigrissimus. *In Aduent. Domin. infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 13.*

Secus sancti qui res quæ ad seruitium Dei pertinebant diligentissime præstabant. *In Aduent. conc. 4. Epiphan. nu. 18.*

Propter pigritiam plurimi temporis fit iactura, quod est vnum ex maximis vitæ huius detrimentis. *In proprio Sanctorum conc. 3. Visitationis B. Mariæ nu. 8.*

Cum de vitæ nostræ termino simus incerti, tam pigros, & lentos in animæ salute esse stupendum est. *In Aduent. conc. 2. Circumcisionis num. 19.*

Accidia animam indeuotam reddit: & plura alia ipsi animæ damna infert. *In proprio Sanctorum concion. 4. Petri & Pauli numer. 17.*

Multum refert non pigre, sed feruentissime Deo seruire incipere. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam concion. 4. numero 5.*

Pari saltem diligentia Deo seruiamus qua peccato quondam seruiuimus. *3. Quadr. domin. Passionis fer. 5. nu. 15. & dom. 1. Aduent. conc. 3. nu. 18. vbi latè.*

Non pigre, sed sollicite ea quæ ad Dei seruitium spectant tractare, est vnum ex prædestinationis signis. *In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis Beatæ Mariæ numero 10.*

Hæc solicitudo Deo gratissima est. *In proprio Sanctorum conc. 3. Visitationis B. Mariæ num. 7.*

Huius solicitudinis defectus est via ad perdendum charitatem, & amicitiam Dei. *In proprio Sanctorum conc. 3. Visitationis B. Mariæ nu. 7.*

Diligenter Deus est quærendus. *In Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 28.*

Contra eos qui pigri sunt in pœnitentia exercenda, vide verbo, pœnitentia. §. contra eos qui pœnitentiam de die in diem, vel vsq; ad mortem differunt.

Amplificabitur hic locus ex verbo, otium, & ex verbo, diligentia.

Pro Portiunculæ festo, vide aliqua notatu digna *in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. in principio.*

Potentes, vide magnates, vide prælatus.

PRÆCEPTA DEI, ET DE eorum obseruantia.

Omnia Dei præcepta sunt nobis possibilia. *Dominica 4. Aduent. conc. 4. num. 27. & in communi Apostolorum conc. 1. nu. 5.*

Et facilia, atque suauia. *In Aduent. Dominica 1 post Epiphan. conc. 1. nu. 2. vbi latè, & ex professo, & in communi Doctorum conc. 4. nu. 26. vbi latè. & in Dominicali dom. 14. post Pente conc. 1. nu. 18. vbi latè.*

Ad præceptorum obseruantiam facilem reddendam, plurimum conducit nos eis diu assuefieri. *In Aduent. Domin. 1. post Epiphan. conc. 1. num. 6.*

Si præcepta Dei facile obseruare desideras, plura etiam quam tibi præcipiuntur fac: & sic quod de præcepto est, tibi facili erit. *In Aduent. Domin. 1. post Epiphan. conc. 1. nu. 23. & ibi conc. 3. Ioannis Euangelistæ nu. 9. & 3. Quadr. Dom. in Ramis nu. 7.*

Quando ex præceptorum Dei obseruantia aliquot detrimenta, aut inconuenientia deuenerint, non deterreamur: sed certissime credamus nos à Deo esse iuuandos. *In Aduent. Domin. 1. post Epiphaniam conc. 2. nu. 7. & in Dominicali dom. 19. post Pente. conc. 1. num. 15. vbi latè.*

Omnia diuina præcepta iudicat vnum, illudque facillimum qui Deum diligit. *In proprio Sanctorum concion. 1. diei sancti Pentec. num. 16.*

Ei autem qui eum non diligit omnia grauia videntur, & vnum præceptum plura existimat. *In proprio Sanctorum conc 1. diei sancti Pente. nu. 19. & in Dominicali dom. 14. post Pente. conc. 2. num. 3.*

Præcepta, & mandata Dei seruare plurib. titulis debemus: quos vide *in proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis num. 25.*

Ad præceptorum legis Euangelicæ obseruantiam singulares exhortationes. *3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 1. nu. 15. & in communi Apostolorum conc. 4. nu. 2. & in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 15.*

Lex gratiæ; præcepta eius obſeruantibus eſt lex miſericordiæ: tranſgredientibus eſt lex maioris rigoris, quam vlla alia fuit. *In proprio Sanctorum con.1. omnium Sanctorum nu 9. vbi latè.*

Præcepta Dei nobis aſpera, & inſipida videntur: quia gloriam quam per eorum obſeruantiam conſequuturi ſumus, iudiciumq́;, & tormenta, quæ ipſorum tranſgreſſores expectant non contemplamur. *In Dominicali domin.3.poſt Paſcha conc.3.nu.19.*

Deus ab homine non petit, nec ei præcipit, plus quam ipſe homo poſſidet. *In communi Sanctarum mulierum concion. 4. numero 14.*

Præcepta Dei ſemper ante oculos ferenda eiſque in omni opere, verbo, & cogitatione conformari curandum eſt. *In Aduent. conc. 1. Purificationis B.Mariæ nu. 21.*

Ad victoriam in bellis reportandam excellens armorum genus eſt preceptorum Dei obſeruantia. *In Dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc. vna nu. 31.*

Qualem ergo legis Dei obſeruationem te habueris, talem Deus erga te ſe habebit. *In Dominicali dominica 7 poſt Pente.conc.1.numer.32.*

Licet præcepta Dei ſint ſuauia & facilia, dæmon curat nobis difficillima oſtendere, vt ſint nobis exoſa. *In Dominicali domin.14.poſt Pente.conc.1.num 27.*

Præcepta Dei omnia, obſeruatu facillima inueniet qui premium pro illorum obſeruantia elargiendum contemplatus fuerit. *In Dominicali dominica 14. poſt Pente. conc. 1.numer 30.*

Præceptis Dei, & prælatorum obedire, vide verbo, obedientia.

Preces, vide verbo, laus Dei, & verbo, oratio vocalis, vbi latiſſimè.

PRÆDESTINATIO.

PRædeſtinatio quid ſit. *3. Quadr. Dom. 2. fer.4.nu.10.* predeſtinatio & vocatio non eſt propter noſtra merita, nec propter bonum vſum liberi arbitrij: ſed ſolum propter infinitam Dei miſericordiam. *3. Quadr. Domin. 2. feria 2.nu. 19. vbi latè; & in proprio Sanctorum conc. 2. Matthiæ nu. 4. & in communi Sanctarum mulierum conc. 2. numero 14.*

Prædeſtinatio reliquorum omnium bonorum fons eſt. *In Aduent. conc. 2. Epiphan. num.18.*

Prædeſtinati deleri non poſſunt de libro vitæ. *3. Quadrag. Domin. 2. feria 4. numero 12.*

Prædeſtinatos Deus ad gloriam præparat, & quibus vijs, & medijs id Deus efficiat. *In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalenæ nu. 2. vbi latè.*

Prædeſtinatos in corde ſuo ſcriptos defert Deus. *3. Quadrageſimæ. Domin. 2. fer. 4. numer.10.*

Prædeſtinatos cur permittit Deus peccare. *In proprio Sanctorum conc.1.Magdalenæ nu 3. vbi latiſſime, de quo vide plura verbo iuſtus. §. iuſtorum peccata.*

Prædeſtinatos Deus proſpicit & hic Dei aſpectus eſt omnium bonorum principium. *In Aduent. conc. 1. Andreæ num.24. & conc. 2.num.12.*

Prædeſtinatio non eſt præterita. *In Dominicali dominica 19. poſt Pente. concion. 1.numer 2.*

Reliqua omnia quę huc ſpectant vide verbo iuſtus.

Præfecti, vide prælatus, vide magnates.

PRÆLATVS, PRÆlatura.

EX prælatorum vel principum probitate, vel improbitate ſubditorum malum vel bonum, vt in plurimum pendet. *In proprio Sanctorum conc.4. Trinitatis num.5. vbi latiſſimè* (de quo vide plura in verbo, exemplum maiorum) *& in proprio Sanctorũ conc. 2. Bartholomæi nu. 2.* Et bonum, vel malum totius populi *In communi Doctorum conc. 1. nu. 23. & conc. 3.nu.27.*

Prælati boni pauci. *In Dominicali domin. 2.poſt Paſcha conc.2.nu.13.*

Prælatos malos eſſe permittit Deus in pœnam noſtrorum ſcelerum. *In Dominicali domin.2.poſt Paſcha conc.2.nu.10.*

Difficile eſt prælato ac principi ineſſe peccatum,

catum, absque eo quod inferiori scandalum sit. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 31.*

Prælati præsentia onerosa, & odiosa est subditis. *Dominica 3. Aduentus conc. 1. numer. 12.*

Si prælatus in defectus incidit gaudere quanta insania sit. *In communi Doctorum conc. 3. nu. 18.*

Diaboli cura est prius prælatos euertere, vt subditos perdat. *In Aduent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ nu. 12.* Et vt vniuersam rempublicam destruat. *In communi Doctorum conc. 2. nu. 20.*

Diabolus diligentissime conatur subditis persuadere, prælatorum præcepta non esse propter subditorum vtilitatem, sed propter odium. *3 Quadragesim. Dominica 2. feria 3. num. 18.*

Prælati in societatem suam, & in consilia sua viros probos adhibeant. *3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 1. nu. 10. & domin. 4. Aduent. conc. 2. nu. 26.*

Cum Deus ad aliquam dignitatem quempiam euehit, cogitat non sua tantum causa id fieri, sed vt inferioribus, & pauperibus opem ferat. *In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ nu. 2.*

Prælati dum male viuunt, sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. *In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 32.*

Magno beneficio Deus rempublicam illam afficit, cui prælatum optimum dat. *In proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi numer. 2.*

Contra prælatos quibus suo statui honoriq; iactura fieri videtur nisi famulis ad quãlibet næniam exequendam assignatis abundent. *In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ nu. 6.*

De prælatorum potentia vide verbo, magnates: vbi etiam vide de Prælatorum obligatione erga pauperes.

Prælati, & maiores cauere debent ne minoribus sint peccandi occasioni. *2. Quadrag. conc. de Passione nu. 44. & in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, conc. 1. nu. 22.*

Prælatis quam specialia auxilia Deus exhibet. *In communi Euangelistarum conc. 2. nu. 22.*

Sicut prælati, & gubernatores boni Ecclesiæ vtilissimi: ita mali perniciosissimi. *In Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 2.*

Maiorum peccata semper apud Deum execrabiliora, magisque exaggerata fuere. *In Aduent. conc. 1. Purificationis Beatæ Mariæ numer. 24.*

Sapientes considerantes dignitatum, & officiorum pondus, totis virib. illud renuunt: insipientes vero è contra. *In Dominicali dom. 8. post Pente. conc. 2. nu. 6. vbi latè.*

Prælatus maximam fortitudinem habere debet. *In Dominicali dominica 9. post Pente. conc. 1. nu. 12.*

Qui in dignitate positus est, maxime attendat ne euanescat. *In Domin. 20. post Pente. conc. 1. nu. 12.*

Singularissimum est Dei beneficium nobis prælatos probos elargiri. *In Dominica 22 post Pente. conc. 1. nu. 36.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, magnates.

§. *PRÆLATORVM OBLIGATIO, & de graui prælaturarum pondere, & de concionibus prælatorum.*

ANimarum curam habere quam graue sit pondus *1. Quadr. Dominica 2 feriæ 4. nu. 14.* Et quam periculosum onus. *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc. 2. nu. 50 & Domin. 6. post Pente conc. 2. nu. 6. & ibi Domin. 22. conc. 1 nu. 29.*

Qui prælaturas hodie suscipit in magno præcipitio se ponit. *3. Sabbatho post Cineres nu 13. & 3 Quadr. dom. 2. fer. 4. nu 32. & 4. Quadr. dom 2. feriæ 4. nu. 1.*

Prælati maiori obligatione quam alij tenentur semper bona opera exercere. *2. Quad. Domin. in Passione nu. 11.*

Prælati & gubernatores non sint timidi in exequenda iustitia. *1 Quadr. dom 1 fer. 4. nu. 12. & 3 Quadr. dom. 3. fer. 3. nu. 39. & 3 Quad. dom. 4. feria 2. n. 8. & in communi Doctorum conc.*

sione.4.numero 3.

Prælati constitutiones sui ordinis exequantur. *1.Quadr.Sabbatho post Dominicam 3.num.30.*

Prælati hanc regulam seruent, quod incipientibus in via virtutis difficilia non imperent. *Dominica 4. Aduent. concion. 3. numero 29.*

Prælati humilitate maxima præditi esse debent. *2.Quadr.Domin.2 feria 4.num.15 & 3.Quadr.dom.2 fer.3 nu.26.*

Prælati quam magna cura, & diligentia debent super subditos vigilare *2.Quadr.conc. de Passione nu. 29. & in Aduent.conc.3.Ioan. Euangelistæ num.26. & in Aduent.Domin.5. post Epiphan.2.num. 20.*

Prælati humiles se humilibus: & seueros superbis se ostendere debent. *2. Quadr fer.2. Resurrectionis nu. 21.*

Prælati gubernatores debent esse mites, suaues, & humani, vt illis obediant subditi. *3. Quadr.feria 5. post Cineres nu. 25. & in Aduent. conc. 2. Stephani numero 29. vbi latè. & in Dominicali domin. 4. post Pentecost. conc.1.num.13.ibi Dominica 9.post Pentecost. conc.1.nu.18.*

Prælaturas, & dignitates temporales viri probi non audent acceptare: & audent mali illas negotiari. *3. Quadr.Sabbatho post Cineres nu. 21. & in proprio Sanctorum conc.1.Iacobi nu.13.vbi latissimè.*

Iusti autem semper impetrare recusauerunt. *Dominica 3. Aduent. concion.2. numero 17.*

Prælaturas, & dignitates expetere, quanta dementia. *3. Quadr. feria 5. post Cineres nu. 21. & 3. Quadragesim. Dominica 2. feria 4. num 31.*

Dei maximum supplicium est prælatos, & principes senes deficere: & hæc munera adolescentibus sine vsu, experientia, & virtute demandari. *In Aduent. concion. 2. Stephani num.12.*

Contra prælatos suæ gubernationis negotia relinquentes, vt appetitibus suis obsequantur, *vide Domin. 3. Aduent. conc.1.numer.8.*

Quando durities, & dissolutio subditorum postulat, rigore, & seueritate vti debent prælati. *In Aduent. conc. 2. Stephani numero 33.*

Prælati ipsi prius faciant, quæ alijs fieri imperant. *3.Quadr. Domin. feria 3. num.4. & in Aduent. conc. 3. num.4. & in Aduent. conc.3.Circumcisionis num.10. & in Dominicali dominica 2. post Pascha concio.3.nu mero 20.*

Prælati & patres familias maiori obligatione ad præceptum correctionis fraternæ seruandum tenentur. *3. Quadrag. Dominica 3. feria 3.num.35.*

Prælatorum, & patrum familias munus est virtutibus (vitæ suæ exemplo, & rationibus efficacissimis) dulcedinem, ac saporem conferre: quo illas homines libenter exerceant *In communi Doctorum conc. 1. num.5. vsque ad 11.*

Et carnis nostræ pessimos fructus exsiccare. *In communi Doctorum concion. 1. numero 6.*

Prælaturas, & dignitates non esse hilari, & lubenti animo accipiendas. *In proprio Sanctorum concio. 4. dedicationis Michaelis num.7.*

Prælatorum vita quam pura debet esse, vt efficaces sint ipsorum reprehensiones. *In communi Doctorum conc.1.nu.11.* de quo vide plurima verbo, concionator. §. de morū probitate, spiritu, & virtutibus concionatoris, quę omnia huc spectant.

Ad prælaturam oblatam renuendam, insigne sacræ Scripturæ exemplum. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 3. numer. 16.*

Prælatus sic debet corrigere in subdito id quod corruptum inuenerit: vt id quod bonum est, minime annihilet, aut inficiat. *In Dominicali dominica 17. post Pente. conc. 2. num. 10.* de quo vide plura verbo Correctio, & verbo Reprehensio.

Prælati, sapientia præditi esse omnino debent. *In communi Doctorum conc. 2.num.6. & ibi conc.4.num.2. & in proprio Sanctorum conc.3.omnium Sanctorum numero 11. & in Aduent. concion. 4. Epiphaniæ num. 21. & in proprio Sanctorum concion. 1.Matthiæ numer.13.*

Vnum ex præcipuis prælati muneribus est

est peccatores doctrinæ exemplo, reprehensione, & supplicijs à peccatorum dentib. abstrahere curare. *In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu. 13.*

Prælatus, & pater familias quando mitibus verbis damna resarcire possunt, asperis non vtantur: & cum asperis reprehensionibus mala curare potuerunt, ictus virgæ non addant. *In communi Doctorum concio. 2. numer. 15.*

Prælatus, & pater familias semper vitijs resistere debet, etiam si ob id vitam amittat. *In communi Doctorum conc. 2. nu. 24.*

Prælatura non sponte sua accipienda, sed prælatorum spectandum imperium, & tunc charitas est, propriam interdum quietem, animarum saluti postponere *In Aduent. conc. 2. Stephani num. 14.*

Non sufficit prælatos sapientia speculatiua pollere, sed requiritur vt sapientiam practicam, quæ in affectu voluntatis, & bonis operibus consistit habeant. *In communi Doctorum conc. 3. nu. 4.*

Prælati non debent exprobare peccatores iam emendatos, & in meliorem frugem receptos. *In communi Doctorum concio. 3. numer. 25.*

Ad prælaturæ munus rectè exercendum magno Dei amore opus est. *In proprio Sanctorum concion. 4. Petri & Pauli numero 24.*

Prælati suis admonitionibus nil proficiet, si eorum subditi illos crudeles, & sine misericordia perspiciunt. *3. Quadr. Dominica 3. feria 5. num. 8.*

Prælatus si tacuerit, subditorum pœnam pro peccatis luet. *3. Quadr. Domin. 3. feria 3. num. 38.*

Prælati, & præfecti ciuitatum curent publicos peccatores à ciuitatibus relegare. *In Aduent. Domin. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 8.*

Prælati in operibus virtutis præire debent. *In Aduent. conc. 2. Epiphaniæ numero 23.*

Multum conducit ouium vtilitati præsentia pastoris sui. *In Aduent. Dominica 4. post Epiphan conc. 1. nu. 7.*

Prælati subditos non reprehendant coram sæcularibus. *In Aduent. Dominica 4. post Epiphan. conc. 1. num. 30.*

Maximum Dei supplicium est permittere, quod prælati subditorum delicta non reprehendant, sed dissimulent. *In Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam concion. 1. numero 31.*

Prælati & gubernatores non debent munus, & officium in vtilitatem suam conuertere: sed ipsi potius officio suo seruire *In Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. numer. 4.*

Prælati discant à Christo, non violenter, & coacte, sed blande, modeste, & benigne subditos gubernare. *In Dominicali domin. 4. post Pente. conc. 1. numer. 13. & ibi conc. 2. numer. 11.*

Impatiens prælatus esse non debet. *In Dominicali dominica 8. post Pentecost. conc. 1. num. 38.*

Regibus ac prælatis subditorum necessitates sunt impositæ, vt illas lugeant, & remedium adhibeant. *In Dominicali domin. 9. post Pente. conc. 1. nu. 8.*

Propter peccatum principis, & prælati omnis populus punitur. *In Dominicali dom. 9. post Pente. conc. 1. nu 28.*

Prælati contendant, vt subditi habeant non timorem ipsorum, sed timorem Dei in ipsis. *In Dominicali domin. 9. post Pent. conc. 2. nu. 24.*

Prælatus non sit acceptor personarum. *Dominica 20. post Pente. conc. 1. num. 51. vide plura verbo Iudex.*

Boni prælati conditiones. *In Dominicali dominica 22. post Pentecost. concion. 1. numer. 37.*

Prælati, & gubernatores, malorum congregationes diuidant, alios ab alijs separandi, quo ab inceptis malis desistant. *In Dominicali dominica 22. post Pente. conc. 2. numer. 15.*

Prælatus sit senex. *In Dominicali dom. 24. post Pente. conc. 1. nu. 18.*

Contra eos, qui prælaturas, & dignitates ambiunt. *In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 13. vbi ex professo.*

Paucissimi sunt, qui dicant ipsos esse inidoneos ad episcopatum, vel prælaturam illis

oblatam: cum viri virtutibus pleni inuiti, & coacti prælaturę munus subeant. *In proprio Sanctorum conc.1.Iacobi nu.16.*

Desiderare quod bonum est in prælato, & præsulatu, scilicet idoneitatem & sufficientiam ad munus probe exercendum, hoc bonum est: sed desiderare prælaturam absolutè, non est laudabile. *In proprio Sanctorum conc. 1.Iacobi nu.19.*

Is præsulatu vere dignus est qui amoris Dei zelo ardet: & qui magis zelat, magis dignus. *In proprio Sanctorum concion. 1.Bartholomæi num.29. & 3. Quadragesi. Domin. 4.feria 2.numer.2. & in communi Doctorum conc.3.nu.16.*

Prælati muy de assiento animarum saluti intendere debent, cum hoc sit vnum ex præcipuis muneribus, quæ tenentur exhibere. *In proprio Sanctorum conc.3.omnium Sanctorum num.8.*

Prælatus non ambitionibus & largitionibus sed solo Deo constitui debet. *In Dominicali dominica 2. post Pascha concion. 2.numer. 24.*

Prælati boni conditiones recensentur. *In Dominicali domin.2. post Pascha conc. 2. nu. 13.vbi latè, & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 12.*

Prælatus subditos cognoscere, & videre debet. *In Dominicali dominica 2.post Pascha conc.2.nu.16.*

Prælati amorem erga suas oues, roburque atque animi fortitudinem habere debent. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. num. 20.*

Prælatus pater pietate, auriga in gubernatione, currusque ad ferendum subditorum onera esse debet. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc.3.nu.3.*

Magna stultitia est gaudere, cum prælaturæ onus tibi imponitur. *Dominica 3. Aduent. conc.2.num. 18.*

Prælatorum præcipuum munus est animas instruere. *In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis nu 16.*

Prę1atus indignus vocatur à Spiritu sancto frænum errans: & quare. *Dominica 3. Aduen. conc.1.num.13.*

Prælati & gubernatores à Deo summis precibus petere debent solicitudinis donum: ne sibi commissa munera negligenter exerceant. *In Dominicali dominica 2.post Pascha conc 3.nu.18.*

Prælatorum, & gubernatorum munus est, efficere, vnusquisque prout statum suum decet viuat. *2. Quadragesim. Dominica 4. numer.37.*

Pręlaturam melius est recusare, quam acceptare, quando non imponitur à superiore necessitas. *In communi confess. non pontif. Euangel. Nemo accendit lucernam, &c. concio.1.num.28. & in communi Doctorum conc. 3.num.29.*

Prælati attendant quales ipsos esse decet, cum sint adiutores Dei in tam singulari ministerio quale est animarum. *In proprio Sanctorum concion. 1. Bartholomæi numer. 19.*

Pręlatos subditos impios punire est vnum ex efficacissimis remedijs ad Dei iram placandam. *3. Quadrag. Dominica in Passione num.22.*

Pręlati si dissimulauerint subditorum peccata, eisdem pœnis ac subditi à Deo plectentur *3.Quadrag.Dominica in Passione numero 20.*

Prælati vel patres familias cum aliqui de ipsis conqueruntur, vel detrahunt, cum mansuetudine, & patientia se excusent. *3. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam 4. numer.26.*

Prælati, & in quacunque dignitate constituti, non tantum debent esse contenti interiori virtute: sed maxima obligatione tenentur eam extrinsecus ostendere. *In proprio Sanctorum concion. 4. Petri & Pauli numero 6.*

§. *PRÆLATORVM electio.*

IN prælatorum electione quid faciendum. *vide & nota 4.Quadr.Domin. 2. feria 4. num.25. & in communi confess. pontif. Euang.Homo quidam peregre, &c. conc. 2.numer.14. & in proprio Sanctorum conc.2. Bartholomæi nu 3.*

In prælatorum, & quarumcunque dignitatem

tatem electionibus, dignior eligatur, & merita solum attendantur: non verò amicitia, consanguinitas, nec vllus alius respectus. *In proprio Sanctorum conc.1. Bartholomæi nu.22. & conc. 2. num. 8. vbi ex professo, & conc.1. Matthiæ nu.9. vbi latè.*

Ante prælatorum, & gubernatorum electionem Deus est consulendus. *In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc.2. nu.18.*

Et ideo ante omnia in omni electione ad orationem confugere debemus. *In proprio Sanctorum conc.1. Matthiæ numero 9. vbi ex professo, & ibi conc.2. Bartholomæi num.8. vbi latè.*

Qui in prælatum eligendus est, quas conditiones habere debet. *In proprio Sanctorum concion.1. Matthiæ numer.12. & in Dominicali domin.2. post Pascha conc.3. nu.13. vbi latè,* quas conditiones sigillatim enarrauimus. §. antecedenti.

In prælatorum electionibus Ecclesiam orationi instare debere, docuit Christus. *In proprio Sanctorum concion. 1. Bartholomæi, numero 17.*

Homines sæpe eligunt ad prælaturas, & dignitates indignos, contra quos vide *in communi confessor. pontif. Euangel. Homo quidam peregre, &c. concion. 2. numero 15. vbi latè.*

Ex quo nascitur totius reipublicæ perturbatio. *In Aduent conc.3. Conceptionis B. Mariæ num.17.*

Et afflictiones, & infortunia totius reipublicæ. *In proprio Sanctorum conc.1. Bartholomæi nu. 26.*

Et alia plurima damna. *In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc.2. nu.18.*

Et quam grauiter ij à Deo puniantur. *In proprio Sanctorum concio. 1. Bartholomæi numero 25.*

In prælatorum siue ad alias dignitates electione, non eligatur ignari licet amici, & propinqui: sed sapientes, licet extranei. *In communi Doctorum conc.2. nu. 9.*

In prælatorum electione non tantum nobilitas, quantum vitæ puritas, & alia merita attendenda sunt. *In communi Doctorum conc.4. num.20.*

Prælatum indignum constituere, vocat Spiritus sanctus ordiri telam aduersus Deum. *Domin.3. Aduent. conc.1. nu.12.*

Vetustissimũ malum est malos ad dignitates assumi, fauoris & pecuniæ gratia. *Domin. 3. Aduent. conc 2. nu.19.*

Eo ipso quo quis ad prælaturam vel dignitatem quamlibet acquirendam negociatione vtitur: indignus eligi redditur: quia honor est præmium virtutis, & per consequens ambitiosis non debetur. *In Dominicali dominica 16. post Pentecost. concion.2. numero 49. Vide etiam ibi Dominica 2. post Pascha conc.2. nu.14.*

Sapientes sint qui eligunt ad prælaturas, siue ad alias dignitates. *In communi Doctorum conc.2. nu 9.*

Prælaturas insipientibus elargiri quam grandis abominatio. *In Aduent. conc.4. Purificationis B. Mariæ nu.31.*

Prælatorum detractio, vide detractio.

Prælatorum exemplum bonum vel malum, vide verbo, exemplum malorum.

Præsules, vide prælati.

Præsumptio, vide iudicium temerarium.

Præsumptio vana, vide vana gloria, & superbia.

Primogeniti solent esse proteruiores, & peiores minoribus: & quare. *1. Quadr. Domin. 3. fer.6. nu. 4.*

Princeps, vide magnates, vide prælatus.

PROPHETIÆ DONVM.

PRophetia quam magnæ sit authoritatis. *In Aduent. conc. 1. Epiphaniæ numero 24.*

Non verbis tantum, sed operibus etiam prophetarunt Prophetæ. *1. Quadrag. Dominica in Ramis numero 1. & in proprio Sanctorum concion. 4. dedicationis Michaelis numero 10.*

Propositum bonum, vide desiderium.

Prosperitas huius sæculi, vide bona temporalia, vide prælatura.

PROVI-

PROVIDENTIA DEI.

SOllicita, & accurata Dei erga nos prouidentia consideratur, & detegitur. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. numer. 13. & 3. Quadragesim. dominica 4. num. 13. 28. & dominica 1 feria 5. num. 16. & in Dominicali dominica 14. post Pentecost. concion. 2 numer. 38. vsque ad 46. vbi ex professo.*

Mirabilis est Dei Prouidentia, cum eis etiam qui eum offendunt, abundantissimè prouideat, quando eum actualiter offendunt. *3. Quadragesim. Dominica 4. numero 13.*

Dei Prouidentia sic homines in hoc sæculo dispostuit, vt communiter nullus esset adeo perfectus quin ei aliquid deesset. *In communi conf. pontif. Euang. Homo quidam, &c. conc. 1. nu. 2. vbi latè.*

Deus maxima cum suauitate, nullamque rebus vim inferendo omnia regit, & gubernat. *In Aduent. conc. 1. Andreæ nu. 1. & conc. 3. num. 18. vbi plurimis illustrat sacræ Scripturæ exemplis.*

PRVDENTIA.

DE prudentia quæ requiritur ad gubernandum, vide prælatus: §. prælatorum obligatio, & conditiones.

Prudentia in rebus agendis necessaria est. *3. Quadr. conc. in Cœna nu. 10.*

Prudentia optima est, secundum proprium statum operando Deo famulari. *In communi virginum conc. 2. num. 22. de quo vide plura verbo officium à nobis collecta.*

PVBLICVM MVNVS.

QVod ad publicum munus spectat prius, quam quod priuatum est esse faciendum. *In Aduent. dom. 1. post Epiphan. conc. 4. nu. 14. vbi ex professo.*

PVLCHRITVDO.

PVlchritudo corporalis est occasio plurimorum malorum, vana & fallacissima. *1 Quadragesim. Dominica in Passione feria 5. num. 13.*

Cum pulchritudine corporali, deformitatem spiritualem, & turpitudinem animæ habere magna confusio est. *In proprio Sanctorū conc. 1. Magdalenæ nu. 21.*

Ex pulchritudine corporali occasionem sumit prudens, vt pulchritudinem spiritualem acquirat: licet imprudens contrarium faciat. *In proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenæ num. 22. & ibi conc. 2. B. Mariæ ad Niues num. 26.*

Pulchritudo spiritualis animæ cuiuslibet iusti quam grandis sit: & quod hæc vera, & perfecta pulchritudo est, non corporalis. *In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ ad Niues num. 31.*

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo, bona temporalia.

PVRGATORIVM.

PVrgatorium est durius omni pœna temporali. *In communi Sanctorum conc. 2. funerali nu. 27.*

Purgatorium esse probat. *In communi Sanctorum concion. 2. funerali num. 27. vbi latè.*

Pro animabus in purgatorio existentibus quantum prosint nostra suffragia, & sacrificia. *In communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 30.*

Pusillanimitas, vide timor humanus.

R.

RAtio reddenda in die iudicij, vide iudicium finale.

Rectores populi vel communitatis, vide prælatus, iudex, & magnates.

REDEMPTIONIS beneficium.

REdemptio quid significet. *In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu 5.*

Et si propter omnia à Deo accepta benefi-

cia

cia assiduè ipsum laudare, & eidem gratias agere debeamus: multo tamen maiori ad id obligatione adstringimur propter redemptionis beneficium *In Dominicali domin.16.post Pente. conc.1.num.35. vbi latè, & in Aduent. conc.2 Conceptionis B. Mariæ nu. 3.*

Redemptionis beneficium quale & quantum fuerit. *In proprio Sanctorum conc.2.exaltationis Crucis nu.4.*

In redemptionis opere modus quo nos Christus redemit considerandus. *4. Quadr. conc.in Cœna nu. 2.* Ex modi huius consideratione summam admirationem, simul & lætitiam concipiemus. *In Aduent. Domin.infra octauam Natiuitatis conc.2.nu.7.*

Redemptionis beneficium per antonomasiam, misericordia Dei, in sacra Scriptura dicitur. *In Dominicali dominica 16.post Pente. conc.1.num.35.*

Redemptionis beneficium magnum est: & quia in eo plurimum nobis datur, & quia plurimo labore datur. *In Aduent.conc.2.Conceptionis B.Mariæ nu.2.*

Angelos etiam redemptos fuisse per Christum probat. *In Aduent. conc. 3.Natiuitatis num.10.*

Redempturum esse Christum non solum Hebræos, sed etiam gentiles, per Prophetas prædictum erat. *In Aduent.conc.1. Epiphaniæ num. 20.*

Per Christum redempti dicimur: hoc est: iterum atq; iterum empti, quia singula Christi opera nos emere sufficerent. *In proprio Sanctorum conc.2 Natiuit.n.5.* Christum qui tot expensis vos redimere dignatus est, intentis animis laudate. *In proprio Sanctorum conc. 1.exaltationis Crucis nu. 9.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, passio Christi, & ex verbo, incarnatio Christi.

RELIGIO.

Religionum vita securior. *1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2.num.18. & in Aduent.Dominica 1. post Epiphaniam conc.3 num.22.*

Religionis asperitates dulcissimas Deus reddit: & abundanter Deus immittit consolationes, & difficultates omnes, quæ in principio proponebantur, aufert. *1.Quadr. Dominica Resurrectionis nu.29. & 2. Quad.eadem Domin.nu.23. & 3. Quad.ead. Domin.nu.34. & Domin.4. Aduent.conc.4.nu.11. & 1. Quadrag. Dominica 2.nu. 8.*

Monastica vita tutior est quam solitaria, & quare, *vide in Aduent.conc. 3. Thomæ numer. 11.*

Ad monasticam vitam perferendam, & in religione perseuerandum solitudo necessaria est. *In Dominicali domin. 12. post Pente.conc. 2.num.8.*

Religionis status quam sublimis sit. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 3.num.25.*

In religionibus licet plurimi sint labores corporales, maxima tamen securitas in eis est. *In Dominicali dominica 21. post Pentec. conc.2.nu 32.*

§. VOCATIO AD RELIgionem: & de religionis ingressu.

Ad religionem aliquem vocare quam grande sit Dei beneficium. *In communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc.4 .nu.9. vbi latè. & Dominica 4. Aduent.conc.3.nu.25.*

Cum Deus ad religionis statum te vocat, cura ne extinguatur hæc inspirationis diuinæ scintilla. *Dominica 4. Aduent. concion. 4.numer.10.*

Ad hoc considera, quod Deus qui religionis asperitatem super oribus patribus dulcem reddidit, suauem quoque tibi reddet, & difficultates omnes tollet. *Dominica 4. Aduentus conc.4. nu. 11.*

Qui ad religionem conuolant, & mũdum fugiunt, eripiunt se ab ira Dei, ab æterna damnatione, & à pusillanimitate, & cordis mollitie, quam mundani habent, vt omne malum in eis imprimatur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Magdal.nu. 16.*

Ad mundum relinquendum, & ad religionem confugiendum, non opus est à parentibus licentiam petere: *vide & nota in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 3. num.19. vbi latè.*

Qui in religiosam, sæcularem vitam commutare prætendit: suis propinquis, vel amicis hanc vocationem non reuelet. *3. Quadragesim. Dominica 1. feria 5. num. 8. & 4. Quadragesi. conc. quinquagesimæ numer. 4. & in communi Sanctarum mulierum conc. 1. num. 19. & in Aduent. Dominica 1. post Epiphan. conc. 3. num. 21.*

Ab adolescentia sacræ alicui religioni se dedicare quam vtile. *In Dominicali domin. 12. post Pent. conc. 2. nu. 5. & 4. Quadr. domin. Septuagesimæ nu. 17.*

Vt ad religionis tutissimum portum, quis se conferat, & mundum fugiat, singulares considerationes. *2. Quadr. Dominica 1. nu. 7. & in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. nu. 9. & in communi virginum conc. 4. num. 6. latè, & Dom. 4. Aduent. conc. 1. n. 12. vsq. ad nu. 19. & conc 3. nu. 24. & conc 4. nu 9 & in Aduent. Domin. 1. post Epiphan. conc. 3. nu. 23.*

Ad religionem qui se conferre studet non attendat dictis propinquorum: & amicorum secularium. *In communi virginum conc. 4. nu. 17.*

Religiosi quantum Deo ob tantum, & tam singulare beneficium vocationis ad religionem debeant. *In proprio Sanctorum conc. vnica S. Ioseph nu. 21.*

Quam crudeles sint parentes, qui filios suos religionem ingredi volentes ab instituto reuocant. *In Aduent. Domin 1. post Epiphan. conc. 3. nu. 22.*

Qui ad religionis statum conuolant, oportet, vt sint iuuenes. *4. Quadr. Dominica Septuagesimæ nu. 17. & in Aduent. conc. 3. Purificationis B. Mariæ nu. 10.*

Inter alia ob quæ optimum est mundum relinquere, & ad religionem fugere, & vnum est, quia ibi ad diuinæ contemplationi vacandum, & cum Deo conuersandum expeditiores sunt. *In Dominicali domin. infra octauam Ascensionis conc. 1. nu. 24.*

Religionem vouere, & ad illam confugere est singulare remedium, vt qui à varijs huius mundi laqueis extricari possit. *In Dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. numer. 29.*

RELIGIOSI.

Religiosus non putet se iam esse securum. *In proprio Sanctorũ conc. 3. Ascensionis num. 10.*

Difficilius est conuertere malum religiosum, vel clericum, quam lenonem. *In Aduent. conc. 2. Thomæ nu. 16.*

Religiosi priscos illos suæ religionis sanctissimos patres imitentur. *1. Quadr. Domin. 1 feria 4. nu. 25.*

Contra illos religiosos qui se gloriantur de perfectione sua in via virtutis. *In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte conc. 2. nu. 23.*

Quam grandis error sit, si religiosum aliquem peccare vides, statim omnes illius conuentus, aut ordinis condemnare. *In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 11.* Aut ob id minus eos æstimare. *In proprio Sanctor. conc. 1. Matthiæ nu. 20.*

Religiosorum spiritualis, qua gaudent lætitia, multis numeris exuperat sæcularia gaudia. *3. Quadrag. Domin. 4 feria 6 num. 34. & 3. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam 4. num. 11.*

Religiosi Deo terga vertunt, quando sæculares voluptates, & cupiditates in corde suo admittunt. *In communi Doctorum conc 4. nu. 13. & in communi conf. nõ pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. num. 11.*

Religiosus debet esset omnino à reb. profanis separatus, & à sæcularium conuersatione semotus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 22.*

Religiosi cum à secretis Dei sint, sæcularibus, & mundanis curis non se immisceant. *In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ nu. 28.*

Vt superflua solicitudine remota possint Deo quiete famulari. *In proprio Sanctor. conc. 2. Assumptionis B Mariæ nu 30.*

De exemplo bono, vel malo religiosorum, vide verbo: Ecclesiasticus, & huc accommoda.

De renuntiatione bonorum temporalium quam religiosi in professione religionis faciunt, vide verbo, bona temporalia. §. voluntaria.

luntaria bonorum temporalium abdicatio & renunciatio.

Religiosus curare debet, ne parentes illum à quiete suæ religionis semoueant. *In Dominicali dominica 19. post Pente. conc. 1. num. 11.* Plura alia, quæ huc spectant, vide verbo Ecclesiasticus.

REMISSIO PECCATORUM.

Peccata remittere Deus, gloriam, atque maiestatem suam esse dicit. *In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ num. 19.*

Peccatorum numerus remittendus, non est determinatus, & finitus. *1. Quadr. Dominica 3. feria 3. num. 2.*

A Christo peccatorum remissionem nobis dari sacra Scriptura dicit: quia ipse solus, non pater, nec Spiritus sanctus eam nobis meruit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 8.*

Peccatorum remissio, vide in verbo misericordia §. misericordia Dei erga nos, vbi plura de misericordia Dei in condonandis peccatoribus inuenies.

De remissione peccatorum tanquam de maxima re gloriatur Deus. *In Aduent. conc. 2. Conuersionis Pauli nu. 4.*

Tantum Deus gaudet remissione peccatorum, vt venia eorum nō petita ipse ea condonet. *In Dominicali dominica 18. post Pente. conc. 2. nu. 26.*

Ex his ob quæ maximè Deum glorificare debemus vnum est, quod potestatem remittendi peccata hominibus dederit. *In Dominicali dom. 18. post Pente conc. 2. nu. 41.*

Renuntiatio bonorum temporalium, vide verbo, bona temporalia §. bonorum temporalium abdicatio, & renunciatio.

REPREHENSIO.

Vt quis reprehendere possit, conscientiæ puritas maximè necessaria est. *In proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 18.*

Reprehensione libenter non ferre, reprobationis maximum signum est. *1. Quadr. Dominica 3. feria 2. nu. 18. & in communi Doctorum conc. 3 nu 15. & in proprio Sanctor. conc. 4. Petri & Pauli nu. 9.*

Et impatienter ferre signum est magnę deprauationis. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis nu. 3.* Contra hos vide terribiles Dei comminationes. *1. Quadra. Domin. 3. feria 2. nu. 20. & in Dominicali dom. 22. post Pente. conc. 2. num. 12.*

Reprehensiones & admonitiones nolle audire summa peruersitas est. *3. Quadr. Domin. in Passione feria 3. num. 8. & in communi Doctorum conc. 3. nu. 16.*

Reprehendēdas esse proximorum imperfectiones cum mansuetudine, & non verborū & iniuriarum strepitu. *In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis Crucis nu. 12.*

Ad reprehendenda peccata opportunitas necessario est seruanda. *In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis Crucis num. 1.* Ne forte reprehensio noceat. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis nu. 5.*

Praua conscientia impedit quo minus ij, quæ præsunt, suos reprehendere possint. *In proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis n. 19.* de quo vide plura verbo Prælatus.

Non sufficit reprehēdere peccata: sed cum opus est pœnam addere, & punire oportet, *vide & nota in proprio Sanctorum conc. 2. Ascensionis nu. 16.*

Reprehensiones patienter ferre signum est prædestinationis. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis n. 3.* Et signum est mundo mortuum esse. *In Dominicali dom. 20 post Pente. conc. 1. nu. 54.*

Semper in hoc miserabili sæculo non tantum reprehensio, verum & reprehensor odio habitus est: & sic pauci reperiuntur, qui libere peccatores reprehendere audeant, quod maxime malum est. *In Dominicali domin. 17. post Pente. conc. 2. nu. 7. & ibi Dominica 20. conc. 1. nu. 53 vbi latè.*

Reprehensio quam maximè sit necessaria in hoc sæculo. *In Dominicali domin. 17. post Pente. conc. 2. num. 9.*

Oportet in reprehensione seruare modum quem sacra Scriptura nos docuit: *vide & nota in Dominicali dominic. 17. post Pentecost.*

conc.2.num. 10.

Ob charitatis defectum non audemus reprehendere proximos (præsertim si potentes sunt) etiam si id sit necessarium. *Dominica Aduent.conc.4.nu.7.*

Qui omnes generaliter alloquitur, seuere reprehendat: cum vero particulariter, mansuete. *In Aduent.conc.2.Thom nu.20.*

Prælati qualiter in responsionibus se debeant habere, vide verbo prælatus. § prælatorum obligatio & conditiones, vbi plurima circa hoc inuenies.

Reprehensio prudenter facienda vt non officiat, sed proficiat. *In Aduent. Domin. 4. post Epiphan.conc.1.nu.32.*

Nullus est, qui acrius nec crudelius reprehendat, quam ille qui maximus est peccator. *2. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. num 15.*

Reprehensio, vt sit efficax, iram sibi comitem & asseclam habere debet. *In Dominicali dom.5.post Pente.conc.1.nu.15.*

Res huius sæculi, vel res huius mundi vide bona temporalia.

Res spirituales, vide bona spiritualia.

RESVRRECTIO Christi.

RESurrectio Christi fuit efficiens causa nostræ glorificationis. *1.Quadr. Dom. 2.num. 19.*

Resurrectionis articulus quam maximi sit momenti. *4.Quadrag.Dominica Resurrectionis num.15.*

Si Christus non esset Resurecturus, absolutè suam vitam pro hominum salute nō daret. *1.Quadr.Domin. Quinquag. nu.5.*

In Resurrectione Christi incepit Resurrectio nostra. *1.Quadr.Dom.Resurrectionis numer. 2.*

In die Resurrectionis omnes Angeli adorauerunt Christum. *4.Quadr.Domin. Resurrectionis nu. 2.*

Resurrectionis Christi gloria nequit explicari. *1.Quadr.Dom.Resurrectionis nu. 5. & 3.Quadr.feria 2. Resurrectionis nu. 18.*

Resurrectionem Christi admirabilē fuisse triumphum. *4.Quadr.Dominica Resurrectionis nu.3. vbi latè.*

In Resurrectione Christi, aliorum quoq; Sanctorum corpora resurrexerunt, & quare. *1.Quadr.Domin Resurrectionis num.14. & 3. Quadr.feria 2. Resurrectionis nu. 33.*

Resurrectionem suam cur Christus accelerauit. *4. Quadrag.Dominica Resurrectionis num. 12.*

Resurrectio Christi fuit potissimum inter omnia alia suæ diuinitatis argumentum. *3. Quadr. Dominica Resurrectionis num. 2. vbi ex professo.*

Resurrectionem Christi imitari debemus. *1.Quadr.fer.2.Resurrectionis nu.18.*

Resurrectio Christi quam necessaria saluti nostræ. *In proprio Sanctorum conc.3. Ascensionis nu. 26.*

Resurrectionis Pascha est tempus lætitiæ, & exultationis. *2.Quadr.Dom.Resurrectionis nu.3. & 4.Quadr.Dom.Resurrect.num.15.* Et quomodo oporteat hoc tempore lætari. *3. Quadr.Dom. Resurrectionis nu.10.* Et quæ debet esse causa huius lætitiæ, *ibi nu.18.*

Resurrectionis Pascha est dies singularis victoriæ nostri ducis. *2.Quadr.Dom.Resurrectionis nu. 8.*

Resurrectio Christi spem nostram exerit. *3.Quadr.Dom.Resurrectionis num. 17.*

In Resurrectionis die B.virgo quanto gaudio fuerit perfusa. *3.Quadr.Domin. Resurrectionis nu.23.*

In Resurrectione Christi mortua fuit mors: & quare. *3.Quadr.fer.2.Resurrectionis num.27.*

Resurrectio Christi non tantum fuit causa exemplaris nostræ Resurrectionis, sed etiam fuit causa efficiens nostræ iustificationis: & quare. *In Dominicali dominica in Albis conc.2.nu.15.*

RESVRRECTIO mortuorum.

EX Resurrectione Christi, duæ nostræ Resurrectiones, animi scilicet in iustificatione, & corporis in vniuersali iudicio pendere: quarum vna est causa alterius. *In Dominicali dom.in Albis conc.2.num. 16.* Et nemo secundam Resurrectionem consequetur sine

tur siue prima. *ibi nu. 18.*

Vnum ex signis quo quis potest coniectari, se in Resurrectione gloriosa partem habiturum esse, quando ea quæ propter inclinationem propriam abhorrere solet, victa iam quodam modo carnis natura ardenti cupiditate, & studio operatur. *In Dominicali dom. in Albis conc. 2. num. 18.*

Resurrectionis memoria est afflictorum consolatio. *1. Quadr. fer. 2. Resurrect. nu. 12. & 3. Quadr. Dom. Resurrectionis nu. 13.*

Resurrectio Lazari fuit euidens testimonium diuinitatis Christi. *2. Quadr. Domin. 4. feria 6. num. 16.*

REVERENTIA.

Reuerentiæ descriptio. *In Aduen. conc. 4. Epiphan. nu. 6.* de reuerentia Deo debita, vide adoratio.

De reuerentia exhibenda sacerdotibus, vel prælatis, vel Ecclesiasticis, vel locis sacris, vel maioribus, vide singula in suis proprijs locis.

REX.

Regum multitudo in vno eodemque regno peccatorum pœna est. *Domin. 4. Aduent. conc. 3. nu. 7.*

Æquum est vt rex multis in rebus particulari efficiatur honore: nec hoc Deo displicet. *In Aduent. conc. 3. Epiphan. nu. 32.*

Regibus merito tanta reuerentia præstatur, & à Deo eis præstare permittitur non propter ipsos, sed propter id quod represen-tant. *In Aduent. concion. 4. Epiphan. numero 14.*

Reges recordentur quod quo sublimiores sunt, eo virtutibus clariores esse debent. *In Aduent. concion. 1. Conceptionis Beatæ Mariæ num. 18.*

Regibus nemo veritatem dicere audet. *Domin. 2. Aduent. con. 1. nu 8. vbi latè.*

Reges Sanctorum & prudentum consilio vtantur. *In Aduent. conc. 1. Conceptionis Beat. Mariæ nu. 19.* de quo vide plura verbo, consiliarius.

Regi tributa solui Deus vult. *In Dominicali dom. 22. post Pente. conc. 1. nu. 45.*

Reges & Magnates huius mundi ab adulatoribus caueant. *In Dominicali domin. 22. post Pente. conc. 1. nu. 53.*

De rege prout iudex est, vide verbo iudex: prout gubernat imperat & perfectus est, vide prælatus: prout potens est, vide magnates: prout nobilis, prout legum conditor, vide legislator, vide nobilitas: quibus locis collegimus omnia quæ huc spectant.

REGNA.

Regna, & possessiones sæpe aufert Deus propter possessorum, aut eorum parentum peccata. *Dominica 4. Aduent. conc. 3. nu. 5.*

Rixa, vide discordia, vide pax, vide inimicus.

Rogationes, vide verbo, oratio vocalis.

S.

Sabbata sanctificare, vide verbo festus dies.

SACERDOS.

Sacerdotes apud gentes omnes tanto honore olim habiti sunt, si vt aliquem illustrem excellentemque volebant appellare, eum sacerdotem nuncupabant. *In Dominicali dom. in Albis conc. 3. num. 20.*

Quod si illi sacerdotes tantum venerabātur: quanto magis nostri: qui supra verum & mysticum corpus Christi potestatem habent? *In Dominicali dom. in Albis conc. 3. nu. 20 & in communi Doctorum conc. 1. num. 26.* vbi latissime, quanta reuerentia eis debeatur, singularibus illustrat exemplis, *& in Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 13. & ibi domin. 3 post Epiphan conc. 2 nu. 27. & in Dominicali dom. 15. post Pente. conc. 1. nu. 13.*

Sacerdotes dignitate Angelis esse excellentiores. *In proprio Sanctorum conc. 5. Eucharistiæ nu. 15. vbi ex professo, & in Aduent. dom. 3. post Epiphan. conc. 2. nu. 27. & in Dominicali domin. 23. post Pente. conc. 1. nu. 23.*

Sacerdotum dignitas ex eo quod claues

Pente.conc.1.num 12.

Sacerdotum peccata coram sæcularibus non sunt detegenda. *In Dominicali dom. 23. post Pente.conc.1.nu.23.*

Reliqua omnia, quæ huc spectant collegimus in verbo Ecclesiasticus, quem locum consule.

Sacramenta, singula in particulari suo quæque loco sigillatim digessimus.

SACRILEGIVM, ET DE SACRIS locis, eorumque reuerentia.

LIcet Deus in omni loco sit, peculiariter tamen in templo existere dicitur: & ingredi in templum est in conspectu eius apparere. *In Aduent. Dom. 1. post Epiphan. conc.1.nu. 18.*

Sacra loca habet Deus in hoc mundo plurima ad misericordiam exercendam, nulla tamen ad iustitiam ostendendam. *3. Quadra. Domin.1 fer.3.nu.14.*

Sacra loca, & res omnes sacræ quanta, & & quali reuerentia, puritate, & cultu à nobis sunt tractanda. *1. Quadr. Dom.1 feria 3.nu.15. & 1. Quadr. Dom 4.fer.2.nu 16. & 3. Quadr. dom.1.fer.3.n.23. & 3. Quadr. dom.4.fer.2.nu. 19 in proprio Sanctor.conc.1. Ioan. Baptistæ nu. 13. vbi latè. & in Aduent. dom.1. post Epiphan. conc.1.nu.13. & conc.4. Thomæ nu.11.*

Sacra templa sunt loci peculiariter ad orationem destinati. *3. Quadr. dom.1.fer.3.nu.27. & in Dominicali dom.9 post Pente.con.2.nu. 31. & Domin.10 conc.2.num.7.*

Sacrorum locorum irreuerentia acerrime à Deo punitur. *1. Quadr Dom.4.fer.2.nu.12. & 3 Quadr. eadem feria num. 15. vbi latè. in Aduent. conc. 4 Thomæ nu.12.*

Quæ in sacris locis fiunt peccata, Deo inter cætera fiunt maximè, & summè execranda. *1. Quadr. dom.4 fer.2.nu.13. & Dom. Passionis sequenti fer.4.nu.6. & 3. Quadr. dom. 1. feria 3.num. 14.*

Finis quo veniendum est ad sacra hæc templa debet esse oratio, Dei glorificatio, & purgatio peccatorum. *3. Quadr. dom.1 feria 3. num.26. & 32.*

Ideo in templo diuina auxilia non percipimus, quia non in spiritu, sed in carne ad illud venimus. *In Aduent.conc.3. Purificationis B. Mariæ nu. 27.*

In templum non debet quis ire, nisi vt oret & Deum glorificet. *In Dominicali dom.10. post Pente.conc.1.nu.14. & conc.2.nu.7.*

Vna ex circunstantijs, vt oratio exaudiatur, est quod fiat in templo. *In Dominicali domin.10. post Pente.conc.1.nu.11.*

Quam grandis sit audacia & imprudentia eius, qui in templo audet aliquo peccatum committere. *In Dominicali domin. 10. post Pente.conc.1.num. 16.*

SACRA SCRIPTVRA.

SAcram Scripturam conscisse citat Diabolus quem in hoc imitantur heretici. *2. Quadr.dom.1.nu.41.*

Sacræ Scripturæ intelligentia, non solum varia lectione: sed perfectissima vitiorum extirpatione, & conscientiæ puritate acquiritur. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc.1. num. 30.*

Sacræ Scripturæ mysteria neutiquam intelligerentur, nisi Christus per doctorum, & prædicatorum ora illa nobis exposuisset: proinde ab eo eius intelligentia est petenda. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1.num.29.*

Ad sacræ Scripturæ cognitionem, & intelligentiam fides est necessaria. *In proprio Sanctorum conc.1. Trinitatis nu.12.*

Sacræ Scripturæ, & sanctorum librorum lectio quantum prosit, & quod ad vincendas tentationes sit præcipuũ remedium. *1. Quadr. dom.1.nu.26 & 2. Quadr. dom 1.nu.22. & in proprio Sanctor conc 2. Incarnationis n.19 & in Dominicali dom.4 post Pascha con.3. n.4.*

Hæc etiam sacra lectio singulare est remedium ad afflictionem, & tristitiam leuandam. *In Dominicali domin. 4. post Pascha conc.3.num.3.*

Lectione sacrarum Scripturarum mens spiritualiter reficitur, & deuotionem, & alia bona comparat. *In Dominicali domin.4. post Pente.conc.2.nu.22.*

SALTATIONES.

EX saltationibus quot mala proueniunt. *In proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptistæ nu. 26.*

Salta-

Saltatrices quantum Deo sint exo x. *In proprio Sanctor conc vna decolat. Bapt.n.26.*

Salus spiritualis, vide verbo animæ salus.

SANCTI.

SAncti sunt viua exemplaria, & ideæ quibus tenemur conformari. *1 Quadra. Domin.4 fer.2 nu.20.*

Sanctos Dei maxime honorare debemus, ad quod probandum plurimas, & efficaces rationes adducit. *3. Quadr. Domin. 3. feria 2. num. 23. vsq. ad 30.*

Sanctos homines in regione qua viuitis habitare, maximum est Dei beneficium. *3. Quadr. domin 3 feria 2. nu. 5.*

Cum Sanctis familiarissimam Deus habebat conuersationem. *3. Quadr. domin. 3. feria 2. num 27.*

Sanctorum familiaritas cum Deo consideratur & extollitur. *3. Quadr. dom. 3. feria 2. num. 29.*

Propter Sanctos, etiam postquam mortui sunt plurima in nos beneficia confert Deus. *3. Quadr. dom 3. fer. 2. nu. 31.*

Sanctus ille dicitur qui totus, & omnino est Deo dicatus. *In communi Euangelistarum conc. 1. nu 6. & in Aduent. dom. 6. post Epipha. conc. 1. num. 15.*

Non satis est Deo homines interius Sanctos esse, sed videri etiam vult. *In Aduent. cõc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 14. vbi latè.*

Sanctorum exempla imitanda. *In Aduent. conc. 2. Thomæ nu. 6.*

Sanctorum communio, & societas probis, & improbis vtilissima est. *In Dominicali domin. 18. post Pente conc 1. nu. 16. vbi à nu. 13. vsque ad 17. explicatur ille articulus, credo Sanctorum communionem.*

Sancti in patria pro nobis ad Deum efficaciter deprecantur. *In Dominicali dom. 20. post Pente. conc. 2 nu. 7.*

Reliqua omnia quę huc spectant vide verbo, iustis, vbi infinita collegimus.

SAPIENTIÆ DONVM, & de sapientibus.

SApientes maximè Ecclesiam Dei illustrant, & exornant. *Domin. 4. Aduent. conc 4. nu 21.*

Et maximæ sunt vtilitatis. *In Aduent. con. 2. Stephani nu 10.*

Sapientibus locus sublimior debetur. *In Aduent. conc. 2. Stephani nu. 10.*

Vnum ex maioribus spiritualibus Dei supplicijs, est sapientes à nobis tollere. *In Aduen. conc. 2 Stephani nu. 10.*

Vt veram sapientiam compareris in duobus libris accurate legere debetis: alter est propria conscientia: alter est Iesus Christus cruci affixus, *vide & nota in Dominicali domin. 7. post Pente. conc. 1. numer. 9. vbi ex professo.*

Sapiens sine Deo insanus sapientia redditur: quia ab ipsa occasionem sumit vt superbus, tyrannus, ac malitiosus fiat. *In Dominicali domin. 17. post Pente conc. 1. nu. 8.*

Vera sapientia est Deum quærere, & mandata eius seruare: & qui hoc ignorat ignarus est. *In Aduent. conc. 1. Epiphaniæ numer. 12. vbi latè.*

Vbi humilitas, ibi sapientia. *In proprio Sanctorum conc. 1. D. Francisci nu. 20. & conc. 4. num. 13.*

Vita, & vigor sapientiæ est diuina gratia: sine qua mortua est sapientia. *In Dominicali domin. 17. post Pent. conc. 1. nu 5 & in communi Doctorum conc. 1. nu. 18. & conc. 3. nu. 13. & in communi Virginum conc. 3. num. 17.*

Ideo peccatores quamuis sapientia polleant miserrimè à prauis quibusque affectib. superantur. *Dominica 17. post Pente. conc. 1. num 7.*

Sapientia sine probitate non solum eam possidenti, verum & vniuersæ reipublicæ solet efficere. *In proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci nu. 11.*

Sapientiores Deus eos facit, qui humilitatem cum literis coniungunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. D. Francisci nume. 25.*

Sapientes confunduntur, quod quamuis maiora à Deo beneficia acceperint, difficilius tamen quam rudes, & ignari ad Deum conuertuntur, & sapientia abutuntur, vt duriores sint. *In proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis Crucis nu. 2.*

Sapientia hominum (quam Deus detestatur) est scire proximos decipere, & omnibus

vijs

vijs etiam cum peccato sæcularia quærere. *In proprio Sanctorum conc. 1. Beati Francisci num. 8.*

Ab his sapientibus Deus sua mysteria celat. *In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci num. 9.*

Ab his qui sapientiam non ad Dei gloriam, sed ad ostentationem, atque superbiam possident, quam seuerum supplicium Deus sumat. *In proprio Sanctorum conc. 3. D. Francisci nu. 24.*

Permittitque Deus hos in ingentes incidere errores. *In proprio Sanctorum conc. 3. D. Francisci nu. 24. & in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 24.*

Permittit etiam, vt ipsi licet sapientissimi sint, vitæ tamen viam nō inueniant. *In proprio Sanctorum conc. 4. D. Francisci nu. 10.*

Sapientia vera solum est sapida summi boni cognitio. *3. Quadr. domin. 1 fer. 3. nu. 3. & in communi Doctorum conc. 3. nu. 6.*

Qui hac sapientia fruuntur, vitam dulcissimam, & gloriæ similem degunt. *In proprio Sanctorum conc. 1. D. Francisci nu. 7.*

Hanc veram sapientiam quib. Deus communicet. *3. Quadr. domi. 1. fer. 6. num. 4. & in communi Doctorum conc. 3. num. 6.*

Sapientia hæc vera non nisi per temporalium rerum desertionem, & cœlestium contemplationem acquiritur. *In proprio Sanctorū conc. 1. D. Francisci nu 6.* Et ex familiari cum Deo conuersatione. *In proprio Sanctorum con. 2. visitationis B. Mariæ nu. 11.*

Ad sapientiam hanc comparandam primus gradus est fides. *3. Quadr. Domin. 1. feria 3. num. 8.*

Hæc sapientia vera omne quod terrenum sapit, facit contemnere. *In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ numer. 13. vbi ex professo.*

Huius veræ sapientiæ opus & munus est, quædam bonitatis & pulchritudinis diuinæ altissima contemplatio. *In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ nu. 12.*

Sapientia hæc vera Dei labores, & tribulationes dulces reddit. *3. Quadr. Domin. 1. feria 3. num. 9.*

Sapientes, & doctores absque virtute, & amore Dei sacrosanctæ Ecclesiæ maxime nociui, & perniciosi sunt: vide singularem rationem. *In Dominicali domin. 17. post Pente. conc. 1. num. 2.*

Sapientibus relictis, solet Deus simplicibus delectationem spiritualem communicare: & quare. *3. Quadragesim. Domin. 4. feria 4. numer. 5.*

Ne sapientes mortuis tantum libris sed libro etiam vitæ, Iesu Christo, diligenter incumbant. *In communi Doctorum conc. 1. n. 18. vbi latè.*

Sapientes maximo timore viuere debent, ne scilicet eorum scientia in ipsorum condemnationem vertatur. *In communi Doctorum conc. 1. nu. 20.*

Sapientes non sunt qui suos deprauatos appetitus non superant, & vincunt. *In Dominicali dom. 17. post Pente. conc. 1. nu. 5.*

Sapientes sint qui eligunt ad prælaturas, siue ad alias dignitates. *In communi Doctorum conc. 2. nu. 9.*

Sapientes non sint contenti intellectum sapientia illuminari: sed curent etiam voluntatem charitate, & affectu inflammari. *In communi Doctorum conc. 2. num. 10. vbi latè, & in communi virginum conc. 3 nu. 17. & in proprio Sanctorum conc. 4. D. Francisci nu. 4. vbi latissimè.*

Sapientes viri sunt lux mundi. *In communi Doctorum conc. 2. nu. 23.*

Sapientia speculatiua scientiarum, bona, & vtilis est: sed vltra illam sapientia practica est necessaria, quæ in voluntatis affectibus, & operibus consistit. *In communi Doctorum con. 3. nu. 4. vbi latissimè.*

Ad sapientiam certissimum iter est puritas conscientiæ, & virtutum exercitatio. *In communi Doctorum conc. 3. nu. 7.*

Sapientum inopia, & defectus summe deploranda est: & est vnum ex grauioribus Dei supplicijs. *In communi Doctorum conc. 3. numer. 20.*

Sapientes plus temporis, & curæ in studio salutis suarum animarum, quam alienarum expendant. *In communi virginum conc. 3. numer. 21.*

Amplificabitur hic locus ex verbo scientia.

Satisfactio Christi, vide passio Christi.

SCANDALVM.

Scandalum quid significet. *In Dominicali dom. 11. post Pente. conc. 2. num. 14.*

Scandalum præbentes acerrime à Deo puniuntur. *1. Quadr. domin. in Passione fer. 2. nu. 28. & in communi conf. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 21. & in proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis nu. 23. & in Dominicali dom. 11. post Pente. conc. 2. num. 15.*

Ne scandalum demus, tenemur subire quodcunq; vitæ periculum. *3. Quadr. feria 6. post Cineres nu. 18.*

Scandalum alijs præbentes significant se Christo mortem negligere: & quare. *3. Quadrag. dom. 2. fer. 3. nu. 9.*

Scandala prælatorum, principum, & concionatorum perniciosissima. *In cõmuni conf. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 22. & in proprio Sanct. conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 32.* de quo vide plurima in verbo, exemplum maiorum, & in verbo prælatus, & ibi inuenies, quæ hic desunt.

Reliqua omnia, quę huc spectant, vide exemplum malum, & occasio peccandi.

SCIENTIA, ET DE sciendi auiditate.

Deuotionis specie dicere se nolle scire, aut studere, quã grandis stultitia. *Domin. 4. Aduent. conc. 4. nu. 19.* vbi latè hos rudes, & idiotas increpat.

Pœna solet Dei esse æquissima, vt qui scientia ad suam vtilitatem vti noluit eam amittat, & in errores incidat. *In Aduent. concio. 2. Conceptionis B. Mariæ num. 24. & in proprio Sanctorum conc. 3. D. Francisci nu. 24.*

Sciendi auiditate diabolus olim primum hominem, & nunc quam plurimos decipit. *In communi Sanctorum conc 3. num. 13. vbi ex professo, & in proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci nu. 22.*

Ad scientiarum affluentiam comparandam, puritas conscientiæ, & virtutum exercitio certissimum iter est. *In communi Doctorũ conc. 3. nu. 7.*

Scientiarum affluẽtia sine charitate quam parum prosit, ipsis etiam sapientibus *In communi Doctorum conc. 1. nu. 18 & conc. 3. nu. 13. & in communi virginum conc. 3 nu. 17. & in Dominicali dom. 17. post Pent. conc. 1. nu. 5.*

Quamuis ad scientiam acquirendam bonum sit nos multum laborare: ad charitatem autem comparandam longe diligentius nos oportet laborare. *In communi Doctorum conc. 2. num. 12. vbi ex professo, & conc. 3. nu. 4. vbi latissimè.*

Contra illos qui scientijs vanis & curiositatibus dediti sunt. *In proprio Sanctorum con. 4. Ascensionis nu. 14.*

Quãto diligentius homines humanis scientijs addiscendis intendunt, tantò tepidius plerumq; diligunt: quia quo plus animus intellectu operatur, tanto minus potest voluntate, & affectu proficere. *In proprio Sanctorum conc. 4. D. Francisci nu. 2. vbi latè.*

Vtrum exercitatione intellectus clarior fit ad intelligendum scientiam cui incumbit. *In Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 30.*

Qui diuino amore caret, quo maiorem scientiam acquirit, eo magis superbit, & est condemnationi propinquior. *In Aduent. con. 4. Epiphaniæ num. 19.*

Intellectum nostrum oportet deuincire, ne vana curiosa, ac lasciua scire curet: postea enim ad necessaria percipienda inhabilis remanet. *In Aduent. Domin. 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 4.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia, vbi plurima quæ huc spectant collegimus.

Sebastiani laudes, vide *in communi plurimor. mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nu. 23.*

SECRETVM, ET silentium.

Secreta manifestare, & spiritualis & corporis mortis certissima sæpe est causa *1. Quadr. conc. quinquagesima nu. 2. & 4. Quad. conc. quinquagesimæ nu. 3. & in Dominicali dom. 22. post Pente. conc. 1. nu. 22.*

Res secretæ, & magni momenti non sunt cum omnibus communicandæ. *4. Quadrag.*

conc.

bant, diligentissime præstabant. *In Aduent. conc 4. Epiphan. nu. 18.*

Quam diligenter Deus seruos suos defendat, & protegat. *In Aduent. Dominica 1. post Epiphan. conc 2. nu 4. & 3. Quadr. Sabbatho post Cineres nu. 27. vbi latè.*

Maximè necessarium est homines feruentissimo spiritus affectu Deo seruire incipere: nam semper ille primus feruor animum ad maiora excitat, nec eum ab incepto deficere patitur. *In Aduent. Domin. 1. post Epiphan. conc. 4. num. 5.*

Diligentia, & solitudine quam in Dei seruitio habere debem⁹, vide verbo, pigritia, vbi omnia simul collegimus.

Sufficit ad salutem seruire Deo, eo modo quo peccato seruiuimus. *Dominica 1. Aduent. conc. 3. nu. 18. vbi latissimè. & 3. Quadr. Dominica Passionis fer. 5. nu. 15.*

Deo qui seruit, neminem timere debet, nec indiget multis armis ad se protegendum. *3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num. 28. & vbi latè.*

Deo seruire, & mundi simul amicitiam conseruare, non est possibile. *In proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis Crucis nu 4.*

Deo seruire volenti plurimæ difficultates repræsentantur: quas omnes opportuniori tempore diuinitus sublatas experietur. *1. Quadr. Dominica Resurrectionis nu. 29. & 2. Quadr. eadem Dominica 23. & 3. Quadr. eadem Domin. nu. 34.*

Deus exposcit vt vnusquisq; ei seruiat, secundum status sui conditionem. *3. Quadrag. Dominica in Ramis n. 16. & in communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. nu 22.*

Seruire Deo nolle nisi in his, quæ tibi grata, suauia, & non difficilia sunt, ex amore proprio dimanat. *In Aduent. Domin. 4. post Epiphaniam conc. 1. nu. 6.*

Semper Deus ad exhibita sibi seruitia attendit, & nunquam eorum obliuiscitur. *In Dominicali dom. 5. post Pente. conc. 1. nu. 15.*

Mirabile est videre rationem, quam gratissimus noster Deus munerum, & seruitiorum sibi factorum habet. *In Dominicali domin. 6. post Pente. conc. 1. nu. 15.*

Seruire Deo, regnare est. *In Dominicali domin. 14. post Pente. conc. 1. num. 7. vbi latè.*

Si Deus tristitia affici posset, incomparabilem acciperet, cernens homines tam abominabili domino, scilicet Diabolo, sine vllo præmio seruire, & tam paucos ipsi Deo. *In Dominicali dominica 14. post Pente. conc. 1. num. 32.*

Deus hos paucos, quos in mundo seruos habet magni facit, & æstimat. *In Dominicali dom. 14. post Pente. conc. 1. nu. 34.*

Vnusquisque in seipso discere potest, qualiter Deo seruire debet. *In Dominicali domin. 14. post Pente. conc. 1. nu. 6. vbi latè.*

Confusionem parit quam prompto & hilari animo sumus ad seruiendum regibu, si Dominis temporalibus & quanta segnitia, & tristitia Deo. *In Dominicali dom. 22. post Pente. conc. 2. nu. 28.*

Innumera & infinita sunt propter quæ Deo diligentissime seruire debemus. *In Dominicali dominica 22. post Pente. conc. 2. numer. 42.*

Seruus Dei, vide iustus.

§. SERVITVS humana.

Seruitus per peccatum introducta est. *1. Quadr. fer. 5 post Cineres nu. 9.*

Leges quas serui debent obseruare. *1. Quadr feria 5. post Cineres nu 10.*

Deo maximè placet, quod serui suis Dominis etiam, si tyranni sint, in his qui legi Dei non repugnant, inseruiant. *In Dominicali dominica 14. post Pente. conc 1. nu 35.*

Seruitus, vide etiam libertas.

Silentium, vide secretum.

SIMONIA.

Simoniaci Iudam imitantes, taxant, & appretiant Christum: cum sit inæstimabilis. *In proprio Sanctorum feria 2. Pente. conc. 1. num. 11.*

SIMPLICITAS, ET sinceritas.

Simplicitatis & sinceritatis amicos Deus diligit. *4. Quad. dom. in Ramis n. 5.*

Since-

Sinceritatem, & simplicitatem (quam Diabolus à primis nostris parentibus auulsit, & loco illius malitiam, & simulationem seminauit) nostris cordibus Deus vult inserire. *In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis nu 19.*

Sinceritas cordis quam grata sit Deo. *3. Quadr. dom. 1 feria 3. nu. 13.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia.

Sobrietas, in cibo & potu, vide gula.

Societas, bona vel mala, vide, conuersatio.

Solicitudo rerum spiritualium, & quæ ad seruitium Dei spectant, vide verbo, pigritia, vbi omnia simul collegimus.

Solicitudo temporalium, vide verbo, bona temporalia. §. cótra inexhaustam terrestrium nimiamque bonorum temporalium solicitudinem.

Solicitudo. salutis animæ, vide verbo, animæ salus.

SOLITVDO.

IN solitudine, magna ac sublimia seruis suis Deus communicat: & anima ibi est magis expedita ad hos diuinos fauores, & beneficia accipiendos. *In Dominicali domin. 12. post Pente. conc. 2. nu 2. vbi latissimè & 2. Quadr. dom. 4. nu. 2. & in Dominicali dom. 4. post Pascha conc. 3. nu. 10.*

Solitudo orationi est necessaria. *2. Quadr. dom. 2. nu. 8. & 3 Quadr. Sabbato post Cineres nu. 13. vbi latissimè, & in proprio Sanctor. con. 1. Bartholomæi nu. 13. & conc. 2. sequenti n. 14. vbi latè, & in Dominicali feria 2. in litanijs maiorib. conc. 2. nu. 3 & ibi nu. 35.*

Solitudo est opportuna ad vincendas tentationes. *4 Quadr. dom. 1. nu. 7.*

Solitudo est necessaria ad monachalem vitam perferendam, & in ea perseuerandum. *In Dominicali dominica 12. post Pente. conc. 2. num. 8.*

Solitudinem quærere, & ad ipsam fugere, quam necessarium. *Dominica 4. Aduent. con. 1. num. 12. & conc. 2. num. 10. & conc. 3. num. 23.* quibus locis solitudinis vtilitates recensentur.

Amplificabitur hic locus ex verbo, conuersatio.

Solemnis dies, vide festus.

SPES, ET DESPERATIO.

SPei variæ descriptiones explicantur. *1. Quadr. dom. 2. nu. 2.*

Spes salutis est, dum in hac vita sumus, postea minimè. *3. Quadr. domin. in Passione feria 2. nu. 5.*

Spes donum est ex quo gaudium in tribulationibus nascitur. *In proprio Sanctorum con. 2. Philippi & Iacobi nu. 23.*

Quanto spes feruentior ac viuidior fuerit, tanto feruentius difficilioribus rebus acerrimæ scilicet pœnitentiæ, offertur: & facilius præsentia, delicias scilicet huius sæculi, negligit. *In proprio Sanctorum concion. 2. omnium Sanctorum nu. 2.*

Spes & patientiæ fons, & origo. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctor. nu. 3.*

Spes fulcitur humanum cor ad perseuerandum in exercitio virtutum, & resistentia tentationum. *In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 4.*

Spes infinitæ Dei probitati, & veritati iure debetur. *In proprio Sanctorum con. 4. omnium Sanctorum nu. 2.*

Spe præmij æterni nos præcingi oportet, ad laboriosa opera humilitatisq; & mortificationis exercenda. *In proprio Sanctor. conc. 4. omnium Sanctorum nu. 5.*

Anima quæ hanc spei virtutem diuino fauore est consequuta quanto otio, quiete ac tranquillitate viuat. *In Dominicali domin. in Albis conc. 1. nu. 20.*

Spe humanæ voluptates superantur, ne cor nostrum turbare possint. *In proprio Sanctorũ conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 11.*

Spe aduersitatum perturbationes vincuntur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 13. & conc. 2. nu. 22.*

Nunquam frustra, & inaniter iustus sperat. *In Dominicali dom. 23. post Pente. conc. 2. nu. 28. vbi latè.*

Pro mensura spei Deus munera sua fidelibus donat. *In Dominicali dom. 23. post Pente.*

conc.2.num.26.

Ad perterritos animos à metu, & desperatione reuocandos: & in Deo hominum mentes in quacumque necessitate firmandas, ac demum ad nutantes in fide, & spe confirmandos, plurima collegimus in verbo, Fiducia, quæ hoc loco attexere licet, vbi reliqua omnia, quæ hic desunt inuenies.

SPIRITVS SANCTVS.

Spiritus sancti Aduentus Apostolos in gratia confirmauit. *In proprio Sanctor. conc. 3. diei sancti Pente. nu 1.*

Spiritus sancti Aduentus vtilior fuit Ecclesiæ militanti, quam Christi ascensus Ecclesiæ triumphanti. *In proprio Sanctorum concion. 1. diei sancti Pente. num. 2. & feria 3. Pente. con. 2. num. 2.*

Spiritus sanctus super linguas Apostolorum resedit. *In proprio Sanctorum conc 2. diei sancti Pente. nu. 30.*

Spiritus sanctus à patre, & filio procedit. *In proprio Sanctorum conc 3. diei sancti Pent. num. 2.*

Sanctus Spiritus proprie loquendo, nec venire dicitur, nec abire, quia vbique est: sed ex peculiari effectu quem operatur venire dicitur. *In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pente. nu. 3.*

Spiritus sanctus licet sit vbique, speciatim tamen iustis inesse dicitur per quendam peculiarem illapsum. *In proprio Sanctorum con. 3. diei sancti Pente. nu. 6.*

Spiritus sanctus non descendit super illos qui ira, inimicitia, & simultatibus diuisi sunt: *In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pent. numer. 20.*

Ad Spiritus sancti descensum magna præparatio est animus quietus, & humilis. *In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pente. n. 21. & feria 3. Pente. conc. 2. nu. 17.*

Incarnatio Christi fuit causa meritoria Aduentus Spiritus sanctus. *In proprio Sanctorum conc. 1. fer. 2. Pente. nu. 16. & ibi feria 3. Pente. conc. 2 nu. 6.*

Spiritus sancti virtus quam in anima operatur adeò magna est, vt anima aliqualiter S. Spiritus appareat. *In proprio Sanctorum conc. 1. fer. 2. Pente. nu. 28.*

De virtute etiam eximia huius diuini spiritus, vide *in proprio Sanctorum feria 3. Pent. conc. 1. nu. 22.*

Spiritus sancti missio quam necessaria. *In proprio Sanctor. conc. 2. fer. 2. Pente. nu. 22.*

Spiritus S. quam gratis datur. *In proprio Sanctor. conc. 2. fer. 2. Pente. nu. 24.*

Spiritus S. variæ sunt proprietates, & sic varijs nominibus insignitur. *In proprio Sanctor. conc. 2 fer. 2. Pente. nu. 25.*

Spiritum sanctum tanto maiori cum plenitudine accipimus, quanto maiorem diligentiam adhibemus in emendanda conscientia, & in alijs spiritualibus exercitijs. *In proprio Sanctorum fer. 2. Pent. conc. 3. nu. 17.*

Spiritus S. magnis consolationibus lætificat animam in quam venit. *In proprio Sanctor. fer. 2. Pente. conc. 4. nu. 12.*

Nec hic diuinus spiritus superueniat, impedimento est carnis spiritus. *In proprio Sanctor. feria 2. Pente. conc 4. nu 16.*

Si nos præparare volumus, vt Spiritũ sanctum recipiamus, nostrum obitum memoria recolere debemus. *In proprio Sanctorum fer. 3. Pente. conc. 4. nu. 20.*

Spiritum S. in specie vehementis venti se dedisse quam congruum fuit. *In proprio Sanctorum fer. 3. Pent. conc. 2. nu. 7.*

Spiritus sanctus in Apostolos descendit, propter merita humanitatis Christi. *In proprio Sanctorum feria 3. Pentec. conc. 2. nu 7.*

Spiritus sancti descensui tribuenda est vtilitas, & efficacia maxima prædicationis Apostolorum. *In proprio Sanctorum fer. 3. Pentec, conc. 2. nu. 11.* vbi latè de efficacia prædicationis Apostolorum.

Spiritus sanctus cur in figura ignis se fidelibus dedit. *In proprio Sanctorum fer. 3. Pente, conc. 2. nu. 16.*

Nisi Spiritus sancti igne animæ purificari nequeunt. *In proprio Sanctorum fer. 3. Pentec. conc. 2. nu. 17.*

Ex præcipuis effectibus quos solet Spiritus sanctus in hominibus operari, vnus est vt inuicem communicentur, liberalesque sint. *In proprio Sanctor. conc. 2. Trinitatis nu. 7.*

Nisi Spiritus sanctus super Apostolos descendisset, fides & charitas Ecclesię militantis peri-

periclitaretur. *In proprio Sanctorum concio. 1. diei Sancti Pent. num. 2.*

Temporalium rerum amorem, affectionemque à vobis expellere conemini, vt Spiritus sanctus ad vos veniat. *In Dominicali domin. 4. post Pascha conc. 3. nu. 9.*

Spiritus sancti missio fuit euidens testimonium diuinitatis Christi. *In Dominicali dominica infra octauam Natiuitatis concion. 1. num. 19.*

Nullum est verum solatium, quod non ab hoc diuino paracleto, hoc est consolatore dimanet. *In Dominicali domin. infra octauam Ascensionis conc. 2. nu. 8.*

§. *MAGNIFICA SPIRItus sancti dona.*

Spiritus sancti Aduentus maxima & mirabilia nobis communicauit dona. *In proprio Sanctor. conc. 2. diei sancti Pente. nu. 25. & in Dominicali dom. infra octauam Ascensionis conc. 2. nu. 5.*

Spiritus sancti donis, & habiles reddimur ad bene operandum, & animæ nostræ ordinantur, & componuntur. *In proprio Sanctor. fer. 2. Pente. conc. 3. nu. 15.*

Dei dona, & honores ad eos ire solent, qui se illis indignos esse reputant. *In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis Beatæ Mariæ num. 24.*

Dona Dei à Diaboli donis discernuntur, ex eo quod illa humilem, hæc inanem reddunt hominem. *In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci nu. 16.*

Dona quæ suis Deus confert tot ac tanta sunt, vt nec dici, nec explicari queant: adeò vt ipsamet sapientia Christus nomen quod eis imponat inuenire non posse videatur. *In proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci numero 26.*

Spiritus sancti consolatio non est aliquod peculiare donum, sed fontes illius sunt tres theologales virtutes Spiritu sancto afflante, eleuatæ, & auctæ. *In Dominicali domin. infra octauam Ascensionis conc. 3. nu. 12. vbi ex professo.*

Spiritus sancti dona per merita Iesu Christi confidenter efflagitanda sunt. *In Dominicali domin. infra octauam Ascensionis conc. 3. num. 20.*

Singula Spiritus S. dona, sigillatim suo quæque loco digessimus.

Sponsalia, vide verbo, coniuges.

Statum, eligere, & vnumquemque in suo statu Deo seruire, & opera sui status exercere, vide verbo, officium, vbi omnia simul collegimus.

SVPERBIA, SVPERBI.

Superbia inter omnia peccata præcipue homines excæcat. *2. Quadr. dom. Passionis feria 6. nu. 23.*

Superbi inter omnes peccatores contra Deum erecto collo currunt. *3. Quadr. dom. 2. feria 3. num 31.*

Superbia plurimorum scelerum, abominationum fons, & origo. *3. Quad. dom. Passionis feria 6. nu. 25. & 4. Quadr. domin. 4. fer. 2. nu. 21. & in proprio Sanctor. conc. 4. dedicationis Michaelis nu. 2. & in Dominicali dom. 20. post Pente. conc. 1 nu. 2.*

Superbia spiritualis summè mala. *In propr. Sanctorum conc. 2. Trinit. nu. 29.*

Superbia quam grāde sit malum, & quam Deo odibile. *In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis nu. 26. & ibi conc. 2. Ioan. Baptistæ nu. 23. & in Aduent. conc. 4. Purificationis B. Mariæ nu. 9 & in Dominicali domin. 20. post Pente. conc. 2 num. 3.*

Nullum aliud præter superbiæ & ambitionis vitium Apostolos inuasit. *In propr. Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 5.*

Superbia & ambitio est familiarius vitium hominibus Deo dicatis, ac religiosis. *In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 5.*

Superborum ingenium est bonorum desideriorum, & pij zeli colore ambitionem suā operire. *In proprio Sanctor. conc. 1. dedicationis Michaelis nu. 10. vbi ex professo.*

Superbus & ambitiosus fingit se humanum & tractabilem: at postquam ad gradum quem anhelabat, promouetur, illico ostendit, quam sit rigidus, inhumanus, tyrannus, & crudelis. *In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 18.*

Superbia quam isti in corde habent, verbis etiam ostendunt. *Dominica 2. Aduentus conc.1.nu.28.*

Superbiæ euidens indicium est, te non posse ferre alium de tuis defectibus te admonere. *In Aduent.conc.2 Andreæ nu.10.*

Superbia efficit hominem tyrannum. *In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctor. num.27.*

Superbia quam infirmum vitium sit, vel ex eo colligitur, quod in mendacio & in eo, quod vere non est, fundatur. *Dominica 3. Aduent.conc.4.nu.10.*

Superbia adeo graue vitium est: vt ad ipsum extirpandum permittat sæpe Deus alia peccata committi. *3. Quadr.dom.2 fer. 3. numer.30.*

Superbia charitatem in frigidat, & viscera misericordiæ claudit. *2. Quadr.dom.2.feria 3. nu. 15. & in Dominicali dom. 10 post Pentec. conc.1.nu.17.*

Superbia in sacra Scriptura pestilentia dicitur, & quare. *2 Quadr.domin.2 feria 4. numer.8.*

Magnæ superbiæ signum est, propriam sententiam in omnibus sequi velle. *In Aduen. conc.1.Thomæ nu. 16.*

Hoc ambitionis vitium nulli hominum statui parcit. *2. Quadr.dom.2 fer.4.num.9. & 4. Quadr.dom.2. fer. 4. nu.19. & in Aduent. conc.1. Andreæ nu.19.*

Superbia infidelium non adæquat Christianorum superbiam. *1. Quadr.conc.in Cœna nu.30.*

Superbire solent facillimè infimi homines ad dignitatem aliquam promoti. *4. Quadra. conc.in Cœna nu.38.*

Superbos esse seruos, & quare. *1. Quad.domin.2 feria 3.nu 19. & in Aduent.conc.4. Purificationis B.Mariæ num. 9.*

Superbia est inuidiæ mater: inuidia vero odium & iram peperit. *In dominicali dom. in Albis conc.3.nu. 17.*

Deus maximo odio superbos execratur: nam vera magnitudo sophisticam, & fictam naturaliter odit. *In proprio Sanctorum conc.3. dedicationis Michaelis nu.27.*

Superbia est spiritualium ruinarum fons. *In proprio Sanctorum conc.4. dedicationis Michaelis num.2.*

Quod superbi, vt se honorent, accipiunt, Deus illud accipit, vt eos confundat. *4. Quad. dom in Passione fer.6.nu.20.*

Superbia in pauperibus eos redigit in miserrimam omnium seruitutem. *1. Quadr.domin.2 fer.4.nu 16.*

Superbi omni spirituali consolatione, & auxilio, quod humilibus à Deo tribuitur priuantur. *3. Quadr. domin. in Passione feria 3. num.26.*

Hoc honoris ardens desiderium Deus hominum animis impressit, vt honoris appetitus: quod ex eo sequitur ignominiæ odium nos vehementissime ad virtutis studium, & vitiorum execrationem inuitaret. *1. Quadrag. Dom.2.fer.4.nu.11: vbi ex professo.*

Superbia ex bonis operibus sæpe prodit. *2. Quadr.dom.2 fer.4.nu.11.*

Superbia in prælatis summe reprehensibilis, & execrabilis est. *2. Quadrag. Dominica 2.feria 4. num. 15. & 3. Quadr.Dominica 2. fer.3.num.26.*

Quia superbi se dignos esse præsumunt, ideo ad ipsos Dei dona non perueniunt. *In proprio Sanctorum conc.3.Visitationis B.Mariæ nu.24.*

Contra superbos, qui bonorum operum gloriam sibi adscribunt, comminationes Dei horribiles. *In proprio Sanctorum conc.2. Trinitatis num 24. & in Dominicali dom.1. post Pente.conc.2.nu.17.*

Superborum ingenium est omnia opera facere, vt ab hominibns videantur. *3. Quadr. dom.in Passione feria 3.nu.12.*

Superbia quantum sit facinus, patet ex supplicio maximo, quo Deus eam punire cõsueuit. *In proprio Sanctorum conc.4. omnium Sanctorum nu.17.*

Ambitio non vitiosa, sed laudabilis & Deo grata est, absq; aliorum despectu alijs probitate antecellere velle. *In proprio Sanctorum conc.2.dedicationis Michaelis num.13.*

Superbia inuenit hos vanissimos titulos, & cognomina, quibus ipsa crescit. *3. Quadr. dominica 2.feria 3.num.34.* Qui tituli parum apud Deum valent. *3 Quadr.domin 3 feria 2. num.14. & in Aduent. conc.1. Ioannis Euangelistæ nu.33.*

De sup-

De supplicio superbis inflicto clementissimus Iesus gaudet: quia in eo elucescit potentiæ ac iustitiæ diuinæ splendor. *In proprio Sanctorum conc.1.D.Francisci nu.10. & conc. 3.Diui Francisci num. 22. vbi latè.*

Superbia tantum malum est, vt per antonomasiam iniuria Dei dicatur. *In Dominicali domin.5.post Pente.conc.1.nu.7.*

Tanta est ambitiosi cupiditas, vt pro re vilissima, rem tantam qualis est æterna gloria contemnat. *In Dominicali dom.2.post Pente. conc.1.nu.27.*

Superbia humana excedit Luciferinam. *In Dominicali dominica 20. post Pente. conc.1. num.6.*

Vanissimum est propter generis nobilitatem superbire. *In Dominicali domin. 20. post Pente.conc.1.num.6.*

Ambitiosus nunquam satiatur. *3. Quadr. fer 5 in Cœna nu 22.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, vana gloria.

REMEDIA AD SVPERBORVM *ceruicem domandam, atq; animi elatioris petulantiam reprimendam.*

PRimo considera quam cito, & quam facile pompa, & gloria hæc humana qua gaudes euanescit. *Dominica 3. Aduent. conc.1.nu.22. & 2.Quadr.dominica in Ramis num 32. & 4. Quadr. dominica in Ramis nu. 15. & in dominica 2. Aduent. conc. 3. num.8. vbi latè.*

2. Considera vnigeniti filij Dei humilitatem. *In Aduent.conc.1.Natiuitat.nu. 26. vbi latè & 3. Quadr.Dominica in Passione fer. 2. nu.24 vbi latè.*

3. Considera quod Deus superbum prosternit, humilem verò exaltat. *In Aduent.con. 1.Circuncisionis nu.10.*

4. Considera bonum quod est in tuis bonis operibus Deum facere. *Dominica 2. Aduent.conc.1.nu.28. & in Dominicali dom. 19. post Pent. conc.2.nu.19.*

5. Infœlici rerum euentu cogita commissa peccata, ne superbia intumescas. *Dominica 3. Aduent. conc. 2 nu.31.*

6. Si opera tua cum Sanctorum operibus conferas, imperfectissima videbuntur. *Dominica 2.Aduent. conc. 1. nu. 29. in proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci nu.37. vbi latè & in Dominicali dom.10 post Pente. conc. 2. nu 12. & nu 36.*

7. Nil est cur opera nostra bona laudemus, & de illis gloriemur: quia quæ facimus bona in vtilitatem nostram facimus. *Domin.2. Aduent.conc.1.nu. 30.*

8. Ne donis à Deo tibi datis superbias, illa omnia quasi onera suscipe, considerans debitum reddendi rationem de illis. *In proprio Sanctorum concion.1.Diui Francisci num.16. in Dominicali dominica 21.post Pente.conc.1. num.24.*

9. Considera etiam, quod quo magis crescunt beneficia, magis etiam crescit necessitas diuini auxilij ad ipsorum conseruationē. *In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci nu.19.*

10. Ne superbi proximos suos contēnant, quantumcunque viles, & abiecti eis esse videantur, considerent Deum illos tanti æstimare, vt eorum ministros Angelos faciat. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis nu.34.*

11. Contra superbiam maximum remedium est propriæ vilitatis agnitio. *4 Quadr domin.2.Diui Francisci nu.17.vbi latissime, & conc.1.D.Francisci num. 21.*

12. Considera superbum Deo, & hominibus esse odibilem. *4. Quadragesim. Domin. 2.feria 6.nu.1. & in proprio Sanctorum conc. 2.Trinitatis nu 26. & ibi conc.2.Ioan.Baptistæ nu.23.*

13. Ad superbiam detestandam considera maxime propinquum esse tuum finem. *In proprio Sanctorum concion. 4. Diui Francisci num.20.*

14. Hoc vnum ad illam detestandam sufficeret, quod ambitio ipsa charissimo amico nostro Iesu Christo vitam ademit. *2. Quadr. dom.Passionis fer.6.nu 21.*

15. Superbi considerent ipsos sequi Luciferum propter superbiam de cœlo sicut fulgur cadentem. *In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis nu.15.*

16. Considera etiam, quod quia superbi se di-

ſe dignos eſſe præſumunt, ideo ab eis honores refugiunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. Viſitationis B. Mariæ nu. 24.* Nullus enim peccator verum honorem habet. *Domin. 3. Aduent. conc. 4. nu. 11.*

17. Superbus pompam, & vanitatem huius ſæculi ambiens, eadem gloria vana opprimi, & ab ea cum magna confuſione excidere ſolet. *In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptiſtæ numero 14. & in Dominicali dominica infra octauam Aſcenſionis concion. 1. num. 12.*

18. Conſidera etiam, quod ſuperborum lętitia, honor, & dignitas, omnia in eorum incommodum reſultant. *In proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli nu. 18.*

19. Conſidera ambitioſos nunquam ſaturari bonis hiſce, quos ambiunt. *In proprio Sanctor. conc. 1. Iacobi nu. 22.* de quo vide plura verbo, bona temporalia.

20. Contra ſuperbiam maximum remedium eſt conſiderare, quod lutum & cinis es. *1. Quadr. conc. Cinerum num. 24.* Nam vnam ex præcipuis medicamentis, quo hæc infirmitas curari poteſt, eſt lutum ſuper oculos cordis collocare. *3. Quadr. Dominica 4. feria 4. nu. 34.*

21. Ad ſuperbiam ex literarum eminenti ſcientia ortam reprimendam, conſidera per diuinam prouidentiam ſæpenumero accidere, vt imperitus quidam literarum plus ſapientiæ, quam doctiſſimus quiſq; adipiſcatur. *2. Quadr. dom. 4. nu. 17.*

22. Ne ex operibus bonis inanem gloriam comparetis, pugnate viriliter: conſiderantes eorum gloriam Deo deberi. *In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis Crucis num. 17.* de quo vide plura verbo opera. §. de intentionis puritate, &c.

23. Si opera noſtra comparemus cum eorum perpendiculo, & regula, quæ eſt Chriſtus quam inania, & infima apparebunt. *In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis Crucis num. 17.*

24. Quamuis plurima opera in Dei obſequium faciamus, ſemper nos nihil feciſſe iudicabimus, ſi conſideremus ea, quę pro nobis Chriſtus fecit. *In proprio Sanctorum concio. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu. 17.*

25. Cum te in virtute profectum cernis, conſidera quiſnam tu antea eſſes? & quod ſi nunc aliquid es à Deo, omnia accepiſti. *Domin. 3. Aduent. conc. 3. nu. 4.*

26. Conſidera etiam quam facile ab hoc ſtatu cadere poſſis, niſi te Deus in ſua gratia conſeruet. *Dominica 3. Aduentus conc. 3. numer. 4.*

27. Vt iactantiæ, & inani gloriæ reſiſtamus, partim bene operari, partim vero contra inanem gloriam, & malam intentionem pugnare debemus. *In Dominicali dom. 5. poſt Pente. conc. 2. num. 6.*

28. Conſidera etiam ſi bona opera facis præcipuum commodum comparare, & erga Deum ſeruum eſſe inutilem. *In Dominicali dom 19 poſt Pente. conc 2. nu. 19.*

Contra ſuperbiam proſunt decem, & ſeptem remedia, quæ collegimus verbo, humilitas. §. ad humilitatem comparandam, & aſſequutam conſeruandam præſentanea remedia.

SVPPLICIA DEI.

Cum propter peccata te Deus punit in hac vita, ingentes gratias illi agere debes: quia ſignum eſt nolle te maiori ſupplicio punire, nec ſupplicium in aliam vitam reſeruare. *In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 13.*

Vitæ huius ſupplicia, ſignum ſunt prædeſtinationis. *In Aduent. concion. 1. Natiuitatis num. 14.*

Et ſine ſupplicijs relinquere ſignum reprobationis. *In Dominicali dom. 22. poſt Pent. conc. 2. nu. 9.*

Qui diuinæ iræ ſupplicia ob aliqua crimina in alijs vident, & ſe non corrigunt: ſed eadem crimina committunt, maioribus ſupplicijs quam priores digni ſunt, & maiori ſupplicio à Deo punientur. *In Aduent. conc. 1. Stephani nu. 19. & conc. 2. nu. 19.*

Quamuis interdum Deus cum malefactorib. diſſimulat, cum tamen homines minus id cogitant, pœnas repetit. *In Aduen. conc. 2. Stephani nu. 22.*

Deus proprias iniurias obliuiſci videtur, eas vero quæ amicis ſuis fiunt ſeueriſſime vlci-

vlciſcitur. *In Aduent. con. 2. Stephani nu. 27. & 4. Quadr. dom. in Paſſione feria 6. num. 16.*

Sicut in ſacrificijs Dei bonitas declaratur, quæ tam facile peccata ignoſcit: ita in ſupplicijs eadem bonitas manifeſtatur, quæ tantum peccata abhorret. *In Aduent. con. 2. Innocentium nu. 3.*

Deus nũquam nos punit, niſi antea minetur, vt ſi velimus pœnam euitemus. *Domin. 1. Aduent. conc. 4. nu. 2. & 3. Quadr. dom. 1. feria 3. nu. 17. & in Dominicali dom. 9 poſt Pentec. conc. 1. nu. 24.*

Deus hic nos punit ſupplicijs temporalibus, vt euitemus æterna. *Dominic. 1. Aduent. conc. 1. nu. 24.*

Si Deus triſtitiæ eſſet capax, maximam reciperet, quando te punit. *Dominica 1. Aduen. conc. 1. num. 4.*

Dei ſupplicium quo magis differtur, grauius eſſe ſolet. *Dom. 1. Aduent. conc. 1. nu. 5.*

Deus differt iuſtitias, & accelerat miſericordias. *4. Quadr. Dominica Reſurrectionis num. 12.*

Deus ad conferendum in nos beneficia ſumma cum celeritate, ad puniendum vero pedetentim, & quaſi inuitus accedit. *3. Quad. conc. Septuageſimæ nu. 22.*

Malos punire: tanti honoris Deo eſt, quanti bonos remunerare. *In Aduent. conc. 2. Innocentium nu. 2.*

Cum iuſti malorum ſupplicijs ad maiorem bonitatem incitentur: quanto magis cõmoueri debent peccatores, qui ſe ijſdem ſupplicijs dignos animaduertuntur. *3. Quadr. domin. 2. fer. 5. nu. 3.*

Iuſti malorum ſupplicijs delectantur, propter diuinæ iuſtitiæ ſplendorem. *In propr. Sanctor. conc. 3. D. Franciſci n. 22. vbi latè, & con. 1. D. Franciſci nu. 10.*

Ne quis miſericordia Dei abutatur, conſideret iuſtitiam Dei tam magnam eſſe ſicut eius miſericordiam, & tam cito peccatori ſupplicium aduenire, ſicut iuſto præmium. *In proprio Sauctor. conc. 1. Magdalenæ nu. 7.*

Pro hoc vide etiam *In Aduent. concion. 2. Thomæ nu. 25.*

Ne Deus tam acriter puniat, illum continet miſericordia. *2. Quadr. conc. in Cœna numer. 4.*

Sicut Deus eſt in bonos miſericors, ita in malos ſeuerus, & iuſtus. *In communi confeſſ. pontif. Euangel. Homo quidam peregrè, &c. conc. 2. num. 2.*

Supplicijs de quibuſdam peccatorib. ſumptis alios Deus admonere conſueſcit, quo illi aliorum ſupplicio deterriti ad meliorem frugem ſe recipiant. *4. Quadr. dom. 2. feria 4. nu. 7. vbi latè.*

Deus ſæpiſſime puniri deſinit peccatores propter aliquot iuſtos, qui cum eis ſunt. *In Aduent. Dominica 5. poſt Epiphaniam conc. 3. num. 10. vbi latè.*

Supplicium quod humana diuinaq; iuſtitia de aliquibus peccatoribus ſumit, eſt ad aliorum correptionem. *In Aduent. dom. 1. poſt Epiphan. conc. 3. num. 18.*

Diuina ſupplicia non ſuper iniuſtos quidẽ, ſed ſuper iuſtos cadunt, vt ad maiorem perfectionem erigantur, vice verſa in peccatoribus accidit. *In Aduent. domin. 6. poſt Epiphan. conc 2. nu. 22.*

Ideo Deus homines præcipue punire ſolet, vt à peccato ſe auertant. *In Dominicali domin. 5. poſt Pente. conc. 1. nu. 8.*

Peccatores qui in hac vita non puniuntur, magnopere timere debent. *In Dominicali domin. 8. poſt Pente. conc. 3. nu. 25.*

Ex ſupplicijs Dei electi maximam vtilitatem, præſciti verò duritiam, & obſtinationem accipiunt. *In Dominicali dom. 9. poſt Pentec. conc. 2. nu 7. vbi latè.*

Deus vt impios puniat diuerſis vtitur inſtrumentis. *In Dominicali dom. 9. poſt Pente. conc. 2. nu. 12.*

Solet Deus hominum peccata laboribus & morbis punire. *In Dominicali dom. 18. poſt Pente. conc. 1. nu. 30.*

Cum ſæpe flagella Dei in cordibus plurimorum peccatorum nihil efficiant, in eorum pœnam & duritiem ſolet Deus ipſis priuare. *In Dominicali dominica 22. poſt Pente. conc. 1. num. 12. & 15.*

T.

Temperantia in cibo & potu, vide gula.

Temporalia, vel terrena, vide verbo, bona temporalia.

Templum, vide sacra loca.

TEMPORIS IActura.

TEmporis iactura maxime dolenda. *1. Quadrag. Dom. in Passione feria 3. numer. 18.*

Ne tempus insipienter expendatur, considera vitæ breuitatem, iudicij diem, & alia huiusmodi. *In communi conf. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 21. & in communi Sanctorum conc. 1. funerali nu. 22. vbi latè.*

Cum tempus vt Deo seruiamus sit præcipue dicatum impertinentibus rebus, imò & in his in quibus ipse Deus offenditur in illud consumere, lachrymandum est. *In communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri. &c. conc. 1. nu. 25.*

Temporis iactura est vnum ex maximis huius vitæ detrimentis. *In proprio Sanctorum conc. 3 visitationis B. Mariæ nu. 8.*

Tempore bene vti sapientia maxima est. *In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ nu. 8.*

Iusti tantam temporis rationem habent, vt ne momento quidem à bonis operibus vacent. *In Dominicali dom. 15. post Pente. conc. 1. num. 22.*

Filij autem huius sęculi inaniter illud consumunt. *In Dominicali domin. 15. post Pente. conc. 1. nu. 26.*

Amplificabitur hic locus ex verbo, otium & ex verbo, pigritia.

THEOLOGIA.

THeologia speculatiua summe vtilis & necessaria est: sed vltra illam Theologia mystica quæ in voluntatis affectibus, & operibus consistit, requiritur. *In communi Doctorum conc. 3. nu. 4. vbi latissimè.*

TESTAMENTARII.

TEstamentariorum in exequendis testamentis negligentię quam acriter à Deo puniuntur. *2. Quad. dom. 3. fer. 4. nu. 36.*

Testimonia falsa, vide verbo, falsa testimonia.

TENTATIO.

IN tentationibus maximum remedium est sacra Scriptura. *1. Quadr. dom. 1. nu. 26. & 2 Quadr. dom. 1. num. 22.*

Tentationibus erudimur. *1. Quadr. dom. 1. feria 4. nu. 24.*

Tentatio aduersitatis fortior, prosperitatis verò periculosior est. *In proprio Sanctor. conc. 1. Philippi & Iacobi nu 3.*

Tentionibus peccandi celerrimè & statim in principio resistendum esse, & quomodo. *1. Quad. dom. 4. fer. 5. n. 29. & 2. Quad. dom. 1. n. 16. & 2. Quad. dom. 1. nu. 43.*

Fortius tentat Diabolus sanctiores, & perfectiores, & religiosos. *In communi virginum conc. 1. n. 33. & in communi conf. pontif. Euag. Homo quidam peregrè, &c conc. 1. n 8.*

Tentationibus nosmetipsos offerre non oportet, sed illas quoad poterimus euitare. *2. Quadr. dom. 1. nu. 16.*

Pro tentationibus vincendis quibus armis muniendi simus. *2. Quad. dom. 1. nu. 20. & 4. Quad. dom. 1. n. 20. & 4 Quadr. dom. 1. nu. 14. vbi latissimè & ex professo.*

Tentat nos Diabolus diuersimode iuxta diuersas quas habemus ad peccandum dispositiones. *2. Quadr. dom. 1. nu. 29.*

Tentat nos Diabolus occulte & pietatis ratione, & amicitiæ specie. *2. Quadr. dom. 1. n. 20. & 4. Quadr. dom. 1. nu. 33.*

Et sub specie virtutis. *3. Quad. dom 1. n. 36. & 4 Quad. dom. in Passione fer. 4 nu. 22.* vbi adducitur notabilis regula ad vitandas has Diaboli fraudes.

A tentationibus minoribus incipit Diabolus, *1. Quadr. dom. 1. n. 19.*

Cum tentatis antequam id quod tibi Diabolus, vel mundus offert, accipias, considera quidnam boni his Dei offensionibus consequi possis. *In Aduent. conc. 2. Andreæ num. 18.*

Tentationes exiguas non esse parui pendendas, sed citissime etiam si minimæ sint abigendas. *1. Quadragesim. Dominica 1. numer. 38.*

In tentationibus victoriam non reportare nostra culpa est: & quare. 3. *Quadr. dom.1.nu.18. & 3. Quadrag. Sabbato post Dominicam Passionis nu.28.*

Tentat Diabolus seruos Dei, non suos. 3. *Quadr. dom.1.nu 33.*

Ad tentandum nos Diabolus accedit, quia nos illi per voluptates, & cupiditates seculi coniungimur. 3. *Quadr. Sabbatho post Dominicam Passionis nu. 30.*

Tentari nos supra mensuram humanę fragilitatis non permittit Deus. 3. *Quadr. dom.1. nu.18.* de quo vide plurima & notatu dignissima infra verbo, tribulatio. §. rationes, & considerationes, &c. ratione 4.

Qui tentationibus à tenera ætate resistere assuescunt, facillime postea alijs etiam grauioribus oppugnant, & ab eis victoriam reportant. 4. *Quadragesim. Dominica Septuagesimæ nu 14.*

Tentationum vtilitas, & necessitas. 4. *Quadrag. dom.1.nu.36.*

Ad tentationes superandas vltra gratiam iustificantem auxilia specialia Dei esse necessaria. 4. *Quadr. dom.1.nu.19.*

Signum est Diabolum à te aliquid fuisse consequutum, quando vna, & eadem tentatione te sæpenumero tentat 4. *Quadr. dom.1. num.12.*

Passionis Christi scuto nos protegere debemus, quādo diabolus tentationis ictu percutere conatur. *In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis nu.27.*

In sanctis exercitijs oportet tentationes & diaboli contradictiones superare. 3. *Quadra. dom.1.nu.30.*

Potissimum remedium ad tētationes vincendas est occasiones fugere. 1. *Quadr. dom. 1. num. 11.*

Præcipua ratio ad resistendum tentationibus, est esse contra Dei voluntatem. 1. *Quadr. dom.1.nu. 26.*

Ex quacunque minima re occasionem sumit Satanas tentandi nos. 2. *Quadr. domin.1. num.29.*

Diabolus suis tentationibus facit, vt aliqui ad cœlum sanctiores ascendant. 1. *Quad. Sabbato post Cineres nu.17.*

Ad tentationes vincendas orationi vaca. *In Aduent. dom.1. post Epiphan. conc. 2. nu.13. & domin. 2 post Epiphan. conc. 2. nu 4. & in Dominicali feria 2 in litanijs maioribus conc. 2. nu.24.*

Tentationum victoria non absolutè sed conditionate petenda. *In Dominicali dom. 5. post Pascha conc. 1. nu.26.*

Amplificabitur hic locus ex verbo Diabolus, & ex verbo tribulatio.

Tentatio Christi, vide Christus.

Tentat Deus homines, vt ad maximam puritatem excelsámque sanctitatem attollat, non tamen vt eos destruat: vice versa dæmon. *In Aduent. dom. 4. post Epiphan. conc. 1. num.18.*

Testamenta ordinare ne in mortis horam differas. *In communi virginum conc. 3. nu.24.*

TIMOR DEI.

Timoris Dei vberes fructus excellentiæ & maximæ vtilitates recensentur. 1. *Quadr. dom.1 feria 2. nu.2. & 3. Quad. dom.2 fer.2. nu.34. & in communi virginum conc.4. n.8. vbi latè. & in proprio Sanctor. con. 1. Matthiæ nu.2. & in Aduent. conc. 2. Purificationis B. Mariæ nu.22. & conc. 3. nu.23.*

Timorem Dei hominum cordibus affigere sancti curarunt: & quare. 1. *Quadr. dom.1. feria 2. nu.2.*

Timor amori ipsius Dei aditum patefacit. *In Dominicali domin.17. post Pente. concio. 2. num. 39.*

Diaboli timorem Dei auferre summè expetunt. 2. *Quadr. dom.2. fer. 6. n.14. & in Dominicali dom 22 post Pent. conc.1. nu.5.*

Timor Dei fundamentum & spes, qua anima custoditur ne pereat. 2. *Quadr. dom. 2. fer.6. nu. 15. & in proprio Sanctorum conc. 3. incarnationis nu. 25.*

Iusti cum timore viuant; quia Deus cum illis hoc extremo vtitur, quod propter lethalem offensam omnium seruitiorum sibi exhibitorum obliuiscetur *In communi virginum conc. 3. nu. 9.*

Timore Dei vitia relinquere magni boni principium est. *In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. num.23.*

Peccatores cum quamcunq; rem timeant, Deum tamen timere nesciunt. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis nu 11.*

Timor Dei non seruilis, sed filialis, & reuerentialis fuit in Christo: & est etiam in beatis. *In communi Doctorum conc. 1. nu. 21.*

Timore & amore Dei anima cooperiri, & protegi debet. *In communi virginum conc. 4. num. 2.*

Timor Dei reuerentialis ad latriam pertinet. *In Aduent. conc. 2. Expectationis B. Mariæ num. 18.*

Timorem Dei cum eius amore connectere oportet: quod scire est donum Dei. *In communi virginum conc. 4. num. 3.*

Timor Dei à peccatis nos reuocat. *In Aduent. conc. 2. expectationis Beatæ Mariæ nu. 15. & in Dominicali dom. 22. post Pente. conc. 1. num. 5.*

Timor Dei reuerentialis non tristitia, sed lætitia animam afficit. *In Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ nu. 18.*

Timorem Dei quantum habeant iusti. *In communi Sanctorum concion. 4. funerali numer. 17.*

Quæ sit causa huius in sanctis mortis. *In communi Sanctorum concion. 4. funerali numer. 18.*

Timor Dei animam sanam, & perfectam efficit. *In proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi num. 1.*

Et ad Dei cognitionem suauissimam comparandam disponit. *In proprio Sanctor. conc. 1. Matthæi num. 2.*

Et via est ad fœlicitatem consequendam. *In proprio Sanctorum conc. 1. num. 3.*

Tanti Deus æstimat hunc sanctum timorem, vt quidquid eius causa facimus, cum timore fieri velit. *In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis nu. 25.*

Timor Dei est vnum ex argumentis quibus conijcitur Deum inhabitare animam. *In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis numer. 26.*

Non solum debet obsequium nostrum cum timore sociari: verum etiam Deo seruire debemus in ipso timore immersi, & eo vndequaque obsessi. *In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ num. 12.*

Timorē cadendi habere debemus, quamdiu in hoc mundo sumus: licet in perfectissimæ religionis statu & perfecta ætate simus. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis numer. 12.*

Qui non pertimescens sit, pericula huius miserrimę vitę, rigidamq; Dei iustitiam contempletur. *In Dominicali dom. 2. post Pascha conc. 1. nu. 17.*

Timor diuinus est Dei donum, & omniū bonorum principium. *Dominica 1. Aduentus conc. 3. num 5. & in communi virginum conc. 4. num. 11.*

Deum timere est illum venerari. *In Aduent. conc. 2. Purificationis B. Mariæ nu. 22.*

Vnusquisque timere debet, cum videat alios sanctiores se in plurima peccata mortalia infœliciter incidisse. *In Aduent. conc. 3. purificationes B. Mariæ nu. 22.*

In medio maiorum gustuum diuinarumque consolationum cum magno timore sunt iusti. *In Aduent. conc. 4. purificationis Beatæ Mariæ nu. 13.*

Timor Dei per totum vitæ cursum conseruandus est. *In Dominicali dom. 7. post Pente. conc. 2. nu. 24.*

Quo quis magis Deum diligit, tanto magis ipsum pertimescit. *In Dominicali dom. 21. post Pente. conc. 1. nu 38.*

Timere Deum est ipsum venerari. *In Dominicali dom. 12. post Pente. conc. 1. nu. 39.*

§. TIMOR HVMANVS, *& vitiosus.*

Timor humanus quo quis temporalia damna trepidat, & malus est, & multorum malorum origo. *Dominica 1. Aduent. conc. 3. nu 5.*

Timore humano & pudore, reprehensione dignissimo, quidam impediuntur ab exercitio virtutum. *In proprio Sanctorum conc. 1. inuentionis Crucis nu. 2.*

Peccatores vel leuissima quaq; re turbantur, & maxime temporalia damna timent. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis numer. 10.*

TRANS-

TRANSFIGVRATIO Christi.

IN transfiguratione Christi, gloriam illam maximam Christi manifestari, non fuit nouum miraculum, sed potius cessatio miraculi antiqui. *2. Quadr. dom. 2. nu. 1. & 4. Quadr. dom. 2. nu. 6.*

In transfiguratione Christi, etiam Helias & Moyses gloriosos apparuisse: & quare. *3. Quadr. Sabbato post Domin. 1. nu. 14.*

Ad transfigurationem nostram vnum ex medijs summè necessarium, est oratio, & contemplatio rerum diuinarum. *3. Quadrag. Sabbato post Domin. 1. nu. 29.*

Transfiguratione Christi, Dei cognitio roborata fuit *3. Quadr. Dom. 2. nu. 3.*

Cur in transfiguratione, gloriæ suæ ostensionem Christus fecerit. *4. Quadr. Dominica 2. nu. 12.*

Cur in trāsfiguratione Deus gloriæ viuam imaginem demonstrauit, nunquam tamen inferni exemplar ostendit. *3. Quadr. Domin. 2. num. 12.*

TRIBVLATIO.

TRibulationes & labores proximorum, vt propriæ sentiendæ sunt: & vt proprijs eis subueniendum est. *In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ nu. 21. & in communi dedicationis Ecclesiæ.*

Cum tribulatos nos viderimus, causam propter quam nos sic Deus communiter visitat (quæ est peccatum) tollamus. *In proprio Sanctor. conc. 2. Petri & Pauli n. 32. & in Dominicali dom. 18. post Pent conc. 1. n. 30.*

Labores quos proximis nostris accidere cernimus, nos cautos reddere debent. *4. Quadra. Dom. 2. fer. 4. nu. 9.*

Tribulationibus & infirmitatibus oppressi vitam emendare proponimus, & postea id non exequimur. *1. Quadr. dom. 3. fer. 5. nu. 26.* Et hæc quam grandis sit ingratitudo. *3. Quadrag. eadem feria nu. 19.*

Tribulatis sæpe Deus non statim subuenit, vt maiorem acquirant coronam *1. Quad. Sabbato post Cineres nu. 17. & 4. Quadr. domin. 4. fer. 6. nu 13.*

Labores elargitur Deus non tantum pro peccatis, sed vt manifestentur opera Dei in ipsis. *1. Quadr dom. 4 fer. 4. n. 14. & 2 Quadr. eadem fer. nu. 21.*

Deus vult nos ignorare, quamdiu tribulationes duraturæ sint, vt plus mereri patientia, & constantia possimus. *In Aduent. conc. 2. Innocentium nu. 13.*

In tribulationibus tantum Dei meminisse maximam arguit imperfectionem. *1. Quadr. fer. 2. Resurrectionis nu. 28 & 2. Quadr. dom. 2. fer. 4. nu. 26. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 25.*

Miseria magna est minima quaq; aduersitate à virtutum exercitatione desistere. *Dominica 2. Aduent. conc. 1. nu. 20. vbi ex professo, & in Dominicali dom. 4. post Pascha conc. 2. nu. 14. & 3 Quadr. dom. Passionis fer. 6. nu. 20. & Domin. 2. Aduent. conc 1. nu. 20. vbi latè, & ibi conc. 3. nu. 26.*

Patientia habenda est, etsi non statim Deus necessitatibus subueniat. *2. Quadr. domin. 1. fer. 6 nu. 11.*

Si in tribulationibus & afflictionib. nostris, seculares consolationes verè, & ex animo despiceremus, statim Deus ad consolandum nos accederet. *2. Quadr. dom. 4. fer. 6. nu. 34. & 4. Quadr. dom. 4. nu. 27.*

In tribulationib. omnibus, Deus primum, deinde viri sancti, prudentes, & sapientes cōsulendi sunt *In proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis Crucis nu. 2.*

Qui vt à necessitatibus se liberent, peccata committunt, citius in easdem necessitates deueniunt. *2. Quadr. domin. Passionis feria 6. num. 13.*

Patientia in laboribus aliorum bonorum operum præmium est, è contra impatientia, aliorum peccatorum pœna. *In Aduent. con. 3. Ioan Euangelistæ nu. 2.*

In tribulationibus, & contradictionibus nouas vires accipere debemus. *3. Quadr. conc. Quinquagesim. nu. 32.*

A tribulationibus, & laboribus quando simus exituri, nobis ignotum esse vult Deus, propter maius meritum nostrum. *3. Quadra. dom. 1. fer. 6. nu 10.*

Tribulationes & labores sui status, quilibet patienter ferat. *In cōmuni vn mart. Euāg. Si quis vult venire post me, &c. conc. 2. nu 20.*

Antiqua nimis Deo consuetudo est homines

nes admonitionibus prçuenire, antequam labores immitteret, vt ad eos patiendos præparentur. *4. Quadrag. domin. 2. feria 4. numer.6.*

Quãdo tribulari viderimus publicos peccatores, non male iudicemus, dicentes illos propter peccata puniri. *3. Quadr. dom. 4 feria 4. num. 14.*

Tribulationibus famis, pestis, bellorum, & morborum affligit nos Deus propter nostra peccata. *3. Quadr. domin. 4. feria 2 nu. 28. vbi latissimè, & feria 4. sequenti nu. 7. & feria 6. sequenti nu. 12. & in Dominicali dom. 9. post Pente. conc. 2. nu. 2. vbi latè.*

Cum labores propter tua peccata sustines, si vere fueris ad Deum conuersus iudicaberis illos propter Deum pati. *In communi plurimor. mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nu. 20.*

Patientia in tribulationibus est Dei donum. *In Aduent. dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 32.*

Aduersitates, & iniurias publicè Dei amore perferre, gloriosum nobis esse existimare debemus. *In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis Crucis nu. 6.*

Tribulationes, & persequutiones patienter tolera, cum sic per eãdem viam à Deo ducaris, per quam Apostoli ducti sunt. *In Aduen. conc. 1. conuersionis Pauli nu. 14.*

Non absolute petendum est, vt nos Deus à laboribus quibus affligimur liberet. *In Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 27.*

Sæpe cum Deus te tribulatum videt, se dormire fingit: quia vult, & gaudet te ad illum excitãdum orationes, suspiria, & lachrymas proferre, & alia huiusmodi artificia diligenter exquirere. *In Aduent. Domin. 4 post Epiphan. conc. 1. nu 20.*

Deus valde conqueritur de his qui in suis necessitatibus aliunde subsidium quærunt. *In Aduent. Domin. 4. post Epiphan. concio. 1. num. 26.*

Mirabile est videre, quot labores supportemus propter temporalia, imo, & propter peccatum. *In Dominicali dom. 6. post Pentec. conc. 1. nu. 21.*

Christiana vita esse debet quędam assidua tribulatio & crux. *In Dominicali dom. 13. post Pent. conc. 2. nu. 4.*

Tribulationes, labores, & ægritudines tanquam voces, & reprehensiones quibus à sceleribus peccatores auertat Deus mittit. *In Dominicali dom. 18. post Pent. conc. 1. n. 35.*

Tribulationes, & labores quantum in se est hominem ordinant, & à peccatis abdicant. *In Dominicali dom. 18. post Pente. conc. 2. num 6.*

Ad tribulationes, & dolores patienter perferendos considerationes bonæ quantũ prosint. *In communi plurimorum mart. Euangel. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 7. vbi latissimè.*

Quibus tamen rationibus, & considerationibus cum tribulatus fueris protegi debeas, vide in sequenti §. in quo omnes ex omnibus authoris operibus collectas in vnum congessimus.

§. *RATIONES, ET CONSIDErationes efficacissimæ, ad tribulationes, dolores, labores, ægritudines; & deniq; quascunq; aduersitates, & contradictiones patienter perferendas: & de illarum prouentu, & vtilitatibus: ac denique in afflictorum solatium.*

PRimo considera has omnes tribulationes, & infortunia vndecunque procedant ex Dei manu tibi prouenire. *In proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum nu. 25. vbi ex professo, & in Dominicali dom. 2. post Pascha conc. 1. nu. 16. vbi latè. & 1. Quadrag. dom. 1. fer. 6. nu. 13. & 2. Quadr. dom. 2 fer. 6. nu 17. & 3. Quadr. conc. in Cœna nu. 33. & in communi vnius martyr. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. conc. 3. nu. 23. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi n. 28. vbi ex professo, & in proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 6. vbi latè.*

2. Considera labores omnes quos hic patimur exiguos, & breuissimos esse, & cito finiendos: præmia autem quibus illos Deus remunerat æterna. *In Dominicali dom. 3 post Pa scha conc. 2. nu. 18. vbi latè. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam Passionis num. 22. & 4.*

& 4. Quadr. dominica 2. nu. 18. & in proprio Sanctorum conc. vna Sancti Ioseph nu. 24. vbi ex professo: & in Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 3. nu. 14.

3. Et quod labores patienter toleratos non solum in cœlo, sed etiam in terra sæpissimè Deus persoluit. *In Dominicali domin. 3 post Pascha conc. 2. nu. 23.*

4. Hos labores patienter tolera quia tribulationes, dolores, & labores immittit Deus secundum subiecta. *1. Quadrag. Sabbato post Cineres nu. 8. & 2. Quadra. dom. 2. fer. 4. nu. 29. & in Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 2. nu. 22. & in Aduent. conc. 4. Epiphan. nu. 22.* Labores enim Deus ex subiecti qualitate metitur. *In Aduent. conc. 2. Stephani nu. 15. vbi plurimis illustrat exemplis & in proprio Sanctor. conc. 1. Iacobi num. 28.* Deus enim neminem vult esse quin aliquid patiatur, non tamen æqualiter, sed magis, aut minus iuxta maiorem, aut minorem cuiusque perfectionem. *In Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 2. num. 22.*

5. Et quia laboribus, & infirmitatibus à peccatis mundamur, & purificamur. *1. Quad. dom. 1. feria 6. nu. 23. & 2. Quadr. dom. 2. feria 5. nu. 18. & 3. Quadr. dom. 4 feria 4. nu. nu. 9. & 4. Quadr. domin. 1 feria 4. num. 19. & in communi Apostolor conc. 3. nu 29. & in propr. Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli nu. 30. & in Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 2. nu. 25. & in Aduent. dom. 5. post Epiphan. conc. 2. nu. 14. & in Dominicali dom. 2. post Pente. conc. 2. nu. 13. & ibi dominica 3. conc. 1. nu. 12.*

6. Quia labores, & infirmitates Deus plurimis elargitur, vt ad ipsum necessitate compulsi conuertantur. *1. Quadr. dom 1. fer. 5. nu. 7. & 1. Quadr. Sabbato post dom. 2. num. 25. & 2. Quadr. dom. 1. feria 4. nu. 16 & 2. Quadra. dom. 4. nu. 10. & 3. Quadr. Sabbato post Domin. 2. nu 24. & 3. Quadr. dom 3 fer. 5. nu. 19. & 3 Quadr. dom. 4. fer. 4. nu. 8 vbi latè & 4. Quadr. dom. 3. fer. 6. nu. 14. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 22. & in Dominicali dom. 4 post Pente conc. 2. nu. 13. & in Dominicali dom. 18. post Pente conc. 1. nu 35. & conc. 2. nu 6 & ibi domin. 20 conc. 1. nu. 30. & 39. & ibi domin. 21. conc. 2. nu. 47. & dom. 23. conc. 1. nu 13. & 17.*

7. Quia simul cum tribulationibus, & persequutionibus immittit Deus auxilia & fauores quibus eas vincamus, & cum suauitate feramus. *2 Quadr. dom. 2. feria 4. nu. 30 & 2. Quadrag. domin. 2 feria 6. nu. 17. & 3. Quadr. Sabbato post Dominicam 1. nu. 2. & 4. Quad. dom. 4 feria 6. nu. 20. & in communi Apostolorum conc. 2. nu. 16. & in communi Euangelistarum conc. 1. nu. 28. & 4. Quadr fer. 6 post Cineres num. 27 & in proprio Sanctor. conc. 1. Iacobi nu. 30. & in Dominicali dom. infra octauam Ascensionis conc. 2. num. 10.*

8. Ad labores quoscunque patienter perferendos multum prodest considerare quot, ac quantos pro nobis fuerit Christus perpessus. *In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. num. 11. & in proprio Sanctor. conc. 1. Iacobi nu 31.*

9. Sine laboribus, contradictionibus, & tentationibus gloriam qui existimant comparare quantum aberrant. *2. Quadragesim. feria 2. Resurrectionis nu. 33. & 3 Quad. Sabbato post dominicam 3 nu 4. & 3. Quad. dom. 4. fer. 4. nu. 11. & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis, conc. 1. num 25 & ibi conc. 2. nu. 25. & 4. Quadr. domin. 2. num. 14. & in Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ numer. 11.*

Cur gloriam non gratis, sed propter labores, & tribulationes Deus donare decreuerit? vide *in proprio Sanctorum concion. 2. Iacobi numero 10. vbi ex professo. & in Aduentu Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. numer. 13.*

10. In tribulationibus magnum solatium est scire, quod Deus nos intuetur, laboresq; nostro, contemplatur, & auxilium præstat, quando est necessarium. *3. Quadr. Sabbatho post Cineres nu. 25.*

11. Considera etiam quod qui à Deo plus amantur, maioribus tribulationibus affligi solent: quod est maioris amoris indicium. *In Aduent. concion. 3. Ioannis Euangelistæ numero 4.* de quo vide plurima à nobis selecta in verbo, iustus. §. iustorum labores, &c. *In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu 33. vbi ex professo.*

12. Tribulationibus salutis augetur auiditas. *1. Quadragesim. Dominica 1. feria 5. nume-*

numer.22.

13. Tribulationes, & dolores quos Dei causa serui sui patiuntur, abundantissime Deus persoluit. 2. *Quadragesim. Dominica 2. feria 5. num. 28. & in communi plurimorum martyr. Euangel. Cum audieritis prælia, & conc. 5. num. 26. & in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nu. 12.*

14. In tot tribulationum, & laborum fornacem in hac vita immittimur, vt charitas nostra purificetur. *In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctor. nu. 8.*

15. Afflictorum solatium est resurrectionis memoria. *1. Quadr. feria 2. Resurrectionis nu. 12. vbi ex professo.*

16. Tribulationes, & labores pati proprium est Christianæ vitæ. *4. Quadr. domin. Septuagesimæ nu. 9.*

Et proprium est Dei electorum. *In communi Apostolorum conc. 3. nu. 23. vbi latè.* de quo vide plura verbo iustus. §. iustorum labores, &c.

17. Tribulatis Deus consolationes, & gaudia maiora exhibet, quam fuerunt labores præteriti. *4. Quadr. conc. quinquagesimæ numero 35. & 4. Quadr. fer. 6. post Cineres numer. 27.*

18. Labores huius mundi ad experiendum iustos sunt. *In Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 1. nu. 23.*

19. Gloriæ memoriam habentes, illamque sperantes, omnes calamitates, & infortunia huius sæculi constanti animo superare oportet. *4. Quadrag. domin. 2. num. 11. vbi latissimè, & in communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 23. & Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. num. 21.*

20. Et quia ex ipsismet laboribus, & contradictionibus dulcedo atque suauitas tibi exibit. *4. Quadragesim. dominica 2. numero 14.*

21. Maius beneficium nobis Deus confert cum nos in hac vita labores perpeti finit: quam si ante merita in cœlum nos perduceret: quæ consideratio quemcunq; afflictum maxime consolari debet. *4. Quad. dom. 2. numer. 18.*

22. Singulare est etiam remedium quo aduersus labores muniantur si hæc caduca, & transitoria non nimio cordis affectu diligamus: tantus quippe in eis amittendi erit dolor, quantus in eis possidendi fuit amor. *4. Quadr. dom. 2 fer. 4. n. 11. & in communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. nu. 7.*

23. Magna etiam ex parte dolores alleuat cognoscere, non casu venire, sed ex diuina Dei dispensatione, adeo vt nullus labor homini accidat quin prius ille in diuino iudicio fuerit appensus. *In proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptistæ numero 6. vbi ex professo, & ibi concion. 1. Diui Francisci numer. 36.*

24. Considera etiam Deum laboribus, & tribulationibus eos afficere quos plus æstimat, & quos in maiori dignitate constituere vult. *In proprio Sanctorum concion. 3. Petri & Pauli num 27.* (de quo vide plurima, & notatu dignissima verbo iustus. §. iustorum labores) *& in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 35. vbi ex professo.*

25. Considera Deum eodem amore aduersa, atq; secunda donare. *In proprio Sanctorum fer. 2. Pentec. conc. 1. nu. 16.*

26. Considera omnes istos labores patienter toleratos vsq; ad diuinum conspectum te esse comitaturos. *In communi Sanctor. conc. 2. funerali nu. 33.*

27. Considera etiam omnes hos labores quos propter Deum perfers Deum scribere, vt propter illos te honore afficiat. *In communi Sanctor. conc. 2 funerali nu. 6.*

28. Ad tribulationes patienter perferendas martyrum patientiam in martyrijs considera. *In communi plurimorum martyr. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 12. vbi latè.* Et puellarum ac puerorum etiam in tenera ætate in acerbissimis cruciatib. mirabilem constantiam, & lætitiam. *In communi vnius martyr. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. nu. 27.*

29. Tribulationes, & labores cum sint Dei legati, & charitatis amplexibus amplectendæ. *In communi plurimorum martyr. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. num. 19.*

30. In his aduersitatibus lętaberis dum cogitas Deum infinitæ potentię, sapientiæ, & amoris firmissimum in huius vitæ miserijs præsidium te habere. *In proprio Sanctor. conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 6.*

31. Considera ingentia esse spiritualia dona quæ Deus in anima tribulati operatur. *In Dominicali dominica 18. post Pente. concio. 2. nu. 4. vbi latè.*

32. Persequutiones, & tribulationes sancti exoptabant, quia nimis formidabant à Deo separari, desiderabant se fixos in illo firmosque esse, quod per tribulationes comparatur. *In proprio Sanctorum concion. 2. numer. 12.*

33. Qui tribulationes, & labores non habent, sed in voluptatibus, & illecebris vitam agunt: timere debent quod non sint ex discipulis Christi, & eius intimis amicis, & ob id dolore affici debent. *In proprio Sanctorum concion. 1. Iacobi numero 33. vbi ex professo.*

34. Tribulationes culpam destruunt, & animam ad obedientiam, & amorem Dei reducunt *In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi n. 11. vbi ex professo.*

35. Qui tribulationem & dolorem subterfugiunt, meritum suum defraudant. *In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ num. 26.*

36 Quia serui Dei placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt. *In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 1. numer. 14.* de quo vide plura verbo, iustus. §. iustorum labores.

37. Et quia si in cœlum ascenderetis, & quæ ibi beati possident consideretis: omnia quæ hic passi fuerunt, si cum his, quæ ibi possident comparetis modica, & quasi nihil iudicabitis. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc 1. nu. 27. & in Dominicali domin. 3. post Pascha conc. 3. nu. 14.*

38. Et quia hæc tristitia, si patienter dolores aut tribulationem toleras, gaudij, & voluptatis materia futura est: & in gaudium tibi conuertendam esse Deus tibi pollicetur. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conci. 2. num. 24. vbi latè, & ex professo, & conc 3. sequenti nu. 13.*

Et maiori tibi gloriæ, & coronæ erunt. *In proprio Sanctorum conc. 3. omniumSanctorum num. 28. & in Aduent. conc. 1. Stephani nu. 2. & conc. 2. Epiphaniæ nu. 25.*

39. Considera etiam quod propter hos paruos huius vitæ labores ab eximijs purgatorij laboribus liberaris. *In Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 2. nu. 26.*

40. Si cum bonis quæ nobis Deus contulit gauisus es, quare patienter mala non sustinebis: cum eodem fine Deus bona, & mala elargiatur: vt scilicet in eius diuino amore inflammemur? *In Dominicali domin. 16. post Pente. conc 2. nu 9.*

41. Omnes istæ pœnæ temporales quibus Deus in hac vita punit, minæ sunt, ne in æternas incidamus. *Dominica 1. Aduentus conc. 4. nu 3.*

42. Labores huius vitæ non sunt sagittæ, vt vulnerent, aut occidant: sed vt moneant, quomodo à peccati vinculis exire possitis. *Dominica 1 Aduent. conc. 3. nu 39.*

43. Omnes qui labores forti animo tolerant, ipsi magnas sibi coronas acquirunt. *Domin. 2. Aduent. conc. 1. nu 6.*

44. Labores plurimi facere debemus, propter labores, quos Dei filius in mundo passus est. *Dominica 4. Aduentus concion. 4. numero 16.*

45. Et quia labores Deus suis seruis accumulat, vt maioris inde meriti sumatur occasio. *In Aduent. conc. 1. Natiuitatis numer. 11.* vide plures alias huius rei, & singulares causas à nobis collectas verbo, iustus. § iustorum labores, &c.

46. Et quia cum ei in hac vita propter peccata punit, signum est nolle te maiori punire supplicio, nec reseruare labores ad aliam vitam. *In Aduent. concion. 1. Natiuitatis numero 13.*

47. Ad persequutiones patienter ferendas spes gloriæ valde vtilis, & necessaria est. *In Aduent. conc. 1. Stephani nu. 5.*

48. Considera etiam quod vult Deus per labores ad quietem transiri, vt pluris æstimetur quies, & suauior videatur. *In Aduent con. 1. Stephani nu. 9.*

49. Quis de afflictionibus conqueri audebit, cum Beatam Virginem à Deo super

omnes creaturas amatam, acerbissimo afflictionis, & doloris gladio vulneratam cernat? *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis nu 30.*

50. Et quia afflictionibus, & persequutionibus detinemur, ne in malum prolabamur. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 31.*

51. Considera quod Christus hoc laboris iter prius pertransijt, & viam adaperuit. *In communi vnius martyr. Euangel. Si quis vult venire post me. &c. conc. 1. numer. 27.*

52. Plerunque Deus infinita sua misericordia disponit, ne labores amplius nos affligant, nisi quousq; nos humiliemur *Dominic 3 post Pascha conc. 2. nu 20.*

53. Efficacissimum remedium ad hanc tolerantiam est hominem sese ante labores præmunire, considerando labores sibi euenire posse, aut reuera euenturos esse: & ex tunc se ad illorum tolerantiam fulciendo: *In communi plurimorum martyr. Euangel. Cum audieritis prælia, &c. concion. 2. numer. 10.*

54. Tribulati & afflicti consolentur, quod maior miseria ad maiorem dignitatem Deū inuitat. *In communi dedicationis Ecclesiæ con. 1. nu. 25.*

55. Et quia tanti Deus labores æstimat, vt ab angelis illos adorari velit. *In communi dedicationis Ecclesiæ concion. 1. numero 24.*

56. In tribulationibus quibuscunque maximum solatium est scire, quod nostris his temporibus tam propinquum ad miserias nostras remedium habemus. *In communi dedicationis Ecclesiæ concion. 1. numero 28.*

57. Considera etiam, quod Deus ex malo bonum elicere, & ignominijs suos honestare scit. *2. Quadrag. Dominica in Ramis nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptistæ nu 5. vbi latè.*

58. Patientiam etiam habe, quia Deus semper maioribus necessitatibus accurrit. *2. Quadrag. feria 2. Resurrectionis num. 15.* Et quia tanto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat, vt etiam non poscentibus præbeat, & non interrogantibus obuiam exeat. *In Dominicali dom. 3. post Pascha conc 2 nu. 14.* Et quia cum maximè eius auxilio indigemus subuenire solet. *In Aduent. conc. 1. Epiphan. nu. 9. & in Dominicali dom. infra octauam Ascensionis conc. 2. nu. 10. & in Dominicali dominica 24 post Pente. conc. 2. numer. 17.*

59. Considera etiam quod afflictiones has tibi prouenire permittit Deus, vt in cognitionem tuæ miseriæ deuenias. *In Dominicali dominica 3. post Pascha concion. 2. numero 6.*

60. Et quia amorem quo te Christus prosequutus est, aliquo modo persolues, si labores patienter eius amore pertuleris. *In Aduent. concion. 2. Innocentium numer. 6.*

61. Attende etiam quam bonum finem habeant labores pro Deo suscepti. *In Aduentu concion. tert. Epiphaniæ numero 29.*

62. Et quod in hac vita non gaudium, & consolationes, sed labores, & tribulationes sperare debemus, & quare. *In proprio Sanctorum concion. 2. Iacobi numero 17.*

63. Quia tribulationes nos humiliant. *1. Quadrag. Sabbatho post Cineres numer. 6 & num. 22. & 2. Quadr. domin. 4. feria 4. numer. 14. & 4. Quadrag. dominica 4 feria 6. num. 13.*

64. Considera etiam per tribulationes nos in virtutibus proficere. *1. Quadrag. Sabbatho post Cineres nu. 11.*

65. Attende etiam labores omnes antequam ad nos accedant per Dei misericordiam pertransire. *1 Quadragesim. Dominica 1. feria 6. num. 13. & 2. Quadrag. dominica 2. feria 6. numer. 17. & 3. Quadrag. conc. in Cœna num. 33.*

66. Vtilius est dolere in hac vita, quam gaudere. *In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. nu. 30.*

67. Tribulationes, & infirmitates nos illuminant. *1. Quadr. Sabbato post Dominicam 2. num. 11.*

68. Considera etiam quod laboribus oppressos specialiter Deus ad se vocat. *In proprio San-*

Sanctorum conc. 2. Matthiæ nu. 14.

69. Qui tribulationibus à Deo opprimuntur, sanctificantur. *2. Quadr. domin. 1 feria 4. num 18.*

70. Laborum munus est efficere, vt conscientia examinetur, & peccatorum, quæ obliuioni tradita fuerant memoria habeatur, & pœnitentia fiat. *2. Quadrag. domin. 4 feria 4. num. 17.*

71. Est etiam labor, fames, seu tribulatio materia patientiæ. *3. Quadr. domin. 2. feria 5. num. 23.*

72. Nullo alio tempore peccator facilius conuerti potest, quam dum in tribulatione positus est. *In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi nu. 14. vbi ex professo.*

73. Homines ne vitijs deprauentur in angustiarum sale immitti oportere. *In Dominicali dominica 3. post Pascha concion. 1. numero 32.*

74. Vt in tribulationibus quiete viuas, te & omnia tua semper diuinæ voluntati committe, & illi subiacere cura. *In proprio Sanctornm concion. 1. Philippi & Iacobi numer. 8.*

75. Patientiam in laboribus tanquam holocaustum (quod maius, & melius veteris legis sacrificium erat) Deus acceptat. *In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1. numer. 23.*

76. Vt patientiam in persequutionibus, & laboribus habeas, considera patientiam, quam in huiusmodi rebus serui Dei habuerunt. *In Dominicali domin. in Albis conc. 1. num. 26.*

77. Qui patientiam in primis laboribus non habent, permittit Deus vt ad ipsorum condemnationem in alios maiores incidant, quos impatientius ferant. *In communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 6.*

78. Ne quis contristetur ex eo, quod sua bona opera detrahuntur, & vitio vertuntur, consideret non defuisse infernales linguas, quæ sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint. *4. Quadr. domin. 3. nu. 11.* de quo vide plures considerationes verbo, detractio.

79. Si in tribulationibus nostris ad Deum vniuersale nostrum refugium confugiamus, non solum nos ab ipsis leuabit: verum & animas nostras donis suis cœlestibus exornabit. *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 2. numero 19.* vbi plurimis sacræ Scripturæ exemplis id illustrat. *& in Aduent domin 2. post Epiphaniam conc. 3. numer. 1. vbi latissimè.*

Proinde maxima fiducia ad ipsum Deum confugere possumus, & debemus. *4. Quadr. dominica 4. nu. 33. & nu. 27.* Et in eo omnem spem collocare. *3. Quadrag. Dominica 4. numer. 24.*

Accurate enim nobis Deus commendat, vt in necessitatibus nostris in eo speremus: & acriter accusat eos qui humanos fauores Dei diffidentes exquirunt. *In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc 3. numer. 1. vbi latissimè* (de quo vide plura in verbo fiducia.)

Confestim ergo, primo, & statim ad Deũ confugere debemus. *3. Quadrag. Dominica 4. feria 6. numero 11.* Maximè enim id Deus æstimat, & gaudet: & conqueritur de illis, qui id non faciunt. *In proprio Sanctorum concion. 2. Inuentionis Crucis numero 1.* Et id gloriosum sibi esse Deus ducit. *In Aduentu Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 10. & in Dominicali dominica 11. post Pentecost. conc. 2. nu. 7.*

80. Labores nisi ipsis peccator à sceleribus suis resipiscat, initium sunt à modo inferni. *3. Quadrag. dominica 4 feria 4. numero 11.*

81. Qui diuino amore incensi sunt tribulationem libentissime amore Dei excipiunt. *In Aduent. concion. 2. Innocentium numero 11.*

82. Sicut tribulationes, malos sua impatientia submergunt: ita iustos sua patientia ad maiorem perfectionem, & merito gloriam extollunt. *In Aduentu Dominica infra octauam Natiuitatis concion. 2. numer. 32.*

83. Tribulationes spe superantur. *In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 13. & conc. 2. nu. 22.*

84. Considerate hac afflictione tribulatum à Deo aspici, & quando magis tibi conuenire

uenire decreuerit ab ea re liberabit. *In Aduent. concion. 1. Conuersionis Pauli numero 17.*

85. Cum te tribulatum vides non deficias cum certum sit, quod etsi diabolus, eiusque ministri potentissimi sint, plus tibi facere non posse, quam sibi à Deo fuerit concessum. *In Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 3. num. 15.*

86. Interea quæ afflicti in suum leuamen adhibere possunt hoc vnum singulare est, scilicet tristitiam, & angorem suum sanctis ac prudentibus viris ostendere, & aperire. *In Dominicali dominica 4. post Pascha conc. 3. numer. 1.*

87. Et quia tribulationes, & persequutiones non pati signum est, quod mundi filij, & non Christi simus. *In Dominicali dominica infra octauam Ascensionis concion. 3. numero 2.*

Væ illis, quos tanquam perditos Deus absque flagellis, & correctione relinquit. *In Dominicali dominica 4. post Pent. conc. 2. numer. 21.*

88. Solet Deus tribulationibus diuina miscere solatia. *In Aduent. concion. 2. Innocentium num. 8. & ibi dominica 4. post Epiphan. conc. 1. numer. 23. & in Dominicali dominica 3. post Pascha concion. 1. numer. 35. & ibi Dominica 14. post Pentec. concion. 1. numer. 23. & 25.*

Tribulationis enim calicem non purum Deus nobis propinat, sed lymphatum plurimis consolationibus, & auxilijs. *In proprio Sanctorum concion. 1. Iacobi num. 30. vbi ex professo.*

Miscetur etiam nostro calici tribulationis fortitudo, & vis ad illum perferendum. *In Dominicali dominica 14. post Pente. conc. 1. num. 23. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 30.*

89. Solet etiam Deus fauores corporales tribulatis impartiri. *In Dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 6. vbi latè.*

90. Quia cum Deus nos flagellat non est, vt nos euertat, sed vt per iter diuinæ legis nos currere faciat. *In Dominicali dominica 23. post Pentecost. concion. secund. numero 39.*

91. Peccatores in laboribus quos Deus, vt ad ipsum conuertantur mittit, occasionem peruersionis, & indurationis accipiunt. *In Dominicali dominica 23. post Pentec. conc. 2. num. 40.*

92. Et quia Deus promptissime suorum necessitatibus subuenit. *In Dominicali dominica 23. post Pentecost. concion. 2. numero 40.*

93. Et quia Deus promptissime suorum necessitatibus subuenit. *In Dominicali dominica 23. post Pentecost. concion. 2. numero 61.*

Tribulationes iustorum, vide verbo, iustus. §. iustorum labores, persequutiones, contradictiones, & tribulationes: vbi hæc omnia simul collegimus.

Plura, quæ ad hoc caput de tribulatione spectant, colligere poteris ex verbo Patientia, & ex verbo inimicus. §. rationes, & considerationes, &c.

TRINITATIS MYSTERIUM.

Trinitatis mysterium à nemine potest cognosci proprio ingenio, nisi ex reuelatione: & sic sola fide comprehenditur. *In proprio Sanctorum concion 1. Trinitatis num. 5. vbi latè, & ibi concion. 3. numer. 2.*

Trinitatis mysterium vnice explicatur. *In proprio Sanctorum concion. 1. Trinitatis numer. 15. & conc. 3. sequenti num. 21. vbi latissimè.*

In Trinitatis cognitionem venimus, & eo quod secunda persona Trinitatis carnem assumpsit. *In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis nu. 2. & 10.*

Ad Trinitatis mysterij fidem stabiliendam rationes conuincentes assignari nequeunt: rationes verò congruæ non desunt, quas vide *in proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis nu. 12. vbi latè.*

Trinitatis personarum, & vnitatis essentiæ mysterium, plurimis ijsque perspicuis legis veteris testimonijs confirmatur. *In proprio Sanctorum concion. 3. Trinitatis numero*

mero 16.

Sed clarius noui testamenti locis comprobatur *In proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis nu. 19.*

Vt Trinitatis mysterium firmiter credamus, sat est nobis summam veritatem id dixisse: vide & nota, *in proprio Sanctorum concion. quart. Trinitatis numero 18.*

Ne quis Trinitatis mysterium, suo intellectu comprehendere præsumat. *In proprio Sanctorum concion. 4. Trinitatis numero 19.*

Sanctissimam Trinitatem, quomodo, & qua præparatione excipere, reuereri & adorare debemus: ex Abraham cui Trinitas in forma visibili apparuit edocti, vide *in proprio Sanctorum concion. 4. Trinitatis numer. 26.*

In Trinitatis cognitionem, neq; ex ex creaturis, neque ex alijs huiusmodi rebus inferioribus deuenire potest. *In Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 4.*

De productione secundæ personæ sanctissimæ Trinitatis: & cur verbum, cur filius, cur imago Patris dicatur. *In Aduent. concion. 4. Natiuitatis numer. 3. vsque ad numer. 13.*

Tristitia, vide tribulatio.

Tyrannis, & Tyrannus, vide verbo misericordia. §. contra im misericordes, crudeles, & tyrannos erga proximos, vide etiam verbo magnates.

V.

VANA GLORIA.

GLoria humana facile, & breui tempore euanescit. *Dominica 3. Aduentus conc. 1. num. 20.*

Gloria huius mundi, quam parum stabilis. *2. Quadrag. Dominica in Ramis numero 32.*

Et quam leuis, & inconstans: & quam parui facienda. *4 Quadra. Domin. in Ramis num. 15. & Dominica 2. Aduent. conc. 3. nu. 8. vbi latè.*

Et quam vana. *Dominica 3. Aduent. conc. 1. num. 22.*

Honorem hominum quæris? signum est te à Deo esse proiectum. *Domin. 3. Aduent. conc. 1. num. 23.*

Gloria huius mundi breuissimè, & quasi per transennam accipienda est. *1 Quadr. Dominica in Ramis num. 25. & 3 Quadr. eadem Dominica nu 13.*

Cum mundus viros maximæ æstimationis ignominia summa afficiat, gloria huius mundi flocci pendenda est. *Dominica 2. Aduentus concion. 3. numero 8. vbi ex instituto.*

Si gloriam huius mundi Christus tanto studio fugit, quem nullus honor conculcare poterat: quanto magis nos? *3. Quadra. Sabbato post Cineres nu. 20.*

Ne ex operibus vanam gloriam compares, vide viginti, & octo rationes à nobis collectas, verbo superbia. §. remedia ad superborum ceruicem domandam, &c. vide etiam verbo opera. §. de intentionis puritate, & fine in operibus.

Vbi primum virtutis operi intendere incipis, statim vanitatis aura excitatur, quæ confestim est abigenda. *In Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. numero 10.*

Vana præsumptio perniciosissima est, & plurimorum malorum fons. *In Aduent. dominica 4. post Epiphaniam concion. 1. numero 15.*

Cum quis vane præsumit sese iustum, tunc incipit esse iniustus. *In Aduent. concion. 4. Purificationis Beatæ Mariæ numer. 4. vbi latè.*

Reliqua omnia quæ huc spectant, vide verbo superbia.

Veniale peccatum, vide verbo peccatum.

VERECVNDIA.

VBi primum amittitur verecundia Dei & hominum statim diaboli eorum dominantur. *2 Quadr. Dom. 2 fer. 6. n. 27.*

Verecundia plurimos se à vitijs abdicare facit. *In Dominica Domin. 22. post Pentec. conc. 1. num. 6.*

Vere-

Verecundia amissa, facilè cætera amittuntur. *3. Quadr. domin. Passionis feria 5. numero 12.*

Amplificabitur hic locus, ex verbo, timor Dei.

VERITAS.

VEritatem celantibus comminatur acerrime Deus. *3. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam Passionis numer. 2.*

Veritas, etsi sciamus eam odium esse parituram, semper fratribus nostris cum opus fuerit dicenda est. *In Dominicali dominica 4. post Pascha concion. prim. numero 16.*

Veritatem dicere facit hominem Deo similem. *1. Quadragesim. Dominica Passionis num. 27.*

Ne veritatem taceas argento, vel alia re corruptus. *In proprio Sanctorum concion. 3. omnium Sanctorum num. 9.*

Veritas est omnibus odiosa. *3. Quadr. domin. Passionis fer. 3. nu. 3.* sed præcipuè regibus, & magnatibus. *Dominica 2. Aduen. conc. 1. num 8.*

VESTIVM PROFAnitas.

VEstium excessus quam culpabilis sit, præsertim in ijs qui sunt pauperes. *1. Quadragesim. dominica 2. feria 5. numer. 10.*

Vestibus curiosis mulieres, præcipuè puellæ exornari, plurimorum malorum est causa. *2. Quadrag. dominica 2 feria 5. numer. 7. & in Dominicali dominica 19. post Pente. conc. 2. nu. 46.*

Ex hac vestium abusione quot peccata nascantur. *In Aduent. conc. 1. Natiuitatis numer. 28. & in Dominicali domin. 14. post Pente. conc. 2. num. 34. & ibi Dominica 23. conc. 2. num 58.*

In vestibus non posse cognosci Christianos: quin potius in ipsis superbiam, & alia peccata scripta deferre. *2. Quadr. dominica 3. fer. 6. num. 28.*

Vestium profanitas maximum signum est dissolutionis, & perditionis animæ. *3. Quadr. domin. 2. fer 5. num 12.*

Estque vexillum superbiæ, & nidus luxuriæ. *Dominica 2. Aduent. concion. 4. numero 28.*

Et est causa crudelitatis hodiernæ erga pauperes. *3. Quadrag. conc. in Cœna numero 23.*

Nostri temporis curiositas, superfluitas, & profanitas in vestibus increpatur. *2. Quadrag. Dominica 2. feria 5 num. 5 & 3. Quadr. Dominica 2 feria 5. nu. 13 & in communi Euangelistarum conc 3. num. 20. & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu 28 & conc. 2. Natiuitatis nu. 25.*

Contra mulieres, & viros profane se adornantes horribilis Dei comminatio. *In Dominicali dominica 14. post Pentecost. concion. 2. num. 36.*

Magna insania est velle pretiosis vestibus indui. *In Dominicali dominica 19. post Pente. conc. 2. num. 44.*

Vestium superfluitas Christi paupertate vilescit. *In Aduent. conc. 2. Natiuitatis dominica nu 24.*

Victoria in bello, vide bellum.

Vindictam iniuriarum non esse sumendã: vide verbo, inimicus, iniurias inimicorum remittere, & perferre, & §. rationes, &c.

VINCTI IN CARcere.

VInctorum recordari, & misereri magnæ pietatis est opus, & magnæ remunerationis. *Dominica 2 Aduent. conc. 2. num. 28.*

VIRGINITAS.

VIrginum status perfectior, & melior. *In communi virginum conc. 2. num. 6. & in proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis nu. 12.*

Virginitas nimium præparat animam ad diuinam cõtemplationem. *In communi virginum conc. 2. num. 8.*

De virginitate interiori magis quam de exte-

VIRTVS.

conc.4.nu.33.

Virtutis via aspera, & insipida tibi videtur, quia gloriam quam per illam consequuturus es: & iudicium ac tormenta, quæ impios expectant non contemplatis. *In Dominicali dominica 3. post Pascha concion. 3. numer.19.*

Virtutes cum peccatis non coniungat, qui Deo placere intendit. *In Dominicali dominica 16. post Pentecost. concion. 2. numero 11.*

Omnes virtutes simul anima habere debet, vt diuino conspectui pulchra, & decora appareat. *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 2. nu. 11.*

Maximum desiderium, & agonem virtutis habere quam vtile sit. *In Aduentu concion. 3. Conceptionis Beatæ Mariæ numero 29.*

Virtutis via quamuis ardua, & accliuis sit, facilis tamen, & suauis censeri debet, tum propter consolationes, quas vitiosi frequentissimè habent: tum maxime propter summa quæ speramus gaudia. *In proprio Sanctorum concio. 4. Visitationis Beatæ Mariæ num. 14.*

In hac vita, virtutis seruos, & captiuos esse oportet: vt in alia fœlici illa redemptione, & libertate perfruamini. *Dominica 1. Aduent. concion. 2. numer. 15. & conc. 3. numero 17.*

Virtuosa vita magnam vim habet ad attrahendum ad se hominum animos. *Dominica 3. Aduentus, concion. 2. numero 3.*

In virtutibus, & rebus æternis comparandis, tanta saltem diligentia adhibeatur, quanta in caducis rebus adipiscendis. *In Dominicali dom. 8. post Pente. conc. 2. nu. 27. & nu. 30. vbi ex professo.*

Quo quis virtutibus plenior est, tãto magis timere debet ne offendendo illas euertat ac proijciat. *In Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 2. nu 5.*

Virtutes sunt veræ diuitiæ. *In Dominicali dominica 14. post Pente. conc. 2 nu. 26. vbi ex professo.*

Virtutum exercitatio gaudium & fortitudinem in præceptorum Dei obseruantia parit. *In Dominicali dominica 15. post Pente. conc. 1. nu 23.*

Vitiosus quid significet. *In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, concio. 2. nu. 13.*

Amplificabitur hic locus ex verbo opera.

§. *AD HOMINVM ANIMOS in virtutis amorem inflammandos, & in ipsius sequelam pertrahendos, rationes, & considerationes.*

PRimo considera magnitudinem præmij quod promittitur eis qui in operibus virtuosis se exercuerint. *3. Quadr. conc. Septuagesimæ nu. 30. & 4. Quadr. Dominica in Passione feria 4. num. 17.* (Magnitudo huius præmij cõsideratur, extollitur, & amplificatur in locis à nobis collectis verbo gloria,) *& Dominica 1. Aduentus conc. 3. numero 19. & in Dominicali dominica 14. post Pente. conc. 1 num. 30.*

Licet enim nil virtuti inesset, sola cœlestis præmij spes ad virtutem exercendam nos commouere deberet. *In proprio Sanctorum conc 3. D. Francisci num. 30.*

2. Considera supplicia, & pœnas atrocissimas, quibus à virtutis via aberrantes à Deo deterrentur, & puniuntur. *3. Quadrag. conc. Septuagesimæ numer. 30. & 3. Quadragesim. Dominica 2 feria 5. numer. 2.* Magnitudo huius pœnæ consideratur in locis collectis verbo, infernus.

3. Pulchritudo quam Deus virtuti indidit, ex se attractiua est humani affectus in sui amorem. *In communi vnius martyr. Euangel. Amen dico vobis concion. 3. numero. 22.*

4. Virtuosæ vitæ summa inest suauitas, gaudium, & lætitia. *In proprio Sanctorum concion. 3. Diui Francisci numero 28. & in Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 1. num. 25.*

Nam licet virtutis via principio aspera videatur, postea tamen suauissima, & dulcissima inuenitur. *1. Quadrag. Dominica 1. feria 5. numero 28. & in communi vnius martyr. Euang.*

Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 2 *num.* 6. & *in communi Doctorum conc.* 1. *num.* 4. *Et in proprio Sanctorum conc.* 1. *Ascensionis nu.* 20. & *ibi conc.* 4. *visitationis B Mariæ num.* 14.

5. Virtus maximam vim habet ad bonam opinionem comparandam. *Dominica* 3. *Aduentus conc.* 4. *num.* 3.

6. In virtutum exercitatione, & vitiorum contemptu, etiam Ethnici beatitudinem collocarunt. *In communi plurimorum martyr. Euangel. Descendens Iesus de monte, &c. conc.* 1. *num.* 16.

7. Considera quod Deus solet singularibus honoribus afficere eos, qui virtutem sectantur. *In communi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis concion.* 3. *numer.* 25. & *in proprio Sanctorum concion.* 3. *Petri & Pauli numero* 10.

8. Considera etiam gaudium, pacem, tranquillitatem, qua fruuntur, qui virtutis viam sequuntur: & consolationes maximas, quas Deus illis communicat. 4. *Quadrag. concion. Quinquagesimæ num.* 16 & *in proprio Sanctorum conc.* 1. *Ascensionis num.* 26. & *ibi conc.* 2. *Petri & Pauli num.* 15. & *ibi conc.* 2. *omnium Sanctorum numero* 13 *vbi latè.* & *in proprio Sanctorum conc.* 4. *Visitationis B. Mariæ numer.* 14.

9. Virtus est medium ad regnum cœlorum consequendum. *In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc.* 1. *num.* 18.

Vt ergo ad virtutem sectandam inciteris, statue ante oculos animæ tuæ, vitam illam æternam tot gaudijs plenam: dignitatem, honorem ineffabilem, fœlicitatem inenarrabilem, quam habent in patria ij, qui in hac via virtutem amplexati sunt. *In proprio Sanctorum feria* 2. *Pent. conc.* 2. *num* 16. *vbi latè.* (Plures remissiones, & plurima alia quæ huc maximè spectant, inuenies à nobis collecta in verbo, Gloria) & *in proprio Sanctor. conc.* 4. *Visitationis B. Mariæ nu.* 14.

10. Virtus est maximè vtilis, & fructuosa. *Dominica* 1. *Aduentus concion.* 2. *numero* 19.

11. Attende etiam suauitatem, & cœlestem consolationem, quam in virtutum exercitatione persentimus. *In proprio Sanctorum conc.* 2. *omnium Sanctorum nu.* 12. *vbi latissimè.*

12. Considera quod eos qui virtutem sectantur, etiam in hoc seculo beatos Deus efficit. *In proprio Sanctorum conc.* 2. *omnium Sanctorum num* 13. *vbi latè.*

13. Ethnici etiam fatebantur voluptatem in virtute reperiri. *In proprio Sanctorum conc.* 2. *omnium Sanctorum nu.* 15.

14. Nil ita rationi naturali qua homo insignitus est, consentaneum est, quam virtus. *In proprio Sanctorum conc.* 2. *Visitationis Beatæ Mariæ nu* 3.

15. Considera Deum, oculos in te positos habere. *In Dominicali domin.* 13. *post Pente. conc.* 1. *nu* 18.

In verbo peccatum. §. rationes, & considerationes, &c. rationum omnium summam complexi sumus, ad homines à vitijs deterrendos, & abdicandos: quæ omnes rationes per locum à contrario accommodari possunt ad affectus nostros in virtutis studium incitandos.

In virtute perseuerantia, vide verbo, Opera. §. in operibus perseuerantia, vbi congessimus omnia, quæ huc spectabant.

Virtutis studiosus, vide iustus.

Visio Dei, vide beatitudo.

VITA HVMANA.

Vitæ humanæ breuitas consideratur. 2. *Quadr. dom.* 4. *feria* 4. *num* 28. & 4. *Quadr. dom.* 4. *fer.* 4. *nu.* 17. *vbi latè*, & *in communi confess pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c conc.* 2. *n.* 21. & *in communi Sanctor. conc.* 1 *funerali n* 19. *vbi latissimè.*

Homines iudicium tam deprauatum habent, vt ex hac vitæ breuitate maioris malitiæ, & tyrannidis occasionem sumant. *In Aduent. conc.* 1. *Innocentium nu.* 14.

Hanc vitæ breuitatem iusti cognoscentes, ipsam tanquam præteritam iudicarunt, seq; mortuos reputauêre. *In communi Sanctorum conc.* 1 *funerali nu* 20.

Et ex hoc admirabiles fructus perceperunt, quos recenset ibi late. *In communi Sanctorum conc.* 1 *funerali nu.* 20.

Vita humana fragilis, instabilis, misera-

bilis,

bilis,& fugacissima. *In communi Sanctorum conc. 1 funerali nu. 19. vbi latissimè.*

Vita humana est quædam prolixitas mortis. *In communi Sanctorum conc. 3. funerali num. 7.*

Vita nostra est belli vita. *In communi Sanctorum conc. 4. funerali num. 7.*

Vita hæc humana cum hoc afflictionis censu homini conceditur, vt nil vitæ huius penitus ei placeat, nec placere possit. *In proprio Sanctorum concion. 1. Eucharistiæ numero 15.*

Securum se esse nemo dicat quamdiu est in hac vita, quantumuis in statu perfectissimæ religionis & perfectæ vitæ sit. *In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis numer. 13.*

Vitæ nostræ breuitas consideranda, ne tempus insipienter expendatur. *In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregrè, &c. conc. 2. n. 21. & in communi Sanctor. conc. 1. funerali num. 22. vbi latè.*

Vitam singularem. agentem reprehendere maximus error. *In Dominicali domin. 19. post Pente. conc. 2. nu. 55.*

Vita sancta, bona, & virtuosa, vide, verbo virtus.

Vita aspera, vide pœnitentia.

Vita contemplatiua, & actiua, vide, verbo, contemplatio. §. contemplatiuæ vitæ, & actiuæ inter se comparatio.

Vita solitaria, vide solitudo.

Vitia, vide peccatum.

Vltimus finis, vide beatitudo.

VOCATIONES, ET INSPIRATIONES diuinæ.

Diuina vocatio quam efficax sit. *In proprio Sanctor. conc. 2. Matthæi nu. 17. & in Aduent. conc. 3. Andreæ nu. 26.* Et quam magnam vim habeat Dei spiritus, & inspiratio. *In proprio Sanctorum concion. 4. inuentionis Crucis nu. 5. & ibi conc. 2. inuentionis Crucis nu. 13.*

Deus nos vocat, & varijs inspirationibus visitat, etiam dum actualiter illum offendimus. *In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis num. 2.*

Deus nos vocat, & expectat. *1. Quadrag. conc. quinquag. n. 21. & 1 Quadr. dom. Passionis fer. 2. nu. 10. & nu. 14. & 3 Quadr. Sabbato post dom. 2. n. 33. & 4 Quadr. dom. Resurrectionis feria 2. nu. 12. & in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. nu. 16.*

Multipliciter, & assidue vocat nos Deus. *1. Quadr. domin. in Passione feria 4. num. 27. & in proprio Sanctorum conc. 4. Matthæi nu. 22. & in Aduent. conc. 2. Andreæ num. 2. vbi latissimè.*

Dei vocationibus resistere, aut non tam citò respondere quàm malum. *In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2 nu. 16.*

Eos qui Dei vocationes contemnunt, seuerissimis supplicijs deterret Deus. *In proprio Sanctorum concion. 3. Ascensionis numero 4. & in Dominicali dominica 3. post Pente. conc. 1. num. 1.*

Voces Dei non audimus, quia in rerum humanarum strepitu, & tumultu versamur. *Dominica 4. Aduentus concion. 3. numero 22.*

Cum Deus sanctis inspirationibus vos vocat, orationibus, suspirijs, & alijs huiusmodi spiritum hunc sufflate, ne extinguatur. *Dominica 4. Aduentus concion. 4. numero 10.*

Semper Deus te peccatorem vocat, & tu non respondes. *In Aduent. conc. 2. Thomæ num. 23.*

Deum vocantem sequi debemus. *In Aduent. conc. 2. Epiphaniæ num. 10.*

Deus interius, & exterius nos vocat. Interiores autem voces non percipiunt illi qui pluribus alijs rebus sunt occupati. *In Aduent. conc. 2. Andreæ numer. 20. vbi ex professo.*

Toto vitæ tempore te Deus externis vocibus, beneficijs scilicet & supplicijs vocat. *In Aduent. conc. 2. Andreæ nu. 23.*

Deus, cum homines in suis tantum secularibus negotijs occupati delectantur, inspirationes mittit, & salutis suæ patefacit viam. *2. Quadr. Dom. 3 fer. 6. num. 17.*

Deus vna cum diuina vocatione auxilium etiam suppeditat, vt eum sequi possimus. *In Aduent. conc. 3. Andreæ nu. 20.*

Inspirationes diuinæ non sunt alijs reue-

landæ.

landæ. *In cõmuni Sanctarum mulierum conc. 1. nu. 19.*

Deus amantissimè, & dulcissimis verbis te vocat. *In proprio Sanctorum conc. 3. D. Francisci num. 18.*

Vocatio Dei non est propter merita nostra, sed propter infinitam Dei misericordiã. *In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu. 14. & in proprio Sanctor. conc. 2. Matthiæ n. 4. & 3. Quad. Dom. 2. fer. 4. nu. 19.*

Quibus, & quam magnis, & exquisitis artificijs, Deus nos ad veniam vocet *In Aduent. conc. 2. Conuersionis Pauli nu. 7.*

Ex multis modis, quibus Deus peccatores vocare solet vnus est conscientiæ commotio. *In Dominicali dom. 8. post Pentec. conc. 2. numer. 15.*

Deus sępissime per concionatores nos vocat. *In Dominicali domin. 8. post Pentec. conc. 2. num. 16.*

Vocat nos Deus ad nuptias, & renuimus, vocationi autem Dæmonis ad labores obedimus. *In Dominicali domin. 19. post Pente. conc. 1. nu. 32.*

Peccatorem solet Deus cum inspirationibus vocare: & quando hæc non sufficiunt, iterum vocat cum laboribus. *In Dominicali domin. 21. post Pent. conc. 2. num. 26.*

Amplificabitur hic locus ex verbo Auxilia diuina, & ex verbo prædestinatio.

Vocatio ad religionem, vide verbo, religio. §. ad religionem vocatio.

Voluntatis propriæ abnegatio, vide verbo, appetitus, & verbo obedientia.

Voluptates, & delectationes huius seculi, vide verbo, bona temporalia, vbi omnia simul collegimus.

VOTVM.

Voto nos obligare ad aliquid faciendum, est efficacissimum remedium, vt à malo recedere, & in bono perseuerare possimus. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis num. 16.*

Et ad deprauatas Passiones frænandas. *In Dominicali domin. infra octauam Ascensionis conc. 1. nu. 29.*

Vota firmiter obseruare conandum est: quia magna Deo fit iniuria, si promissa non præstentur. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis nu. 19.*

His qui vota seruauerunt Deus fideliter præmia quę promisit dabit. *In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis nu. 20.*

Voto se astringere ad efficiendum ea quæ alias non erant sub præcepto, est Deo gratissimum. *In Aduent. domin. 1. post Epiphaniam conc. 1. num. 24.*

Illa opera quę in obseruantiam voti fiunt, multo maioris meriti sunt. *In Aduent. Dom. 1. post Epiphan. conc. 1. nu. 26.*

Propter dilationem aut negligentiam in adimplendo voto maximi labores solent vouenti accidere. *In Aduent. conc. vna Agatha num. 29.*

Licet vouere sit consilium, at reddere præceptum est. *In Dominicali dom. infra octauam Ascensionis conc. 1. nu. 31.*

VRBANITAS.

Vrbanitas amoris est causa. *In Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 2. numer. 48.*

Vrbanitas, & mansuetudo in verbis reddit audientes pios, & obedientes. *3. Quadr. fer. 5. post Cineres nu. 25.*

Vrbanitas est vnum ex his quæ sunt sancto Euangelio, diuinæque legi propinquiora. *In communi Euangelistarum conc. 1. nu. 32. & in Dominicali dominica 16. post Pente. conc. 2. num. 48.*

Inurbanitas ex superbia nascitur. *In Dominicali dominica 10. post Pente. conc. 1. numer. 17.*

Vrbanitates diuinæ, & spirituales, ab humanis, & mundanis diuersæ sunt. *In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ numer. 20.*

Vxor, vide coniuges.

Z.

ZELVS.

Zelus quid sit. *1. Quadr. Domin. 4. feria 2. num. 9.*

Zelum humanæ salutis maximũ habere

bere debemus. *1 Quadr. dom 1 fer. 2. nu. 10. & 3. Quadr. dom. 3. feria 6. nu. 4.*

Zelus honoris Dei quantus debet esse *3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 1. nu. 19. & 3 Quadr. dom. 3 feria 6. nu. 4. & Dominica 4. sequenti feria 2. num. 2. & in communi plurimorum mart. Euangel. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. nu 27.*

Vnum ex potissimis medijs, vt Deus defensor, & protector noster sit, est sui honoris zelum habere, & sui honoris defensores esse. *In Aduent. conc. 1. Andreæ nu. 15.*

Sancti quanto studio Dei honorem zelabant. *Dominica 3. Aduent. conc. 2. nu. 4.*

Iustus zelo honoris Dei debet consumi. *3. Quadr. Dom. 4 fer. 2. nu 3. & 3. Quadr. Dom. 4. feria 6. nu. 23.*

Peccatores à suis peccatis dimouendi, singulari zelo æstuare; est vnum ex manifestioribus signis animæ Deo prægnantis. *In proprio Sanctorum conc. 4. Visitationis B. Mariæ nu 10.*

Ministri omnes Euangelici zelum Dei exterius ostendere debent. *In communi Doctorum conc. 3 nu. 16.*

Dei zelus facit, vt seruorum Dei viscera propter peccati detrimentum contorqueantur, & crucientur. *In Aduent. Dominica 5. post Epiphan. conc. 2. numer. 25.*

Vniuersas huius compendij propositiones correctioni sacrosanctæ matris Ecclesiæ subijcio, & omnium recte sentientium iudicio.

Explicit Compendium.

O mihi praeteritos referat si Jupiter annos.